

בעניין:

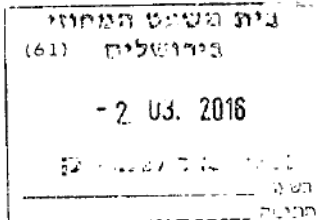
1. עמוס רגב
 2. שלדון אדלסון
- ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר א. קלגסבלד ושות'
מרח' מנחם בגין 7, רמת גן 52681
טל': 03-6110700; פקס: 03-6110707

המתנגדים

- נגד -

ובעניין:

1. רביב דרוקר
 2. חדשות 10 בע"מ
- ע"י ב"כ עוה"ד יונתן ברמן ואו אורי אדלשטיין
אדלשטיין ברמן ושות', עורכי דין
מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב, 6777016
טל': 03-5602225; פקס: 03-5601755

העותרים

- נגד -

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
 2. בנימים נתניהו, ראש הממשלה
- ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
מרח' מח"ל 7, מעלות דפנה ירושלים
טל': 02-5419555; פקס: 02-5419581

המשיבים

כתב טענות מטעם מר שלדון אדלסון ומר עמוס רגב

בחתום לפסק דינו של בית המשפט העליון מיום 10.2.2016 בע"מ 49/16, מר שלדון אדלסון (להלן: "אדלסון") ומר עמוס רגב (להלן: "רגב") מגישים כתב טענות מטעמם במסגרת העתירה שבכותרת.

פרק א' - מבוא

1. מר רביב דרוקר וחדשות 10 בע"מ (להלן: "דרוקר" ו"חדשות 10"; ביחד: "המבקשים") הגישו בקשה לממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן: "הממונה"), בה ביקשו לקבל את פרטי השיחות בין ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו (להלן: "ראש הממשלה" או "מר נתניהו") לבין מר אדלסון ובין ראש הממשלה לבין מר רגב, ובכלל זה תאריך כל שיחה, שעת השיחה ומשכה, וזאת לתקופה של שלוש שנים מיום 11.2.2012.

העתק הבקשה לקבלת מידע מיום 11.2.2015 מצורף ומסומן "1".

2. הממונה דחתה את הבקשה לקבלת מידע והעתירה שבכותרת מכוונת כנגד החלטה זו (להלן: "עתירת דרוקר").

העתק ההחלטה בבקשה לקבלת מידע מיום 11.6.2015 מצורף ומסומן "2".

העתק עתירת דרוקר מיום 16.9.2015 מצורף ומסומן "3".

3. ביום 2.12.2015 ניתן פסק דינו של בית משפט נכבד זה, בו התקבלה עתירת דרוקר בכפוף לזכותם של מר אדלסון ומר רגב להביא את טענותיהם בפני הממונה לפי סעיף 13(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק"). ביום 10.2.2016 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון לפיו פסק הדין של בית המשפט העליון בא חלף פסק הדין של בית משפט נכבד זה בעתירת דרוקר. למר אדלסון ומר רגב הותר להגיש כתב טענות זה.

העתק פסק הדין של בית משפט נכבד זה מיום 2.12.2015 מצורף ומסומן "4".

העתק פסק הדין של בית המשפט העליון מיום 10.2.2016 מצורף ומסומן "5".

4. עמדת מר אדלסון ומר רגב היא כי הממונה צדקה בהחלטתה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע, וזאת משלושה טעמים נפרדים המצדיקים כל אחד מהם בנפרד, ו**בדואי במצטבר**, את דחיית בקשת המבקשים למסירת מידע.

5. ראשית, החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע מוצדקת מטעמים של פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו). כפי שיפורט בפרק ג' להלן, המידע המבוקש הוא מידע פרטי של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו) ומסירתו תהווה פגיעה בפרטיות. החוק קובע כי לא ייחשף "מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות" (סעיף 9(א)(3) לחוק). הבקשה לקבל פרטים לגבי שיחות טלפוניות בין ה"ה אדלסון ורגב לבין מר נתניהו נבחנת על פי זהות הצדדים לשיחה ולא על פי תוכן השיחה (שממילא אינו מבוקש ואינו מתועד). מר אדלסון ומר רגב (כל אחד בנפרד) הם חברים אישיים של מר נתניהו מזה שנים רבות. מטבע הדברים, מר אדלסון ומר רגב (כל אחד בנפרד) משוחחים מעת לעת עם מר נתניהו. כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, אלה שיחות פרטיות בין חברים; שיחות אלה אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה. לכן תדירות, מועד ומשך השיחות הם עניינים הפרטי.

6. בהתאם, המידע המבוקש בעתירת דרוקר בא בגדר הגדרת "מידע" שבהוראת איסור מסירת המידע שבסעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. לכן מכח סיפא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע לא ניתן למסור את המידע. לחלופין, גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, ועל בית המשפט הנכבד לאון בין העניין הציבורי בגילוי המידע לבין ההגנה על הפרטיות, הרי שתוצאת האיזון מחייבת גם היא את דחיית הבקשה למסירת מידע.

7. שנית, החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע מוצדקת מטעמים של חסיון עיתונאי. כפי שיפורט בפרק ד' להלן, אם הטענות ביסוד עתירת דרוקר נכונות, מדובר בבקשה מרחיקת לכת, לפיה - בכסות של חוק חופש המידע - המבקשים (שהם בעצמם גורמי תקשורת) עותרים לחשוף נתוני תקשורת בין

איש ציבור בכיר לבין גורמי תקשורת אחרים, וזאת בניגוד לכללי היסוד בדבר החסיון העיתונאי. במקרה זה, זכות הציבור לדעת, אשר עומדת ביסוד חוק חופש המידע, מחייבת שלא לחשוף את המידע המבוקש, שכן היעדרות לבקשה תהיה בעלת השלכות רחב ותגרום לפגיעה קשה בתקשורת החופשית ובחסיון המקורות שלה.

8. בהתאם, מדובר ב"מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין" (סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע) ולכן מכח סיפא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע לא ניתן למסור את המידע. לחלופין, גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, ועל בית המשפט הנכבד לאזן בין העניין הציבורי בגילוי המידע לבין ההגנה על החסיון העיתונאי, הרי שתוצאת האיזון מחייבת את דחיית הבקשה למסירת מידע.

9. שלישית, החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע מוצדקת מטעמים של מניעת שיבוש תפקודה התקין של הרשות ומניעת פגיעה בהמשך קבלת המידע. כפי שיפורט בפרק ה' להלן, המידע מושא עתירת דרוקר הוא מידע שנאסף על ידי לשכת ראש הממשלה באופן וולונטרי. כפי שעולה מעמדת ראש הממשלה, הוא מתנגד למסירת המידע. אם ייקבע שהדין מחייב את ראש הממשלה למסור את המידע - המידע יפסיק להיאסף. בהתאם, סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע מצדיקים את החלטת הממונה לדחות את בקשת המבקשים למסירת מידע. איזון האינטרסים מכח רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע מחייב גם את בית המשפט הנכבד לדחות את הבקשה למסירת מידע.

10. מכל הטעמים האמורים, ובוודאי מכח משקלם המצטבר, יש לדחות את עתירת המבקשים לחשיפת המידע. טרם שניגש לפירוט טעמי ההתנגדות למסירת המידע, נביא רקע עובדתי קצר לגבי מערכת היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו.

פרק ב' - רקע עובדתי לגבי מערכת היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו

11. מר נתניהו ומר אדלסון הם חברים ותיקים. היכרותם משתרעת על פני כ-25 שנה. בין השניים נקשרו קשרי חברות קרובים, אשר הובילו גם לקשרי חברות בין בני משפחותיהם. השניים משתדלים להיפגש כאשר מר אדלסון מבקר בישראל או כאשר מר נתניהו מבקר בארצות הברית. השניים מתארחים האחד בביתו של האחר; השניים משתתפים בשמחות האחד של האחר. כך, כבר בשנת 1991, מר נתניהו השתתף באירוע שנערך לכבוד התונת בני הזוג אדלסון.

12. בכל שנות היכרותם של מר אדלסון ומר נתניהו, לא היה ביניהם כל קשר עסקי או מקצועי. מערכת היחסים בין השניים היתה - ונותרה - חברית בלבד.

13. מר אדלסון ומר נתניהו חולקים תחומי עניין משותפים רבים, כגון היסטוריה, תרבות, יחדות, דת, פוליטיקה ועוד. השניים משוחחים ביניהם גם בנושאים אישיים רבים ומגוונים, לרבות נושאים הקשורים למשפחותיהם וילדיהם, שגם ביניהם קשרי חברות קרובים. כפי שהבהירה המדינה בתגובתה לעתירה

(סעיף 21), השיחות ביניהם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית של מר נתניהו.

העתק תגובת המשיבים 1-2 לעתירת דרוקר מצורף ומסומן "6".

14. עיתון "ישראל היום" (להלן: "העיתון") הוקם בשנת 2007, למעלה מ-15 שנים לאחר שהחלה ההיכרות בין מר אדלסון ומר נתניהו. בן משפחה מדרגה ראשונה של מר אדלסון הוא הבעלים של החברה המחזיקה בעיתון "ישראל היום". כמו לעיתונים אחרים (כגון, "ידיעות אחרונות" ו"הארץ"), גם לעיתון "ישראל היום" השקפה אידיאולוגית ואוריינטציה פוליטית. השקפה זו קרובה להשקפת העולם של מר נתניהו. הקמת עיתון "ישראל היום" לא שינתה את אופי היחסים בין מר אדלסון לבין מר נתניהו. אלה נותרו כפי שהיו - יחסים במישור החברי: תדירות השיחות בין מר אדלסון ובין מר נתניהו דומה לזו שהיתה לפני הקמת העיתון, תדירות הפגישות בין השניים דומה לזו שהיתה לפני הקמת העיתון, נושאי השיחה בין השניים דומים לאלה שהיו לפני הקמת העיתון.
15. אדלסון אינו איש תקשורת. עסקיו חובקי העולם של מר אדלסון הם בתחום ה-Integrated Resorts (מתחמים משולבים של מלונאות, תערוכות, קונגרסים וקזינו) (ראו בהקשר זה גם סעיף 2 לעיקרי הטיעון של המבקשים עצמם שהוגשו לבית המשפט העליון). מר אדלסון אינו מעורב בניהול העיתון ובוודאי אינו מעורב בתכני העיתון. העיתון מנוהל על ידי בעלי התפקידים בעיתון: המוציא לאור, מר אשר בהרב; המנכ"לית, גב' ציפי קורן, והעורך הראשי, מר רגב. הקשר בין מר אדלסון לבין בעלי תפקידים אלה מתקיים לעיתים רחוקות ובאופן בלתי סדיר: הם משוחחים בעיקר בעת ביקוריו של מר אדלסון בישראל, וגם אז נושאי השיחה הם בעיקר תפעוליים-כלכליים. מר אדלסון אינו דובר עברית וממילא אינו קורא את העיתון.
- העתק עיקרי הטיעון מטעם המבקשים שהוגשו במסגרת עע"מ 49/16 ביום 4.2.2016 מצורף ומסומן "7".
16. מכאן כי ההשערה כי מר נתניהו ומר אדלסון משוחחים על תוכן העיתון ועל תכנים שיש לפרסם או להימנע מלפרסם בעיתון היא חסרת כל בסיס. מר אדלסון אינו משפיע על תכני העיתון, לא באופן ישיר ולא באמצעות העברת מסרים לבעלי התפקידים בעיתון. שיחותיו של מר אדלסון ומר נתניהו אינן מוצאות את דרכן לעיתון ואינן באות לידי ביטוי בו. מתקיים ניתוק מוחלט בין שיחות אלה לבין התכנים המפורסמים בעיתון "ישראל היום".
17. אשר למר רגב - גם מר רגב ומר נתניהו הם חברים ותיקים. היכרותם החלה לפני כ-28 שנה (כמובן, ללא קשר להיכרות והחברות בין מר אדלסון לבין מר נתניהו). גם כאן מדובר בהיכרות גם בין משפחותיהם. מר רגב ומר נתניהו חולקים נושאי עניין משותפים רבים, בין היתר, מדינאות, היסטוריה צבאית, יהדות, ספרות וארכיאולוגיה. תדירות השיחות בין מר רגב ובין מר נתניהו דומה לזו שהיתה ביניהם לפני שמר רגב מונה לעורך הראשי של "ישראל היום" (ב-2007) וכך גם תדירות המפגשים ונושאי השיחה ביניהם.

פרק ג' - אין למסור את המידע המבוקש מטעמים של פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב

18. חשיבותה של הזכות לפרטיות אינה שנויה במחלוקת. הזכות לפרטיות זכתה למעמד חוקתי והוכרה כזכות יסוד, המעוגנת בסעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בו נקבע שכל אדם זכאי לפרטיות וזנעת חייו וכי אין פוגעים בסוד שיחו של אדם, כתביו או רשומותיו.

19. המונח "פרטיות" לא הוגדר בצורה ממצה על ידי המחוקק, אולם בענייננו, כפי שגם יפורט להלן, לא צריכה להיות מחלוקת כנה כי מסירת המידע המבוקש תפגע בפרטיותם של מר אדלסון ומר רגב.

פרק 1/ - מפסקי הדין של בית המשפט העליון ושל בית משפט נכבד זה עולה כי גילוי המידע יפגע, או עלול לפגוע, בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב

20. ראשית, מקריאת פסק הדין של בית המשפט העליון (נספח "5") - וגם של בית משפט נכבד זה (נספח "4") - ברור כי המידע המבוקש בעתירת דרוקר הוא מידע שמסירתו תפגע, או עלולה לפגוע, בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב. כך, הטענה כי מסירת המידע מושא עתירת דרוקר עלולה לפגוע במר אדלסון ומר רגב **התקבלה** על ידי בית המשפט העליון בפסק דינו. בית המשפט העליון קבע (בפיסקה המסכמת של פסק דינו, סעיף 18) כי "מששקל בית המשפט להורות על מסירת מידע שעלול לפגוע באדלסון וברגב, הרי שדרך המלך הייתה לפעול בהתאם לסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע...". הפגיעה במר אדלסון ומר רגב שאליה מכוון בית המשפט העליון היא פגיעה בפרטיות (להבדיל מפגיעות מסוג אחר, שאינן רלבנטיות לענייננו, כגון פגיעה כלכלית).

21. גם בית משפט נכבד זה - אשר ניתח את הסוגיה רק מהזווית של שיקולי הפרטיות של ראש הממשלה (להבדיל משל מר אדלסון ומר רגב) - קבע כי מדובר ב"תחום ה'אפור' של עניינים פרטיים" וזאת בהתחשב בכך ש"מדובר במי שממלא את התפקיד הציבורי הבכיר ביותר בממשלה" ש"גם מכהן כשר התקשורת" (סעיף 12 לפסק הדין). ממצאו של בית המשפט הנכבד לפיו "ראש הממשלה גם מכהן כשר התקשורת" אינו רלבנטי לעתירה זו: מר נתניהו הוא אמנם שר התקשורת היום אך לא היה שר התקשורת בתקופה של שלוש השנים אליהן מתייחסת עתירת דרוקר (למעט בשלושת החודשים האחרונים שלה). בכל מקרה, להבדיל מראש הממשלה, מר אדלסון ומר רגב הם אנשים פרטיים. "הפסיקה גיבשה מדרג של נשאים שונים של הזכות (לפרטיות), לפי מידת הציבוריות שלהם. בקצה האחד נמצא 'אדם פרטי', שנהנה מפרטיות יותר מכל אדם אחר. בקצה האחר נמצאים נבחרי הציבור" (מ' בירנהק מרחב פרטי - הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה (תשע"א), עמ' 153). כאמור, מר אדלסון ומר רגב הם אנשים פרטיים. מר אדלסון ומר רגב מעולם לא העלו על דעתם שפרטי שיחותיהם עם מר נתניהו מתועדים ועלולים להיחשף. קביעתו של בית המשפט הנכבד - לפיה אף לגבי ראש הממשלה מדובר בפגיעה בפרטיות - נכונה בבחינת קל וחומר לגבי מר אדלסון ומר רגב.

22. בהקשר זה יצויין כי המבקשים טענו בסעיף 41 לעתירת דרוקר כי יש לייחס משקל נמוך לאינטרס הפרטיות של מר אדלסון ומר רגב, שכן יש להתייחס אליהם כאילו הם אנשי ציבור בהיותם עומדים בראש עיתון ו"אמצעי תקשורת בבעלות פרטית אינם גופים פרטיים מן המניין אלא גופים דו מהותיים". יש לדחות

טענה זו. ראשית, הפסיקה לא הכירה בעיתון כגוף דו מהותי. שנית, עיתון אינו גוף אשר חוק חופש המידע חל עליו. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע את הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית. סעיף 2 לחוק חופש המידע מגדיר מספר חלופות לרשות ציבורית. עיתון אינו נכלל בגדר אף אחת מהחלופות האמורות. בכך המחוקק גילה את דעתו באופן ברור שעיתון איננו גוף ציבורי לצורך חוק חופש המידע. אין לעקוף זאת באמצעות הגדרת העומדים בראש העיתון כאנשי ציבור ולכן ככאלה שהסייגים הקבועים בחוק חופש המידע אינם חלים עליהם.

23. יצויין כי גם עמדת המשיבה 2 - הרשות המוסמכת - היא כי מסירת המידע תפגע בפרטיות הן של מר נתניהו והן של מר אדלסון ומר רגב. המשיבה 2 דחתה את בקשת דרוקר לקבלת המידע (נספח "2"), בין היתר מהטעם כי:

"שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עימם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריואלית של ראש הממשלה, ולכן המידע על אודותיהן לא יימסר ... המידע המבוקש הוא מידע שלא ניתן למסרו בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע."

ראו בהקשר זה גם סעיף 31 לתגובת המשיבים 1-2 לעתירת דרוקר, נספח "6", וסעיפים 43 ו-45 להודעת הערעור מטעם המשיבים 1-2, אשר העתקה מצורף ומסומן "8".

24. אף כי החלטת המשיבה 2 היא זו שעומדת לבחינת בית המשפט הנכבד, הרי שראוי לתת משקל גם לעמדת זו של הרשות המינהלית המוסמכת, לפיה במסירת המידע יש משום פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב.

פרק 2/ג - גילוי המידע אכן יהווה פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב

25. הקביעה העולה מדברי בית המשפט העליון, בית משפט נכבד זה והרשות המינהלית (המשיבה 2), כי מסירת המידע תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב, תואמת את הדין.

26. זהותם של חבריו של אדם היא עניינו הפרטי. עמד על כך בית המשפט העליון בע"א 439/88 רשם מאגרי מידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 821, 808:

"מובנם הטבעי והרגיל של המילים 'עניינים פרטיים' של אדם הינו כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה".

27. בעע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פורסם ב"נבו", 2009), סעיף 24

לפסק הדין, בית המשפט העליון קבע כי קשריו החברתיים של אדם הם ענייניו הפרטיים - גם בכל הנוגע למי שממלא תפקיד ציבורי:

"השכלתו ורקעו המקצועי של אדם, כישוריו, קשריו החברתיים והכלכליים, כל אלה הם מענייניו הפרטיים של אדם, גם כאשר נבחנים הם במילוי תפקיד ציבורי".

ובסעיף 41 לפסק הדין פסק הדין נקבע כי:

"ניתן לסבור כי פרטים אודות השכלתו וניסיונו המקצועי של אדם, קשריו החברתיים וזיקותיו העסקיות-כלכליות מצויים בגרעין הקשה של מושג הפרטיות ולכן פרסומם בלא הסכמתו מוגע בפרטיותו".

28. כפי שהובהר, מר אדלסון הוא חבר אישי של מר נתניהו. השאלה כמה פעמים ביום, בחודש או בשנה מר אדלסון מדבר עם חברו, באלו שעות הם מדברים ומה משך השיחות - כל אלה הם בגדר ענייניו הפרטיים של מר אדלסון. הוא הדין לגבי מר רגב. המידע המבוקש עלול לחשוף, בין היתר, את סדר יומם של מר אדלסון ומר רגב, את אופן ניהול זמנם ואת היקף הזמן שהם מקדישים לשיחות עם חברים. חשיפת המידע המבוקש עלולה אף להשפיע על היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין חברים אחרים ובני משפחה. מר אדלסון ומר רגב גם אינם מעוניינים להימצא במצב בו ניתן להשוות את היקף התקשורת בין מר אדלסון ומר רגב לבין חברים אחרים להיקף התקשורת בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו. גם בכך יש משום חדירה משמעותית לפרטיות. אכן, קשה לחלוק על כך שמספר הפעמים והמועדים שבהם אדם משוחח עם חברו היא עניינו הפרטי של אותו אדם.

29. העובדה כי תקשורת פרטית היא חלק ממתחם הפרטיות של אדם נלמדת גם מהנחיית משרד המשפטים, אשר קובעת כי במענה לבקשות לפי חוק חופש המידע לקבלת לוחות זמנים של שרים, אין לפרסם מידע הנוגע לפעילות פרטית (או לפעילות פוליטית) של שר:

"המידע שיש למסור הוא זה הנוגע לפעילותו המיניסטריאלית של השר. ככל שיומנו של השר כולל גם פעילות אחרת (פעילות פרטית או פעילות פוליטית), ניתן להשמיטה או לסמנה ככזו ללא פירוט נוסף".

העתק הנחיית משרד המשפטים מיום 23.8.2009 מצורף ומסומן "9".

30. אם נחיל את האמור בהנחיה זו על ענייננו, ברור כי אין למסור מידע לגבי השיחות שבין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו, שכן מדובר בשיחות פרטיות ביניהם (ולבית המשפט הנכבד לא הוצגה כל ראיה המאפשרת לקבוע ממצא אחר). אין כל הצדקה להבחין בין גילוי פגישות של ראש הממשלה עם חבריו לבין גילוי שיחות של ראש הממשלה עם חבריו.

31. בהתאם, כאשר מר דרוקר (וליתר דיוק, עמותה שדרוקר הוא היו"ר שלה) ביקש מידע בנוגע לפגישות של מר נתניהו עם מר אדלסון, המידע לא נמסר. הממונה הודיעה כי השניים "נכחו יחד באירוע שנתי של פרויקט תגלית בקיץ 2014" והוסיפה "כי פגישות נוספות שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין מר שלדון אדלסון במהלך השנים 2011-2014 היו פגישות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטרילית של ראש הממשלה, ומשכך המידע אודותן לא יימסר".

העתק הבקשה לקבלת מידע אודות הפגישות בין מר נתניהו למר אדלסון והחלטת הממונה מצורפים ומסומנים "10" ו-"11".

32. עוד היקש, המלמד על רגישותם של הפרטים המבוקשים בענייננו ועל כך שמדובר בפרטים אישיים שמסירתם מהווה פגיעה בפרטיות, הוא מהוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - נתוני תקשורת), התשס"ח-2007 (להלן: "חוק נתוני תקשורת"). בחוק נתוני תקשורת, המחוקק הסדיר את הדרך היחידה למסירת נתוני תקשורת, ובכלל זה נתונים מהסוג המבוקש בענייננו - יוזם השיחה, מועד השיחה, משך השיחה וכיוצ"ב - לרשויות חקירה בלבד וכנגד חשודים בעבירות פליליות בלבד. החוק יוצר מערכת איזונים שמגבילה את האפשרות לקבל נתונים אלה מתוך הכרה בכך שמסירת נתונים אלה מהווה פגיעה משמעותית בפרטיותו של אדם.

33. כך, המחוקק הגדיר קריטריונים ברורים לקבלת הפרטים האמורים. רק מספר מוגבל של רשויות חקירה בישראל רשאי לבקש את הפרטים; ככלל, מסירת הפרטים טעונה צו שיפוטי שינתן לאחר שביט משפט יבחן את עוצמת הפגיעה בפרטיות וישתכנע כי "הדבר הנדרש" למטרות הקבועות בחוק כמו מאבק בפשיעה והצלת חיי אדם (סעיף 3א) לחוק נתוני תקשורת). ברור כי כל אלה אינם מתקיימים בבקשה לקבלת מידע של המבקשים. ראו בהקשר זה בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (פורסם ב"נבו" 2012), סעיף 7 לפסק הדין:

"החוק נשוא העתירות שלפנינו מאפשר, כאמור, השגת נתוני תקשורת הנוגעים לשיחותיו של מנוי ונמעניו, סוג המסרים שהוא מעביר, היקפם, משכנם ועוד. למעשה, וכך אף עלה מלשונו, מאפשר החוק השגת כלל המידע הנוגע למסר המועבר, למעט תוכנו... לכאורה די בסקירת הסמכויות שמקנה החוק בכדי להגיע למסקנה, שגם המדינה אינה חולקת עליה, כי החוק אכן גורם לפגיעה חוקתית בזכות לפרטיות. והדברים ברורים".

34. ויובהר: מסירת פרטים לרשויות החקירה לצרכים פנימיים (ניהול חקירה) אינה דומה למסירת פרטים למבקשים לשם פרסומם בפומבי, כפי שמתבקש בענייננו. כמו כן, ברור כי כאשר מדובר במידע שהינו הכרחי לפעילות תקינה של רשויות חקירה, קמות לחשיפתו הצדקות נוספות ונפרדות, שאינן קיימות בענייננו.

35. לכן, אם בית המשפט העליון קבע כי מסירת נתוני תקשורת גורמת "לפגיעה חוקתית בזכות לפרטיות. והדברים ברורים", אין כל סיבה שלא להחיל קביעה זו גם לגבי מסירת נתוני התקשורת המבוקשים בעתירת דרוקר.

36. המידע המבוקש בעתירת דרוקר הוא, איפוא, חלק ממתחם הפרטיות של מר אדלסון ומר רגב. מסירת המידע למבקשים תהווה פגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב. סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי מתקיימת פגיעה בפרטיות אם מידע על "ענייניו הפרטיים של אדם" נמסר או נעשה בו שימוש שלא למטרה שלשמה נמסר המידע. המידע המבוקש בעתירת דרוקר נמסר על ידי מר נתניהו או מר רגב או מר אדלסון (או מזכירותיהם) למזכירות של לשכת ראש הממשלה לצורך הטכני של יצירת הקשר הטלפוני בין מר נתניהו לבין מר אדלסון ומר רגב. המידע לא נמסר על ידי מר נתניהו או מר רגב או מר אדלסון (או מזכירותיהם) לצורך תיעוד של זהות האנשים עמם משוחח ראש הממשלה (ראש הממשלה כלל לא ידע כי בעת שהוא מוסר למזכירותיו להשיג לו את פלוני בטלפון או כאשר פלוני מנסה להשיג אותו בטלפון, הדבר מתועד - סעיף 3 לעיקרי הטיעון מטעם המשיבים 1-2 שהוגשו בע"מ 56/16. גם מר אדלסון ומר רגב לא ידעו על כך). לכן מסירת המידע המבוקש מהווה פגיעה בפרטיות. סעיף 11(2) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי מתקיימת פגיעה בפרטיות בעת "פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם". גם לכן מדובר בענייננו בפגיעה בפרטיות. סעיף 1(2) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי גם "הטרדה אחרת" היא פגיעה בפרטיות. גם לכן מדובר בענייננו בפגיעה בפרטיות.

העתק עיקרי הטיעון מטעם המשיבים 1-2 שהוגשו במסגרת ע"מ 56/16 ביום 31.1.2016 מצורף ומסומן "12".

37. סיכומו של פרק זה - המידע המבוקש הוא מידע שמסירתו תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו). כך עולה מפסקי הדין של בית המשפט העליון ובית משפט נכבד זה. כך עולה מהשכל הישר. כך עולה גם מהדין. זו הנחת המוצא להמשך הדיון.

פרק ג/3 - המידע המבוקש בעתירת דרוקר נכלל בגדר הגדרת "מידע" לצורך סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות ולכן לא ניתן לתרום על גילוי

38. בפרקים הקודמים הוסבר כי מסירת המידע המבוקש תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו). כפי שנראה בפרק זה, המידע המבוקש נכלל בגדר הגדרת המונח "מידע" לצורך הוראת איסור מסירת המידע שבסעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. לכן חל סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע, האוסר על הממונה למסור מידע "אשר אין לגלותו על פי כל דין" ועל בית המשפט הדין בעתירה כנגד החלטת הממונה לפעול בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, הקובע כדלקמן:

"17(ד) על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו הענין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין."

39. אכן, הסמכות לבחון את הבקשה בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק חופש המידע מעניקה לבית המשפט הנכבד שיקול דעת. ואולם, הסעיף מגביל את סמכותו של בית המשפט למידע שגילוי "אינו אסור על פי דין". כך נפסק, למשל, בע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פרסם ב"נבו"),

2009), סעיף 30 לפסק הדין:

"הפעלת שיקול דעתו של בית המשפט למי סעיף זה [סעיף 17(ד)] מותנית בכך שגילוייו של המידע אינו אסור על פי דין. רק אם איסור שכזה אינו קיים יש מקום לשקול את מסירת המידע חרף קיומו של טעם מהטעמים שבסעיף 9 לחוק לאי-מסירת מידע".

40. כפי שיפורט להלן בפרק זה, המידע המבוקש הוא מידע אשר גילוייו אכן "אסור על פי דין".
41. הדין הוא סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות שבפרק ד' לחוק הגנת הפרטיות. פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות כותרתו היא "מסירת מידע או ידיעות מאת גופים ציבוריים". המונח "מידע" מוגדר בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות כך: "מידע - נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו". סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות קובע כי:
- "מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם המידע פורסם לרבים על פי סמכות כדין, או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין, או שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה".**
42. סעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות מרחיב את תחולת סעיף 23ב(א) וקובע כי "הוראות פרק זה יחולו על ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע".
43. יוצא, איפוא, כי סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות אוסר על גוף ציבורי למסור "מידע" (כהגדרת מונח זה בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, וכפי שהורחב בסעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות). ודוק, סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות אינו אוסר על מסירת כל מידע על ידי גוף ציבורי. איסור מסירת המידע חל רק על "מידע" כהגדרת מונח זה בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, כפי שהורחב בסעיף 23א לחוק הגנת הפרטיות. רק אם המידע המבוקש בעתירת דרוקר נכנס לגדר הגדרת "מידע" הוא הופך למידע שגילוייו "אסור על פי דין" (ראו גם סעיף 20 לחוק חופש המידע), שאז גם בית המשפט אינו רשאי להתיר את גילויין.
44. עמד על כך בית המשפט העליון בעע"מ 2894/14 שמש נ' הממונה על חוק חופש המידע ברשות המסים בישראל (פורסם ב"נבו", 2015), סעיף 16 לפסק הדין:
- "משמעות הדבר היא שבמקרים שבהם קיימת התנגשות בין חוק חופש המידע, או תקנות מכוחו, לבין דבר חיקוק פרטני 'המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית' - יש להעדיף את הוראותיו של החיקוק הפרטני על פני חוק חופש המידע, או תקנות מכוחו. המסקנה האמורה אף עולה בקנה אחד עם הכלל לפיו הוראת דין ספציפית גוברת על הוראת דין כללית".**

45. ראו גם עת"מ (מחוזי - נצרת) 62-10 רוסטוביץ נ' שריקי (פורסם ב"נבו", 2010), עמוד 7 לפסק הדין:

"לטעמי, ניתן להגיע בענייננו למסקנה המתבקשת אף לאור סעי' 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות ... לטעמי יש במידע אותו מבקשת העותרת בכדי להיכנס להגדרה זו ועל כן מסירת המידע אסורה ללא שיקול דעת הרשות, אלא בהסכמת האדם שהמידע מתייחס אליו ... חוק חופש המידע גם קובע בסעיף 20 לחוק, כי אין בהוראותיו 'כדי לגרוע מתוקפו של חיקוק, המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית'. מכאן, שאם סעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות אוסר על המשיב לגלות מידע, אין בכוחו של חוק חופש המידע לשנות מצב זה".

ראה גם ע"א (מחוזי - י-ם) 2312/01 שצ'רנסקי נ' הממונה על המרשם (פורסם ב"נבו", 2001), סעיף 10 לפסק הדין.

46. בענייננו ברור כי המידע המבוקש בעתירת דרוקר נכנס לגדר "צנעת אישות" של אדם ובוודאי לגדר מידע "על ענייני הפרטיים של אדם" ולכן גם להגדרת "מידע" שבסעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. כדי למנוע חזרה, בית המשפט הנכבד מופנה לאמור בפרקים ג/1 ו-ג/2 לעיל. לכן אסור לגלות את המידע המבוקש בעתירת דרוקר מכח הוראת סעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. ממילא הוא הופך מידע שגילוי "אסור על פי דין" (כלשון סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע) וגם לבית המשפט אין סמכות להורות על גילוי.

47. בהקשר זה חשוב להפנות את תשומת הלב להרחבה שבסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, לפיה הוראת סעיף 23ב(א) לחוק תחול גם "על ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע". להוראה זו חשיבות רבה לענייננו לאור דבריו של בית המשפט הנכבד בפסק דינו המקורי לפיהם המידע המבוקש מצוי "בתחום האמור של 'עניינים פרטיים'". בעע"מ 7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' מנגל (פורסם ב"נבו", 2012), בית המשפט העליון קבע (בסעיף 15 לפסק הדין) כי:

"סעיף 23 לחוק הרחיב, לצורך פרק ד לחוק הגנת הפרטיות, את מעגל הפרטים שעל הגוף הציבורי נאסר למסור ... הרחבת המידע שעל הגוף הציבורי נאסר למסור, משקפת את ראיית המחוקק כי הפגיעה בפרטיות עלולה לנבוע מעצם אובדן השליטה של הפרט על זרימת מידע בעניינו. זאת, למרות שהמידע אינו בליבת הפרטיות ואפילו לא בגרעין הרך של הפרטיות, כך שחשיפתו, כשלעצמה, אינה מהווה פגיעה בפרטיות במובן הרגיל של המילה".

48. עמדתם של מר אדלסון ומר רגב היא כי המידע המבוקש בעתירת דרוקר מצוי בגרעין הקשה של הזכות לפרטיות, שכן "ניתן לסבור כי פרטים אודות השכלתו וניסיונו המקצועי של אדם, קשריו החברתיים חיקותיו העסקיות-כלכליות מצויים בגרעין הקשה של מושג הפרטיות ולכן פרסומם בלא הסכמתו פוגע בפרטיותו" (עע"מ 9341/05, אשר צוטט בסעיף 27 לעיל). ואולם, גם בהינתן העמדה של בית משפט נכבד זה

לפיה, ככל שמדובר בראש הממשלה, מדובר ב"תחום האפור" של 'עניינים פרטיים' בלבד, וגם בהינתן שעמדה זו חלה אף על מר אדלסון ומר רגב, אשר אינם אנשי ציבור, הרי שלפי פסיקתו של בית המשפט העליון, סעיף 23ב(א) לחוק הגנת פרטיות חל גם מידע אשר "אינו בליבת הפרטיות ואפילו לא בגרעין ה'רד' של הפרטיות".

49. כך או כך, ברור כי מדובר ב"מידע" עליו חלה הוראת איסור מסירת המידע שבסעיף 23ב(א) לחוק הגנת הפרטיות. לכן לא ניתן להתיר את גילוי מכת סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע.

פרק ג/4 - גם אם היה ניתן להתיר את גילוי המידע מכח סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, איזון האינטרסים מחייב את דחיית עתירת דרוקר

50. כאמור בפרקים ג/1 ו-ג/2 לעיל, מסירת המידע המבוקש תפגע בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ושל מר נתניהו). לכן - בנוסף על הוראת סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע, אליה הפנינו בפרק ג/3 לעיל - חלה על ענייננו גם הוראת סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, האוסרת על הממונה למסור מידע "שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות".

51. לכן - אם בית המשפט הנכבד יסבור (בניגוד לדעתנו) כי סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע אינו חל על ענייננו - אזי לאור תחולת סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, על בית המשפט הנכבד לפעול בהתאם לרישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע ולאזן בין "העניין הציבורי בגילוי המידע" לבין הפגיעה בפרטיות של מר אדלסון ומר רגב (ומר נתניהו). כפי שנראה בפרק זה, גם איזון האינטרסים מחייב את דחיית עתירת דרוקר.

52. כאמור, המבקשים מבקשים לקבל לידיהם פרטים אודות שיחותיהם של מר אדלסון ומר רגב עם מר נתניהו, ובכלל זה תאריך כל שיחה, שעת השיחה ומשכה. המבקשים טוענים כי "לציבור אינטרס ממשי לדעת האם 'ישראל היום' הוא עיתון בעל קו אידיאולוגי מנותק מן האינטרסים המיידים של המשיב 2 [ראש הממשלה], או שמא הוא מהווה שופר לעמדות ראש הממשלה ונועד לשרת את האינטרסים שלו. לציבור אינטרס מובהק לדעת האם כאשר הוא קורא את 'ישראל היום' הוא צורך תוכן שמיוצר לפי אמות מידה עיתונאיות מקצועיות ובלתי תלויות, או שמא הוא נחשף לתוכן שבו סטנדרטים עיתונאיים מוכפפים לאינטרסים של גורמים פוליטיים" (סעיף 49 לעתירת דרוקר).

53. **ואולם, גם אם יש עניין ציבורי בתשובה לשאלות המצוטטות לעיל הרי שהמידע שחשיפתו מבוקשת בעתירת דרוקר לא יתרום לבירור שאלות אלו, לא בכלל ובוודאי לא במידה המצדיקה את הפגיעה בפרטיות של שלושת האישים הנוגעים בדבר.** כפי שברור מאליו, תוכן השיחות אינו מתועד ואינו חלק מהמידע המבוקש. כפי שהובהר בתגובת המשיבים 1-2 לעתירת דרוקר (נספח "6", סעיף 20), גם משך השיחות אינו מתועד. שלושת האישים הנוגעים בדבר הם אנשים עסוקים במיוחד, אשר זמינותם במהלך היממה משתנה ומושפעת מגורמים רבים. כמו כן, שעות העבודה של אישים אלה אינן שעות עבודה מקובלות. כך, מר רגב, כעורך ראשי של עיתון יומי, מסיים את יום עבודתו באמצע הלילה. כך, מר אדלסון, מנהל את עסקיו ברחבי העולם, בהפרישי שעות משמעותיים ומשתנים מישראל. גם לראש הממשלה שעות

עבודה משתנות ובלתי מקובלות. לכן, במרבית הפעמים בהם מר נתניהו מבקש לדבר עם מר אדלסון או עם מר רגב, או להיפך, ה"שיחה" מסתיימת בהשאת הודעה. במקרים אחרים ה"שיחה" מסתכמת בכך שהאחד אומר לאחר שהוא נכנס לשיבה או באמצע ישיבה, או בפגישה או בעיסוק דחוף אחר, והשניים קובעים לדבר מאוחר יותר. "שיחות" אלה כלל אינן שיחות. התיעוד של "שיחות" אלה הוא חסר כל ערך. לא רק שתיעוד זה אינו תורם דבר לשיח הציבורי הוא מעמיס עליו נתונים מטעים וספקולטיביים. אכן, מהמידע עצמו לא ניתן להבחין אם מדובר בשיחה של ממש או ב"שיחה" שלא התקיימה. בנסיבות אלה, המידע כלל אינו משקף את תדירות השיחות בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו.

54. זאת ועוד. משהובהר כי הקשר בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו הוא קשר חברות בלבד, אין עניין ציבורי בחשיפת המידע. המידע המבוקש ישקף גם שיחות אישיות מובהקות, כגון שיחות בהן מר אדלסון שיתף את מר נתניהו ברשמי ביקורו האחרון במקום זה או אחר, באירועים הקשורים לילדיו, במצבו הבריאותי, ובהשקפותיו על ענייני דיומא, ולהיפך. כך גם לגבי מר רגב. אין כל ערך באוסף תאריכים ושעות לגבי שיחות מסוג זה.

55. **ההלכה הפסוקה קובעת שעניין ציבורי אינו עניין שמעניין את הציבור.** חוק חופש המידע נועד לאפשר לציבור לקבל מידע בעל תועלת אמיתית, ולא לקבל מידע מטעמי סקרנות ויצר רכילות גרידא. ברור כי מידע מהסוג האחרון לא מצדיק את הפגיעה בפרטיות הן של אנשי ציבור והן של אנשים פרטיים. בע"פ 11793/05 חברת החדשות הישראלית בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם ב"נבו", 2006), סעיף 38 לפסק הדין, עמד על כך בית המשפט העליון:

"פרסום שיש בו עניין ציבורי פורש בפסיקה לא כפרסום שמעניין את הציבור, ובכך יש בו אולי כדי 'לספק מזון לסקרנים או למלא יצרם של רכלנים' ... אלא כפרסום שיש לציבור תועלת בידיעתו, למשל בכך שהוא תורם לגיבוש דעתו בעניינים ציבוריים או מסייע לשיפור אורחות חייו ... כן הודגש לגבי הזכות לפרטיות, כי לא די בכך שיש עניין ציבורי בפרסום, אלא יש צורך בטעם המצדיק את הפגיעה בפרטיות של אדם כדי לספק את האינטרס הציבורי במידע".

56. אכן, ייתכן שמידע כלשהו הנוגע לשיחות בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו מעניין אנשים מסוימים. הוא בוודאי עלול לעורר ספקולציות. בכך לא די: אין ביצירת ספקולציות משום טעם המצדיק את הפגיעה בפרטיות של אדם.

57. מבלי לגרוע מדיווחם של הדברים האמורים, ככל שמדובר בשיחות של מר אדלסון עם מר נתניהו הדברים מגיעים לכדי קיצוניות. מר אדלסון כלל אינו קורא את העיתון. מר אדלסון כלל אינו משוחח עם מר רגב (או עם כותבים אחרים בעיתון) לגבי דברים שעליהם לכתוב או להימנע מלכתוב בעיתון. שיחות בין מר נתניהו לבין מר אדלסון, ככל שהן עשויות היו לעניין את מי מהכותבים בעיתון, כלל אינן מגיעות לידיעתם של אותם כותבים, לא במישרין ולא בעקיפין.

58. לסיכום פרק זה - "העניין הציבורי", כפרשנותו ההולמת של מונח זה, "בגילוי המידע" הוא אפסי או שולי. לעומת זאת, "השכלתו ורקעו המקצועי של אדם, כישוריו, קשריו החברתיים והכלכליים, כל אלה הם מענייניו הפרטיים של אדם" (ענ"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פורסם ב"נבו, 2009), סעיף 24 לפסק הדין). מערכת היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו היא מערכת יחסים חברית. היא אינה קשורה ל"ישראל היום". מר אדלסון ומר רגב אינם מעוניינים שמספר הפעמים שהם משוחחים או מנסים לשוחח עם חברים, מר נתניהו, יתפרסם. זו פגיעה משמעותית ובלתי מוצדקת בצנעת הפרט שלהם. לכן - גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע - איזון האינטרסים אינו מצדיק לחשוף את המידע המבוקש.

פרק ד' - אין למסור את המידע מטעמים של חסיון עיתונאי

59. בפסק הדין בעתירת דרוקר בית המשפט הנכבד ראה במר אדלסון ומר רגב "אנשי תקשורת מובהקים" (סעיף 12 לפסק הדין). המבקשים השתיתו את בקשתם למסירת המידע על היותם של מר אדלסון ומר רגב הבעלים והעורך הראשי של "ישראל היום", שכן הטעם לדרישת המידע של המבקשים הוא "ללמוד אם ישנו קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון" (סעיף 52 לעתירת דרוקר).
60. כפי שפורט בפרקים הקודמים, יש לדחות קביעות אלה. אולם, ככל שהבקשה מושתתת על היותם של מר אדלסון ומר רגב הבעלים והעורך הראשי של "ישראל היום", ועל הרצון לקשור בין שיחות של השניים עם מר נתניהו לבין "פרסומים מסוימים בעיתון", הרי לא ניתן למסור את המידע וזאת מטעם של חסיון עיתונאי. מדובר ב"מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין" (סעיף 9(א)(4) לחוק חופש המידע) ולכן מכח סיפא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע יש לדחות את הבקשה למסירת מידע. לחלופין, גם אם חלה רישא סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, איזון האינטרסים בין העניין הציבורי בגילוי המידע לבין ההגנה על החסיון העיתונאי, מחייב את דחיית הבקשה למסירת מידע.

פרק ד/1 - החסיון העיתונאי: כללי

61. פרופ' זאב סגל בספרו, הזכות לדעת באור חוק חופש המידע (תשי"ס, עמוד 193), מסביר כי:

"במיתחם הרחב של המידע, שאין לגלותו על-פי דין, ניצבים גם חלק מהחסינות השונים, שהוכרו בזמן מכה החוק וההלכה הפסוקה".

62. החסיון הרלבנטי לענייננו הוא חסיון עיתונאי. שמירה על סודיות מקורות עיתונאיים היא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה. היא קריטית לחופש הביטוי. היא קריטית לקיומה של עיתונות חופשית. כך, ברע"א 6872/11 כהן נ' בן דוד (פורסם ב"נבו, 2012), בית המשפט העליון הסביר (בסעיף 4 לפסק הדין) כי:

"הצורך בשמירה על עיתונות חופשית הינו חלק מההגנה הרחבה שהמשפט נותן לחופש הביטוי שהינו חיוני במדינה דמוקרטית ... על מנת לקיים את חופש

הביטוי נדרש שהציבור יזכה לקבלת מידע באמצעות כלי התקשורת והעיתונות. מימושה של זכות הציבור לדעת מותנה בכיבוד גישתם של עיתונאים למקורות המידע, כמתחייב מן ההכרה בחשיבות תפקידם כזרועו הארוכה של הציבור".

ראו גם רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ (פורסם ב"נבו", 2012), סעיף ע"ד לפסק הדין:

"הגשמת חופש העיתונות מותנית בזרימת מידע חופשית ורציפה לציבור. מערכת היחסים שבין עיתונאי לבין מקורותיו היא 'מרכז העצבים' של תהליך זה ... היעדר הגנה ראויה מעמיד את מקורות המידע ב'סכנת התייבשות'; בהיקפו של החיסיון העיתונאי יש כדי להשפיע, כמובן, על יכולת העיתונאי למלא את תפקידו. החיסיון מאפשר לעיתונאי חופש פעולה להשיג מקורות ולאמתם, לנכוח באירועים ולסקרם, ולחתור לאיתור מידע. הטעם שבבסיס הגנה זו אינו עניינו הפרטיקולרי של עיתון או עיתונאי; מקורו באינטרס הציבורי בקיומה ... הגנה על מקורות מידע כרוכה איפוא בחופש העיתונות".

63. אכן, "כלי העבודה היחיד של העיתונאי, שהוא באמת בעל חשיבות, הוא מקורות המידע שלו והדרך שבה הוא משתמש בהם" (חוקר התקשורת דלמר דאן, Public Officials and the Press (Reading, MA.), p. 41, 1969). עקב כך בית המשפט העליון הכיר בקיומו של חסיון עיתונאי. בפסק הדין המנחה בעניין ציטרין (בייש 298/86 ציטרין נ' בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין במחוז תל אביב, פ"ד מא(2) 337), בית המשפט העליון קבע (בעמ' 360) כי:

"יש להכיר בקיומו של חסיון, המתיר לעד-עיתונאי שלא לגלות את מקורות המידע שלו. חסיון זה אינו החלטי אלא יחסי, היינו, הוא כפוף לשיקול דעתו של בית המשפט".

64. ברע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון המאוחד (הצופה) בע"מ (פורסם ב"נבו", 2012), סעיפים פ' ופ"א לפסק הדין, בית המשפט העליון קבע כי החסיון העיתונאי חל על כל מידע העלול לחשוף מקור:

"דומה, כי צמצום החיסיון העיתונאי לשאלות ישירות שנשאל העיתונאי באשר למקור, כפי שפורשה לעתים הלכת ציטרין, עלול שלא להגשים את התכלית אשר לשמה נקבע. מקום שגילוי מידע עלול להוביל לחשיפתו של המקור, ראוי כי יחול החיסיון ... ומה שיש להחסות, כאמור, הוא פרטים שבתוכן המידע העלולים לחשוף את המקור".

65. הנה כי כן, "הפסיקה הרחיבה את החיסיון העיתונאי לכל מידע שעלול לחשוף את המקור" (ע"א 9705/11 גלט-ברקוביץ נ' קרא, פורסם ב"נבו" (2014), סעיף 42 לפסק הדין). לכן, אם נתוני תקשורת בין עיתונאי

לאיש ציבור (כמו מועדי השיחות ותדירותן) יאפשרו לקשור בין תוכן פרסומים בעיתון לבין אותו איש ציבור - **שזו הטענה של המבקשים** (וראו גם סעיף 15 לפסק הדין של בית משפט נכבד זה, **נספח "4"**) - הרי שנתונים אלה חסויים בחסיון עיתונאי, שכן גילויים עלול לחשוף את זהות המקור.

66. חשוב להדגיש: אין כל סתירה בין הטענה כי היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו הם יחסים בין איש תקשורת לבין איש ציבור לבין הטענה כי היחסים בין מר אדלסון ומר רגב לבין מר נתניהו הם יחסים של חברים קרובים. מערכת יחסים בין חברים קרובים כוללת לעיתים קרובות גם היבטים אישיים וגם היבטים מקצועיים. כך או כך, מסירת המידע אינה אפשרית: אם מדובר ביחסים בין איש תקשורת לבין איש ציבור - מסירת נתוני התקשורת אסורה מכח החסיון העיתונאי. אם מדובר ביחסים בין חברים - מסירת נתוני התקשורת היא חסרת הצדקה - ובכל מקרה אסורה - בשל הפגיעה בפרטיות. אם היחסים הם משולבים - מסירת נתוני התקשורת אסורה גם מכח החסיון העיתונאי וגם בשל הפגיעה בפרטיות.

67. יודגש - **נתוני התקשורת** בין עיתונאי לבין מקור פוטנציאלי הם **הגרעין** של החסיון העיתונאי. עמד על כך בית המשפט העליון בבג"ץ 3809/08 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל** (פורסם ב"נבו", 2012), בעת שדן בהסדרים שנקבעו בחוק נתוני תקשורת לגבי חשיפת מידע מהסוג המבוקש בעתירה זו, ויצר הבחנה בין חסיון עיתונאי לחסיונות מקצועיים אחרים (סעיף 9 לפסק הדין של כבי השופט מלצר):

"הוא [החסיון העיתונאי] - בשונה מהחסיונות האחרים - עלול להיות מופר מניה וביה עם גילוי נתוני התקשורת של העיתונאי, מה שצפוי לחשוף את זהותם של מקורות המידע שלו, ופה הדבר הוא בליבת החסיון ולא בפריפריה של הזכות בלבד. מכאן צריכה לנבוע ההכרה כי בגדר החסיון העיתונאי יבואו לא רק שמו של המקור, אלא גם כל פרט, או מידע שיכולים להביא לזיהויו".

68. אכן, להבדיל מחסיונות אחרים, בהם עצם הקשר בין האדם לבין איש המקצוע איננו חסוי (כדוגמת חסיון עו"ד - לקוח), הלב של החסיון העיתונאי גלום בקשר בין המקור לבין איש התקשורת. לכן גילוי נתוני תקשורת של איש תקשורת הם הפרה בוטה של החסיון העיתונאי. יפים לענייננו גם דבריה של כבי הנשיאה ביניש בסעיף 28 לפסק דינה בעניין **האגודה לזכויות האזרח**:

"יש מקום ליחס שונה לחסיון העיתונאי. לפיכך, נכון עשתה המדינה עת קבעה תנאים מיוחדים בעניינם של העיתונאים במסגרת הנוהל. כאמור בהתאם לנוהל, אם המניע הוא עיתונאי שאינו החשוד בעבירה או הקורבן, לא יאשר הקצין המוסמך קבלת נתוני תקשורת מסוג נתוני תעבורה. בכך זוכה החסיון העיתונאי להגנה מיוחדת בנוהל".

69. דוק, החסיון העיתונאי אינו מותנה בטענה לקיומו ואין צורך להוכיח כי המקור דרש חסיון. כך הוסבר בהמ" (מחוזי - י-ם) 4089/96 **חברת הכשרת היישוב נ' רשת שוקן בע"מ** (פורסם ב"נבו", 1997), סעיפים 18 ו-25 לפסק הדין:

"במקרה של החיסיון העיתונאי, החיסיון קיים, ולא רק במישור המושגי, גם בלא שנטען לקיומו. לא השימוש בזכות החיסיון הוא המקום את החיסיון, אלא הנושא (של יחסי העיתונאי עם מקורותיו), הוא עצמו נושא חסוי, גם בלא שנטען לקיומו של החיסיון. מכאן, שהויתור במקרה זה הינו תנאי להסרת החיסיון. מי שמבקש להסיר את החשאיות מעל זהות המקור, עליו להוכיח תחילה כי זה ויתר על החיסיון ולא ניתן להוכיח זאת תוך כדי פגיעה בחיסיון. תנאי כזה אינו נדרש לגבי החיסיון על זהות המקור, שם עומד החיסיון כל עוד לא הוסר, ואין צורך להוכיח כי המקור דרש להחיל את החיסיון על זהותו".

70. ראו גם ת"א (מחוזי - ת"א) 1089/90 פרי נ' מחס (פורסם ב"נבו", 1993), עמוד 2 לפסק הדין:

"החיסיון בדומה לחיסיון שחל על רופא, עורך דין פסיכולוג, אינו מותנה בדרישה מפורשת מצד מי שעל סודות ענייניו נועד החיסיון לשמור, אלא הוא נובע ממערכת היחסים המיוחדת שבמסגרתה נמסר המידע. לכן אין חשיבות לכך שאין במי הנתבעים טענה כי נדרשו לשמור על סודות מקור המידע".

פרק ד/2 - יישום הכללים בעניין חסיון עיתונאי על עניינינו

71. תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות מסדיר את החיסיון העיתונאי וקובע את תחולתו, בין היתר, גם על בעלים ועורך ראשי של עיתון. סעיף 1 לתקנון מגדיר: "עיתון" - לרבות אמצעי תקשורת אלקטרוניים ועיתונים מקוונים ולרבות הבעלים, המו"ל והעורך האחראי של אמצעי התקשורת".

העתק תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות מצורף ומסומן "13".

72. סעיף 22 לתקנון קובע כי:

"חסיון עיתונאי

22. לא יגלו עיתון ועיתונאי מידע שנמסר להם בתנאי שיסאיר חסוי ולא יחשפו זהותו של מקור חסוי אלא בהסכמתו של המקור".

73. לכן- בהתאם לעמדת המבקשים עצמם ולאור המטרה המוצהרת של העתירה ("ללמוד אם ישנו קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון") - התקשורת בין ראש הממשלה לבין מר אדלסון ומר רגב היא תקשורת חסויה. נתוני תקשורת בין עיתונאי לבין מקור פוטנציאלי הם חסויים. נשוב ונזכיר - "גילוי נתוני התקשורת של העיתונאי ... הוא בליבת החיסיון" (עניין האגודה לזכויות האזרח, שצוטט בסעיף 67 לעיל).

74. אכן, החיסיון העיתונאי הוא חסיון יחסי, הכפוף לשיקול דעתו של בית המשפט. לכאורה בית המשפט הנכבד

היה אמור, בשלב זה, לאזן בינו לבין העניין הציבורי בחשיפת המידע המבוקש, וזאת בין אם על מנת לקבוע אם אכן מדובר ב"מידע אשר אין גלגולו לפי כל דין" (סעיף 9(א)4) לחוק חופש המידע) ובין אם על מנת לקבוע האם, מכח סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, יש להורות על מסירת המידע על אף החסיון העיתונאי.

75. אולם במקרה דנן בית המשפט הנכבד פטור מאיזון זה.

76. על פי טענת המבקשים בעתירת דרוקר (סעיף 52), העניין הציבורי בחשיפת נתוני התקשורת עם ראש הממשלה הוא "ללמוד אם ישנו קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון". המבקשים טוענים כי "שיחות של ראש הממשלה עם בעלי ועורכי עיתונים הם מידע שיש לציבור אינטרס מובהק להיחשף אליו" (סעיף 53 לעתירת דרוקר). בראיון שנתן מר דרוקר ביום בו ניתן פסק הדין בעתירה, מר דרוקר הסביר כי ראש הממשלה עשוי להיות מקור של מר רגב ו"ברגע שיתפרסם המידע ... תוכל לגבש איזושהי עמדה לגבי מה יחסייהם. האם הוא מקור ...". כלומר, המבקשים מבקשים לקבל את המידע מושא העתירה על מנת להראות את הקשר בין התקשורת עם ראש הממשלה לבין תכני העיתון "ישראל היום". זו המטרה המוצהרת של המבקשים. אולם זאת לא ניתן לאפשר, שהרי הטעם שבגינו מלכתחילה נקבע החסיון העיתונאי הוא בדיוק על מנת למנוע השגת מידע מסוג זה.

העתק הראיון של מר דרוקר בכתב העת "העין השביעית" שפורסם ביום 2.12.2015 מצורף ומסומן "14".

77. נחיד את הדברים: הנורמה המשפטית של החסיון העיתונאי נקבעה על מנת להגן על האינטרס שבחשאיות הקשר בין גורמי תקשורת לבין מקורותיהם. עם זאת, כך נקבע, בנסיבות מתאימות אינטרס זה נסוג בשל אינטרסים אחרים. לכן החסיון הוא חסיון יחסי. אינטרסים אחרים יכולים לגבור על האינטרס שבחשאיות הקשר בין גורמי תקשורת לבין מקורותיהם. בענייננו, המבקשים עותרים לקבל את המידע לא מכת אינטרס אחר אלא על מנת לחשוף קשר בין גורמי תקשורת לבין מקור פוטנציאלי. לכן לא נדרש איזון אינטרסים. הבקשה של המבקשים שוללת את עצם האינטרס שבגינו מלכתחילה נקבע החסיון העיתונאי. קבלתה משמעותה הפרת הדין (החסיון העיתונאי).

78. אכן, המבקשים מבקשים לקבל את המידע בדבר נתוני התקשורת של מר אדלסון ומר רגב עם ראש הממשלה בגלל שיש במידע האמור (לשיטתם) להראות "קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון". אולם החסיון העיתונאי נועד בדיוק כדי לחסום את האפשרות להראות קשר בין שיחות עם מקור פוטנציאלי לבין פרסומים מסוימים בעיתון. לכן טעם זה אינו יכול לשמש כטעם להסרת החסיון.

79. בכל מקרה, וכפי שהובהר בפרק 4/ לעיל, אין כל עניין ציבורי בחשיפת המידע המבוקש. לכל היותר הדבר יביא למידע ספקולטיבי שאין בו טעם מלבד סיפוק סקרנות גרידא. בוודאי שאין בכך הצדקה להסיג את גבולו של החסיון העיתונאי.

80. חשוב להדגיש - אם התקבל טענת המבקשים, לפיה "שיחות של ראש הממשלה עם בעלי ועורכי עיתונים

הם מידע שיש לציבור אינטרס מובהק להיחשף אליו" (סעיף 53 לעתירת דרוקר), יהיו לכך השלכות רחב משמעותיות: היום אלה שיחות בין גורמים בכירים ב"ישראל היום" לבין ראש הממשלה; מחר אלה יהיו שיחות בין עורך "ידיעות אחרונות" לבין יו"ר האופוזיציה; מחרתיים אלה יהיו שיחות בין מר דרוקר לבין שר כלשהו. אכן, כדבריו של מר דרוקר עצמו, "הנסיון של כלי תקשורת אחד לחשוף מקור של כלי תקשורת אחרת, מהווה פגיעה חמורה באתיקה המקצועית והוא גם מאד מסוכן לחופש העיתונות, שהרי חופש העיתונות מבוסס על חסיון מקורות. השמירה על החסיון של המקורות היא לב ליבה של הדמוקרטיה".

העתק הפרסום מהבלוג של מר דרוקר מיום 7.3.2006 מצורף ומסומן "15".

81. לכן גם החסיון העיתונאי מחייב את דחיית עתירת דרוקר.

פרק ה' - אין למסור את המידע מכח סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע

82. סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע קובעים כדלקמן:

"9(ב) רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע שהוא אחד מאלה:

...

(1) מידע אשר גילוייו עלול לשבש את התפקוד התקין של הרשות הציבורית

או את יכולתה לבצע את תפקידיה;

(7) מידע שהגיע לידי הרשות הציבורית ... שגילוייו עלול לפגוע בהמשך

קבלת המידע".

83. אין חולק כי המידע המבוקש במסגרת עתירת דרוקר הוא מידע שהתקבל אצל מזכירות לשכת ראש הממשלה באופן וולונטרי ולא בהתאם להוראת חוק כלשהי. אין כל הוראת חוק המחייבת את ראש הממשלה לבצע את שיחות הטלפון שלו באמצעות מזכירות לשכתו. אין כל הוראת חוק המחייבת את מזכירות לשכת ראש הממשלה לאגור את רשימת שיחות הטלפון של ראש הממשלה. הנחת העבודה היא כי נוהל זה נוצר שכן יש בו כדי לקדם את התפקוד התקין של ראש הממשלה ואת יכולתו לבצע את תפקידיו. כאשר מושא הבקשה למסירת מידע הוא מידע שנמסר לרשות הציבורית ונאגר על ידה באופן וולונטרי מתעוררות מאליהן השאלות אם - במידה ובית המשפט הנכבד יורה על מסירת המידע - הרשות הציבורית תמשיך לקבל את המידע ותמשיך לאגור את המידע. לצורך תחולת סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע די בכך כי קיים חשש ("עלולי") שהרשות הציבורית לא תמשיך לקבל את המידע או לא תמשיך לאגור את המידע על מנת שהבקשה למסירת מידע תיכלל בגדר סעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(7) לחוק חופש המידע.

84. בענייננו התשובה לשאלות אלו היא חיובית: קיים חשש ממשי כאמור. הדברים ברורים. כפי שעולה מהתגובות שהוגשו לבית המשפט, מר נתניהו מתנגד בתוקף למסירת המידע. הוא רואה בכך פגיעה מהותית בפרטיותו. אין כל סיבה להניח כי אם המידע ייחשף, מר נתניהו לא ימצא דרכים על מנת למנוע את הישנות

הפגיעה בפרטיותו, בין אם על ידי הנחיית מזכירות לשכת ראש הממשלה להפסיק לאגור את המידע ובין אם על ידי ביצוע שיחות הטלפון באמצעות מכשירי טלפון אחרים (כמו, הטלפון הנייד של המאבטחים).

85. לכן, אם המידע ייחשף, ברור כי התנהלות ראש הממשלה ומזכירות לשכת ראש הממשלה לא תישאר על כנה, מהחשש לבקשות נוספות לקבלת מידע דוגמת בקשה זו. כך, ישנן שתי אפשרויות שונות, אשר אינן מוציאות זו את זו ויכולות להתרחש יחד. האחת היא שראש הממשלה ייאלץ למצוא דרכים לנהל את שיחותיו - לפחות כאלו שהוא מגדיר כפרטיות - שלא דרך לשכת ראש הממשלה. השנייה היא שכל פרטי שיחותיו של ראש הממשלה יפסיקו להיאגר על ידי מזכירות לשכת ראש הממשלה וזו לא תתעד יותר את שיחותיו של ראש הממשלה.

86. ברור כי שתי אפשרויות אלה אינן רצויות ויפגעו בתפקוד התקין של ראש הממשלה ולשכת ראש הממשלה. ברור כי שתי האפשרויות יגרמו לפגיעה בהמשך קבלת המידע.

87. דוק, אין מדובר בדבר של מה בכך. ראש הממשלה - "מי שממלא את התפקוד הציבורי הבכיר ביותר בממשלה" (סעיף 12 לפסק הדין) - זכאי לנהל את שיחותיו השונות בצורה יעילה, מהירה ותקינה מבלי לחשוש שפרטי שיחות אלה יהפכו לנחלת הכלל ומבלי להטריד את עצמו לפני כל שיחה כיצד לנהלה. לא מדובר באינטרס פרטי של ראש הממשלה אלא באינטרס ציבורי שראש הממשלה יוכל לפעול באופן מהיר ויעיל ולא יטריד את עצמו כיצד לנהל את שיחת הטלפון הבאה. באותה מידה, אף כי המחוקק לא קבע חובה לתעד את שיחותיו של ראש הממשלה, ברור כי יש לכך חשיבות מהותית. ניכר שיש אינטרס ציבורי רב משקל בכך שיישמר תיעוד של שיחותיו של ראש הממשלה. למשל, השאלה אם ראש הממשלה שוחח ביום פלוני עם הנשיא אובמה לא צריכה להישאר נתונה לחסדי הזכרון של ראש הממשלה. יש, איפוא, חשש מהותי לפגיעה בתפקוד התקין והיעיל של ראש הממשלה ושל יכולתו לבצע את תפקידיו.

88. בעת"מ (מחוזי - י-ם) 2545-12-14 סלוצקי נ' אוניברסיטת אריאל שומרון (פורסם ב"נבו", 2015), הסביר מותב זה בקשר לסעיף 9(ב)1 לחוק חופש המידע, כי:

"על רשות ציבורית לא מוטל הנטל להראות כי נגרמה או עלולה להיגרם פגיעה מיוחדת' מחשיפת המידע ... די בהקשר זה בפגיעה האפשרית בתפקודה".

אין ספק כי פגיעה אפשרית בתפקוד ראש הממשלה, קיימת גם קיימת.

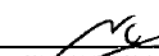
89. זאת ועוד. לחשיפת פרטי שיחותיו של ראש הממשלה יהיו השלכות רוחב שחורגות מראש הממשלה. לא רק ראש הממשלה עלול להפסיק לנהל את שיחותיו באמצעות מזכירות לשכתו או לשמור תיעוד של השיחות האמורות, אלא כך ינהגו גם שרים ואנשי ציבור נוספים. ודוק, אין זה משנה כלל אם אצל כל שר ושר ישנו נוהל תיעוד דומה לנוהל הקיים בלשכת ראש הממשלה. הדין אינו נחתך לפי השאלה אם בפועל שרים (ואנשי ציבור אחרים) נוקטים בנוהל דומה לאגירת מידע אודות פרטי שיחות כמו הנהוג אצל לשכת ראש הממשלה. סביר להניח שחלקם כן וחלקם לא. הדין נחתך לפי השאלה הנורמטיבית אם מוצדק לחשוף

מידע כאמור לאור הפגיעה המהותית בתפקוד התקין וביכולת לבצע את התפקיד של הגורם הציבורי הרלבנטי. התשובה לכך היא שלילית. מצד אחד - פגיעה ברורה; מצד שני - מידע ספקולטיבי וחסר ערך. האיזון הוא ברור.

פרק ו' - סיכום

89. מר אדלסון ומר רגב, כמו גם מר נתניהו והממונה, **מתנגדים** לחשיפת המידע המבוקש. מר אדלסון ומר רגב משוחחים - כל אחד בנפרד - עם מר נתניהו. מדובר **בשיחות אישיות בין חברים**. המידע המבוקש הוא **עניינם הפרטי** וחשיפתו פוגעת בפרטיותם. לכן אין לחשוף אותו.
90. אם הטענות אשר ביסוד עתירת דרוקר נכונות (וכאמור, הן אינן נכונות), וקיים הקשר הנתען בין עיתון "ישראל היום" לבין ראש הממשלה, חשיפת המידע המבוקש פוגעת בחסיון העיתונאי. בהקשר זה, דווקא **העניין הציבורי וזכות הציבור לדעת** מחייבים להגן על החסיון העיתונאי ולא לחשוף את המידע.
91. להחלטה בעתירת דרוקר יהיו השלכות רחב מובהקות: הפגיעה בפרטיות, בחסיון העיתונאי ובתפקוד התקין לא תהא רק של ראש הממשלה ושל מר אדלסון ומר רגב. ההחלטה תיצור דין שיחול גם על אנשי ציבור אחרים. לא רק מר דרוקר יוכל לדרוש שמר נתניהו יחוייב לחשוף את התקשורת בינו לבין חבריו שהם, כמתואר בעתירת דרוקר, אנשי תקשורת. גם מר רגב יוכל לדרוש מבעלי תפקידים אחרים לחשוף את התקשורת בינם לבין מר דרוקר. מדובר בפגיעה אנושה בחופש העיתונות ובפרטיות ובפגיעה משמעותית בתפקוד התקין של שרים (ואנשי ציבור) אחרים.
92. סוף דבר - חבר זכאי לפרטיות; עיתונאי זכאי לחסיון; חבר שהוא עיתונאי - זכאי לשניהם.
93. לכן בית המשפט הנכבד מתבקש לדחות את העתירה ולחייב את המבקשים בהוצאות המתנגדים, בצירוף שכ"ט ומע"מ כדין.
94. כתב טענות זה נתמך בתצהיריהם של מר אדלסון ומר רגב. בשל שהותו של מר אדלסון בחו"ל, תצהירו חתום אך אינו מאומת. עותק מאומת של התצהיר יומצא לתיק בית המשפט הנכבד בהקדם האפשרי.

ויקי ונטור, עו"ד
מ.ר. 68868

אמיר שרגא, עו"ד
מ.ר. 23944

ד"ר א. קלגסבלד, עו"ד
מ.ר. 10259

ד"ר א. קלגסבלד ושות', עורכי-דין

ב"כ המתנגדים

AFFIDAVIT

signed, Sheldon G. Adelson, bearer of US passport No. _____
I cautioned to tell the truth, failing which I shall be liable for the penalties prescribed by law, do hereby declare as follows:

1. I am the Opposing Party number 2 in the Statement of Claim that my affidavit attached thereto.
2. This affidavit is given to support the Statement of Claim and to verify its content.
3. The facts stated in paragraphs 5, 11-16, 21, 28, 30, 36, 53, 54, 57, 58 and 89 (in whole or in part, as the case may be) of the Statement of Claim are in my personal knowledge.
4. I declare that my name is Sheldon G. Adelson, the signature below is my signature, and the content of this affidavit is true.

Sheldon G. Adelson

Certification

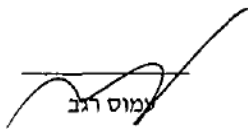
I, the undersigned, Amir Shraga, Adv., certify that on _____, 2016 appeared before me Mr. Sheldon G. Adelson, who is known to me personally, and who, after having cautioned him to declare the truth, failing which he would be liable for the penalties prescribed by law, signed this affidavit in my presence.

Amir Shraga, Adv.
License #23944

תצהיר

אני החתום מטה, עמוס רגב, מס' זהות 50598036, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור.

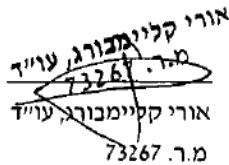
1. אני המתנגד 1 בכתב הטענות אשר תצהירי זה מצורף לו.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה לכתב הטענות ולאימות האמור בו.
3. האמור בסעיפים 5, 17, 21, 28, 30, 36, 53, 54, 57, 58 ו-89 בכתב הטענות הוא בידיעתי האישית והוא נכון או לפי ייעוץ משפטי שקיבלתי ועל פי מסמכים שקראתי.
4. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

עמוס רגב

אישור

אני הח"מ, אורי קליימבורג, מ.ר. 73267, עו"ד, מאשר כי ביום 25.2.2016, הופיע בפני מר עמוס רגב, אשר הזדהה בפניי באמצעות תעודת זהות, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

אורי קליימבורג, עו"ד
מ.ר. 73267
אורי קליימבורג, עו"ד
מ.ר. 73267

תוכן עניינים

<u>מספר נספח</u>	<u>תיאור</u>	<u>עמוד</u>
1	בקשה לקבלת מידע מיום 11.2.2015	24
2	החלטה בבקשה לקבלת מידע מיום 11.6.2015	26
3	עתירת דרוקר מיום 16.9.2015	27
4	פסק הדין של בית המשפט הנכבד מיום 2.12.2015	50
5	פסק הדין של בית המשפט העליון מיום 10.2.2016	57
6	תגובת המשיבים 1-2 לעתירת דרוקר מיום 19.11.2015	68
7	עיקרי הטיעון מטעם המבקשים שהוגשו במסגרת עע"מ 49/16 ביום 4.2.2016	77
8	הודעת הערעור מטעם המשיבים 1-2 מיום 3.1.2016	90
9	הנחיית משרד המשפטים מיום 23.8.2009	110
10	בקשה לקבלת מידע אודות הפגישות בין מר נתניהו למר אדלסון	112
11	החלטת הממונה בבקשה לקבלת מידע אודות הפגישות בין מר נתניהו למר אדלסון	113
12	עיקרי הטיעון מטעם המשיבים 1-2 שהוגשו במסגרת עע"מ 56/16 ביום 31.1.2016	114
13	תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות	121
14	ראיון של מר דרוקר בכתב העת "העין השביעית" שפורסם ביום 2.12.2015	127
15	פרסום מהבלוג של מר דרוקר מיום 7.3.2006	132

נספח "1"

בקשה לקבלת מידע מיום 11.2.2015

עמוד 24

[mailto:service@ecom.gov.il] service@ecom.gov.il : From
 Wednesday, February 11, 2015 3:24 PM : Sent
 Avelet.Moshe@it.pmo.gov.il; pmo.heb@it.pmo.gov.il; payments@ecom.gov.il : To
 Subject: שרות התשלומים הממשלתי - חוק חופש מידע - מספר אישור תשלום: 84558121

שלום רב,
 להלן פרטי ההזמנה עבור שרות התשלומים הממשלתי - חוק חופש מידע

תאריך התשלום: 11/02/2015 15:21
 מספר אישור תשלום: 84558121
 מספר שובר: 97000105
 סוג העסקה: תשלום רגיל/LEUMI
 שיטת התשלום: LEUMI
 ארבע ספרות אחרונות: 4024
 מספר אישור מחברת האשראי/בנק: 0000100
 שם לקוח להפקת אישור תשלום: רביב דרוקר

פרטים לעסקה:
 דוא"ל למשלוח אישור תשלום: raviv@drucker10.net
 שם פרטי: רביב
 שם משפחה: דרוקר
 מספר זהות: 027896067
 רחוב ומספר בית: החרמון 1
 ישנב: תל אביב
 מיקוד:
 מדינה: ישראל
 טלפון: 0546783038
 פקס:
 דואר אלקטרוני: raviv@drucker10.net

מוצרים בהזמנה

משרד ראש הממשלה		אגרות חוק חופש המידע	
שם האגרה	פרטי האגרה	כמות	מחיר
משרד ראש הממשלה - אגרת בקשה לקבלת מידע כללי	הזנת פרטי הבקשה (ניתן להקיש עד 4000 תוים): אני מבקש לקבל את כל התאריכים בהם דיבר ראש הממשלה עם שלחן אדלסון ועמוס רגב בשלוש השנים האחרונות. מזכירות לשכת ראש הממשלה שומרת תיעוד של כל הסלפונים שמבצע ראש הממשלה, שיחות נכנסות ויוצאות: תדירות הקשר, מספר השיחות, באיזה תאריך התבצעה כל שיחה, באיזו שעה וכמה זמן נמשכה כל אחת מהשיחות. דוגמא לבקשה לקבלת מידע: הנני מתחייב/ת לשאת באגרת בקשה לקבלת מידע ובאגרת הפקה עד סכום שלא יעלה על 150 ש"ח. אם עלות הטיפול בבקשת גבוהה יותר אדרש לתת הסכמה נפרדת להמשך הטיפול. כן	1	20.00 ₪
משרד ראש הממשלה -		1	20.00 ₪

			אגרת סיפול והפקה
--	--	--	---------------------

סה"כ שולם
סה"כ שולם: 40.00 ₪

.Do not open attachments from unrecognized senders !Attention
.The Prime Minister's Office has scanned this email for viruses and malicious content

נספח "2"
החלטה בבקשה לקבלת מידע
מיום 11.6.2015

עמוד 26

משרד ראש הממשלה
ישום חוק חופש המידע

כ"ד סיון תשע"ה
11 יוני 2015

לכבוד
מר רבב דולגין

שלום רב,

המיון: בקשה לקבלת מידע בנוגע לשיחות הטלפוניות של ראש הממשלה עם מר שלום אדלסון ומר עמוס רגב בין השנים 2012-2014
סיוענין: מכתבן מיום 11.2.2015.

במכתבך שבטימוכין ביקשת לקבל את כל המסמכים בהם שוחח ראש הממשלה עם מר שלום אדלסון ומר עמוס רגב, לרבות פירוט על שיחות נקטות/מינימוט, תדירות הקשר, מספר השיחות, בעיה האורך התבצעה כל שיחה, באיזו שעה וכמה זמן נמשכה כל אחת מהשיחות.

מבדיקה שנערכה עם הגרמים הרלוונטיים במשרד עולה כי התייעוד אודות שיחותיו של ראש הממשלה (אשר אינו כולל את מלוא הפירוט המבוקש על ידך) ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2014 העבר למוכרן המליצה, בהתאם לחוק הארכיומ, תשס"ו-1995 (לחל-חוק הארכיומ), אשר על כן, לפי סעיף 14(ד) בחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998, הוראות חוק חופש המידע אינן חלות על מידע זה.

באשר למידע שמצוי במשרד ביחס לתקופה שמחודש מרץ 2014 ועד סוף שנת 2014, נמסר על ידי הגרמים הרלוונטיים כי שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עימם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודת המיניסטריאלית של ראש הממשלה, ולכן המידע על אודותן לא יימסר.

לאור האמור, ולאחר בדיקת מכלול השיקולים, המידע המבוקש הוא מידע שלא ניתן למסרו בהתאם לסעיף 8(א) לחוק חופש המידע, זאת מבלי לגרוע מסמכות מספות הנוגעות לעניין אשר תחולצן לא נבדקו יענין כי בהתאם לס' 7(א) לחוק חופש המידע, עומדת בפניך הזכות לעתר בגד המלכותי לפי הוראות חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000.

במחנה
אילנה משה
ממונה על יישום חוק חופש המידע/
משרד ראש הממשלה

נספח "3"

עתירת דרוקר מיום 16.9.2015

עמוד 27

עת"ם 09-15-

בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

- העותרים:**
1. רביב דרוקר, ת"ז 027896067
 2. חדשות 10 בע"מ, ח"פ 513174565
- ע"י עוה"ד יונתן ברמן ואו אורי אדלשטיין
אדלשטיין ברמן ושות', עורכי דין
מרחי הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב 6777016
טל': 03-5602225 ; פקס: 03-5601755

נ ג ד

- המשיבים:**
1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
 2. בנימין נתניהו, ראש הממשלה
- ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים
טל': 02-5419555 ; פקס: 02-5419581

עתירה מינהלית

לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998

מוגשת בזאת עתירה מינהלית לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: **חוק חופש המידע**), על פיה יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים למסור לעותרים את תיעוד מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין המשיב 2 (ראש הממשלה מר בנימין נתניהו), לבין מר שלדון אדלסון, בעליו של העיתון "ישראל היום", ובין המשיב 2 לבין מר עמוס רגב, העורך הראשי של "ישראל היום", מיום 11.2.2012 ואילך, כפי שתועדו ביומן לשכת ראש הממשלה, ובכלל זה תאריך כל שיחה, שעת השיחה ומשכה.

העתירה נתמכת בתצהירו של העותר 1, המצורף ומסומן ע/1.

העתק ההחלטה המינהלית נשוא עתירה זו – החלטת המשיבה 1 מיום 11.6.2015 – מצורף ומסומן ע/2.

א. הצדדים להליך

1. העותר 1, מר רביב דרוקר, הוא עיתונאי המשמש, בין השאר, כפרשן הפוליטי של ערוץ 10. במסגרת תפקידו בערוץ 10 ערך העותר 1 תחקיר אודות הזיקה בין העיתון "ישראל היום" לבין ראש הממשלה, כמפורט בהמשך.
2. העותרת 2, חברת חדשות 10 בע"מ (להלן: **ערוץ 10**), היא מעסיקתו של העותר 1. במסגרת שידוריה שודרה כתבת תחקיר של העותר 1 אודות הזיקה בין העיתון "ישראל היום" לבין ראש הממשלה.

3. המשיבה 1 היא הרשות המינהלית המוסמכת בלשכת ראש הממשלה בהתאם להוראות חוק חופש המידע.

4. המשיב 2 הוא ראש הממשלה.

ב. בקשת חופש המידע והתשובה לה

5. ביום 11.2.2015 הגיש העותר 1 בקשת חופש מידע. נביא את הבקשה כלשונה:

"אני מבקש לקבל את כל התאריכים בהם דיבר ראש הממשלה עם שלדון אדלסון ועמוס רגב בשלוש השנים האחרונות. מזכירות לשכת ראש הממשלה שומרת תיעוד של כל הטלפונים שמבצע ראש הממשלה, שיחות נכנסות ויוצאות: תדירות הקשר, מספר השיחות, באיזה תאריך התבצעה כל שיחה, באיזו שעה וכמה זמן נמשכה כל אחת מהשיחות."

העתק הבקשה מיום 11.2.2015 מצורף ומסומן ע/3.

6. רק ביום 11.6.2015, ארבעה חודשים לאחר הגשתה, השיבה המשיבה 1 לבקשה (ראו נספח ע/2 הני"ל).

7. לתשובתה של הממונה שני ראשים. ראשית, ביחס לתיעוד השיחות עד לחודש מרץ 2014 טענה המשיבה 1 כי זה הועבר לגנזך המדינה לפי חוק הארכיונים, תשט"ו-1955 (להלן: **חוק הארכיונים**), ולכן (כך לפי טענתה) הוראות חוק חופש המידע אינן חלות עליו.

8. שנית, ביחס לתקופה שמחודש מרץ 2014 ואילך נטען כי "שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עמם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה", ולפיכך נמסר כי "המידע המבוקש הוא מידע שלא ניתן למסרו בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע".

9. בשולי הדברים יצוין, כי לאחר קבלת התשובה, השיבה המשיבה 1 לפנייתו של העותר 1 בנוגע לעיכוב בטיפול בבקשה. בתשובתה מיום 11.6.2015 ציינה המשיבה 1: "אנו עומדים במועדים בהתאם לחוק על אף שלצערי לא עלה בידי לעדכנך".

העתק תשובתה של המשיבה 1 מיום 11.6.2015 מצורף ומסומן ע/4.

ג. דרך הילוכה של עתירה זו

10. דרך הילוכנו בגדרה של עתירה זו תהיה כדלקמן:

10.1 ראשית נעמוד על הרקע להגשת הבקשה לפי חוק חופש המידע. בכך יוסבר האינטרס הציבורי כבד המשקל המחייב את מסירת המידע שהתבקש;

10.2 לאחר זאת נבהיר כי בניגוד לתשובה שמסרו המשיבים, מסירת המידע המבוקש לא יכולה להיחשב ל"פגיעה בפרטיות", ומכאן גם שסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע אינו חל בענייננו;

- 10.3 בהמשך יוסבר כי אפילו הייתה מהווה מסירת המידע "פגיעה בפרטיות", הרי שהאינטרס הציבורי במסירת המידע גובר לאין ערוך על פגיעה נטענת זו ומחייב את מסירת המידע;
- 10.4 לאחר מכן יובהר כי אין בשום אופן לקבל את ניסיונם הפסול של המשיבים להימנע ממסירת המידע המבוקש, בטענה כי הועבר כביכול לגנזך המדינה, משל היה הגנזך "יער מקלט" שבאמצעותה יכולה הרשות המנהלית לאיין כליל את הוראות חוק חופש המידע ואת האינטרסים הציבוריים כבדי המשקל אותם נועד חוק זה להגשים;
- בהקשר זה יוסבר כי המידע המבוקש אינו יכול להיחשב כזה ש"הועבר" לגנזך במשמעות סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע; וככל ש"הועבר" (ולא היא) הרי שהעברה זו בטלה בשל חוסר תום הלב, השיקולים הזרים והמניעים הפסולים שבבסיסה; וככל שתתקבל עמדת המשיבים בנוגע למשמעותו של סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע, העוסק במידע שהועבר לגנזך, הרי אז יש לפסול סעיף זה מחמת אי חוקתיות.
- 10.5 בשולי הדברים נטען כי יש להתייחס בחומרה לאיחור הניכר שבו נמסר המענה, הקצר והלקוני, לבקשת המידע.
11. ונפרט דברינו כסדרם.

ד. הרקע להגשת הבקשה לפי חוק חופש המידע

12. בטרם נתייחס לעמדתה של המשיבה 1 ביחס למסירת המידע, נבקש לעמוד בקצרה על הרקע להגשת הבקשה. רקע זה נחוץ על מנת להבין את האינטרס הציבורי המחייב את מסירת המידע המבוקש אף אם, כטענת המשיבה 1, מסירתו מהווה פגיעה בפרטיות (ולא היא). עם זאת יודגש, כי אף אלמלא התקיים אינטרס ציבורי כזה, המידע המבוקש הוא מידע שחובה על המשיבה 1 למסרו לעותרים.
13. מר עמוס רגב הוא העורך הראשי של העיתון "ישראל היום". מר שלדון אדלסון הוא בעליו של העיתון. "ישראל היום" יוצא לאור מאז שנת 2007, והוא בעל תפוצה רחבה ביותר. מאז הקמתו ועד היום התקיים ומתקיים דיון ציבורי שבמרכזו עומדת הטענה, כי מדובר למעשה באמצעי תקשורת המשמש שופר לקידום העמדות והאינטרסים של ראש הממשלה.
14. הדברים תוארו בהרחבה בתחקיר עיתונאי שערך העותר 1 במשך כשנה וחצי, וששודר ביום 4.2.2013 בתכנית "המקור" בערוץ 10.
- לחלקו הראשון של התחקיר ששודר בערוץ 10 ראו:
- <http://www.dailymotion.com/video/x2qf15e>
- לחלקו השני של התחקיר ראו:
- <http://www.dailymotion.com/video/x2qf99q>
- תמליל התחקיר ששודר ביום 4.2.2013 מצורף ומסומן ע/5.

15. בתחקיר הצביע העותר 1 על כך שהעורך הראשי של "ישראל היום", מר עמוס רגב, משכתב כתבות וטורי דעה על בסיס יומיומי על מנת לקדם את האינטרסים והעמדות של ראש הממשלה; על קיום פגישות בתדירות גבוהה בין ראש הממשלה לבין מר שלדון אדלסון, בעלי העיתון, עובר להקמת "ישראל היום"; על מעורבות ראש מטה ראש הממשלה דאז, מר נתן אשל (ששימש לפני מינויו לתפקיד בלשכת ראש הממשלה כסמנכ"ל "ישראל היום"), במערכת העיתון גם לאחר תחילת כהונתו כראש מטה ראש הממשלה; על מיתון דיווחים אודות ביקורת על ראש הממשלה לפני פרסום ב"ישראל היום"; על העלמת או הקטנת החשיפה ב"ישראל היום" של פוליטיקאים הנתפשים על ידי ראש הממשלה כמתחרים בו; על שינוי יחס העיתון לאנשי ציבור במקביל לשינויים ביחסו של ראש הממשלה אליהם; על מעורבות העורך הראשי בבחירת תמונות אשת ראש הממשלה כדי להימנע מפרסום תמונות שאינן מחמיאות; על הימנעות מסיקור שלילי של חברי כנסת ממפלגת "הליכוד", שבראשה עומד ראש הממשלה; על ראיונות מחמיאים לתומכיו של ראש הממשלה; על חוספת טקסטים לידיעות חדשותיות על מנת לקדם אינטרסים של ראש הממשלה; ועוד.

16. כפי שהיטיב לתאר זאת כתב "ישראל היום" לשעבר, יובל בן עמי, שדבריו הובאו בכתבת התחקיר של העותר 1: "תמיד הייתה לי תחושה שעמוס [רגב] הוא בעצם עורך המשנה של העיתון ושהעורך הראשי הוא ראש ממשלת ישראל."

17. לפני מספר חודשים, בסמוך לפני הבחירות לכנסת ה-20, הוגשה עתירה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית להורות ל"ישראל היום" לחדול מביצוע תעמולת בחירות לטובת ראש הממשלה (תב"כ 16/20 בן מאיר נ' חבר הכנסת בנימין נתניהו, ראש הממשלה (24.2.2015)). העתירה נדחתה, אולם יודגש, כי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית נמנע מלקבוע פוזיטיבית כי לא מתקיימת זיקה בין ראש הממשלה לבין "ישראל היום". תחת זאת קבע יו"ר הוועדה, כי במסגרת עתירה בעניין תעמולת בחירות על העותר מוטל הנטל להוכיח את הזיקה האמורה, וכי העותר לא עמד פוזיטיבית בנטל זה (ראו פסקאות 45 ו-53 להחלטה).

18. חרף דחיית העתירה, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט גיזבראן, הביע את חוסר הנוחות שמעורר האופן בו התייחס "ישראל היום" לטענות:

"בסוף, טענת ישראל היום בהקשר זה מתמצת בכך שטענת העותר (כי לעיתון אין מודל כלכלי רווחי) – לא הוכחה אמפירית. דעתי אינה נוחה מעמדה זו. היה ראוי, לדעתי, אם המשיבים לא היו נתלים באי הוכחת הטענה, אלא – מפריכים אותה באופן יזום. עמדתי, בדומה לעמדה שהביע הנשיא בדימוס ברק, היא שעיתונים – ודאי אלה היומיים המתרכזים בדיווחים חדשותיים – הם גופים דו מהותיים (השוו: אהרן ברק 'המסורת של חופש הביטוי בישראל ובעיותיה' משפטים כז(2) 223, 244-246 (1996)). ומשכך, יש להחיל עליהם, כדין רצוי, את חובת השקיפות וההגינות (השוו: דניאל דיין, פסי' 19 לפסק דינו של הנשיא גרוניס). (שם, פסקה 59 להחלטה).

19. כפי שיובחר בהמשך, כאשר נדון בשאלת קיומו של אינטרס ציבורי במסירת המידע המבוקש, חשיפת תיעוד מועדי השיחות בין המשיב 2 לבין בעליו של "ישראל היום" ועורכו הראשי של העיתון תאפשר לציבור לשפוט את שאלת קיומה של הזיקה האמורה בין ראש הממשלה לבין ישראל היום, שאלה שלא הובהרה די צורכה במסגרת עתירת הבחירות הנ"ל.

20. נוסף, כי ההדים לדיון הציבורי בשאלת האופן, שבו "ישראל היום" משרת את האינטרסים של ראש הממשלה, באים לידי ביטוי לא רק בקרב הציבור והתקשורת, אלא גם בקרב רבים מחברי הרשות המחוקקת. ביום 12.5.2014 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, שנועדה להגביל את הפצתם של עיתונים בעלי תפוצה רחבה בחינם, נוכח העמדה כי "ישראל היום" הוא בפועל עיתון המשמש שופר לראש הממשלה (ראו: הצעת חוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל, תשע"ד-2014, פ/2464/19). הצעת החוק הוגשה על ידי חברי כנסת ממספר גדול של סיעות משורות הקואליציה והאופוזיציה כאחד (העבודה, ישראל ביתנו, הבית היהודי, התנועה, ש"ס, מרצ ויש עתיד). ראש הממשלה עשה מאמצים ניכרים לבלום את קידום הצעת החוק, אולם חרף התנגדותו עבר החוק בקריאה טרומית ביום 12.11.2014 ברוב של 43 תומכים מול 23 מתנגדים (ראו: דברי הכנסת, ישיבה 177 של הכנסת ה-19, עמ' 61).

21. לא ניתן להתכחש לעובדה שבתקשורת, בציבור ובכנסת מתקיים דיון ציבורי חשוב בטענה, שלפיה "ישראל היום" הוא עיתון ששם לעצמו למטרה לשרת את ראש הממשלה.

22. וזו: בעתירה זו בית המשפט אינו נדרש לדון ולהכריע בשאלה הזיקה בין המשיב 2 לבין "ישראל היום". בעתירה שהוגשה בתב"כ 16/20 הנ"ל נדרש העותר שם להוכיח פוזיטיבית את קיומה של זיקה כאמור, על מנת שיוענק לו הסעד המבוקש – סעד שמשמעותו הייתה הטלת מגבלות על חופש הביטוי של "ישראל היום". עתירה זו היא עתירת חופש מידע. אף אלמלא קיומה של זיקה כלשהי בין המשיב 2 לבין "ישראל היום" ואף אלמלא הצביעו העותרים על חשיבות ציבורית כלשהי בפרסום המידע המבוקש, הייתה מוטלת על המשיבים החובה למסור לעותרים את המידע המבוקש. הרקע שהובא בפרק זה, כל מטרתו היא להצביע על קיומו של השיח הציבורי ביחס לשאלת זיקתו של המשיב 2 ל"ישראל היום". זאת על מנת שיתאפשר לנו בהמשך להבהיר את האינטרס הציבורי הקיים במסירת המידע שהתבקש. אינטרס ציבורי זה, כפי שנראה בהמשך, מחזק את טענת העותרים בדבר החובה למסור להם את המידע.

ה. מסירת המידע אינה מהווה פגיעה בפרטיות

23. כאמור, נימוק של המשיב 1 בסרבה למסור את חלקו של המידע המבוקש, אשר לא הועבר לגנוז המדינה, מבוסס על פגיעה נטענת בפרטיות. נביא את דברי המשיב 1 בעניין זה, כפי שהם מופיעים בתשובתה (נספח ע/2 הנ"ל) במלואם:

"באשר למידע שמצוי במשרד ביחס לתקופה שמחודש מרץ 2014 ועד סוף שנת 2014, נמסר על ידי הגורמים הרלוונטיים כי שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עמם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה, ולכן המידע אודותן לא יימסר.

לאור האמור, ולאחר בדיקת מכלול השיקולים, המידע המבוקש הוא מידע שלא ניתן למסרו בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, וזאת מבלי לגרוע מטענות נוספות הנוגעות לעניין אשר תחולתן לא נבדקה."

24. סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, שבו תולה המשיב 1 את יתבה, קובע כדלקמן:

"רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:

(3) מידע שגילוי **מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981** (להלן – חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין; (ההדגשה הוספה).

25. על מנת לבחון אם מסירת מידע מסוים אכן מהווה "פגיעה בפרטיות", יש לבחון את הוראות סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: **חוק הגנת הפרטיות**), הקובע כדלקמן:

"פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

- (1) בילוש או התחקות אחרי אדם, העלולים להטרידו, או הטרדה אחרת;
- (2) האזנה האסורה על פי חוק;
- (3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;
- (4) פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;
- (4א) פרסום תצלומו של נפגע ברבים שצולם בזמן הפגיעה או סמוך לאחריה באופן שניתן לזהותו ובנסיבות שבהן עלול הפרסום להביאו במבוכה, למעט פרסום תצלום בלא השהיות בין רגע הצילום לרגע השידור בפועל שאינו חורג מהסביר באותן נסיבות; לעניין זה, "נפגע" – מי שסבל מפגיעה גופנית או נפשית עקב אירוע פתאומי ושפגיעתו ניכרת לעין;
- (5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו; לעניין זה, "כתב" – לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001;
- (6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;
- (7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם;
- (8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע;
- (9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה;
- (10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9);
- (11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

26. המשיבה 1 הסתפקה בהפניה על דרך הסתם לסעיף 9(א)(3) לחוק תופש המידע. היא לא טרחה לציין איזו מבין 11 החלופות הקבועות בחוק הגנת הפרטיות, המגדיר "פגיעה בפרטיות", מתקיימת, לשיטתה, בעניין נושא הבקשה.

27. הפנייה סתמית זו, מבלי לבאר כיצד מהווה מסירת המידע "פגיעה בפרטיות", אינה עומדת בדרישות הדין. כפי שנפסק עוד לפני חקיקת חוק חופש המידע, בסרבה למסור מידע "הנטל הוא על הרשות להראות כי קיים טעם כזה לסירובה למסור את המידע" (בג"ץ 2594/96 **המסלול האקדמי של המכללה למינהל נ' לשכת עורכי הדין**, פ"ד נ(5) 166 (1997), פסקה 13 לפסק דינה של השופטת שטרסברג-כהן). חובת הרשות לעמוד בנטל להצדיק את אי מסירת המידע קיבלה משנה תוקף לאחר חקיקת חוק חופש המידע (ראו עע"ם 7744/10 **המוסד לביטוח לאומי נ' מנגל**, פסקה 11 לפסק דינו של השופט הנדל ופסקה 4 לפסק דינו של השופט עמית (נבו), 15.11.2012).
28. בהעדר הפנייה לחלופה מבין החלופות הקבועות בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, המשיבה 1 אינה מקיימת אפילו את ראשיתה של החובה להרים את הנטל בדבר קיומו של חריג לחובה למסור את המידע המצוי בידי הרשות.
29. מכל מקום, קל לראות כי מסירת המידע המבוקש אינה נופלת לגדר אף לא אחת מן החלופות שבסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות ולכן אינה מהווה "פגיעה בפרטיות". יחד עם זאת, לשם הזהירות, נתייחס בקצרה לחלופה שבסעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות – "שימוש בידועה על עניינו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה".
30. המידע אודות המועדים בהם קיים ראש הממשלה שיחות טלפון עם מאן דהוא אינו "ידיעה על עניינו הפרטיים של אדם". הוא אף אינו יכול להימסר "שלא למטרה שלשמה נמסר", שכן תיעוד מועדי השיחות אינו מידע שנמסר על ידי מי שקיים את השיחה.
31. חוק הגנת הפרטיות אינו מגדיר את המונח "עניינו הפרטיים של אדם" שבסעיף 9(2) לחוק. בית המשפט העליון לא הכריע עד היום בין שתי הגישות, שיפורטו להלן, ביחס להיקפו של המונח "עניינו הפרטיים של אדם", שהוצגו בפסיקתו. אולם תחת כל אחת משתי הגישות, המידע המבוקש בעתירה זו אינו נופל לגדר "עניינו הפרטיים של אדם".
32. בע"א 439/88 **רשם מאגרי המידע נ' ונטורה**, פ"ד מח(3) 808 (1994) (להלן: **עניין ונטורה**) הוצגו שתי הגישות הפרשניות האפשריות ביחס למונח זה. השופט בך הביע את עמדתו, לפיה:
- "מובנם הטבעי והרגיל של המילים 'ענינים פרטיים' של אדם הינו כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו, יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה." (שם, עמ' 821).
- השופטת שטרסברג-כהן נקטה גישה מצמצמת יותר:
- "אין חולק כי פרטיותו של אדם היא בעלת חשיבות עליונה ונכון לראותה כחלק מזכויות היסוד המגולמות בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. עם זאת, בבואנו להגדיר 'עניניו הפרטיים של אדם' הגדרה שתהפוך כל הפוגע בהם למפר חוק, עלינו להיות זהירים ודוקנניים." (שם, עמ' 835).
33. כאמור, בפסיקת בית המשפט העליון לא הוכרעה השאלה איזו מבין שתי הגישות הנ"ל יש לאמץ בפרשנות המונח "עניניו הפרטיים של אדם" שבסעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות (ראו עע"ם 398/07 **התנועה לחופש מידע נ' מדינת ישראל – רשות המסים**, פ"ד סג(1) 284 (2008), פסקה 41 לפסק דינה של השופטת ארבל (להלן: **עניין רשות המסים**); רע"א 6902/06 **צדיק נ' הוצאת עיתון**

הארץ בע"מ, פ"ד סג(1) 52 (2008), פסקה 7 לפסק דינו של המשנה לנשיאה א' ריבלין; ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני, פסקה 9 לפסק דינו של השופט פוגלמן (נבו, 27.2.2007).

34. יחד עם זאת, הובעה בפסיקה העמדה, כי אף אם תתקבל עמדתו המרחיבה של השופט בך בעניין ונטורה, לפיה הפרטים שמנה הם "ענייניו הפרטיים של אדם", הרי ש"גם לגביהם נכון יהיה כי ההחלטה האם מדובר בענייניו הפרטיים של אדם, לפי חוק הגנת הפרטיות תיבחן בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו ולהקשרו, מתוך הרצון להגשים את הזכות לפרטיות, אך בה בעת לא לפגוע יתר על המידה בזכויות אחרות דוגמת חופש הביטוי, נגישות הציבור למידע ועוד." (נע"ם 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות, פסקה 23 לפסק דינה של השופטת ארבל (נבו, 19.5.2009) (להלן: עניין רשות החברות הממשלתיות)).

35. יישום חריג הפרטיות בחוק חופש המידע על ידי בית המשפט העליון נעשה בצמצום, ובמיוחד שעה שמדובר בעניינים ציבוריים. כדברי פרופ' ד' ברק-ארז:

"חריג נוסף שיושם בצמצום הוא חריג הפרטיות הקבוע בסעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע. באופן יותר ספציפי, ניתן לומר שבית המשפט העליון נוטה שלא לתת לזכות לפרטיות לגבור בכל הנוגע לפעולות שעשייתן נושקת לספירה הציבורית."
ד' ברק-ארז, משפט מינהלי, כרך א', 597 (2010).

36. ומן הכלל אל הפרט – בין שתאומץ הגישה המרחיבה ובין שתאומץ הגישה המצמצמת לשאלה מה הם "ענייניו הפרטיים של אדם" לפי סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות, הרי שמסירת מידע, המתועד ביומן לשכת ראש הממשלה, בנוגע למועדי שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה אינה מהווה "פגיעה בפרטיות".

37. וידגש פעם נוספת – בקשת המידע שהוגשה ועתירה זו אינן עוסקות בתוכן השיחות. הן עוסקות במועדים בהן התקיימו שיחות אלה. יש להבחין, לעניין הפגיעה בפרטיות, בין מידע אודות עצם קיומן של השיחות ומועדיהן, שאינו בגדר "ענייניו הפרטיים של אדם", לבין תוכן של השיחות. להבחנה בין מסירת מידע אודות תוכן של שיחות טלפונית לבין מסירת מידע אודות עצם קיומן ומועדיהן ולהבחנה בין מידע תוכני לבין נתוני תקשורת ללא תוכן (הן לעניין הפגיעה בפרטיות והן לעניין תחולתם של חסיונות מקצועיים) ראו: בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (נבו, 28.5.2012).

38. אף אם מר שלדון אדלסון ומר עמוס רגב הם לא יותר מ"חברים אישיים" של ראש הממשלה, ואף אם שיחותיהם אינן נוגעות לעניינים מקצועיים כלל (והעותרים, מיותר לציין, מטילים ספק בכך שאלה הם אכן פני הדברים), עצם מסירת המידע אודות מועדי השיחות ואודות משך השיחות לא יחשוף את תוכנם של "העניינים האישיים" אודותם שוחחו (לפי הטענה).

39. למעלה מכך, כאשר ראש הממשלה מקיים שיחות טלפונית עם מאן דהוא, תוך שהוא והצד השני המקיים את השיחה מודעים לכך שעצם קיום השיחה, מועד השיחה ומשכה מתועדים על ידי רשות מינהלית, לא יכולה להיטען טענה של פגיעה בפרטיות.

40. קיומן של שיחות טלפוניות תוך מודעות לתיעוד השיחה על ידי רשויות המדינה אף משמיע ויתור על טענה בדבר פגיעה בפרטיות, ככל שטענה כזו יכולה הייתה להישמע מלכתחילה. קיום השיחות באופן זה, תוך מודעות לתיעודן, מהווה הסכמה מכללא להחזקה של המידע על ידי הרשות המינהלית, על כל המשמעויות הנלוות לכך, לרבות החובה למסור את המידע למי שמבקשו בהתאם להוראות חוק חופש המידע. האיסור על פגיעה בפרטיות חל רק כאשר זו נעשית ללא הסכמתו של האדם שפרטיותו נפגעת (סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות), כשהסכמה עשויה להינתן בין במפורש ובין מכללא (סעיף 3 לחוק הגנת הפרטיות). ראו גם עניין ונטורה הנ"ל, עמ' 821.

41. המסקנה כי מסירת המידע המבוקש אינה מהווה פגיעה בפרטיות נובעת גם ממעמדם של כל הגורמים המעורבים בעניין כ"דמויות ציבוריות" מן המעלה הראשונה. מר שלדון אדלסון ומר עמוס רגב אינם "סתם" חברים אישיים של ראש הממשלה. הם הבעלים והעורך הראשי של אמצעי תקשורת בעל תפוצה עצומה. תפקידיהם המרכזיים בעולם התקשורת בישראל הופכים אותם ל"אישי ציבורי". לא פעם נקבע, כי אמצעי תקשורת בבעלות פרטית אינם גופים פרטיים מן המניין, אלא גופים דו-מהותיים, שחלות עליהם נורמות מן המשפט הציבורי. כך, למשל, כבר לפני שני עשורים קבע הנשיא ברק:

"אמת, כתאגיד פרטי נהנה העיתון מכל אותן זכויות וחב בכל אותן חובות שכל פרט נהנה מהן וחב בהן. אך עלפי הרעיון המוצע, כבעל פונקציה ציבורית, חלים על העיתון גם עקרונות יסוד של המשפט הציבורי. אין אלה כל הכללים הרגילים החלים על כל רשות ציבורית. אין הוא תאגיד ציבורי המוקם עלפי דין ואין הוא מפעיל סמכות שלטונית, אך הוא נאמן הציבור. יחולו עליו כל אותם עקרונות של המשפט הציבורי הדרושים כדי לשמור על הבמה הציבורית ולמנוע השתלטות בלתי ראויה עליה.

...

אם אמנם נכון הכינוי של העיתונות בתור "הרשות הרביעית" (Fourth Estate), הרי נכון יהיה להפעיל עליה – במסגרת הדואליות הנורמטיבית – כללים מסוימים של משפט ציבורי."

א' ברק, המסורת של חופש הביטוי בישראל ובעיותיה, משפטים כז' (2) 223, 244-246 (1996).

42. נוכח מעמדם של בעליו של "ישראל היום" ושל עורכו הראשי כ"אנשי ציבור", בהיותם מי שעומדים בראשם של גופים דו-מהותיים אשר חלים עליהם גם עקרונות המשפט הציבורי, ונוכח היותו של ראש הממשלה "איש ציבור" מובהק, אין כל מקום לטענה של פגיעה בפרטיות ביחס למידע בדבר יחסי הגומלין ביניהם. בהקשר זה נפסק זה מכבר:

"במסגרת זו הייתי גם משבח את ההלכה, שנקבעה בעיקר בארצות-הברית, ולפיה אדם הנעשה 'דמות ציבורית', למשל בכך שנושא הוא משרה ציבורית נעלה, נותן בזה הסכמה מכללא לפירסום ענייניו הפרטיים בשטחים נרחבים." (עניין ונטורה, עמ' 822).

43. בפסיקה נקבע, פעם אחר פעם, כי איש הציבור "חושף עצמו במידה רבה לעינו הפקוחה של הציבור" (בג"ץ 2481/93 ד"ר נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 487 (1994); עמ"ס 3908/11 מדינת ישראל – הנהלת בתי המשפט נ' עיתון דה מרקר באמצעות עיתון הארץ בע"מ, פסקה 78 לפסק דינה של השופטת ארבל (22.9.2014) (להלן: עניין הנהלת בתי המשפט); עניין רשות

החברות הממשלתיות הני"ל, פסקה 26 לפסק דינה של השופטת ארבל). ראש הממשלה, דמות ציבורית מובהקת, אינו יכול לקיים שיחות טלפוניות עם דמויות ציבוריות מובהקות אחרות, לתעד את השיחות תוך שימוש במשאבי הציבור, ולטעון כי מדובר בשיחות עם "חברים אישיים", וכי מסירת פרטים אודותיהן תפגע בפרטיותו שלו או בפרטיותו של אחר.

44. נוכח האמור, מסירת המידע המבוקש אינה מהווה פגיעה בפרטיות כמשמעה בחוק הגנת הפרטיות, וממילא סעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע אינו חל בעניינה.

ו. אפילו הייתה מהווה מסירת המידע פגיעה בפרטיות – אינטרס הציבור מחייב למוסרו

45. אף אם ייקבע, כי מסירת המידע המבוקש תפגע בפרטיותו של אדם כלשהו, בכך לא די. אף אם ייקבע כי מסירת המידע פוגעת בפרטיותו של אדם כלשהו, שומה על בית המשפט לאזן את הפגיעה בפרטיות עם העניין הציבורי שבגילוי המידע, וזאת בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק חופש המידע הקבוע כדלקמן:

"על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין."

46. הוראת חוק זו מקנה לבית המשפט שיקול דעת רחב מזה הנתון לו ברגיל בעת קיומה של ביקורת שיפוטית על החלטת הרשות המינהלית. היא מעניקה לבית המשפט סמכות להמיר את שיקול דעתה של הרשות בשלו (ראו ע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ**, פ"ד ס(4) 217, 247-248 (2006) (להלן: **עניין המועצה להשכלה גבוהה**)). היא מטמיכה את בית המשפט לקבוע כי האינטרס הציבורי מצדיק את מסירת המידע, אף אם החלטת הרשות שלא למוסרו ניתנה כדין ונפלה בתוך מתחם הסבירות, ואף אם מדובר במידע שבהתאם לסעיף 9(א) אין למסרו (ע"מ 10845/06 **שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו**, פסקה 64 לפסק דינו של השופט דנציגר (נבו, 11.11.2008)).

47. בהתאם, נקבע לא פעם מכוח סעיף 17(ד) כי אף שמסירת מידע תפגע בפרטיותו של אדם, יש למסור אותו (ראו, למשל, **עניין רשות המסים הני"ל**, פסקה 62 לפסק דינה של השופטת ארבל; **עניין רשות החברות הממשלתיות הני"ל**, פסקה 42 לפסק דינה של השופטת ארבל).

48. ומן הכלל אל הפרט – בפרק העוסק ברקע להגשת עתירה זו תיארו בהרחבה את הקשר הנתען בין הבעלים והעורך הראשי של העיתון רב התפוצה "ישראל היום" לבין ראש הממשלה. המידע המבוקש עשוי לתרום תרומה של ממש לדיון הציבורי באשר לקשר זה. ייתכן שהמידע יתמוך בטענות הציבוריות באשר לקיומו של קשר זה, וייתכן ההפך. על כל פנים, הציבור יוכל לדעת ולשפוט בעצמו רק לכשיחשף למידע המבוקש.

49. לציבור אינטרס ממשי לדעת האם "ישראל היום" הוא עיתון בעל קו אידיאולוגי מנותק מן האינטרסים המידיים של המשיב 2, או שמא הוא מהווה שופר לעמדות ראש הממשלה ונועד לשרת את האינטרסים שלו. לציבור אינטרס מובהק לדעת האם כאשר הוא קורא את "ישראל

היום" הוא צורך תוכן שמיצור לפי אמות מידה עיתונאיות מקצועיות ובלתי תלויות, או שמא הוא נחשף לתוכן שבו סטנדרטים עיתונאיים מוכפפים לאינטרסים של גורמים פוליטיים.

50. מעבר לכך, עיתון המספק לציבור תוכן המותאם לעמדות ולאינטרסים של ראש הממשלה עשוי לחוות טובת הנאה שמעניק בעליו של עיתון לראש הממשלה. לציבור אינטרס ברור לקבל מידע שיעזור לו לבחון את השאלה האם גורם בעל ממון מעניק טובות הנאה כאלה לראש הממשלה. לציבור אף אינטרס לקבל מידע שיסייע לו להסיק מסקנות ביחס להתנגדותו הנחרצת של ראש הממשלה להצעת חוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל (ראו סעיף 20 הני"ל), וביחס לשאלה האם התנגדותו של ראש הממשלה להצעת חוק שהייתה פוגעת ב"ישראל היום" קשורה לאותן טובות הנאה שניתנות לו, לכאורה. אינטרסים אלה גוברים על הזכות לפרטיות, ככל שזו נפגעת במקרה זה.

51. כאמור בסעיפים 17-19 הני"ל, שאלת הזיקה בין ראש הממשלה ל"ישראל היום" עלתה במסגרת עתירה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20. לשאלה זו, שיש לה השלכות ציבוריות חשובות ביותר, לא ניתנה תשובה במסגרת החלטת יו"ר ועדת הבחירות. זאת לא משום שנקבע כי אין זיקה כזו, אלא משום שהתשתית העובדתית שעמדה ביסודה, לא היה בה די כדי להרים את הנטל הנדרש בעתירה שעניינה תעמולת בחירות. אולם שאלה זו עדיין מנסרת בחלל בו מתקיים השיח הציבורי, ולציבור אינטרס מובהק לקבל מידע שיאפשר לו לשפוט אם קיימת זיקה שכזו, ומה טיבה.

52. הדברים מקבלים משנה תוקף בהתחשב בעובדה שאף אם מתקיימת פגיעה בפרטיות (ולא היא) מדובר בפגיעה מתונה ביותר נוכח העובדה שאין מדובר בדרישה להיחשף לתוכן של שיחות אלא רק למועדי קיומן ולתדירותן, באופן שיאפשר ללמוד אם ישנו קשר בין מועדי השיחות לבין מועדי פרסומים מסוימים בעיתון, וכן נוכח העובדה שמדובר בשיחות שמועדיהן ממילא תועדו.

53. אף אלמלא האינטרסים הקונקרטיים הקיימים נוכח הקשר בין "ישראל היום" לבין ראש הממשלה, שיחות של ראש הממשלה עם בעלי ועורכי עיתונים הם מידע שיש לציבור אינטרס מובהק להיחשף אליו. כאמור, לא רק ראש הממשלה הוא רשות מינהלית, אלא גם בעליהם ועורכיהם של עיתונים הם מעין רשויות מינהליות, שחלות עליהם, במידה מסוימת, עקרונות המשפט המינהלי (ראו סעיף 41 הני"ל). עקרון השקיפות ביחס לפעולות ראש הממשלה בכלל, וביחס לקשריו עם בעלי ועורכי עיתונים, הוא אינטרס מובהק של הציבור הגובר על פגיעה זניחה בפרטיות, ככל שהייתה פגיעה כזו בענייננו.

ז. מסירת העתק המידע לגנזך המדינה אינה גורעת מן החובה למוסרו

54. כאמור, ביחס למידע הנוגע לשיחות המשיב 2 עם מר שלדון אדלסון ועם מר עמוס רגב קודם לחודש מרץ 2014 מסרה המשיבה 1 כדלקמן:

"מבדיקה שנערכה עם הגורמים הרלוונטיים במשרד עולה כי התייעוד אודות שיחותיו של ראש הממשלה (אשר אינו כולל את מלוא הפירוט המבוקש על ידך) ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2014 הועבר לארכיון המדינה, בהתאם לחוק הארכיונים, תשט"ו-1995 [צ"ל 1955, י.ב.] (להלן – חוק הארכיונים). אשר על כן,

לפי סעיף 14(ד) בחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998, הוראות חוק חופש המידע אינן חלות על מידע זה."

55. נימוק זה, כמו את נימוקיה האחרים של המשיבה 1, יש לדחות בשתי ידיים. ראשית, סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע עוסק במידע שהועבר לגנון המדינה עד למועד חקיקת חוק חופש המידע בלבד. הדברים עולים בבירור מדברי ההסבר לחוק; שנית, ומעבר לדרוש, המידע בו מדובר, אף אם העתק שלו נמסר לגנון המדינה, לא יכול להיחשב מידע ש"הועבר" לגנון, וזאת נוכח העובדה שברי כי המידע מוחזק במקביל גם על ידי המשיבים. גם בשל כך לא חל עליו סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע. שלישית, אפילו ייחשב המידע ככזה ש"הועבר" לגנון המדינה, בניגוד לעמדת העותרים, הרי שאז מדובר בהעברה שנעשתה שלא כדין, בחוסר תום לב, משיקולים זרים וממניעים פסולים כדי לעקוף את הוראות חוק חופש המידע ולמנוע מן העותרים גישה למידע שהם זכאים לקבלו. לפיכך, ההחלטה להעביר את המידע לגנון היא משוללת תוקף ובטלה.

56. יתרה מכך – ככל שיימצא כי סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע חל בכלל על ענייננו, וכן יימצא כי העברת המידע בחוסר תום לב ומשיקולים זרים ומניעים פסולים אינה שוללת את תחולתו של סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע, הרי שגם אז על המשיבים למסור את המידע, וזאת נוכח אי חוקתיותו ובטלותו של סעיף 14(ד).

נעמוד על הדברים בפירוט.

1.1. המידע המבוקש אינו מידע ש"הועבר" לגנון המדינה

57. סעיף 14 (ד) לחוק חופש המידע קובע כדלקמן:

"הוראות חוק זה לא יחולו על מידע שהעבירה הרשות הציבורית לגנון המדינה בהתאם לחוק הארכיונים, תשט"ו-1955."

58. סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע מתייחס, אפוא, אך ורק למידע שהרשות המנהלית העבירה לגנון לפני שחוק חופש המידע נכנס לתוקפו, ולא על מידע שהרשות תעביר בעתיד, לאחר חקיקת חוק חופש המידע.

59. מעבר לכך, אף אם תאמר כי סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע חל גם על מידע שהועבר לגנון לאחר חקיקת חוק חופש המידע (ולא היא), הרי שסעיף זה חל רק על מידע שאינו נמצא עוד בידי הרשות, ממנה מתבקש המידע. מובן שכאשר העתק של המידע מועבר לגנון המדינה, אך המידע נשאר בידי הרשות עצמה, חלות הוראות חוק חופש המידע, והרשות חייבת למסור את המידע שבידיה. תכליתו של סעיף 14(ד) הן יעילות ונוחות מינהלית. תכליתו אינה שימוש בגנון המדינה כ"עיר מקלט" למידע שהרשות חייבת למסור לפי חוק חופש המידע.

60. דברי ההסבר להצעת החוק, שברבות הימים הפכה לחוק חופש המידע, מסבירים את תכליתו של סעיף זה:

"פטור לחומר ארכיוני - הרשויות הציבוריות העבירו במשך השנים מידע רב לגנון המדינה. החוק המוצע לא יחול על מידע זה, שכן המידע שהועבר לגנון המדינה עומד לעיון הציבור, במגבלות הקבועות בחוק הארכיונים, התשט"ו-1955. אין זה

ראוי ואין זה יעיל להעסיק את הרשות הציבורית בבקשות למידע שאינו מצוי עוד בהחזקתה.

עם זאת, התקופות והמגבלות על זכות העיון במידע הנמצא בגנוז המדינה הן ארוכות ביותר, ואינן עולות בקנה אחר עם המגמה והתפיסה הערכית המגולמת בחוק המוצע. בשל הבעיות המיוחדות הנובעות מכמויות המידע העצומות הנמצאות בתיקים שבגנוז המדינה, אין זה נכון להסדיר את הנושא בחוק זה. מוצע, כי חוק הארכיונים ייבחן ומגבלות הזמן על עיון במידע שבגנוז יצומצמו בעתיד למינימום החיוני.

הצעת חוק חופש המידע, תשנ"ז-1997, ה"ח תשנ"ז מס' 2360, עמ' 407 (25.6.1997),
ההדגשות הוספו.

ראו גם הצעת חוק חופש המידע, תשנ"ז-1996, ה"ח תשנ"ז מס' 2523, עמ' 617
(7.3.1996).

61. תכליתה של ההוראה המחרגה מידע שהועבר לגנוז המדינה היא פשוטה וברורה – למנוע את השחתת זמנה של הרשות הציבורית בהשגת מידע שכבר הועבר לגנוז המדינה במשך עשרות השנים שקדמו לחקיקת החוק, כאמור בדברי ההסבר, לפני חקיקת חוק חופש המידע וכבר אינו מצוי בידיה. מובן שרציונל זה אינו חל לגבי מידע שהחזיקה הרשות המינהלית לאחר חקיקת חוק חופש המידע או בשעה שהרשות שומרת בידיה את המידע ומעבירה את העתקו לגנוז המדינה, או מעבירה את המידע ומשמרת העתק ממנו בידיה.

62. הדברים ברורים מלשונו של סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע, שצוטט לעיל. סעיף זה עוסק בחומר "שהעבירה הרשות הציבורית לגנוז המדינה". ראשית, ההיגד "העבירה" מתייחס לזמן עבר, כש"קו פרשת המים" הוא, כאמור, מועד חקיקת חוק חופש המידע. ושנית, "העבירה" משמעה מסירה לאחר, כאשר הדבר הנמסר לא נותר עוד בידי המוסר. מסמך שהעתקו נשלח אל גנוז המדינה ומקורו נשאר בידי הרשות (או להיפך – מסמך שנשלח אל גנוז המדינה והעתקו נותר בידי הרשות), אינו מידע שהרשות "העבירה" לגנוז המדינה, אלא מידע המצוי בידיה.

63. מכל מקום, המשיבה 1 לא טענה כי המידע אודות שיחות ראש הממשלה בתקופה שקדמה לחודש מרץ 2014 אינו מצוי עוד בידי לשכת ראש הממשלה, וכי המקום היחיד בו ניתן לאתרו הוא גנוז המדינה. מובן כי טענה כזו, לו הועלתה ואם תועלה, אינה יכולה להתקבל על הדעת.

64. ראשית, לא מתקבל על הדעת שראש ממשלה מכהן לא ישמור בידי את יומן שיחותיו, ויותר על החזקה במידע זה בתוך מעט יותר משנה לאחר שהשיחות המתועדות התקיימו. במסגרת תפקידו של ראש הממשלה אך מובן כי הוא עשוי להידרש לעתים מזומנות לשחזור של שיחותיו ופגישותיו בעבר, והאפשרות שמידע זה אינו נמצא עוד בידי לשכת ראש הממשלה אינה מתיישבת עם השכל הישר.

65. שנית, למיטב ידיעת העותרים, יומן שיחותיו ויומן פגישותיו של ראש הממשלה נשמרים בקבצי מחשב. המידע המבוקש אינו מתועד, למיטב ידיעת העותרים, במחברת נייר מצהיבה, שיש למהר ולהעבירה לגנוז המדינה בטרם תתפורר. לפיכך, לכל היותר הועברו אל גנוז המדינה העתקי קבצים המצויים בלשכת ראש הממשלה או פלטים מודפסים של קבצים אלה.

66. משתכליתו של סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע – מניעת השחתת זמנה של הרשות באיתור מידע בין הררי החומר שהועבר כבר לארכיב עד למועד חקיקת חוק חופש המידע ושאינו בידיה עוד – אינה מתקיימת בענייננו, ממילא לא תל הכלל הקבוע בו. כדברי בית המשפט העליון לאחרונה:

Cessante ratione legis cessat ipse lex – כלל משפטי אינו חל בנסיבות שבהן תכליתו אינה מתקיימת.

בג"ץ 8665/14 דסטח נ' הכנסת, פסקה 42 לפסק דינה של הנשיאה נאור (נבו), 11.8.2015 (להלן: עניין דסטח).

67. פרשנות המאפשרת לכל רשות מינהלית למסור מידע לגנוך המדינה ובכך להפכו ממידע שחובה למסור אותו לפי חוק חופש המידע למידע שלא ניתן יהיה לעיין בו במשך 15 עד 70 שנים (ראו לעניין זה את ההוראות החלות על חומר בגנוך המדינה בסעיף 81 שלהלן) היא פרשנות שאינה מתיישבת עם מהפכת השקיפות, שביקש חוק חופש המידע להנהיג, עם תכליתו של חוק חופש המידע להנגיש מידע המצוי בידי רשויות מינהליות ועם הזכות בעלת המימד החוקתי למידע.

68. אף אם פרשנותה של המשיבה 1 את הוראות סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע הייתה אפשרית (והיא אינה כזו), הרי שמוכן כי מבין שתי פרשנויות אפשרויות של סעיף 14(ד) לחוק, שאחת מהן מצמצמת את הזכות למידע והשנייה מבטיחה את מימוש הזכות, יש לבחור בשנייה:

"הדרך הנקובה בידינו בפרשנותם של דברי חקיקה, גם כאשר מצויים שני פירושים אפשריים, היא, שיש להעדיף את הפירוש המצמצם את הפגיעה בזכות כה יסודית כחירות האישית."

בג"ץ 5304/92 פר"ח נ' שר המשפטים, פ"ד מז(4) 715, 759 (1993).

69. הדברים מקבלים משנה תוקף, שעה שפרשנות המשיבה 1 תוביל למסקנה שסעיף 14(ד) אינו חוקתי בשל פגיעה בלתי חוקתית בזכות למידע (ראו בהרחבה בעניין זה סעיפים 93-109 להלן). כאשר בפני בית המשפט עומדת פרשנות אחת אפשרית המתיישבת עם הוראות חוקי היסוד ופרשנות שנייה שאינה מתיישבת עם הוראותיהם, עליו לבחור ב"פרשנות המקיימת" (*ut res magis valeat quam pereat*), כלומר הפרשנות שלא תביא לפסילת החוק:

"לצד זאת, הבחירה באפשרות פרשנית זו עולה בקנה אחד עם הכלל הנקוט במשפטנו החוקתי שלפיו יש להעדיף – ככל שהדבר אפשרי – דרך של פרשנות המקיימת את החוק על-פני ביטולו (ראו, למשל: בג"ץ 4562/92 זנדברג נ' רשות השידור, פ"ד (2) 812, 808, 793 (1996) (להלן: עניין זנדברג); בג"ץ 9098/01 גניס נ' משרד הבינוי והשיכון, פ"ד נט(4) 241, 257-258, 276 (2004); ע"פ 6659/06 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פ"ס' 8 (11.6.2008))."

עניין דסטח הנ"ל, פסקה 42 לפסק דינה של הנשיאה נאור (החדגשה הוספה).

70. כאמור, גנוך המדינה אינו יכול לשמש "עיר מקלט" למידע שחוק חופש המידע נועד לחול עליו. רשות המחזיקה במידע שהיא חייבת למסור אינה יכולה למהר ולמסור העתק ממנו לגנוך המדינה, ואז לטעון כי היא אינה חייבת עוד למסור אף על פי שהוא מוחזק בידיה, משום

ש"הועבר" אל הגנזך. לפיכך, יש לקבוע כי המידע המבוקש לא "הועבר" אל גנזך המדינה, וממילא אין תחולה לסעיף 14(ד) לחוק חופש המידע.

2.ז. אף אם המידע "הועבר" לגנזך המדינה – בנסיבות העניין חלה על המשיבים חובה למוסרו

71. לחלופין, אף אם המידע המבוקש ייחשב כמידע ש"הועבר" לגנזך כמשמעות הדבר בסעיף 14(ד) לחוק חופש המידע (ולא כך הדבר), לא די בכך כדי לפטור את המשיבים ממסירת המידע בהתאם לחוק חופש המידע. זאת משני טעמים – ראשית, משום שאז יש לקבוע כי העברת המידע לגנזך נעשתה (ככל שנעשתה) שלא כדין, תוך חריגה ממתחם הסבירות, בחוסר תום לב, משיקולים זרים וממניעים פסולים, וזאת כדי למנוע גישה למידע שהרשות מחזיקה כנאמן הציבור. שנית, אם ייקבע כי אין בחוסר תום הלב של הרשות כדי לאיין את תחולתו של סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע, הרי שיש לקבוע כי סעיף 14(ד) אינו חוקתי, והכל כמפורט להלן.

2.ז.י. המידע נמסר לגנזך המדינה שלא כדין, בחריגה ממתחם הסבירות, בחוסר תום לב, משיקולים זרים וממניעים פסולים

72. מסירת המידע לגנזך המדינה נעשתה שלא כדין. כאשר מדובר במוסדות שלא חדלו להתקיים (דוגמת לשכת ראש הממשלה, שלמיטב ידיעת העותרים היא גוף שמוסיף ומתקיים), חוק הארכיונים מתיר רק את העברתו של חומר שכרוך כי לא יהיה בו שימוש בעתיד. סעיף 4(א) לחוק הארכיונים קובע כדלקמן:

"בגנזך יופקד כל חומר ארכיוני של מוסדות ממלכתיים שקדמו להקמת מדינת ישראל, וכל חומר ארכיוני של מוסד ממוסדות המדינה או של רשות מקומית שנפסק קיומם ואין מוסד אחר יורש את מקומם, וכל חומר אחר של מוסד ממוסדות המדינה או של רשות מקומית שאינו צריך שימוש עוד ושלא ניתן לבערו לפי התקנות, או שאין בדעתם של המוסד או של הרשות המקומית לבערו אף שניתן לבערו לפי התקנות." (ההדגשה הוטפה).

73. כאמור לעיל, טענה, ככל שתיטען, כי אין עוד שימוש לתיעוד שיחותיו של ראש ממשלה מכהן פרק זמן של מעט יותר משנה לאחר שהתקיימו, היא לא מתקבלת על הדעת.

74. ואולם, אף אילו ניתן היה לקבל טענה כי תיעוד השיחות הוא מידע ש"אינו צריך שימוש עוד", לא היה די בכך כדי לחביא את המידע לגדריו של חומר שניתן להפקידו בגנזך. סעיף 1 לחוק הארכיונים מגדיר "חומר ארכיוני" כדלקמן:

"חומר ארכיוני" – כל כתב על גבי נייר או על גבי חומר אחר וכל תרשים, דיאגרמה, מפה, ציור, תו, תיק, תצלום סרט תקליט וכיוצא באלה –

(1) המצויים ברשותו של מוסד ממוסדות המדינה או של רשות מקומית, **להוציא חומר שאין לו עוד של מקור**;

(2) המצויים בכל מקום שהוא ושיש בהם ענין לחקר העבר, העם, המדינה או החברה, או שהם קשורים לזכרם או לפעולתם של אנשי שם; (ההדגשה הוטפה).

75. כאמור, למיטב ידיעת העותרים, יומן הפגישות ויומן השיחות של ראש הממשלה מתועדים בקבצי מחשב. העתק דיגיטלי של הקובץ או פלט מודפס של אותם קבצים, הנמסרים לגנזך המדינה, הם

"**חומר שאין לו ערך של מקור**", ולכן אינם בבחינת חומר ארכיוני שהופקד בגנוך המדינה. גם מטעם זה סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע אינו חל על המידע המבוקש במסגרת עתירה זו.

76. זאת ועוד. אף אם ייקבע, בניגוד לעמדת העותרים, כי המידע המבוקש הוא אכן חומר ארכיוני ש"הועבר" אל גנוך המדינה משום ש"אינו צריך שימוש עוד", הרי שנסיונות העניין מלמדות כי העברת המידע נעשתה בחוסר תום לב ומשיקולים זרים, ולכן היא בטלה.

77. המשיבים מסרו את המידע לגנוך המדינה על מנת למנוע את גישת הציבור אליו. ביודעם כי העותרים זכאים לקבל את המידע הנדרש, החליטו המשיבים להשתמש בגנוך המדינה כ"עיר מקלט" לחומר שהם חייבים למסור לפי חוק חופש המידע.

78. יצוין, כי אין זו הפעם הראשונה בה נוקטים המשיבים באמצעי זה. המשיבה 1 ביצעה "תרגיל" דומה בשנת 2012. באותה שנה התבקשה לשכת ראש הממשלה למסור את פרוטוקולי דיוני הוועדה לשינוי חברתי כלכלי בראשות פרופ' מנואל טרכטנברג (להלן: **ועדת טרכטנברג**), שהוקמה לאחר המחאה החברתית בשנת 2011. חלק מדיוני הוועדה שהתקיימו היו פתוחים לציבור וחלקם התקיימו ללא נוכחות נציגי הציבור. לשכת ראש הממשלה סירבה למסור את פרוטוקולי הדיונים שלא היו פתוחים לציבור, ובהעדר נימוק הולם לפי חוק חופש המידע שלא למסור את המידע, מיהרה ומסרה את העתקי הפרוטוקולים לגנוך המדינה. בהודעתה של המשיבה 1 מיום 17.7.2012 אל התנועה לחופש המידע נמסר:

"מצורפים הפרוטוקולים ממפגשי השיתוף במסגרת ועדת טרכטנברג.

על יתר החומר שהופקד בארכיון המדינה חל חוק הארכיונים ומשום כך הוא חסוי ל-15 שנה."

העתק הודעתה של המשיבה 1 מיום 17.7.2012 מצורף ומסומן ע/6.

79. נגד ההחלטה הוגשה עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק (בג"ץ 9402/12 **התנועה לחופש מידע נ' משרד ראש הממשלה** (נבו, 23.4.2013)). כפי שעולה מפסק הדין, לאחר הגשת העתירה הודלפו הפרוטוקולים שהעתקם נמסר לגנוך המדינה. בעקבות אותה הדלפה הוחלט במשרד ראש הממשלה לפתוח את הפרוטוקולים לעיון הציבור. נוכח הפיכת העתירה לתיאורטית נמנע בית המשפט מלדון בטענות העותרת לגוף העניין:

"כאמור, העותרת הביעה חששה כי אין מדובר אלא בדרך שנועדה לחמוק ממסירת מידע על-פי חוק חופש המידע. יהא הדבר כאשר יהא, מוסכם כעת גם על העותרת כי פרסום מלוא המידע נשוא העתירה הפך אותה בשלב זה לתיאורטית." (שם, פסקה 4 לפסק הדין).

80. לא הבאנו דברים אלה כדי להראות כי מדובר בשיטה בה נוקטת לשכת ראש הממשלה – כל אימת שהמשיבים מעוניינים להסתיר מידע מן הציבור ואין להם עילה לכך לפי חוק חופש המידע, הם ממהרים ומוסרים את העתקו לגנוך המדינה. או אז הם מיתממים וטוענים כי חוק חופש המידע אינו חל על המידע המבוקש (טענה שכפי שהסברנו, כשלעצמה אין בה כל ממש).

81. ככל שתאומץ פרשנות המשיבים לסעיף 14(ד) לחוק חופש המידע, כי אז להפקדת חומר ארכיוני בגנוך המדינה תהיינה משמעויות מרחיקות לכת מבחינת גישת הציבור אליו. סעיף 10(א) לחוק הארכיונים קובע כי "כל אדם רשאי לעיין בחומר הארכיוני המופקד בגנוך, אך אפשר להגביל זכות זו בתקנות." אף שהכלל בסעיף 10(א) לחוק הוא עיון והחריג הוא הגבלת זכות העיון, נקבעו בתקנות הסדרים ההופכים כלל זה על ראשו. תקנות הארכיונים (עיון בחומר ארכיוני המופקד בגנוך), תשי"ע-2010 (להלן: **תקנות הארכיונים**) קובעות בתוספת הראשונה תקופות של 15 עד 70 שנים, שבמהלכן יהיה החומר של מוסד ממוסדות המדינה מוגבל לעיון, וזאת בהתאם לתקנה 8 (תקנה 9(א)), יש לציין, קובעת כי המפקיד, בהתייעצות עם הגנו, רשאי לחשוף חומר מוגבל אף אם טרם חלפה התקופה הקבועה בתוספת). בשולי הדברים יצוין, כי נוכח מעמדו של עקרון חופש המידע, ספק אם הכללים שנקבעו בתקנות אלה הם סבירים וחוקתיים, אולם במסגרת הליך זה, שעניינו החלטה מכוח חוק חופש המידע, לא נתייחס בהרחבה לשאלה זו.
82. במלים אחרות, לפי פרשנות המשיבים לסעיף 14(ד) לחוק חופש המידע, להעברת מידע לגנוך המדינה השלכות מרחיקות לכת מבחינת נגישות המידע לציבור. בהעדר עילה לסרב למסור את המידע למבקש, העברת החומר לגנוך המדינה, לפי אותה פרשנות שגויה, הופכת אותו, באחת, ממידע שיש למסור למבקש המידע בתוך 30 עד 120 ימים (סעיפים 7(ב) ו-7(ג) לחוק חופש המידע) למידע שהמבקש לקבלו ייאלץ להמתין לפחות 15 שנים עד לקבלתו.
83. לפיכך, גם אם תאומץ אותה פרשנות שגויה, פעולת העברתו של חומר לגנוך המדינה דורשת שיקולים כבדי משקל. למעלה מכך, על מנת ליישב את הסתירה שבין עקרון חופש המידע הבא לידי ביטוי בחוק חופש המידע לבין הוראות תקנות הארכיונים, הרי שלכל הפחות נדרשת רשות מינהלית סבירה שהעבירה חומר לגנוך, לעשות שימוש בסמכותה לפי תקנה 9 לתקנות הארכיונים ולהורות לגנו לאפשר עיון בחומר בסמוך לאחר הפקדתו. זאת אלא אם מתקיים אחד הטעמים לחיסוי החומר, המפורטים בחוק חופש המידע.
84. החלטה שעניינה מסירת מידע המוחזק בידי הרשות, כמו כל החלטה מינהלית אחרת, חייבת לעמוד באמות מידה של סבירות, או במילים אחרות – עליה להביא בחשבון את כל השיקולים הרלוונטיים וליתן לכל שיקול את משקלו היחסי הראוי (ראו: **עניין המועצה להשכלה גבוהה הני"ל, פסקה 22 לפסק דינה של השופטת חיות; ע"מ 3300/11 משרד הביטחון נ' גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע** (5.9.2012), פסקה 11 לפסק דינו של השופט עמית).
85. הפיכת המידע המבוקש ממידע שיש למוסרו באופן מיידי למידע שאין לחושפו אלא בתום 15 שנים אינה מביאה בחשבון כלל (ולמצער, אינה נותנת משקל ראוי) לעקרון היסוד של חופש המידע, לזכותו של הציבור בכללותו ושל פרטים מתוך הציבור לקבל את המידע, לעקרון השקיפות המחייב את רשויות המינהל, ולאיינטרס הציבור, שעליו עמדנו לעיל, לקבל את המידע המבוקש. היא אף מתעלמת מכך שהמידע המבוקש אינו רכושם של המשיבים אלא רכושו של הציבור (ראו **עניין הנהלת בתי המשפט הני"ל, פסקה 22 לפסק דינה של השופטת ארבל**).
86. התעלמות משיקולים רלוונטיים (ולמצער, מתן משקל בלתי הולם לשיקולים אלה) הופכת את ההחלטה להעביר את המידע המבוקש (ככל ש"הועבר" במשמעותו של מונח זה בחוק חופש המידע) להחלטה בלתי סבירה ובטלה.

87. לכך יש להוסיף, כי ההחלטה נשוא העתירה התקבלה בחוסר תום לב ועל יסוד שיקולים זרים.
88. תכליתו של חוק הארכיונים היא שימורו של חומר בעל חשיבות. ניתן ללמוד על כך והן מדברי ההסבר להצעת החוק, שקדמה לחקיקתו של חוק הארכיונים (ראו הצעת חוק הארכיונים, תשי"ב-1952, ה"ח תשי"ב מס' 129, עמ' 316 (21.7.1952)) והן מפירוט סוגי החומר שניתן להפקיד בארכיון (ראו סעיף 4 לחוק הארכיונים, שצוטט בסעיף 72 לעיל).
89. מסירת חומר לגנוז המדינה המערבת שיקולים נוספים, ובמיוחד מסירת חומר לגנוז במטרה להסתירו מן הציבור, חוטאת לתכלית החוק, מניעה הם זרים למטרת החוק, ושקלולם במסגרת שיקול דעתם של המשיבים פוסל את החלטתם (בג"ץ 953/87 פורז נ' ראש עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד מב(2) 309, 324 (1988)).
90. נוכח העובדה שמדובר בניסיון להסתיר מידע השייך לציבור, ההחלטה למסור את המידע המבוקש לגנוז המדינה נגועה לא רק בשיקולים זרים, אלא בחוסר תום לב ובמניעים פסולים (להבחנה בין שיקולים זרים למניעים פסולים ראו, למשל: עע"ם 343/09 הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות נ' עיריית ירושלים, פסקה 37 לפסק דינו של השופט עמית (נבו, 14.9.2010)).
91. זאת ועוד. לאור העובדה שתכליתו של חוק הארכיונים היא שימור מידע בעל חשיבות ציבורית, לא ניתן ליישב בין טענת המשיבה 1 כי השיחות בין ראש הממשלה לבין מר אדלסון ומר רגב הן "שיחות פרטיות" בין "חברים אישיים" לבין ההחלטה להעביר את תיעוד מועדי השיחות לגנוז המדינה. על המשיבים לבחור אחת מבין השתיים – או שמדובר במידע בעל חשיבות ציבורית המצדיק, לשיטתם, את שימורו בגנוז המדינה, או שמדובר ב"שיחות פרטיות" שאין להן כל חשיבות ציבורית ולכן גם אין הצדקה, לשיטתם, למסור אותן לפי חוק חופש המידע. השימוש בטענה בדבר אופיו הפרטי של המידע המבוקש במקביל למסירת המידע לגנוז המדינה, המלמדת על אופיו הציבורי, מעידה גם היא על חוסר תום הלב והמניעים הפסולים שעמדו ביסוד מסירת המידע לגנוז.
92. די בכל האמור כדי לקבוע, כי אף אם המידע המבוקש "הועבר" לגנוז המדינה, במשמעו של דיבור זה בסעיף 14(ד) לחוק חופש המידע, ההחלטה להעבירו התקבלה שלא כדין, בין משום שמדובר בחומר שאינו חומר ארכיוני, ובין משום שההחלטה להעבירו לגנוז היא החלטה בלתי סבירה, שחתקבלה משיקולים זרים, ממניעים פסולים ושלא בתום לב. לאור פסלותה ובטלותה של ההחלטה להעביר את החומר לגנוז המדינה, ממילא לא חל על המידע המבוקש סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע.

ז.ii.2. לחלופין – סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע אינו חוקתי

93. העותרים סבורים, כי לצורך קבלתה של העתירה אין צורך לדון בשאלת חוקתיותו של סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע. על מנת לקבל את העתירה די בקבלת הטענה, כי המידע המבוקש לא "הועבר" אל גנוז המדינה משום שהסעיף הנ"ל מתייחס לחומר שהעבירה הרשות לפני חקיקת חוק חופש המידע או משום שאינו מתייחס לחומר שנשמר בידי הרשות במקביל להפקדתו בגנוז. לחלופין, די בקבלת הטענה כי גם אם המידע "הועבר" אל גנוז המדינה, ההחלטה להעבירו התקבלה שלא

כדין, והכל כמפורט לעיל, ולכן היא בטלה, וחוק חופש המידע מוסיף לחול על המידע המבוקש. ואולם, אם יידחו טענות אלה, לא יהיה מנוס מלדון בטענת העותרים כי סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע בטל משום שאינו עומד בתנאי פסקת ההגבלה שבחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

94. אופיה החוקתי של הזכות למידע הוכר זה מכבר על ידי בית המשפט העליון:

"אשר לזכות הציבור לקבל מידע מהרשות הציבורית, הגם שזו אינה מוזכרת במפורש בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, נהנית גם היא ממעמד מיוחד בשיטתנו. היא נתפסת כאחת מאבני היסוד של חופשית וכתנאי הכרחי לקיומו של משטר דמוקרטי ומקובל לראות בה אחד מן ההיבטים של חופש הביטוי – ובלשונה של השופטת א' פרוקצ'יה בעניין גבע, כמעין "ענף המשתרג" מהזכות החוקתית לחופש ביטוי. יוצא, כי אף שאין הזכות למידע אחת מן הזכויות המעוגנות במפורש בזכות יסוד על-ספר, אין חולק על מעמדה הגבוה במדרג זכויות האדם המוכרות בשיטתנו. כך, תוארה הזכות למידע כזכות בעלת "אופי חוקתי" (סגל, בעמ' 116); "זכות-על מבין זכויות האדם" (השופטת פרוקצ'יה בעניין גבע); וכן כזכות הראייה ל"דירוג גבוה" במדרג זכויות האדם (ברק, חופש המידע, בעמ' 100).

עניין רשות המסים הני"ל, פסקה 52 לפסק דינה של השופטת ארבל (ההדגשות הוספו).

95. אופיה החוקתי של הזכות למידע נגזר מן הרציונלים העומדים בבסיסה. הזכות למידע הוכרה כחלק בלתי נפרד מחופש הביטוי (ע"מ 7024/03 גבע נ' ראש עיריית הרצליה, סעיף 12 לפסק דינה של השופטת ארבל וחוות דעתה של השופטת פרוקצ'יה (נבו, 6.9.2006). (להלן: עניין גבע)). דומה שאין צורך להזכיר את ההכרה לה זכה חופש הביטוי כזכות עלילאית המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, שפגיעה בה עשויה להביא לבטלותה של חקיקה ראשית (ראו: בג"ץ 5239/11 אבנרי נ' הכנסת (נבו, 15.4.2015)).

96. עניינה של עתירה זו מבהיר באופן המובהק ביותר את הזיקה בין חופש המידע וחופש הביטוי. העותר 1 הוא עיתונאי והעותרת 2 היא אמצעי תקשורת. הם אינם דורשים את המידע המבוקש כדי לשרת אינטרס אישי של מי מהם או כדי לספק את סקרנותם האישית. המידע נדרש על מנת שניתן יהיה לדווח לציבור אודות עניינים ציבוריים מובהקים, ועל מנת לאפשר לעותרים לממש באופן אפקטיבי את חופש הביטוי שלהם.

97. אופיה החוקתי של הזכות למידע נגזר גם מזיקתה לזכות הקניין, המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו:

"מידע שרשות הציבור מחזיקה בו אין הוא קניינה של הרשות. קניינו של הציבור הוא. הרשות מחזיקה בו אך בנאמנות עבור הציבור – עבור הציבור ולמען הציבור – וממילא אסורה היא לנהוג בו דרך בעלים משל ירשה אותו מאבותיה".

ע"מ 8282/02 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' משרד מבקר המדינה, פ"ד נח(1) 465, 471 (2003).

98. לא יכולה להיות מחלוקת על כך שסעיף 14(ד) לחוק חופש המידע – על פי הפרשנות שמעניקים לו המשגיבים – פוגע בזכות למידע. העברת חומר שלא חל עליו אף לא אחד מן התריגים שבחוק חופש

המידע לגנוץ המדינה הופך, נוכח הוראות סעיף 14(ד) (כפרשנותם השגויה של המשיבים), ממידע שיש למוסרו לידי המבקש בתוך 30 עד 120 ימים לפי חוק חופש המידע, למידע שלא ניתן יהיה לעיין בו במשך 15 שנים לפחות. ההוראות הרלוונטיות בחוק הארכיונים ובתקנות הארכיונים פורטו למעלה (ראו פסקה 81 הני"ל), ולא נחזור עליהן כאן.

99. משנמצא כי סעיף 14(ד) לחוק חופש המידע פוגע בזכות החוקתית למידע, נותר לבחון האם הוא עומד בתנאי פסקת ההגבלה.

100. לפני בחינת תנאי פסקת ההגבלה (שוב ונזכיר – שאלת חוקתיותו של סעיף 14(ד) עולה רק אם נניח שכל טענות העותרים שקדמו לטיעון החוקתי יידחו. היא עולה רק אם נניח שסעיף 14(ד) חל גם על מידע שהועבר לגנוץ המדינה לאחר חקיקת חוק חופש המידע; רק אם נניח שמידע המצוי במקביל בידי הרשות ובגנוץ המדינה הוא מידע שחוק חופש המידע אינו חל עליו (או אם יוכח במקרה זה שהחומר הועבר, כי הוא לא מצוי כעת בידי כל גורם אחר מלבד גנוץ המדינה, וכי לא נותר ממנו זכר בידי המשיבים); ורק אם נניח שהעברת החומר נעשתה כדין. לפיכך, הטיעון החוקתי יוצג בהינתן ההנחה (בניגוד לעמדת העותרים), כי יש לפרש את סעיף 14(ד) לחוק כפי שעולה מתשובתה של המשיבה 1.

101. אם פירושה של המשיבה 1 הוא הפירוש הנכון לחוק, אזי החוק אינו עומד בתנאי פסקת ההגבלה. נפרט.

102. סעיף 14(ד) אינו הולם את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית: הזכות לקבלת מידע היא יסוד חיוני לקיומה של דמוקרטיה. ללא שקיפות שלטונית – אין דמוקרטיה:

"הזכות למידע הינה אמצעי חשוב ומהותי ביכולתו של הציבור להפעיל פיקוח ובקרה על רשויות הציבור ולקחת חלק בעשייה השלטונית. לפרסום החלטות הרשות ומדיניותה יש חשיבות הן מאחר שלאורן יכול הפרט לתכנן התנהלותו ולקבל החלטות מושכלות, הן מאחר שיש חשיבות וערך לידיעת הרשות כי החלטתה או המדיניות תיחשפנה לעיני כל – אלה משפיעים על תוכן החלטות."

עניין גבע, פסקה 12 לפסק דינה של השופטת פרוקציה.

ככל שנפרש את סעיף 14(ד) כפי שמבקשת המשיבה 1 לפרשו, הרי שהוא חותר תחת היכולת לקיים דמוקרטיה המבוססת על שקיפות שלטונית. אם לרשות השלטונית עומדת האפשרות להסתיר מידע, שלא מתקיים לגביו אף אחד מן הסייגים הקבועים בחוק חופש המידע, באמצעות הפקדתו בגנוץ המדינה, הרי שהוראת סעיף 14(ד) מעקרת לחלוטין את הזכות למידע. פרשנות כזו של החוק משמעה כי כל רשות שאינה מעוניינת לחשוף מידע החייב בפרסום תוכל להעביר את המידע או העתק שלו אל הגנוץ, ולסכל את זכות הציבור לדעת. אם פרשנותו הנכונה של סעיף 14(ד) היא זו שמעניקה לו המשיבה 1, הסעיף מרוקן לחלוטין מתוכן את חוק חופש המידע ומעמיד את הזכות למידע ככלי ריק. בהתאם, אם נתקבל פרשנות המשיבה 1, סעיף 14(ד) אינו הולם את ערכי מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית, כאמור בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, והוא בטל.

103. תכלית ראויה? כפי שעולה מדברי ההסבר לסעיף 14(ד) לחוק חופש המידע (ראו הציטוט בסעיף 60 לעיל), תכליתו היא שלא להטיל על הרשות הציבורית את הנטל להשיג מידע שכבר אינו נמצא

ברשותה משום שהועבר לגנוך לפני חקיקת חוק חופש המידע. תכלית זו, על פני הדברים, היא תכלית ראויה (בהנחה שהמידע הועבר לגנוך מטעמים סבירים ושלא נפל פגם בהעברתו). אלא שאם עמדת המשיבה 1 היא כי הסעיף חל על מידע שהעתקו הועבר בכל עת שהיא אל גנוך המדינה אולם נשאר במקביל גם בידי הרשות, הרי שאין מנוס מלהסיק שלשיטת המשיבה 1 תכליתו של סעיף זה היא אחרת. העותרים אינם יודעים מהי, לשיטת המשיבה 1, אותה תכלית אחרת. ככל שלשיטת המשיבה 1 תכלית סעיף 14(ד) היא מותן אפשרות לרשות המינהלית להסתיר חומר שאלמלא העברתו לגנוך המדינה הייתה קמה חובה למוסרו לפי חוק חופש המידע, הרי שברי כי מדובר בתכלית בלתי ראויה בעליל.

104. סעיף 14(ד) פוגע בזכות חוקתית במידה העולה על הנדרש: אף אם נניח כי סעיף 14(ד) נועד לתכלית ראויה, הרי שככל שתתקבל עמדת המשיבים בדבר פרשנותו ויישומו, דינו לחיפסל משום שהוא אינו עומד במבחן המידתיות, על שלושת מבחני המשנה שלו.

105. סעיף 14(ד), ככל שתתקבל פרשנות המשיבה 1, אינו מקיים את מבחן המשנה הראשון של המידתיות, מבחן הקשר הרציונלי בין האמצעי למטרה. שהרי אם תכליתו של הסעיף היא יעילות מינהלית ומניעת הטלתו של נטל על כתפי הרשות המינהלית לאחר שהמידע אינו מצוי עוד בידיה, תכלית זו כלל אינה מוגשמת במקרים בהם העתק החומר נשמר בידי הרשות המינהלית, כמו בענייננו.

106. סעיף 14(ד) אף אינו עומד במבחן המשנה השני של המידתיות, מבחן האמצעי שפגיעתו פחותה, אם תתקבל פרשנותה של המשיבה 1. ישנן דרכים רבות אחרות, בהן ניתן להשיג את תכלית היעילות המינהלית, וזאת מבלי לפגוע פגיעה כה אנושה בזכות למידע. נבקש להזכיר בהקשר זה את הוראת סעיף 8(2) לחוק חופש המידע, בו נקבע:

"רשות ציבורית רשאית לדחות בקשה לקבלת מידע באחד מאלה:

...

(2) המידע נוצר, או נתקבל בידה, למעלה משבע שנים לפני הגשת הבקשה ואיתורו כרוך בקושי של ממש;"

107. הסדר המתיישב עם הוראה זו ושהיה פוגע בזכות החוקתית פגיעה פחותה מזו הנוצרת בגין סעיף 14(ד) לחוק, היה קובע כי אף אם הועבר מידע לגנוך המדינה, הרשות המינהלית חייבת להוסיף ולמסור אותו אם טרם חלפו שבע שנים מאז שנוצר. הסדר כזה היה מבטיח, מצד אחד, כי רשות מינהלית לא תצטרך לשמור בידיה לנצח מידע שבו היא אינה עושה עוד שימוש, ולא תצטרך, בחלוף פרק זמן של שבע שנים, לספק מידע שאינו בידיה עוד. כך היה מקיים את תכלית היעילות המינהלית העומדת בבסיס סעיף 14(ד). מצד שני, הסדר כזה היה ממתן את הפגיעה בזכות למידע, ומונע התנהלות דוגמת זו של המשיבים, שבחרו לנצל (לפי פרשנותם השגויה) את סעיף 14(ד) כדי להסתיר מידע שחלף פרק זמן קצר ביותר מאז יצירתו.

108. לבסוף, ההסדר הקבוע בסעיף 14(ד) אינו מקיים את מבחן המשנה השלישי של המידתיות – מבחן המידתיות במובן הצר, במסגרתו נבחנת תועלתו של ההסדר לאינטרס הציבורי אל מול פגיעתו בזכות החוקתית. כאמור, אם תתקבל הפרשנות שמציעה המשיבה 1 לסעיף 14(ד) – פרשנות לפיה כל אימת שרשות מינהלית מבקשת להסתיר מידע מטעמים לא ענייניים, אף על פי שחובה למוסרו

לפי חוק חופש המידע, היא רשאית למהר להעבירו אל גנז המדינה – משמעות הדבר היא עיקור מתוכן של חוק חופש המידע ושל הזכות למידע. לא מדובר אך בפגיעה בזכות, אלא בשלילה מוחלטת שלה. זאת נוכח היותו של סעיף 14(ד), לפי הפרשנות שנותנים לו המשיבים, אמצעי הנותן בידי הרשות סמכות למנוע גישה לכל סוג של מידע ללא בקרה. השלילה המוחלטת של הזכות למידע (למצער לפרק זמן של 15 שנים) אינה שקולה בשום אופן לנוחות המינהלית הגלומה בו.

109. נשוב ונדגיש – על מנת לקבל את העתירה כלל אין צורך לדון בטענתם החוקתית של העותרים, שכן אם תתקבל עמדתם ביחס לפרשנות הנכונה של סעיף 14(ד) או עמדתם, לפיה המידע המבוקש הועבר אל גנז המדינה שלא כדין ולכן אין לראות בו כלל מידע שהועבר אל גנז המדינה במשמעו של סעיף 14(ד), די בכך על מנת להורות על מסירת המידע מבלי לדון בשאלה החוקתית. אולם ככל שתתקבל עמדת המשיבים בעניין החלטתם שלא להעביר את המידע לפי סעיף 14(ד), לא יהיה מנוס מלדון גם בשאלת חוקתיות הוראה זו.

ח. מענה שלא במסגרת הזמנים הקבועה בחוק חופש המידע

110. כאמור לעיל, ביחס לאיחור במתן התשובה לבקשת המידע, מסרה המשיבה 1: "אנו עומדים במועדים בהתאם לחוק על אף שלצערי לא עלה בידי לעדכנך" (נספח 4/הני"ל). חשוב לציין, כי בניגוד סברתה השגויה של המשיבה 1 כי היא עומדת במסגרת הזמנים שנקבעה בחוק חופש המידע, מתן מענה רק כעבור ארבעה חודשים ללא מתן הודעה מנומקת אודות החלטה להאריך את המועד למסירת המידע אינה כדין.

111. בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק חופש המידע, היה על המשיבה 1 להשיב לבקשה לקבלת מידע לא שיהוי ולא יאוחר מ-30 ימים ממועד קבלת הבקשה. הארכה של מועד זה ב-30 ימים היא, אמנם, אפשרית, אלא שבעניין זה קובע סעיף 7(ב) לחוק כי ראש הרשות רשאי לעשות כן "ובלבד שהודיע על כך למבקש בכתב, ונימק את הצורך בהארכת התקופה". הארכה נוספת של 60 ימים (נוסף הכל 120 ימים) היא אפשרית לפי סעיף 7(ג) לחוק, אולם זאת רק "בהחלטה מנומקת אשר תישלח למבקש תוך התקופה האמורה, אם בשל היקפו או מורכבותו של המידע המבוקש יש צורך להאריך את התקופה".

112. כעולה מהוראות סעיף 7(ב) ו-7(ג) לחוק, ההודעה למבקש המידע היא יסוד קונסטטיטויבי להארכה. בהעדר הודעה למבקש המידע – אין הארכה כדין. לפיכך, תשובתה של המשיבה 1, לפיה "אנו עומדים במועדים בהתאם לחוק על אף שלצערי לא עלה בידי לעדכנך" אינה יכולה להתקבל. כעולה מלשון סעיף 7(ב) לחוק, ההודעה המנומקת היא תנאי להארכה הראשונה, וללא מתן הודעה ההחלטה על הארכת המועד כלל אינה משתכללת ("ובלבד שהודיע על כך למבקש..."). כעולה מלשון מסעיף 7(ג) לחוק, ההחלטה המנומקת היא תנאי להשתכללות ההארכה השנייה ("...רשאי להאריך... בהחלטה מנומקת..."). ההודעה למבקש המידע אינה פרט טכני ואינה "עדכון" אודות הארכה, שיכול שיעלה בידי הרשות למסור ויכול (שלצעה) לא יעלה בידה למסור. ההודעה המנומקת היא היא הארכה, ובהעדרה – העיכוב במתן המענה אינו כדין.

113. לכך יש להוסיף, כי הארכה שנייה לפי סעיף 7(ג) לחוק אפשרית רק "אם בשל היקפו או מורכבותו של המידע המבוקש יש צורך להאריך את התקופה". מתשובתה של המשיבה 1 עולה כי לא היקף

ומורכבות המידע שנתבקש הם שעמדו ביסוד העיכוב, שכן ממילא הוחלט שלא למסור אותו ולהסתפק בתשובה קצרצרה, שאף בה אין כל מורכבות עובדתית או משפטית. לפיכך, אפילו הייתה נמסרת החלטה מנומקת על הארכה, כנדרש בסעיף 7(ג) לחוק, ממילא היא הייתה נמסרת שלא כדין, באשר היא אינה עומדת בתנאים שנקבעו בחוק.

114. בהעדר הארכה כדין של המועד למתן תשובה, נמסרה התשובה תוך פרק זמן ארוך פי ארבעה מזה שקובע חוק חופש המידע. מדובר בהתנהלות חמורה. חוק חופש המידע קובע לא רק את זכותו של הפרט לקבל מידע, אלא גם את זכותו לקבל את המידע המבוקש (או, למצער, לקבל תשובה מנומקת הדוחה את בקשתו) בתוך פרק זמן קצוב. יש לראות בחומרה מקרים בהם הרשות המינהלית נוטלת לעצמה חירות שלא לקיים את הוראותיו המפורשות של החוק. בית המשפט יתבקש להביא בחשבון הפרה זו של החוק על ידי המשיבה 1 במסגרת פסיקת ההוצאות בעתירה זו.

ט. לבית המשפט סמכות עניינית וסמכות מקומית לדון בעתירה

115. **סמכות עניינית** – ההחלטה נשוא העתירה (ע/2 הני"ל) היא החלטה לדחות בקשה שהוגשה לפי חוק חופש המידע. בהתאם לאמור, לבית משפט נכבד זה סמכות עניינית לדון בעתירה לפי פרט 2 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תשי"ס-2000 ולפי סעיף 17(א) לחוק חופש המידע.

116. **סמכות מקומית** – ההחלטה נשוא העתירה היא החלטה שהתקבלה על ידי המשיבה 1 ברח' קפלן 1 בירושלים, ומכאן שלבית משפט נכבד זה סמכות מקומית לדון בעתירה.

י. סוף דבר

117. תשובתם של המשיבים היא דוגמה מובהקת לשימוש לרעה בכוח שלטוני. המידע המוחזק בידי המשיבים הוא מידע בבעלות הציבור, המוחזק בידי המשיבים כנאמני הציבור. מידע זה יתרום לדיון הציבורי בשאלה החשובה, האם "ישראל היום" משמש לראש הממשלה כשופר לקידום עמדותיו ולקידום האינטרסים שלו. אלא שניכר כי דעתם של המשיבים אינה נוחה מן האפשרות שהציבור ייחשף למידע וישפוט את הדברים בעצמו ולכן הם מסתתרים מאחורי טענות נטולות כסיס ואף "הבריחו" את המידע אל גנוך המדינה, בסברם כי שם יוכלו להסתירו מעינה הביקורתית של התקשורת ומעין הציבור.

118. נוכח כל האמור יתבקש בית המשפט הנכבד להורות כמבוקש בראש עתירה זו ולחייב את המשיבים בהוצאות עתירה זו, לרבות שכר טרחת עורך דין.

 יונתן ברמן, עו"ד
 אורי אדלשטיין, עו"ד
 בא-כנס בעתרים

16 בספטמבר 2015

נספח "4"

פסק הדין של בית המשפט הנכבד

מיום 2.12.2015

עמוד 50

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

ע"מ 28606-09-15

1

בעניין:
1. רכיב דרוקר
2. חרשות 10 בע"מ
ע"י כ"כ עוה"ד יונתן ברמן, אורי אדלשטיין

העותרים

- נ ג ד -

1. הממונה על חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
2. בנימין נתניהו, ראש הממשלה
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
ע"י עו"ד אחיה ברמן

המשיבים

2

פסק דין

3

4 עתירה כנגד החלטת הממונה על יישום חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש
5 המידע" או "החוק") במשרד ראש הממשלה שלא למסור לעותר פרטי מידע הנוגעים לשיחות
6 שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין בעלי עיתון "ישראל היום" ועורכו הראשי.

7

8

הרקע לעתירה

9 1. עותר 1, מר רכיב דרוקר (להלן: "העותר"), הוא עיתונאי המשמש כפרשן פוליטי של עותרת
10 2, חברת חרשות 10 בע"מ (להלן: "ערוץ 10"). ביום 11.2.15 הגיש העותר בקשה למשיבה 1,
11 הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן: "הממונה" או "המשיבה") בה
12 ביקש לקבל את תיעוד מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין ראש הממשלה, משיב 2, לבין מר שלדון
13 אדלסון, בעל עיתון "ישראל היום" (להלן: "העיתון"), ובין ראש הממשלה לבין מר עמוס רגב,
14 העורך הראשי של העיתון, במשך שלוש שנים שקדמו ליום 11.2.12. בבקשתו התבקש תיעוד
15 השיחות ביומן לשכת ראש הממשלה ובכלל זה פרטים אודות תאריך כל שיחה; שעת השיחה; ומשך
16 השיחה.

17

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ**

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

2. כיום 11.6.14 פנה העותר למשיבה בשאלה האם התבררה פנייתו, כאשר כאותה שעה חלפו ארבעה חודשים מיום שנשלחה. באותו יום, ניתנה חשוכת המשיבה הדוחה את בקשת העותר בטענה כי "שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עמם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה". לפיכך, נדחתה הבקשה בהתבסס על סעיף 9(א)(3) לחוק, לפיו אין למסור מידע המהווה פגיעה בפרטיות. עוד ציינה המשיבה כדוא"ל שנשלח לעותר ואליו צורפה ההחלטה, כי "אנו עומדים במועדים בהתאם לחוק על אף שלצערי לא עלה בידי לעדכןך".

3. בשולי הדברים יצוין כי בהחלטה גם נאמר כי ביחס לתיעוד השיחות עד לחודש מרץ 2014, החומר המבוקש הועבר לגנון המדינה לפי חוק הארכיונים, התשט"ו-1955 ולכן הוראות חוק חופש המידע אינן תלות עליו. עם זאת, בתגובת המשיבים לעתירה (ולאחר שהובהר כי נפלה טעות בהחלטת הממונה ומדובר בחומר הנוגע לתיעוד השיחות עד לחודש מרץ 2013), נאמר כי המשיבה לא תעמוד על נימוק זה במסגרת התשובה לעתירה. לפיכך, הדיון התמקד אך בנימוק השני שניתן לדחיית הבקשה.

טענות הצדדים

4. העותר, אשר ערך במסגרת תפקידו בערוץ 10 תחקיר אודות הזיקה בין העיתון "ישראל היום" לבין ראש הממשלה, טען כי במוקדים ציבוריים שונים מתקיים דיון ציבורי חשוב בטענה שלפיה "ישראל היום" הוא עיתון ששם לעצמו מטרה לשרת את ראש הממשלה. לטענתו, חשיפת תיעוד מועדי השיחות בין ראש הממשלה לבין בעלי העיתון ועורכו הראשי, תאפשר לציבור לבחון לאשורה את שאלת קיומה של זיקה בין ראש הממשלה לבין עיתון "ישראל היום".

5. עוד נטען כי המשיבה ציינה באופן סתמי כי במקרה זה חל החריג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, אך לא ציינה אלו מבין החלופות הקבועות בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות") מהווה לשיטתה "פגיעה בפרטיות" באופן המצדיק דחיית הבקשה. לטענת העותר, מסירת המידע המבוקש אינה מהווה "פגיעה בפרטיות" לפי חוק הגנת הפרטיות, ולפיכך אינו חל עליה החריג האמור. העותר הבהיר כי הוא אינו מבקש מידע כדבר תוכן השיחות, אלא אך בנוגע למועדי השיחות ואורכן, ועל כן אף אם מדובר בשיחות עם "חברים אישיים" של ראש הממשלה, אין במסירת המידע כדי לחשוף את תוכנם של "עניינים אישיים"

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ**

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

- 1 אודותם שוחחו. יתר על כן, ביודעו כי השיחות מתועדות, לא יכול ראש הממשלה לטעון כי מסירת
2 מידע אודות עצם קיומה של שיחה מהווה פגיעה בפרטיות. ועוד, נוכח מעמדם של בעלי העיתון
3 ועורכו הראשי, בהיותם עומדים כראשם של גופים דו-מהותיים אשר חלים עליהם גם עקרונות
4 המשפט הציבורי ונוכח מעמדו של ראש הממשלה והיותו "איש ציבור" מובהק, אין כל מקום לטענה
5 של פגיעה בפרטיות ביחס למידע בדבר יחסי הגומלין ביניהם. בשולי הדברים טען העותר כנגד
6 האיתור במתן התשובה לבקשה שהגיש. כך, על אף שהיה על המשיבה להיענות לבקשה לא יאותר
7 מ-30 ימים מיום שהוגשה, התקבלה התשובה בה אך בחלוף ארבעה חודשים.
8
- 9 6. מנגד טענו המשיבים כי המידע המבוקש חושף את יחסיו של ראש הממשלה עם חבריו
10 האישיים, באופן אשר עשוי אף להביא להשגת מידע באשר לתוכנם של השיחות באמצעות הצלבה
11 עם פרטי מידע אחרים הגלויים לציבור. המשיבים גם הבהירו כי במסגרת תיעוד שיחותיו של ראש
12 הממשלה לא נעשית כל הבחנה בין שיחות פרטיות לבין שיחות שנעשו במסגרת עבודתו
13 המיניסטריאלית וגם לא נשמר כל תיעוד בנוגע למשך השיחות. מכל מקום, יחסי אדם עם חברו
14 נופלים לגדר "ענייני הפרטיים" של אדם. גם אין לקבל את טענת העותרים כי בעלי העיתון ועורכו
15 הראשי הינם "איש ציבור", ואף טענת העותרים כי העיתון הינו גוף דו-מהותי לא נקבעה כהלכה
16 בפסיקת בתי המשפט. מכל מקום, אף אם היה מוגדר העיתון כגוף דו-מהותי, אין הדבר הופך את
17 בעליו או את עורכו הראשי ל"איש ציבור".
18
- 19 7. עוד טענו המשיבים כי על אף שאין חולק כי ראש הממשלה הוא אכן "איש ציבור", אין
20 הכוונה שהוא אינו זכאי לפרטיות ככל אדם אחר. דווקא בשל החשיפה המוגברת לה הוא נתון מתוקף
21 תפקידו, יש להותיר לו "מרווח נשימה" בתוך ד' אמרתיו הפרטיות בהן יוכל להתנהל בשלווה מחוץ
22 לעיני התקשורת.
23
- 24 8. גם לא ניתן לקבל את הטענה כי מסירת המידע אינה פוגעת בפרטיות אך מכיון שידוע
25 לראש הממשלה כי המידע מתועד. עצם תיעוד השיחות אינו מהווה הסכמה גורפת לפרסום פרטי
26 המידע שעה שמדובר במידע אשר מתועד ללא חובה על פי דין ונערך לכלל שיחותיו של ראש
27 הממשלה. במקרה זה יש גם ליתן משקל רב לזכות לפרטיות וזאת על פני האינטרס הציבורי, שעה
28 שהיכולת לקיים דיון ציבורי לא נפגעה כלל מכך שהמידע לא היה חשוף לציבור. ולראייה, העותרים
29 עצמם מודים בקיומו של שיח ציבורי בעניין.

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ**

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

1
2 כשולי הדברים יצוין כי בנוגע לבקשת מסירת המידע בעניין משך השיחות (כאשר המשיבים
3 בתגובתם הבהירו כי מידע מסוג זה אינו מתועד על ידי לשכת ראש הממשלה), הבהיר ב"כ העותרים
4 כמהלך הדיון בעתירה שהתקיים ביום 25.11.15 כי לא מבוקש פריט מידע אשר אינו מצוי בידי
5 המשיבים.

6

7

דין והכרעה

8 9. סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע קובע כי "רשות ציבורית" לא תמסור מידע שגילוי מהווה
9 פגיעה בפרטיות כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין. עיקרה של
10 עתירה זו נסוב בעניין טענת העותר כי מסירת המידע המבוקשת על ידו אינה מהווה כלל "פגיעה
11 בפרטיות" כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות. מנגד, בתשובתה פירטה המשיבה כי המידע המבוקש
12 נכלל בגדרי החלופה הקבועה בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות שעניינו "שימוש בידיעה על ענייני
13 הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה".

14

15 10. סעיף קטן (א) שבסעיף 9 לחוק חופש המידע, מפרט סוגים שונים של מידע שאין למסור,
16 זאת בשונה מהחריג הקבוע בסעיף קטן (ב) לגבי מידע שהרשות "אינה חייבת" למסור. בפסיקת
17 בתי המשפט הובהר כי סעיף קטן (א) עניינו איסור קטגורי אשר במסגרתו אף לא ניתן לרשות
18 הציבורית שיקול דעת אם למסור את המידע לידי הציבור והסמכות לסטות מהוראות הסעיף מוקנית
19 לבית המשפט בלבד (בסעיף 17(ד) לחוק) (ראו: ע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות
20 החברות הממשלתיות (פורסם בנבו, 19.5.09); ע"מ 398/07 התנועה לחופש המידע נ' מדינת
21 ישראל – רשות המסים (פורסם בנבו, 23.9.08)). עם זאת, גם הוכעה העמדה לפיה יכולה הרשות
22 למסור אף מידע הנופל בגדרו של סעיף 9(א) לחוק, ועליה לבחון זאת במסגרת מלאכת שקילת
23 האיזונים השונים (ראו: ע"מ 3300/11 מדינת ישראל – משרד הביטחון נ' גישה – מרכז לשמירה
24 על הזכות לנוע (פורסם בנבו, 5.9.12)).

25

26 11. השאלה הראשונה אם כן, האם עניינו במידע אודות "ענייני הפרטיים" של אדם, הנכלל
27 במסגרת הגדרת "פגיעה בפרטיות" שבסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, ועל כן נופל הוא בגדרי החריג
28 הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. למעשה, המונח "פרטיות" והיקפו לא הוגדרו הגדרה
29 מדויקת ומדובר כמונח מופשט שאת גבולותיו המוגדרים קשה לקבוע (ראו למשל: ע"א 4963/07

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ**

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

1 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני (פורסם בנבו, 27.2.08); בג"ץ 1435/03 פלונית נ' בית הדין
2 למשמעת של עובדי המדינה בחיפה, פ"ד נח(1) 529 (2003); עע"מ 9341/05 בענין התנועה
3 לחופש המידע, שם). כך גם הביטוי "ענייני הפרטיים של אדם" הנכלל בסעיף (9) לחוק הגנת
4 הפרטיות, נושא אופי עמום ולא ניתן להגדרה ברורה ובפסיקה בתי המשפט פורש הביטוי באופן
5 רחב (עע"מ 1386/07 עיריית חדרה נ' שנרום בע"מ, ע"י מנהלה עמנואל דירי (פורסם בנבו,
6 16.7.12); ע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994); עע"מ 398/07
7 בענין התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל – רשות המסים, שם). לכן נקבע כי יש לצקת לתוך
8 הביטוי תוכן קונקרטי בהתאם לנסיבות הדברים ולהקשרם (ראו: עע"מ 9341/05 התנועה לחופש
9 המידע, שם). כך למשל יכול ותתייחס הזכות לפרטיות בהקשר זה למידע הנוגע באופן מובהק לפרט
10 ולו בלבד ויכול שתתייחס למידע הנוגע לפרט במגעיו עם אחרים (ראו: בג"ץ 844/06 אוניברסיטת
11 חיפה נ' עוז (פורסם בנבו, 14.5.08)).

12
13 12. כאמור, המידע המבוקש בענייננו נוגע לקיומן, תדירותן ומועדן של שיחות טלפון בין מי
14 שעומד בראש הממשלה לבין מי שהוגדרו כ"חברים אישיים" שלו. במובן זה, מדובר בנתונים
15 הנוגעים למישור מעגליו החברתיים של אדם ולמגעיו עם אנשים אחרים שעשויים להיכלל במסגרת
16 "ענייני האישיים". זאת על אף שלא מדובר במסגרת העניינים "מובהקים" שנכללים תחת הזכות
17 לפרטיות (חאת בשונה למשל, מנתונים הנוגעים למצבו הבריאותי של אדם, מצבו הכלכלי, דעותיו
18 ואמונתו (ראו: עע"מ 9341/05 בענין התנועה לחופש המידע, שם)), ולא לתוכן של השיחות
19 כאמור אשר בוודאי שיש בהן היבט נוסף של "עניינים פרטיים". עם זאת, כאשר מדובר ב"איש
20 ציבור", כדוגמת ראש הממשלה יתכן וגם מידע הנוגע למעגליו החברתיים חורג מגדר עניינים
21 "פרטיים". "אדם הנוטל עליו תפקיד ציבורי חושף עצמו כמידה רבה לעינו הפקחה של הציבור"
22 (בג"ץ 2481/93 דייץ נ' ניצב יהודה וילק, מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 487, 456 (1994)), זאת
23 על אחת כמה וכמה כשמדובר במי שממלא את התפקיד הציבורי הבכיר ביותר בממשלה, כאשר
24 מטבע הדברים פרטיותו חדורה באופן שונה מזו של בעלי תפקיד ציבורי אחרים (השוו: בג"ץ
25 6658/93 עם כלביא נ' מפקד משטרת ירושלים, פ"ד מח(4) 793 (1994)). הדברים אף מקבלים
26 משנה חוקף במקרה זה הואיל וראש הממשלה גם מכהן כשר התקשורת והמידע המבוקש אודותיו
27 הוא מועדי השיחות שהוא ניהל עם אנשי תקשורת מובהקים, וזאת בין אם תחום העיתונות הכתובה
28 הוא בפיקוח משרד הפנים, כדעת ב"כ המשיבים, ובין אם הפיקוח נעשה על ידי משרד התקשורת.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

- 1 נדמה אפוא כי המידע המבוקש נכלל בתחום ה"אפור" של "עניינים פרטיים" המוחזרים בסעיף
2 9(א)(3) לחוק חופש המידע.
- 3
- 4 13. ובמאמר מוסגר יצוין כי אין לקבל את טענת העותרים כי עצם העובדה שהמידע מתועד
5 בידיעת ראש הממשלה, אינה מאפשרת לו לטעון כי מסירת המידע מהווה פגיעה בפרטיות. אף
6 כאשר מביע אדם הסכמה לחשיפת מידע מסוים לאדם אחד, או למספר אנשים, אין להסיק מכך
7 שהוא מנוע מלהתנגד לפרסום המידע לציבור הרחב (ראו: ע"א 439/88 בעניין ונטורה; עע"מ
8 1386/07 בעניין עיריית חדרה, שם). קל וחומר שאין בתיעוד המידע כשלעצמו כדי להוות הסכמה
9 מכללא כאמור לפרסומו.
- 10
- 11 14. אם כן, השאלה השנייה - והעיקרית - העומדת לדיון היא האם אכן מידע אודות עצם קיומן
12 של שיחות אלו בהיותו מצוי כאמור בתחום האפור של "עניינים פרטיים" הוא בגדר מידע אשר יש
13 לגלותו לאור הוראות סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע, לפיו בית המשפט רשאי להורות על מתן
14 מידע מבוקש אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית המידע, ובלבד
15 שגילוי המידע אינו אסור על פי דין.
- 16
- 17 15. כתשובתם המשיבים טענו בהקשר זה כי מסירת המידע עשויה להביא לחשיפת תוכן של
18 השיחות, שכן או יוכלו העותרים (או הציבור) להצליב את המידע בכר כר מועד קיומן של השיחות
19 יחד עם אירועים אחרים הגלויים זה מכבר לציבור. טענה זו אינה מסייעת למשיבים, ולמעשה אף
20 תומכת בטענות העותרים. כך, דווקא טענת המשיבים כי ניתן להתחקות אחר קשר כלשהו בין מועד
21 השיחות לבין אירועים גלויים לציבור עשויה להצביע על אמיתות הטענה כי קיים "עניין ציבורי"
22 ממשי במידע. אם אכן - וכך לטענת המשיבים עצמם - קיים קשר בין מועדי השיחות לבין אירועים
23 הגלויים לציבור, הרי שמועדי השיחות בשקלול הכולל וכאיון הראוי של האינטרסים השונים,
24 מהווים סוג של מידע אשר יש "להוציאו" מגדר הפרטיות שאפפה אותו (וזאת משוליו
25 ה"אפורים" של תחולת הגנת הפרטיות כאמור), ולחושפו לעין הציבור.
- 26
- 27 16. יתר על כן, יש אף לדחות את טענת המשיבים לפיה עצם קיומו של שיח ציבורי בעניין מעיד
28 על היחלשותו של האינטרס הציבורי בנסיבות העניין, שעה שחשיפת המידע אינה פוגעת ביכולת
29 לקיים דיון כאמור. ה"מבחן" הרלוונטי לעניין זה אינו האם ניתן לציבור לקיים דיון ציבורי ללא

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
לפני כב' השופט דוד מינץ**

02 דצמבר 2015

עת"מ 28606-09-15

- 1 חשיפת המידע. חוק חופש המידע נועד לאפשר את העמקת השיח הציבורי בהתבסס על מידע
2 ונתונים המצויים בידי הרשות הציבורית. מובן שיהיו מצבים בהם יתקיים שיח ציבורי בכל מקרה,
3 גם בלא שיימסר מידע על פי החוק. אך כאשר המידע הנוסף מעורר עניין ציבורי, אין לקבל את
4 הטענה כי המידע אינו נדרש אך בשל כך שהדיון הציבורי מתקיים בלעדיו.
5
6 מכל האמור לעיל יוצא כי יש לקבל את העתירה. אלא שטרם חשיפת המידע על המשיבה לפעול
7 לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע ולהודיע למר אדלסון ולמר רגב על תוצאות עתירה זו ועל זכותם
8 להתנגד למסירת המידע.
9
10 המשיבים יישאו בהוצאות העותרת בסך של 5,000 ₪.
11
12 ניתן היום, כ' כסלו תשע"ו, 02 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.
13

דוד מינץ, שופט

- 14
15
16

נספח "5"

פסק הדין של בית המשפט העליון

מיום 10.2.2016

עמוד 57

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים בעניינים מינהליים

ע"מ 49/16

ע"מ 56/16

לפני:

כבוד הנשיאה מ' נאור
כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט ס' גובראן

המערערים בע"מ 49/16:

1. עמוס רגב
2. שלדון אדלסון

המערערים בע"מ 56/16:

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
2. ראש הממשלה

נ ג ד

המשיבים בע"מ 49/16:

1. רביב דרוקר
2. חדשות 10 בע"מ
3. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
4. ראש הממשלה

המשיבים בע"מ 56/16:

1. רביב דרוקר
2. חדשות 10 בע"מ

ערעורים על פסקי דינו של בית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים מיום 2.12.2015 בתיק עת"מ 28606-09-15 ומיום 30.12.2015 בתיק עת"מ 44200-12-15 שניתנו על ידי כבוד השופט ד' מינץ

תאריך הישיבה: כ"ט בשבט התשע"ו (8.2.2016)

בשם המערערים
בע"מ 49/16:

עו"ד אביגדור קלגסבלד; עו"ד אמיר שרגא; עו"ד ויקי ונטורה

בשם המערערים בע"מ 56/16
והמשיבים 3-4 בע"מ 49/16:

עו"ד רועי שויקה

בשם המשיבים 1-2 בע"מ
49/16 ובע"מ 56/16:

עו"ד יונתן ברמן; עו"ד אורי אדלשטיין

פסק-דין

הנשיאה מ' נאור:

1. ערעורים על שני פסקי דין שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית המשפט לעניינים מינהליים (השופט ד' חיון) ביום 2.12.2015 וביום 30.12.2015.

בפסק הדין מושא ע"מ 49/16 נתקבלה עתירה מינהלית שהגישו המשיבים 2-1, העיתונאי רביב דרוקר וחברת חדשות 10 בע"מ (להלן, בהתאמה: דרוקר ו-חדשות 10). עתירה זו (להלן: עתירת דרוקר) הופנתה נגד החלטת הממונה על חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן: הממונה) שלא למסור לדרוקר ולחדשות 10 את פרטי המידע הנוגעים לשיחות שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין מר שלדון אדלסון ועורכו הראשי של העיתון "ישראל היום" מר עמוס רגב (להלן, בהתאמה: אדלסון ו-רגב).

בפסק הדין מושא ע"מ 56/16 נדחתה עתירתם של אדלסון ורגב לבטל את פסק הדין בעתירת דרוקר, כשל כך שלא צורפו כמשיבים להליך שבעתירת דרוקר.

רקע

2. ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, אינו מחזיק בטלפון נייד משיקולים של אבטחת מידע. שיחותיו הפרטיות ושיחותיו המקצועיות, בין אם ממשרדו ובין אם מביתו, נערכות ככלל באמצעות צוות לשכתו. צוות הלשכה נוהג לתעד את פרטי השיחות באופן יומי. התייעוד כולל את הפרטים הבאים: הצד השני לשיחה, יום השיחה, שעת השיחה, ומיקום השיחה (המשרד או הבית). ביום 11.2.2015 הגיש דרוקר בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1988 (להלן: חוק חופש המידע או החוק) לקבלת פרטים אודות שיחות הטלפון שקיים ראש הממשלה עם אדלסון ורגב. הבקשה התייחסה לשיחות נכנסות ויוצאות ב"שלוש השנים האחרונות". התבקשו פרטים בנוגע לתדירות הקשר, מספר השיחות, באיזה תאריך התבצעה כל שיחה, באיזו שעה וכמה זמן נמשכה כל אחת מהשיחות. ביום 11.6.2015 דחתה הממונה את בקשת דרוקר משני טעמים: הראשון, כי המידע ביחס לתקופה שעד לחודש מרץ 2014 הועבר כבר לארכיון המדינה ועל כן הוראות חוק חופש המידע אינן חלות עליו (המדינה זנחה טיעון זה כבר בבית משפט קמא משהתברר כי המידע לא הועבר לארכיון המדינה כפי שנטען תחילה).

הנימוק השני היה ש"שני האישים אליהם מתייחסת הבקשה הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ששיחותיו עימם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה, ולכן המידע על אודותן לא יימסר".

נוכח עמדתה כי אין למסור את המידע, לא מצאה הממונה צורך לפעול לפי ההוראה הקבועה בסעיף 13 לחוק חופש המידע המיועדת להגן על זכויותיו של צד שלישי:

"13. (א) נתבקש מידע הכולל פרטים על אודות צד שלישי, אשר מסירתם עלולה לפגוע בצד השלישי, והרשות הציבורית שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע, תודיע הרשות לצד השלישי, בכתב, על דבר הגשת הבקשה ועל זכותו להתנגד למסירת המידע ותודיע על כך למבקש; קיבל אדם הודעה כאמור, רשאי הוא להודיע לרשות, בתוך 21 ימים, כי הוא מתנגד לבקשה, בנימוק שאין למסור את המידע, כולו או מקצתו, מכוח הוראות סעיף 9 או הוראות כל דין; 21 הימים האמורים, לא יבואו במנין המועדים המנויים בסעיף 7." [ההדגשה הוספה – מ.ג.]

לפיכך, הממונה לא פנתה לאדלסון ורגב לקבלת עמדתם.

3. ביום 16.9.2015 הגישו דרוקר וחדשות 10 עתירה לכית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים בה עתרו להורות על מסירת המידע המבוקש. העתירה הופנתה נגד הממונה ונגד ראש הממשלה. העותרים לא צירפו לעתירה את אדלסון ורגב. בפיסקה 31 לתשובת המדינה לעתירה זו צוין:

"... עמדת המשיבים הינה כי לה"ה אדלסון ורגב עומדת הגנת הפרטיות כמשמעה בחוק הגנת הפרטיות, ואין למסור את המידע הנוגע אליהם. יוטעם, כי ככל שביט המשפט לא יקבל את עמדת המשיבים, ויסבור כי יש מקום להורות על מסירת המידע, הרי שעל פי סעיף 13 לחוק חופש המידע יש לקבל את עמדת ה"ה אדלסון ורגב קודם מסירת המידע, ולאפשר להם להתנגד למסירתו ולהביא את עמדתם בפני בית המשפט".

עם זאת המדינה לא הזכירה בתשובתה את סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע, הקובע כי לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע את טענותיו. על חשיבותו של סעיף חוק זה לענייננו נעמוד להלן.

פסק הדין בעתירת דרוקר

4. ביום 2.12.2015 ניתן פסק דינו של בית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים (השופט ד' מינץ) בעתירת דרוקר. בית המשפט קמא קיבל את העתירה, אך קבע כי לפני מסירת המידע נדרשת הממונה להודיע לאדלסון ורגב על תוצאות העתירה ועל זכותם להתנגד למסירת המידע (בהתאם לסעיף 13 לחוק חופש המידע).

עתירת אדלסון ורגב ופסק-הדין בעתירה זו

5. ביום 21.12.2015 הגישו אדלסון ורגב עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים שבגדרה נתבקש ביטולו של פסק הדין בעתירת דרוקר. הטענה המרכזית שעליה נשענה העתירה הייתה כי פסק הדין ניתן בלי שמי שעלול להיפגע ממנו – אדלסון ורגב – צורפו להליך. לטענתם, המנגנון שקבע בית המשפט להענקת זכות טיעון לשניהם מנוגד לדין. ביום 30.12.2015 דחה בית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים (השופט ד' מינץ) את עתירתם של אדלסון ורגב על הסף בלי שדן בה לגופה. בפסק הדין נקבע כי "מבלי לקבוע עמדה באשר לדרך הדיונית... הרי שבפסק הדין נקבע מפורשות כי עמדתם של העותרים דכאן תישמע לאחר קיום הליך לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע... פשיטא גם, כי לאחר קבלת עמדתם של העותרים, על הממונה – מ.נ] לשקול את עמדתה בהתחשב בעמדת העותרים ואם עמדה זו לא תהיה מקובלת עליהם, זכויותיהם שמורות להם לפעול כראות עיניהם".

ההליכים בבית משפט העליון

6. המדינה הגישה ערעור על פסק הדין בעתירת דרוקר וביקשה לעכב את ביצוע פסק הדין (ע"מ 56/16). ביום 3.1.2016 דחה השופט מ' מזוז את בקשת עיכוב הביצוע. בהחלטה נקבע כי טרם נשמעה עמדתם של אדלסון ורגב בפני הממונה ולכן ממילא טרם הסתיים ההליך המינהלי ואין צורך לעכב את פסק הדין. אדלסון ורגב הגישו מצידם ערעור על פסק הדין בעתירה שהגישו וכך בכך עמו הגישו בקשה לסעד זמני לפיו תעוכב הבאת טענותיהם לפני הממונה עד להכרעה בערעור (ע"מ 49/16). ביום 14.1.2016 דחה השופט מ' מזוז את הבקשה לסעד זמני בנימוק דומה לזה שעל פיו דחה את הבקשה לעיכוב ביצוע בע"מ 56/16.

יובהר כבר עתה, כי מצאנו כי יש מקום להחזיר את הדיון לבית המשפט לעניינים מינהליים מטעם דיוני, קרי הצורך בשמיעת טענותיהם של אדלסון ורגב בדרך

שתיקבע על ידי בית המשפט. על כן, הדיון בשלב זה יתמקד בערעורם של אדלסון ורגב בלבד, בלי להידרש לטענות לגוף העניין שהעלתה המדינה נגד פסק-דינו של בית המשפט לעניינים מינהליים המורה למסור את המידע.

ענ"ם 49/16 – ערעור אדלסון ורגב

7. אדלסון ורגב טוענים כי מאחר שהם לא צורפו כמשיבים בעתירת דרוקר, נפגעה זכות המוקנית להם ונפל פגם בהליך. לטענתם, דרוקר וחדשות 10 נמנעו מלצרפם לעתירה אף שידעו כי הממונה לא פנתה אל אדלסון ורגב בעניין דרישת המידע הנוגעת אליהם. בעניין זה הם מפנים לתשובת הממונה מיום 19.11.2015 לבקשתם של דרוקר וחדשות 10 לפרטים נוספים. אדלסון ורגב טוענים כי הייתה חובה לצרפם לעתירת דרוקר. זאת, בהתאם לכללי הצדק הטבעי; לאור תקנה 6(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 (להלן: התקנות) הקובעת כי המשיבים בעתירה מינהלית יהיו הרשות שנגד החלטתה מכוונת העתירה, כל רשות אחרת הנוגעת בדבר, וכן כל מי שעלול להיפגע מקבלת העתירה; ובהתאם לסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע הנזכר לעיל, הקובע:

“17(ג) לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו, בדרך שיקבע.”

לטענתם, הסעד שנתבקש בעתירה נוגע להם במישרין ועלול לפגוע בזכויותיהם. לפיכך, על בית המשפט קמא הייתה מוטלת תובה לאפשר להם להשמיע טענותיהם, בדרך שיקבע, בהתאם לסעיף 17(ג) לחוק. זאת, בטרם הורה על מסירת המידע. לטענתם, מסקנה זו מתחזקת גם לנוכח המנגנון שקבע בית המשפט קמא לשמיעת טענותיהם קודם לפרסום המידע – המעיד על פוטנציאל הפגיעה בהם. מכאן, לטענתם של אדלסון ורגב, נדרש היה לדחות על הסף את עתירתם של דרוקר וחדשות 10 או להורות על צירופם כמשיבים. מאחר שלא נעשה כן, דינו של פסק הדין להתבטל.

בנוסף לכך, העלו אדלסון ורגב שורה של טענות נגד המנגנון שנקבע לשמיעת טענותיהם בפני הממונה בהתאם לסעיף 13 לחוק חופש המידע. לטענתם, המנגנון מנוגד לסעיף 17(ג) לחוק. לשיטתם יש לפרש את סעיף 17(ג) לחוק באופן המחייב את בית המשפט לאפשר לצד השלישי להשמיע טענותיו בפני בית המשפט דווקא (בדרך שייקבע), וזאת לפני מתן פסק הדין – שתי דרישות שלא קוימו במקרה דנן. לעניין זה טוענים אדלסון ורגב כי אם ייאלצו להשמיע את טענותיהם בפני הממונה תיפגע זכות

הטיעון שלהם, שכן הממונה תהיה כבולה, בצורה מלאה או חלקית, לקביעותיו של בית המשפט. מה גם, שסעיף 13 לחוק חל רק כאשר "הרשות הציבורית שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע" – נסיבה שאינה מתקיימת בענייננו. כמו כן, לשיטתם של אדלסון ורגב, זכות הטיעון המאוחרת שניתנה להם מעבירה אליהם את הנטל ליוזם הליך שיפוטי התוקף את עמדת הממונה, ככל שזו תחליט על מסירת המידע.

8. אדלסון ורגב מוסיפים ומדגישים כי בחינה של בקשה לפי חוק חופש המידע מחייבת איוון משולב של כלל האינטרסים המעורבים: איוונו של חופש המידע אל מול האינטרס הציבורי ואל מול זכותם של צדדים שלישיים. לטענתם ייתכן שמשקלם המצטבר של אינטרס הרשות ואינטרס הצדדים השלישיים היה מביא לדחיית עתירת מבקשי המידע. ואולם איוון אינטרסים משולב אינו אפשרי עוד, משקבע בית המשפט את משקלו של אינטרס הרשות כשהוא עומד לברו.

9. דרוקר וחדשות 10 מבקשים לרחות את ערעורם של אדלסון ורגב. לטענתם, בעתירה לכיטול פסק-דין שניתן בהליך אחר, לא ניתן להעלות טענות ערעוריות "רגילות" אלא יש להראות כי בית המשפט חרג מסמכותו בעת שנתן את פסק-הדין. לגישתם, לא ניתן לקבוע שבית המשפט לעניינים מינהליים חרג מסמכותו בעת שבחר לתת לאדלסון ולרגב הזדמנות לטעון טענותיהם רק בפני הממונה. ההיסטוריה החקיקתית מלמדת לטענתם שבית המשפט הוסמך להפעיל שיקול דעת רחב בשאלה כיצד לאפשר לצדדים שלישיים שעלולים להיפגע ממסירת המידע להשמיע את טענותיהם. לטענת דרוקר וחדשות 10, קבלת טענותיהם של אדלסון ורגב תוביל לכך שבית המשפט ישים עצמו בנעלי הרשות המינהלית וישמע את טענותיהם עוד לפני שאלה הוצגו בפני הרשות, דרך פעולה המנוגדת למושכלות יסוד של המשפט המינהלי. דרוקר וחדשות 10 מתייחסים גם לטענה שפסק הדין בעתירת דרוקר פוגע בזכויותיהם של אדלסון ורגב. לטענתם, אדלסון ורגב כלל לא הסבירו כיצד חשיפת המידע תפגע בהם מעבר להעלאת טענה סתמית זו. לדירם של דרוקר וחדשות 10, אפילו נניח כי זכויותיהם של אדלסון ורגב תיפגענה בשל נטירת המידע, החזרת העניין לרשות לצורך שמיעתם ודאי שאינה פוגעת בזכויותיהם, שכן תינתן להם זכות מלאה לטעון טענותיהם ואף לעתור נגד ההחלטה החדשה שתקבל הממונה, ככל שיראו בכך צורך. אדלסון ורגב לא הצביעו לטענת דרוקר וחדשות 10 ולו על קביעה עובדתית או נורמטיבית אחת בפסק-דינו של בית המשפט לעניינים מינהליים שעליה הם חולקים. לכן, אין ממש בטענתם כי אם יעלו נימוקים שונים תהיה הרשות כבולה בקביעות הנורמטיביות והעובדתיות של בית המשפט לעניינים מינהליים.

10. המדינה, מצדה, לא הביעה עמדה חד-משמעית בשאלה אם יש לקבל או לדחות את ערעורם של אדלסון ורגב. עם זאת, רוח הדברים בעיקרי הטענות מטעמה מבטאת תמיכה בטענות של אדלסון ורגב. תחילה מבהירה המדינה כי היא הקפידה לציין בתשובתה לעתירת דרוקר שעל-פי סעיף 13 יש לקבל את עמדת אדלסון ורגב לפני מסירת המידע, לאפשר להם להתנגד למסירתו ולהביא את עמדתם בפני בית המשפט. לגופו של עניין, עמדת המדינה היא כי מטעמים של יעילות ההליך ושקילת כל השיקולים הרלוונטיים, מוטב היה להכריע בבקשה לפי חוק חופש המידע כאשר כלל העמדות והשיקולים הצריכים לעניין נמצאים בפני בית המשפט. לגישתה של המדינה, מן הבחינה המהותית יש מקום לבחון בעת ובעונה אחת את כלל ההיבטים הכרוכים בעניין, דהיינו זכות הציבור לדעת, זכות ראש הממשלה לפרטיות וזכות אדלסון ורגב לפרטיות, ולא בשני שלבים נפרדים. בנוסף לכך, המדינה סבורה כי לממונה נותר שיקול דעת עצמאי בבואה לבחון את טענות אדלסון ורגב בסוגיה שעל הפרק. אולם, בהתחשב בכך שבית המשפט כבר קבע כי העניין הציבורי במידע מצדיק פגיעה בפרטיות ראש הממשלה, לדידה "כל החלטה אשר יקבל הממונה, 'תיצבע' באופן כזה או אחר על ידי מי מהצדדים להליך". לשיטתה של המדינה, אפשר היה למנוע זאת על ידי שמיעת אדלסון ורגב בפני בית המשפט בטרם קבלת החלטה סופית בעתירה.

דיון

11. אנו סבורים כי נפלה תקלה בדרך הדיונית אותה נקט בית המשפט לעניינים מינהליים. על בית המשפט לעניינים מינהליים היה לאפשר לאדלסון ורגב לשטוח את טענותיהם בדרך שתקבע על ידי בית המשפט, בטרם מתן פסק-הדין. כפי שיוסבר מייד, מסקנתנו מבוססת על לשון סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע ועל תכליתו.

לשון החוק

12. נקודת המוצא להכרעתנו היא לשון סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע, הקובעת כאמור כי "לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו, בדרך שיקבע". סעיף זה לפי לשונו מורה אפוא לבית המשפט שלא להורות על מסירת מידע שעלול לפגוע בזכויות צד שלישי ("לא יורה"). אלא לאחר שנתן לצד השלישי "הזדמנות להשמיע טענותיו". ככלל, הדין הוא שעל העותר בעתירה מינהלית לצרף לעתירה כמשיב את כל מי שעלול להיפגע מקבלת העתירה (תקנה 6(א) לתקנות). ואולם בסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע נקבעה הוראה מתונה יותר שאינה מחייבת לצרף כמשיב כל צד שלישי שעלול להיפגע

ממסירת המידע. ההוראה המתונה שנקבעה בסעיף 17(ג) לחוק, אך מחייבת שתינתן לו הזדמנות להשמיע טענותיו. לעניין זה ברור שהוראת החוק (סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע) גוברת על הוראת התקנה (תקנה 6(א) לתקנות). על כן לא נפל פגם בעתירת דרוקר אך מעצם העובדה שדרוקר וחדשות 10 לא צירפו את אדלסון ורגב כמשיכים.

13. עם זאת, בחינת הלשון מלמדת כי במקרה שלפנינו לא קוימה גם הוראתו המתונה יותר של סעיף 17(ג) לחוק. מלשון הסעיף עולה כי יש ליתן לצד השלישי הזדמנות להשמעת הטענות בדרך שתיקבע לפני שבית המשפט מורה על מסירת המידע. ההוראה על מסירת המידע עלולה לכאורה לפגוע בזכויותיהם של אדלסון ורגב. לכן, בהתאם ללשונו של סעיף 17(ג) היה על בית המשפט לתת לשניהם הזדמנות להשמיע טענותיהם לפני שהורה על מסירת המידע. הזדמנות מעין זו לא ניתנה להם. נכון הוא שבית המשפט הורה על מסירת המידע בכפוף לשמיעת טענותיהם של אדלסון ורגב בפני הממונה. ברם, הרישה של ההכרעה היא מסירת המידע. הכרעה זו התבססה על נימוקים לגוף העניין; על האיזון בין האינטרס הציבורי לבין זכויותיו של ראש הממשלה; והיא הסתיימה בפסק-דין. בכך למעשה סיים בית המשפט את מלאכתו ואינו יושב עוד בדין. על אף ה"כוכבית" שנלוותה להכרעתו (שמיעת אדלסון ורגב בפני הממונה), מדובר בהכרעה שיפוטית בדבר מסירת המידע.

14. החזרת ההליך לממונה כדי שתישמע את טענותיהם של אדלסון ורגב אף אינה מתיישבת עם לשונו של סעיף 13(א) לחוק הקובע כזכור כי אם נתבקש מידע הכולל פרטים על צדדים שלישיים, אשר מסירתם "עלולה לפגוע בצד השלישי", והרשות הציבורית "שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע", תודיע הרשות לצד השלישי, בכתב, על דבר הגשת הבקשה ועל זכותו להתנגד למסירת המידע. הוראה זו מאפשרת אפוא לצד שלישי לטווח טענותיו בפני הרשות, כאשר זו שוקלת את הבקשה לפי חוק חופש המידע, ובטרם נתקבלה על ידה החלטה ("...והרשות הציבורית שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע..."). כמו כן לשונו של הסעיף מדברת על רשות ש"שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע..." בענייננו אין מדובר ברשות ששוקלת או ששקלה בעבר למסור את המידע אלא ברשות שבית המשפט מורה לה למסור את המידע, בניגוד לדעתה, בכפוף לשמיעת טענותיהם של הצדדים השלישיים.

15. מעבר ללשון החוק, גם תכליתם של סעיפים 13(א) ו-17(ג) לחוק מלמדת שהיה מקום בנסיבות העניין לאפשר לאדלסון ולרגב להשמיע טענות בפני בית המשפט לעניינים מינהליים או למצער לאפשר להם להביע עמדה בכתב לפני בית המשפט עובר למתן פסק דין. דומה כי הסעיפים הנזכרים מיועדים לקדם שתי מטרות השלובות זו בזו: צדק דיוני ויעילות דיונית. הצדק הדיוני, כביטוי לכללי הצדק הטבעי, משמעו כי יש לתת לצדדים שלישיים הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיהם לפני שתתקבל החלטה הפוגעת בזכויותיהם. היעילות הדיונית משמעותה שאין לסרב את ההליך שלא לצורך כדי להגשים כללים של צדק דיוני כגון מתן זכות טיעון למי שעלול להיפגע ממסירת המידע.

בחינת שתי התכליות הללו יחד מובילה אל המסקנה כי ראוי היה לאפשר לאדלסון ולרגב הזדמנות להשמיע את טענותיהם בבית המשפט לעניינים מינהליים לפני מתן פסק-הדין, וזאת בדרך שתיקבע. מבחינת הצדק הדיוני, בית המשפט קיבל החלטה שעלולה לכאורה לפגוע בזכויותיהם של אדלסון ורגב: הכרעתו הייתה שיש למסור את המידע. יש לזכור שבית המשפט נתן פסק דין וסיים את מלאכתו. אומנם, הכרעתו של בית המשפט לעניינים מינהליים בעתירת דרוקר סויגה כאמור בהוראה כי יש למסור את המידע רק אחרי שיתאפשר לאדלסון ולרגב להשמיע את טענותיהם בפני הממונה. ברם, משישוב הנושא לשולחנה של הממונה היא תהא לכאורה ככולה לפחות לחלק מהקביעות שבפסק הדין. בנוסף לכך, משישוב ההליך לממונה הרי שנוכח תוצאת פסק הדין בעתירת דרוקר יוטל על אדלסון ורגב להראות מדוע יש לשנות מהכרעתו המהותית של בית המשפט ולא למסור את המידע.

16. שיקולי יעילות הצדיקו אף הם לתת לאדלסון ורגב הזדמנות להשמיע את טענותיהם בדרך שתיקבע על ידי בית המשפט לעניינים מינהליים, בטרם מתן פסק-הדין. האפשרות החלופית שבה בחר בית המשפט לעניינים מינהליים (מסירת המידע בכפוף לזכותם של אדלסון ורגב להישמע בפני הממונה) הייתה גוררת אחריה, כפי הנראה, כך או כך, התדיינות נוספת בבית המשפט לעניינים מינהליים. כך, אם הממונה הייתה מחליטה למסור את המידע אף לאחר שמיעת טענותיהם של אדלסון ורגב, אפשר היה להניח שאדלסון ורגב היו עותרים נגד החלטה חדשה זו. מנגד, אם הממונה הייתה מחליטה שלא למסור את המידע, הייתה מוגשת ככל הנראה עתירה חדשה על ידי דרוקר וחדשות 10 המופנית נגד ההחלטה החדשה שקיבלה הממונה. אין כל טעם בניהול הליכים כפולים.

17. המסקנה כי היה מקום לשמוע את טענותיהם של אדלסון ורגב לפני מתן-פסק הדין, בדרך שתיקבע על ידי בית המשפט, מתיישבת עם פסיקתו של בית משפט זה. בעע"ם 6539/13 מדינת ישראל רשות המסים נ' גלובט (2.6.2014) נדונה בקשה לקבלת מידע מרשות המסים בנוגע לתאגידים שקיבלו הטבות מס. הממונה על חוק חופש המידע סירב למסור את המידע. עתירה שהוגשה על ידי מבקשי המידע לבית המשפט לעניינים מינהליים התקבלה; בית המשפט הורה על מסירת המידע אולם הוא עשה כן בלי שהעניק לצדדים שלישיים שעלולים להיפגע ממסירת המידע את ההזדמנות להשמיע את טענותיהם. בית משפט זה ביטל את פסק-הדין, בין היתר בשל אי-עמידה בתנאי של סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע. בדומה, בע"א 7759/01 עיתון הארץ נ' חשרד המחפטים (1.6.2004) התבררה בקשה לפי חוק חופש המידע לפרסם חוות דעת שניתנה על-ידי פרקליטת המדינה בתחילת העשור הקודם בעניינם של בני הזוג בנימין ושרה נתניהו. הממונה על חוק חופש המידע סירב למסור את המידע. עתירה שהוגשה לבית המשפט לעניינים מינהליים נגד החלטה זו נדחתה. בית משפט זה קיבל את הערעור בחלקו לאחר שנתן לבני הזוג נתניהו הזדמנות להשמיע את טענותיהם לפי סעיף 17(ג) לחוק. גם עניין זה מלמד כי כאשר בית המשפט שוקל להורות על מסירת מידע הרי שעליו להפעיל את סעיף 17(ג) ולאפשר לצדדים שלישיים להשמיע את טענותיהם בדרך שתיקבע על ידו, בטרם מתן פסק-הדין. במקרה זה היה זה בית המשפט העליון שהפעיל את הסעיף שכן בית המשפט לעניינים מינהליים לא נעתר לעתירה וסבר שאין למסור את המידע, ועל כן לא מצא טעם בזימונם של הצדדים השלישיים.

סוף דבר

18. מששקל בית המשפט להורות על מסירת מידע שעלול לפגוע באדלסון וברגב, הרי שדרך המלך הייתה לפעול בהתאם לסעיף 17(ג) לחוק חופש המידע וליתן לשניהם הזדמנות להשמיע טענותיהם בדרך שתיקבע על ידי בית המשפט עובר למתן פסק הדין. בית המשפט קמא לא פעל כך. בעלי הדין כלל לא היפנו את תשומת ליבו של בית המשפט לסעיף 17(ג) לחוק. בנסיבות אלה לא ראינו מנוס אלא לחזור לדרך המלך. חלף פסק דינו של בית המשפט קמא יבוא פסק דין זה והתיק מוחזר לבית המשפט לעניינים מינהליים. רגב ואדלסון יוכלו להגיש כתב טענות מלווה בתצהיר לבית המשפט תוך 15 יום ממתן פסק דינו זה, ומכאן יפעל בית המשפט כחוכמתו. בתום הדיון המחודש יינתן על ידי בית המשפט לעניינים מינהליים פסק-דין חדש, לאחר שייתן דעתו לטענות כל הצדדים.

19. בנסיבות אלה לא ראינו כאמור מקום להתייחס לטענות לגופם של דברים שהועלו בערעור המדינה נגד מסירת המידע ואין אנו מכיעים לגביהן כל עמדה. לבעלי הדין שמורות כל טענותיהם בשאלה המהותית עצמה, כלומר אם היה מקום להורות למסור את המידע אם לאו.

20. אשר על כן, ערעור אדלסון ורגב (עע"מ 49/16) מתקבל כאמור בפסקה 18 לעיל וערעור המדינה (עע"מ 56/16) נמחק. טענותיהם של הצדדים לגוף העניין שמורות להם במלואן. לא ייעשה צו להוצאות.

ה נ ש י א ה

המשנה לנשיאה א' רובינשטיין:

אני מסכים.

המשנה לנשיאה

השופט ס' ג'ובראן:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק-דינה של הנשיאה מ' נאור.

ניתן היום, א' באדר א' התשע"ו (10.2.2016).

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה

ה נ ש י א ה

נספח "6"

תגובת המשיבים 1-2

לעתירת דרוקר מיום 19.11.2015

עמוד 68

עת"ם 28606-09-15
קבוע ליום 25.11.15

בבית משפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים
במני כבוד השופט ד' מינץ

1. רביב דרוקר
2. חדשות 10 בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד יונתן ברמן ו/או אורי אדלשטיין
מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14
תל אביב 6777016
טל': 03-5602225; פקס': 03-5601755

העותרים

- ג ד -

1. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה
2. בנימין נתניהו, ראש הממשלה
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, ת.ד. 49333 מעלות דפנה, ירושלים 97763
טל': 02-5419555; פקס': 02-5419582

המשיבים

תגובת המשיבים לעתירה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מתכבדים המשיבים להגיש תגובה לעתירה מטעמם.

כללי

1. עניינה של העתירה, החלטת המשיבה 1 (להלן – הממונה) אשר דחתה את בקשת העותרים לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן – החוק) לקבל את תיעוד מועדי שיחות הטלפון שנערכו בין המשיב 2, ראש הממשלה, לבין מר שלדון אדלסון, בעליו של העיתון "ישראל חיוס", ובין ראש הממשלה לבין מר עמוס רגב, העורך הראשי של העיתון, בתקופה של 3 שנים עובר להגשת הבקשה (בעתירה הרחיבו העותרים את התקופה הרלבנטית, מיום 11.2.12 ואילך).
2. הממונה הסבירה בהחלטתה, כי מדובר במידע אודות שיחות פרטיות של ראש הממשלה עם ה"ה אדלסון ורגב, שהם חבריו האישיים, והשיחות עימם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית. לפיכך, נדחתה הבקשה בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק. נימוק נוסף שעמד ביסוד ההחלטה, הינו כי חלק מהמידע המבוקש הועבר לארכיון המדינה, ועל כן אין החוק חל עליו. המדינה לא תעמוד על נימוק זה במסגרת הדיון בעתירה דנן, כפי שיוסבר להלן.
3. המידע המבוקש בעתירה הינו פרטי שיחות טלפון. בראי חוק חופש המידע, שיחות טלפון הן סוג מידע מורכב ורגיש. לשיחה טלפונית אופי דינמי, והיא עשויה לערב נושאים שונים, המצריכים התייחסות שונה לפי חוק חופש המידע. יחד עם זאת, בעתירה זו מצטמצם ענייננו

להגנה על הפרטיות במסגרת החוק ועל כן לא נדון במכלול הסוגיות שעלויות להתעורר מבקשה לקבלת מידע שעניינה שיחות טלפון.

4. במקרה דנן, המידע המבוקש הינו מידע אודות שיחות פרטיות בין ראש הממשלה לחבריו האישיים. יחסי אדם עם חבריו הינו מידע החוסה תחת הגנת הפרטיות באופן מובהק. חוק חופש המידע קובע מפורשות בסעיף 9(א)(3) כי רשות ציבורית לא תמסור מידע החוסה תחת חוק הגנת הפרטיות בהתאם לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

5. התפיסה הניצבת ביסודה של העתירה הינה, כי איש ציבור אינו זכאי להגנה על פרטיותו. המדינה תטען כי תפיסה זו אינה משקפת את הדין הקיים, ואף לא את הדין הרצוי. אכן, אישי ציבור – והעותרים מותחים הגדרה זו יתר על המידה כשהם מחילים אותה אף על הייה אדלסון ורגב – חשופים מטבע הדברים לעין הציבור יותר מכל אדם רגיל. מכאן ועד הקביעה כי הם אינם זכאים להגנה על פרטיותם, רחוקה הדרך. דווקא בשל החשיפה לציבור הכרוכה במעמדו או בתפקידו, זקוק איש ציבור למרחב פרטי בו יוכל לנהל את ענייניו בשקט ובשלווה, הרחק מעיני התקשורת.

6. אשר על כן, לא נפל פגם בהחלטת הממונה, ודין העתירה להידחות.

רקע עובדתי

7. ביום 11.2.15 הגיש העותר 1 בקשה לפי החוק לקבלת פרטים אודות שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה עם הייה שלדון אדלסון ועמוס רגב: תדירות הקשר, מספר השיחות, מועד השיחה - תאריך ושעה, ומשך השיחה.

8. ביום 11.6.15 נשלחה לעותר 1 החלטת הממונה בבקשה. הבקשה נדחתה בשני נימוקים: הראשון, כי המידע ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2014 הועבר לארכיון המדינה, ועל כן הוראות חוק חופש המידע אינן חלות על המידע; השני, מאחר שהמידע המתייחס לתקופה שלאחר חודש מרץ 2014 ועד סוף שנת 2014, אשר מצוי במשרד ראש הממשלה, הינו מידע אודות שיחות פרטיות של ראש הממשלה עם הייה אדלסון ורגב, שהם חבריו האישיים, והשיחות עימם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית. לפיכך, נדחתה הבקשה בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק.

כבר כעת יצוין, כי לצערנו נפלה טעות בנימוק הראשון בהחלטה. המידע ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2013 (ולא שנת 2014 כפי שגרשם בטעות, מדובר במועד סיום תקופת כהונתה של הממשלה ה-32), הועבר לממונה על הרשומות במשרד ראש הממשלה, לצורך הכנת החומר להפקדה בנגד המדינה, אולם טרם הועבר בפועל לארכיון המדינה. שאלת תחולת החוק על מידע המצוי בתהליך הפקדה הינה שאלה מורכבת, שלטעמנו אין צורך להידרש לה במקרה דנא. בנסיבות אלו, לא תעמוד המדינה על הנימוק הראשון בהחלטה, ובמסגרת תגובה זו נמקד את הדיון בנימוק השני בלבד.

9. נגד החלטת הממונה הוגשה העתירה דנן.

המסגרת הנורמטיבית

10. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק. סעיף 12 לחוק מרחיב את תחולתו גם ביחס למבקש מידע שאינו אזרח או תושב ישראל, ביחס למידע בדבר זכויותיו בישראל.
11. יחד עם האמור, כמרבית הזכויות, גם הזכות למידע אינה זכות מוחלטת אלא יחסית, והחוק מסייגה, בין היתר נוכח התגדרה הרחבה שניתנה למונח "מידע" בסעיף 2 לחוק. האיזון שמתווה החוק בין הזכות לחופש המידע ובין זכויות ואינטרסים אחרים בא לידי ביטוי בעיקר בסעיפים 8 עד 14 לחוק.
12. סעיף 14 לחוק מוציא מתחולתו את המידע שנאגר אצל גופים שונים, כגון מערך המודיעין של צה"ל.
13. סעיף 8 לחוק עוסק במצבים בהם רשאית הרשות לדחות בקשה לקבלת מידע מטעמים מינהליים-טכניים, כגון כאשר הטיפול בבקשה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה.
14. סעיף 9(א) לחוק מונה מקרים בהם הרשות אינה רשאית למסור מידע (למשל, מידע שבגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה, או חשש לפגיעה בפרטיות). סעיף 9(ב) לחוק מונה מקרים בהם הרשות רשאית לסרב לבקשה לקבלת מידע (למשל, מידע אודות דינים פנימיים של הרשות, מידע שאי-גילוי היה תנאי למסירתו לרשות ועוד).
- כך, סעיף 9(א)(3) לחוק קובע איסור על מסירת מידע שגילוי מחווה פגיעה בפרטיות כמשמעה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן – **חוק הגנת הפרטיות**), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין.
15. גם במקרה בו מבקשת הרשות לדחות בקשה לקבלת מידע, בהסתמך על סעיף 8 או סעיף 9 לחוק, נדרשת היא לערוך איזון בהתאם לסעיף 10 לחוק. סעיף זה מבהיר כי על רשות הדנה בבקשה למסירת מידע לפי החוק לשקול, בין היתר, את עניינו של המבקש במידע ואת העניין הציבורי שבגילוי המידע. סעיף 11 לחוק מוסיף וקובע כי אף מידע שהרשות רשאית או חייבת שלא למסרו, יש לגלותו אם ניתן לעשות כן תוך השמטת פרטים, התניית תנאים בדבר השימוש במידע וכיו"ב.
16. עוד קובע החוק הסדרים להגנה על זכויותיו של צד שלישי, שמסירת המידע המבוקש עשויה לפגוע בו. הרשות נדרשת להודיע לצד השלישי על כוונתה למסור את המידע ולאפשר לו להביע את התנגדותו לכך עוד בטרם תמסור את המידע בפועל. אם החליטה הרשות לדחות את התנגדותו של הצד השלישי, עליה לעכב את מסירת המידע עד חלוף התקופה להגשת עתירה או עד שהוחלט לדחותה, לפי העניין.
17. בסעיף 17(ד) לחוק נקבעה נוסחת איזון, לפיה רשאי בית המשפט הן בעתירה על החלטת רשות לפי החוק להורות על גילוי מידע מהסוג הנזכר בסעיף 9 לחוק, אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה.

18. בסעיף 20 לחוק נקבעה הוראה בדבר שמירת דינים, לפיה אין בהוראות החוק כדי לגרוע מתוקפו של חיקוק המחייב, המתיר, האוסר או המסדיר באופן אחר גילוי או מסירה של מידע שבידי רשות ציבורית.

עמדת המשיבים

המידע המבוקש הינו מידע פרטי שאין למסרו לפי החוק

19. המידע המבוקש בעתירה הינו פרטים אודות שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה עם חבריו האישיים הייה שלדון אדלסון ועמוס רגב: תדירות הקשר, מספר השיחות, מועד השיחה - תאריך ושעה, ומשך השיחה.

20. ככלל, שיחותיו של ראש הממשלה, הן שיחות שעניינן עבודתו המיניסטריאלית והן שיחותיו הפרטיות, לרבות שיחותיו עם חבריו ובני משפחתו, הן שיחות מתוך המשרד והן מתוצה לו, לרבות ברכבו ובביתו, נערכות באמצעות מזכירותיו (והדבר מותר לכתחילה, ככל שר הזכאי לסיוע מינהלי מעובדי לשכתו). הגם שלא קיימת תובה בדין לעשות זאת, המזכירות מתעדות כל שיחה במסמך Word יומי, בו מתועדים נמען השיחה, מי יזם את השיחה, שעת השיחה והאם השיחה בוצעה מהבית/מהמשרד. משך השיחה אינו מתועד. בסוף כל יום מודפס המסמך ונשמר בלשכת רה"מ, בהיותו מסווג. יודגש, כי אין כל תיעוד לתוכן השיחה או לסיווגה כפרטית/מיניסטריאלית, מסווגת ביטחונית/לא מסווגת ביטחונית. עוד יובהר, כי התיעוד במסמך אינו מדויק בהכרח ואף יתכן כי שיחות יערכו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו.

21. כאמור בהחלטת הממונה, נמסר על ידי הגורמים הרלוונטיים כי הייה אדלסון ורגב הם חברים אישיים של ראש הממשלה ושיחותיו עימם הן שיחות פרטיות שאינן קשורות לעבודתו המיניסטריאלית של ראש הממשלה.

22. הנתונים אודות שיחות אלו הם מידע פרטי, שעל פי חוק חופש המידע רשות ציבורית לא תמסור מידע אודותן, כפי שיפורט להלן.

23. סעיף 9(א)(3) לחוק קובע כדלקמן:

"רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:

(...)

מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין;

24. חוק הגנת הפרטיות קובע כי פגיעה בפרטיות היא, בין היתר, שימוש בידעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה (סעיף 9(2) לחוק).

סעיף 23 א ו- 23ב לחוק קובעים איסור על גוף ציבורי למסור מידע, לרבות ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם אף אם אינן מוגדרות כמידע, שלא פורסם ברבים על פי סמכות דין או שלא ניתנה הסכמת האדם אליו מתייחס המידע למוסרו. מידע מוגדר כנתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו (ראה סעיף 7 לחוק).

25. הפסיקה עמדה על חשיבותה של הזכות לפרטיות, אשר "מצויה בליבתו של מושג החירות, ניתן אף לומר כי היא תמציתו", ובמוקדה ניצבות האוטונומיה של הפרט וההכרה באינדיבידואל. זכות זו, שעוגנה בסעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וזכתה בכך למעמד חוקתי, אף נזרת של הזכות לכבוד, מאפשרת לאדם "לקבוע את קווי דמותו, ולעצב את יחסיו עם סביבתו כמו-גם את הגדרתו העצמית... היא ציר מרכזי המגדיר את יחסי הפרט אל מול החברה במשטר הדמוקרטי" (ראה ע"מ 9341/05 - התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות ואח' (פורסם בנבו, מיום 15.9.09, בפסקה 19 לפסק הדין. לחלן – עניין התנועה לחופש המידע).

26. יחד עם זאת, הגדרת המונח פרטיות הינו עניין מורכב, שהיקפו לא נקבע במפורש [עניין התנועה לחופש המידע, בפסקה 20 לפסק הדין; ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' ע"ד פלוני (פורסם בנבו, מיום 27.2.08)]. עם זאת, לאור מעמדה החוקתי של הזכות יש לפרשה מתוך מבט רחב, ומתוך גישה מהותית ולא "טכנית" או "פדנטית" (עניין התנועה לחופש המידע, שם).

27. בע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994) (להלן – עניין ונטורה) נדונה משמעות המונח "ענייני הפרטיים של אדם". השופט בך הגדיר מונח זה כמתייחס ל"כיל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו, יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה". לעומת זאת, השופטת שטרסכרג-כהן סברה כי אין ליצור רשימה כוללת של עניינים שיש לראות בהם "ענייני הפרטיים של אדם", אלא יש לבחון כל עניין על-פי ההקשר בו הוא מופיע. בעניין התנועה לחופש המידע נקבע כי ככלל, הפרטים שמנה השופט בך בעניין ונטורה אכן מהווים עניין מענייני הפרטיים של אדם, אולם ההחלטה האם מדובר ב"ענייני הפרטיים של אדם", לפי חוק הגנת הפרטיות תיבחן בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו ולהקשרו (פסקה 23 לפסק הדין).

28. לעמדת המדינה, המידע המבוקש אודות פרטי שיחות הטלפון שקיים ראש הממשלה עם חבריו, הוא מידע החושף את יחסיו של ראש הממשלה עם חבריו האישיים. כך, באמצעות מידע זה ניתן להתחקות אחר טיב הקשר של ראש הממשלה עימם, ואף לעמוד, במידת מה, על תוכן של השיחות (באמצעות הצלבה של פרטים נוספים, הידועים לציבור, כגון אירועים שהתקיימו בסמוך למועד השיחה).

29. אשר למידת רגישותם של הנתונים המבוקשים – בכל הנוגע לשיחות פרטיות – נבקש לחקיש מהסדר שאין לו תחולה בעניינינו אולם מעיד לטעמם של המשיבים על עוצמת הפגיעה בפרטיות שעשויה להיות חרוכה במסירת נתונים מסוג זה. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות

אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007 (להלן – **חוק נתוני תקשורת**) מסדיר את סמכויותיהן של רשויות חקירה לקבל לרשותן נתוני תקשורת מבעלי רישיונות בזק, ובכלל זה נתונים אודות "מועד השידור או הקבלה של מסר הבזק" וכן "נתונים מזהים של המנוי שהוא מקור מסר הבזק או יעדו" (נ"ה הגדרת "נתוני תעבורה" והגדרת "נתוני תקשורת" בסעיף 1 לחוק). כלומר, בכל הנוגע לשיחות טלפון, מסדיר החוק את קבלתם מחברות התקשורת, בין היתר, של נתונים אודות יוזם השיחה ומקבלה ומועד קיום השיחה.

אשר להסדרים אותם קובע חוק נתוני תקשורת, נציין בתמצית כי קבלת נתונים כאמור מותנית בצו שיפוטי או בקבלת היתר מנהלי במקרים דחופים. בית המשפט רשאי ליתן צו כאמור אם שוכנע כי הדבר נדרש "ובלבד שאין בקבלת נתוני התקשורת כאמור כדי לפגוע, במידה העולה על הנדרש, בפרטיותו של אדם" (סעיף 3(א) לחוק).

אף בפסק דינו של בית המשפט העליון בעתירות שהוגשו נגד חוקתיות החוק (בג"ץ 3809/08 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל** (ניתן ביום 28.5.12)), יצא בית המשפט מנקודת הנחה לפיה ההסדר הקבוע בו פוגע בזכות החוקתית לפרטיות.

כאמור לעיל, חוק נתוני תקשורת כמובן אינו חל בענייננו, והוא מסדיר את מסירתם של נתונים מסוגים שונים, ובכלל זה נתונים מהסוג המבוקש בענייננו, בהקשר שונה לחלוטין. יחד עם זאת, לטעמם של המשיבים, יש בהסדרים הקבועים בחוק ובפסיקת בית המשפט לגביו, כדי ללמד על רגישותם של נתונים מסוג זה ועל הפגיעה בפרטיות הכרוכה במסירתם.

30. הנה כי כן, אף מן האמור לעיל עולה כי מסירת נתונים אודות שיחות שקיים אדם עם חבריו יש בה כדי לחשוף מידע נוסף אודותיו ואודות היחסים בינו לביןם. יחסי אדם עם חבריו נופלים לגדר ענייני הפרטיות של אדם. אם זהות חבריו של אדם הוכרה בפסיקה כעניין פרטי, קל וחומר שכך הוא הדין לגבי יחסיו עם חבריו.

31. לטענת העותרים, ראש הממשלה וה"ה אדלסון ורגב הינם אישי ציבור, ועל כן "אין כל מקום לטענה של פגיעה בפרטיות ביחס למידע בדבר יחסי הגומלין ביניהם" (סעיף 42 לכתב העתירה). בכל הכבוד, ה"ה אדלסון ורגב אינם אישי ציבור, גם אם הם בעליו או עורכו (בהתאמה) של עיתון.

בניגוד לטענת העותרים, לא נקבעה הלכה בפסיקה לפיה עיתון הינו גוף דו מהותי. העותרים מפנים כחוקר זה **למאמר** של הנשיא (בדימוס) ברק. מאמר זה אוזכר בדנ"א 2121/12 **פלוגי נ' אילנה דיין** (פורסם בנבו, מיום 18.9.14), בפסקה 59 לפסק הדין **כהצעה בלבד** לסיווג העיתונות כגוף דו-מהותי, והדבר לא נקבע להלכה. על כל פנים, אפילו אם היה עיתון גוף דו-מהותי, אין הדבר חופך את בעליו או עורכו הראשי מינה וביה לאישי ציבור, ממש כשם שאנשי חברה קדישא (שהוכרה בפסיקה כגוף דו מהותי) אינם אישי ציבור.

על כן, עמדת המשיבים הינה כי לה"ה אדלסון ורגב עומדת חגנת הפרטיות כמשמעה בחוק חגנת הפרטיות, ואין למסור את המידע הנוגע אליהם. יוטעם, כי ככל שבית המשפט לא יקבל את עמדת המשיבים, ויסבור כי יש מקום להורות על מסירת המידע, הרי שעל פי סעיף 13

לחוק חופש המידע יש לקבל את עמדת ה"ה אדלסון ורגב קודם מסירת המידע, ולאפשר להם להתנגד למסירתו ולהביא את עמדתם בפני בית המשפט.

32. ראש הממשלה הוא אכן איש ציבור. יחד עם זאת, ראש הממשלה הוא אדם, הזכאי לפרטיות ככל אדם אחר. אמנם, עובדת היותו איש ציבור מחייבת אותו לחשיפה גדולה יותר מאדם אחר. אולם גם לחשיפה זו יש גבולות. דווקא בשל החשיפה המוגברת לה נתון ראש הממשלה מתוקף תפקידו, יש להותיר לו "מרווח נשימה" כדליית אמותיו. מרחב פרטי, בו יוכל להתנהל בשלווה, מחוץ לעיני התקשורת.

33. דברים אלו זוכים לתמיכה בפסיקת בג"ץ. בבג"ץ 2481/93 יוסף דיין נ' ניצב יהודה וילק, **מפקד מחוז ירושלים**, פ"ד מח(2) 456 דן בג"ץ בעתירת אדם שביקש לקיים אסיפה מול ביתו של הרב עובדיה יוסף ז"ל, במתאה על המשך ישיבת מפלגת ש"ס בממשלה, והמשטרה דחתה את בקשתו. בדחתו את העתירה, קבע בית המשפט (כבי' המשנה לנשיא ברק) את הדברים הבאים, שיפים בשינויים המתבקשים גם לענייננו:

"כל אדם זכאי לפרטיות" (סעיף 7א) לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו). **איש הציבור זכאי אף הוא לפרטיות**. היותו של אדם איש ציבור אינה צריכה לשלול ממנו את הזכות להיות בדליית אמות ביתו, עם עצמו ועם משפחתו. **דווקא בשל החשיפה לציבור הכרוכה במעמדו או בתפקידו, הוא זקוק לשקט ולשלווה בביתו, והפרטיות נועדה להעניק לו את אלה בסימו של יום. אכן, זכותם של אישי הציבור היא "לשמור לפחות חלק מחייהם מחוץ לאמצעי התקשורת"** (גביוון, "איסור פרסום הפוגע בפרטיות" זכויות אזרח בישראל (האגודה לזכויות האזרח, בעריכת ר' גביוון, תשמ"ב (177, 200)). (פסקה 26 לפסק דינו של השופט ברק, ההדגשות הוספו).

34. כבי' השופט לוי הסכים לפסק הדין, והוסיף את הדברים הבאים:

"לדידי הזכות לפרטיות היא רבת ערך דווקא בחברה פתוחה הנוטה יותר ויותר להתערב בענייני אזרחיה, בין באמצעות מוסדות השלטון ובין באמצעות התקשורת הנישאת על כנפי עקרון זכות הציבור לדעת... במקרה שלפנינו יש לערוך את משוואת האיזון בין זכות ההפגנה ובין הזכות לפרטיות, וכוחם של הדברים דלעיל יפה ביתר שאת כשהמדובר באיש ציבור; הרי מעשיו של איש הציבור בפעילותו הציבורית, וגם במרב המיגזרים של פעילותו הפרטית הגלויה, חשופים הם לעין כול, וכך גם ראוי הוא בחברה פתוחה דמוקרטית; ואין ספק בדבר שאדם הנוטל עליו תפקיד ציבורי חושף עצמו במידה רבה לעינו הפקוחה של הציבור. יש רק מקום אחד שאליו יכול הוא להימלט מעמל יומו בתום פעילותו

הציבורית המפרכת, אל חיק משפחתו, מוגן בפרק זמן קצר מן הלחצים החיצוניים הקשים הפועלים עליו למען החלף כוח לקראת יום המחרת, וזהו ביתו הפרטי. על בית זה יש להגן ככל שניתן לעשות כן לפי הדין." (פסקה 3 לפסק דינו של השופט לוי).

35. כעולה מפסק הדין, ההבחנה המרכזית עליה הוא מבוסס היא בין פעילותו הפרטית של איש הציבור לבין פעילותו הציבורית, כאשר מטבע הדברים, היקף ההגנה לה הוא זכאי בפעילותו הפרטית רחב יותר מזו לה הוא זכאי בפעילותו הציבורית (רי' פסקה 30 לפסק הדין). בהתאם לכך ובהתאם לעקרונות שהותו בפסיקה, את המונח "ביתו של איש ציבור" הנוכח בפסק הדין אין לפרש באופן דווקני, אלא כדל"ת אמתי, במסגרת פעילותו הפרטית.

36. אם כן, מסירת המידע המבוקש עולה כדי פגיעה בפרטיותו של ראש הממשלה. על פי נוסחת האיזון שנקבעה בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, באיזון בין הזכות לקבלת מידע ובין הזכות לפרטיות, בחר המחוקק להעניק את הבכורה לזכות לפרטיות (לע"מ 2820/13 רז רזנברג נ' ישות האכיפה והגבייה (פורסם בגבו, מיום 11.6.14). העובדה כי הפעילות הפרטית מבוצעת במשרדי הרשות הציבורית אינה מפקיעה מהפעילות את אופייה הפרטי.

התייחסות לטענות נוספות של העותרים בהקשר זה

37. לטענת העותרים, קיומן של שיחות טלפוניות תוך מודעות לתיעוד השיחה על ידי רשויות המדינה משמיע ויותר על טענה בדבר פגיעה בפרטיות והסכמה מכללא לחחוקה של המידע על ידי הרשות המינהלית, על כל המשמעויות הנלוות לכך, לרבות החובה למסור את המידע בהתאם לחוק חופש המידע (סעיף 40 לכתב העתירה).

לכך נשיב בשניים: ראשית, מדובר בטענה מעגלית, שכן היא מסתמכת על הסכמת אדם למסירת מידע ע"י הרשות הציבורית בהתאם לחוק, על כלל הסייגים המנויים בו למסירת המידע, ובראשם הסייג בדבר היות המידע פרטי בהתאם לחוק הגנת הפרטיות. קביעה לפיה כל מסירה של מידע פרטי לרשות ציבורית משמעה מינה וביה ויתור על הגנת הפרטיות בשל היות הרשות כפופה לחוק חופש המידע, מרוקנת מתוכן את הסייג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק.

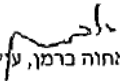
שנית, ולצד האמור, בנסיבות המקרה דגן אין לראות בתיעוד השיחות משום הסכמה מכללא לפרסום המידע. כפי שהובהר לעיל, מדובר בתיעוד שאינו מהווה חובה על פי דין, והנערך לכלל שיחותיו של ראש הממשלה, כולל שיחותיו הפרטיות ביותר, ללא אבחנה. בנסיבות אלה, לא ניתן להסיק מתיעוד השיחות הסכמה גורפת לפרסום פרטי כלל השיחות שקיים ראש הממשלה. קבלת עמדת העותרים משמעה ויתור כמעט מוחלט על פרטיותו של ראש הממשלה, לרבות ביחס לצנעת אישיותו, מצב בריאותו וכיו"ב. לעמדה זו אין עיגון בפסיקה, כאמור לעיל.

38. בהתאם למצוות המחוקק והפסיקה, המשיבים בחנו את האינטרס הציבורי העומד בבסיס בקשת העותרים. לטענת העותרים, האינטרס הציבורי במסירת המידע הינו התרומה של המידע לדיון הציבורי בעניין הקשר בין ראש הממשלה לעיתון ישראל היום – בכל הכבוד, לא ראינו שהיכולת לקיים דיון ציבורי בסוגיה זו נפגעה כהוא זה כתוצאה מכך שהמידע לא היה חשוף לציבור עד כה. העותרים מודים בקיומו של דיון ציבורי בעניין, והם עצמם מצרפים

לעתירה תמליל ארוך של תחקיר עיתונאי שערך העותר 1 בנושא (נספח ע/5 לכתב העתירה), בו "הדברים תוארו בהרחבה" (סעיף 14 לעתירה). עולה איפוא, כי בנסיבות העניין הקונקרטי משקל הזכות לפרטיות רב, ולא ידחה מפני האינטרס הציבורי שהציגו העותרים.

39. נוכח האמור, בדין נדחתה בקשת העותרים לקבלת המידע, והחלטת הממונה אינה מקימה עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד.

אשר על כן, יתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה ולהיב את העותרים בהוצאות המשיבים, ושכ"ט ע"ד.

אחווה ברמון, ע"ד

סגנית בכירה בפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

היום: ז' כסלו, תשע"ו

19 נובמבר, 2015

נספח "7"

**עיקרי הטיעון מטעם המבקשים
שהוגשו במסגרת עע"מ 49/16 ביום**

4.2.2016

עמוד 77

ע"מ 49/16
ע"מ 56/16
קבוע לדיון ביום 8.2.2016

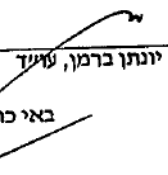
**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט לערעורים בעניינים מינהליים**

1. עמוס רגב	המעוררים
2. שלדון אדלסון	בע"מ
ע"י בייכ עוה"ד ד"ר א. קלגסבלד ושות' רח' מנחם בגין 7, רמת גן 52681 טל': 03-6110700; פקס: 03-6110707	49/16
נ ג ד	
1. רביב דרוקר	המשיבים
2. חדשות 10 בע"מ	1-2 בעע"מ
ע"י עוה"ד יונתן ברמן ואו אורי אדלשטיין אדלשטיין ברמן ושות', עורכי דין מרח' הרכבת 58, מגדל אלקטרה סיטי, קומה 14 תל אביב 6777016 טל': 03-5602225; פקס: 03-5601755	49/16 המשיבים בע"מ 56/16
3. הממונה על יישום חוק חומש המידע במשרד ראש הממשלה	המשיבים
4. בנימין נתניהו, ראש הממשלה	3-4 בעע"מ
ע"י מחלקת חב"צים בפרקליטות המדינה רח' צלאח א-דין 29, ירושלים טל': 02-6466305; פקס: 02-64667011	49/16 המעוררים בע"מ 56/16

עיקרי טיעון מטעם המשיבים 1-2

בהתאם להחלטת כב' הרשם ג' לובינסקי מיום 25.1.2016 ולהחלטה מיום 31.1.2016 בדבר הרחבת היקף עיקרי הטיעון, מתכבדים המשיבים 1-2 להגיש עיקרי טיעון מטעמם בשני הערעורים שבכותרת. בד בבד מוגש תיק מוצגים. כל החפניות בגוף עיקרי הטיעון הן למוצגים הנ"ל. כל החדגשות בגוף עיקרי הטיעון חוספו.

אורי אדלשטיין, עו"ד

יונתן ברמן, עו"ד

באי כוח המשיבים 1-2

4 בפברואר, 2016

ע"מ 56/16 – ערעור המדינה על פסק הדין הראשון (עת"מ (י-ם) 28606-09-15)

1. עניינו של ערעור המדינה בפסק דינו של בית המשפט המחוזי (**מוצג 9**), שהורה למשיבה 3 להעביר לידי המשיבים מידע שהתבקש, היינו מועדי שיחות הטלפון שקיים ראש הממשלה עם מר שלדון אדלסון ומר עמוס רגב (להלן: אדלסון ורגב). זאת לאחר שתקיים המשיבה 3 הליך מינהלי בהתאם לסעיף 13 לחוק חופש המידע, בו יתאפשר לאדלסון ורגב למסור את עמדתם ביחס למסירת המידע.
2. **הזכרים בהקשרם והאינטרס הציבורי**: בפתח הדברים נבקש לשים את בקשת המידע שעמדה ביסוד החליק בבית המשפט המחוזי בהקשרה – הקשר הנעדר לחלוטין מערעור המדינה. אדלסון הוא איל קניז אמריקאי והבעלים של עיתון "ישראל היום", המחולק בישראל בחינם בתפוצה עצומה. רגב הוא עורכו הראשי של העיתון. עיתון "ישראל היום" נקט קו ברור של תמיכה בראש הממשלה, במדיניותו ובעמדותיו, ושל ניגוח יריביו הפוליטיים. בעיני רבים הוא נחשב לשופרו של ראש הממשלה (ר' תמלול תחקירו של המשיב 1, **מוצג 3**; לאופן בו משמש העיתון שופר לראש הממשלה ר' פסי 19-15 לעתירה המינהלית, **מוצג 4**).
3. עם או בלי קשר לתמיכה הבלתי מסויגת של "ישראל היום" בראש הממשלה, ראש הממשלה שם את כל כובד משקלו הפוליטי לפני כשנה כדי לסכל הצעת חוק חוצת-מפלגות, שעברה בכנסת בקריאה טרומית, ושחייתה מגבילה את יכולתו של "ישראל היום" לחלק בחינם את עותקיו.¹ למעשה, תמיכתן של מפלגות מסוימות בהצעת החוק היא ששימשה קטליזטור לסילוקן מהקואליציה ולחקדמת הבחירות בשנת 2015.
4. הקשר בין ראש הממשלה לבין אדלסון ורגב אינו, אפוא, "עניין רכילותי" או "פיקנטריה". בין שחבל ההצלה שנתן ראש הממשלה ל"ישראל היום" ניתן בתמורה לתמיכתו של העיתון ובין שלא, קיים עניין ציבורי מובהק בקשרי הגומלין של ראש הממשלה עם השניים, שלחשיפת העובדות שביסודן חשיבות רבה לאיכות הדיון הציבורי בקשרי הגומלין בין גופי תקשורת לבין רשויות השלטון. לא קשורי החברות בין השלושה, ככל שקיימים קשרים כאלה, הם שעומדים במוקד בקשת המידע ופסק דינו של בית המשפט קמא, אלא קשרי ה"הון-שלטון-עיתון" שעומדים בבסיס יחסים אלה.
5. חשוב לעמוד על כך שבבית המשפט קמא ובערעור, המדינה לא טענה כי תוכן השיחות בין ראש הממשלה לבין אדלסון ורגב נגע לעניינים אישיים ולא לעניינים מקצועיים. בשום שלב בחליכים, לא בתשובה שקיבל העותר 1 לבקשת המידע (**מוצג 2**) ולא בכתבי בית הדין בשתי הערכאות, לא נטענה טענה כזו (וממילא לא נתמכה בתצהיר בכתב התשובה בבית המשפט קמא). בכל מקרה, בקשת המידע נוגעת למועדי השיחות ולא לתוכן.
6. אדרבה, המדינה חודתה שתוכן השיחות אינו אישי כאשר טענה בבית המשפט קמא שפרסום מועדי השיחות יאפשר לציבור להצליב בינן לבין אירועים ציבוריים שהתרחשו (כתב תשובה מטעם המדינה, **מוצג 5**, פסי 28). נוכח טענה זו של המדינה, בצדק קבע בית המשפט קמא (**מוצג 9**, פסי 15):

¹ הצעת חוק לקידום ולהגנת העיתונות הכתובה בישראל, תשע"ד-2014, פ/2464/19, עכרה בקריאה טרומית ביום 12.11.2014 (דברי הכנסת, ישיבה 177 של הכנסת ה-19, עמ' 61). ראו פירוט נוסף בפסי 20 לעתירה המינהלית, **מוצג 4**.

"בתשובתם המשיבים טענו בהקשר זה כי מסירת המידע עשויה להביא לחשיפת תוכנו של השיחות, שכן אז יוכלו העותרים (או הציבור) להצליב את המידע בדבר מועד קיומן של השיחות יחד עם אירועים אחרים הגלויים זה מכבר לציבור. טענה זו אינה מסייעת למשיבים, ולמעשה אף תומכת בטענות העותרים. כך, דווקא טענת המשיבים כי ניתן להתחקות אחר קשר כלשהו בין מועד השיחות לבין אירועים הגלויים לציבור עשויה להצביע על אמיתות הטענה כי קיים 'עניין ציבורי' ממשי במידע. אם אכן - וכך לטענת המשיבים עצמם - קיים קשר בין מועדי השיחות לבין אירועים הגלויים לציבור, הרי שמועדי השיחות בשקלול הכולל ובאיזון הראוי של האינטרסים השונים, מהווים סוג של מידע אשר יש 'להוציאו' מגדרי הגנת הפרטיות שאפפה אותו (וזאת משוליו ה'אמורים' של תחלת הגנת הפרטיות כאמור), ולחושפו לעין הציבור."

7. גופי מינהל ובתי משפט במדינות דמוקרטיות מכירים בחשיבות חשיפתו של מידע הנוגע לבעלי תפקידים בכירים אף אם לצד המידע המקצועי והפוליטי מצוי גם מידע שטיבו אישי. כך, למשל, בימים אלה מפרסמת מחלקת המדינה של ארה"ב, בהתאם לחוק חופש המידע האמריקאי, אלפי התכתבויות דוא"ל של שרת החוץ לשעבר של ארה"ב.² עיון בחודעות מלמד שחלק מהמכתבים הם חברים אישיים, וכי ההתכתבויות אף כוללות דיונים אישיים הנוגעים לטיול של ביתה של שרת החוץ, שליחת תמונות ופרחים לחברים ועוד. בדומה, באנגליה הורה בית המשפט לחשוף את התכתבויותיו של הנסיך צ'ארלס, שהוגדרו על ידו כפרטיות, עם שרים.³ התכתבויות הנסיך עם שרי הממשלה פורסמו בעקבות הפסיקה, חרף התנגדותו, ועיון בהן מלמד שלצד שתדלנות פוליטית הן כוללות שיחות חבריות על ענייני דיומא, על ארוחות משותפות, מפגשי תה, ציפורי ים ועוד.⁴
8. ודוק: סוג המידע שהורה בית המשפט קמא למסור לאחר השלמת החליף המינהלי רחוק כרחוק מזרח ממערב מסוג המידע שהוזכר בסעיף 7 הנ"ל בכל הנוגע לפוטנציאל הפגיעה בפרטיות. המידע בו עסק בית המשפט קמא הוא תיעוד מועדי השיחות, להבדיל מתוכן השיחות. המשיבים לא ביקשו תיעוד תוכני, בשונה מהמידע שנחשף באנגליה ובארה"ב. כל שביקשו המשיבים הוא לקבל את המידע שבידי המשיבה 3 ביחס למועדי השיחות.
9. המדינה טוענת בערעורה שמשמעות פסק הדין הוא ריקון מתוכן של מרחב הפרטיות של ראש הממשלה. ולא היא. בית המשפט קמא לא קבע כי לראש הממשלה אין זכות לפרטיות. זו גם אינה עמדת המשיבים. עמדת המשיבים היא כי להבדיל ממידע אחר, שמסירתו עלולה לפגוע בפרטיות ראש הממשלה, מסירת המידע המבוקש אינה פוגעת בפרטיותו; ולחלופין - אף אם מסירת המידע פוגעת בפרטיותו מדובר בפגיעה לא משמעותית; מדובר בפגיעה שהאינטרס הציבורי לחשוף את הציבור למידע גובר עליה; וככל שעניינים פרטיים וציבוריים שימשו בערבוביה ולא נשמרה ההפרדה ביניהם, גובר היסוד הציבורי על היסוד הפרטי.
10. באשר לטענת הפגיעה בפרטיות: לשיטת המדינה, מסירת המידע המבוקש תהווה פגיעה בפרטיות לפי סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות. סעיף זה עניינו "שימוש בידעה על ענייני הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה". אלא שהמידע נשוא הליכים אלה אינו מידע שנמסר על ידי מאן דהוא לרשות, ולכן גם

² <https://foia.state.gov/Learn/New.aspx>

³ https://foia.state.gov/Search/Results.aspx?collection=Clinton_Email_January_29_Release

⁴ Evans v. Information Commissioner [2012] UKUT 313 (AAC). ניסיון של נציב חופש המידע לעקוף את פסק הדין הנ"ל נפסל לאחרונה על ידי בית המשפט העליון באנגליה: R (on application of Evans) v. Attorney General [2015] UKSC 21

⁴ <https://www.gov.uk/government/collections/prince-of-wales-correspondence-with-government-departments>

- לא ניתן למוסרו שלא למטרה שלשמה נמסר. ואולם, אף אם נאמר כי מדובר במידע שנמסר, לא די בכך כדי לבוא בגדרי סעיף 9(2) לחוק הגנת הפרטיות.
11. כפי שמציינת גם המדינה, הגדרתו של המונח "פרטיות" היא מורכבת. בפסיקת בית משפט זה אומצה בשנים האחרונות עמדתה של השופטת שטרסברג-כהן בע"א 439/88 **רשם מאגרי המידע נ' ונטורה**, לפיה לא די בעצם סיווג עניין בצורה מסוימת על מנת להכריע אם הזכות לפרטיות חלה עליו, ולפיה יש לבחון את מכלול הנסיבות: "החחלטת האם מדובר בענייניו הפרטיים של אדם", לפי חוק הגנת הפרטיות תיבחן בכל מקרה **בתאם לנסיבותיו ולחקשורו**, מתוך הרצון להגשים את הזכות לפרטיות, **אך בה בעת לא לפגוע יתר על המידה בזכויות אחרות דוגמת חופש הביטוי, נגישות הציבור למידע ועוד**" (עני"ם 9341/05 **התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות**, פסי' 23, לחלן: עניין **רשות החברות**).
12. מן האמור עולה, כי כבר בשלב ההחלטה האם עניין הוא בגדר "ענייניו הפרטיים של אדם", יש להידרש ליחסי הגומלין בין אותו עניין לבין הספירה הציבורית ולחשיבות נגישותו של המידע. הדברים תוארו כך גם על ידי פרופי ברק-ארו: "חריג נוסף שיושם בצמצום הוא חריג הפרטיות הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. באופן יותר ספציפי, ניתן לומר שבית המשפט העליון נוטה שלא לתת לזכות לפרטיות לגבור **בכל הנוגע לפעולות שעשייתן נושקת לספרה הציבורית**" (די ברק-ארו, **משפט מינהלי**, כרך א', 597 (2010)). כאמור לעיל, בענייניו, המדינה לא הציגה גרסה לפיה מדובר בתימוד שיחות שנדונו בהן עניינים הנובעים מחברותו האישית של ראש הממשלה. המידע המבוקש אינו רק נושק לספרה הציבורית, אלא מצוי בלב ליבה של ספרה זו. אלה היו פני הדברים אף אם המדינה הייתה טוענת כי מדובר בשיחות, שבתן שימשו בערבוביה עניינים אישיים ומקצועיים.
13. לא די בסיווג כלשהו של פרט מידע כדי להכריע אם מדובר במידע שמסירתו תהווה פגיעה בפרטיות. אף לא די בסיווג מערכת יחסים בין בני אדם לשם כך. יש לבחון אם הרציונלים של ההגנה על הפרטיות מתקיימים. הגדרת "ענייניו הפרטיים של אדם" באמצעות סיווגים כוללניים משמעה "**להכניס תחת 'ענייניו הפרטיים של אדם' קבוצות פרטים שלמות באופן שמורס אמנם הגנה רחבה יותר על הזכות לפרטיות, אך מכרסם כאמור באופן משמעותי בזכויות אחרות**" (עניין **רשות החברות**, פסי' 23). לעניינינו – לא די בסיווגה של מערכת יחסים כ"חברתית" כדי לקבוע אם מידע מסוים שקשור אליה הוא מידע פרטי. יש לבחון את כלל הנסיבות. בעניינינו, זהו מכלול הנסיבות – המידע הוא אודות מועדי השיחות ולא תכנון, ולא ניתן ללמוד ממועדי השיחות אם אכן נגעו בעניינים אישיים ובאלו; מערכת היחסים, שנטען כי היא חברתית, היא בין ראש ממשלה לבין בעלים ועורך ראשי של כלי תקשורת מרכזי, המפרסם באופן תדיר כתבות ומאמרי דעה המחמיאים לראש הממשלה ותוקפים את יריבו הפוליטיים והאישיים; והמדינה עצמה מודה שאת מועדי השיחות ניתן להצליב עם אירועים ציבוריים.
14. לשיטת המדינה, יש להבחין בין פעילות פרטית לבין פעילות ציבורית של ראש הממשלה, וביצוע פעילות פרטית במשרדי הרשות אינו מפקיע את אופייה הפרטי. לשיטתה, במקרים "מעורבים" גובר הפרטי על הציבורי. לשם כך המדינה מבקשת לחיסמך על פסק הדין בבג"ץ 2481/93 **דיין נ' מפקד מחוז י-ס**. אלא שפסק הדין בעניין דיין, שעסק בהפגנה מול בית הרב יוסף, התבסס על **החפדה המוחלטת** בין פעילותו הציבורית של הרב יוסף לבין

הפעילות הפרטית לחלוטין שהתקיימה בביתו (חשופט לוין, פסי 3). לעומת זאת, כאשר נדונה בפסיקה האפשרות להפגין מול בית ראש הממשלה, נקבע כי בהעדר אפשרות להפריד בין הפעילות הציבורית והפרטית בנסיבות אלה, גובר היסוד הציבורי על הפרטי (בג"ץ 6658/93 כלביא נ' מפקד משטרת י-ם, הנוכר גם בפסק דינו של בית המשפט קמא). כך גם בענייננו. בין שהשיחות בין ראש הממשלה לאדלסון ורגב נגעו רק בעניינים מקצועיים ופוליטיים ובין ששימשו בתם בערבוביה עניינים מקצועיים ועניינים אישיים (דבר שלא נטען על ידי המדינה, כל שכן נתמך בתצהיר), בנסיבות אלה היסוד הציבורי בפעילות ראש הממשלה זוכה לבכורה.

15. המדינה מעלה על נס בכתבי טענותיה את הזכות לפרטיות כנדרשת למימוש האוטונומיה, החירות וההתפתחות האישית. אולם היא אינה מצליחה לקשור בין שיר ההלל לכל אותם ערכים נשגבים לבין העניין הקונקרטי העומד על הפרק. היא אינה מנמקת כיצד מסירת המידע המבוקש תפגע בכל אלה. האמנם ניתן לטעון כי ידעת הציבור אודות מועד שיחתו האחרונה של ראש הממשלה עם הבעלים ועם העורך הראשי של עיתון בעל תפוצה עצומה הם שיפגעו באוטונומיה ובחירות של ראש הממשלה! האמנם המידע אודות תאריך השיחה האחרונה שקיים ראש הממשלה עם אדלסון הוא שמאפשר לראש הממשלה לקבוע את קווי דמותו ולהגדיר את עצמו: האם מסירת המידע תותיר את האוטונומיה ואת החירות של ראש הממשלה פצועות וחבולות ותחלל את זכותו להגדיר את עצמו: האם ניתן לטעון ברצינות, שכאשר ראש הממשלה מבקש למצוא מפלט מעמל יומו ושלווה מעיסוקיו הציבוריים האינטנסיביים הוא מוצא מפלט זה בשיחה עם עורך "ישראל היום"!

16. תקונקרטיוזיה היחידה לפגיעה הנטענת בפרטיותו של ראש הממשלה חובאה בכתב התשובה בבית המשפט קמא, שם טענה המדינה כי המידע יאפשר "להתחקות אחר טיב הקשר" וזאת "באמצעות הצלבת של פרטים נוספים, הידועים לציבור, כגון אירועים שהתקיימו בסמוך למועד השיחה" (מוצג 5, פסי 28).

17. והיא הנותנת. המדינה טוענת כי טיב הקשר בין ראש הממשלה לבין אדלסון ורגב הוא חברי. אם המידע אכן יאפשר "להתחקות אחר טיב הקשר" ויסתבר כי הקשר הוא חברי, לא יהיה בכך, לשיטת המדינה, משום חידוש. ה"גילוי", לפיו ראש הממשלה הוא חבר של שני האישיים, לא יפגע בפרטיותו יותר משפוגעת טענת המדינה כי מדובר בחברים אישיים. לעומת זאת, אם מהמידע יעלה כי מדובר בקשר שהוא גם מקצועי, פוליטי או אחר, הרי שחשיפת "טיב הקשר" אינה נוגעת לענייניו האישיים של ראש הממשלה.

18. מעבר לכך, כאמור לעיל וכפי שציין בית המשפט קמא בפסי 15 לפסק הדין (מוצג 9), טענת אפשרות ההצלבה עם אירועים ציבוריים דווקא מחזקת את הטענה כי אין מדובר בעניינים פרטיים וכי יש עניין ציבורי בפרסום מועד השיחות (ראו סעיף 6 הנ"ל).

19. אמילו היה פרסום המידע מוגע בפרטיות, מסירתו מותרת על פי דין, ומכל מקום בית המשפט מוסמך היה לתורות על מסירתו: סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע אינו מסתפק ביצירת סייג למסירת מידע שגילוייו יהווה פגיעה בפרטיות כמשמעה בחוק הגנת הפרטיות, וקובע סייג לסייג: "אלא אם הגילוי מותר על פי דין".

20. סעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות קובע אלו פגיעות בפרטיות מותרות. סעיף 18(3) לחוק מתיר פגיעה בפרטיות אם "בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות הענין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום – הפרסום

לא היה כוזב". כפי שנקבע על ידי השופט עדיאל בדונו ביחס בין סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע לבין חוק הגנת הפרטיות, כאשר מתקיימים התנאים בסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, על הרשות למסור את המידע אף אם פרסומו מהווה פגיעה בפרטיות לפי אחת החלופות שבסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, משום שפרסומו מותר על פי דין (וזאת אף מבלי להידרש לסמכות בית המשפט לפי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע):

"עם זאת, חוק הגנת הפרטיות מקים הגנות מפני טענה לפגיעה בפרטיות (הן במשפט האזרחי והן במשפט הפלילי), כשלענייננו רלבנטית ההגנה הנקובה בסעיף 18(3) לחוק...

בחתקיים הגנה זו, לא יחול על הרשות האיסור הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, שכן במקרים כאלה מדובר בגילוי המותר על פי דין. כפי שהסביר זאת אי סגל בספרו הזכות לדעת באור חוק חופש המידע: 'חהפניה לחוק הגנת הפרטיות (שבסעיף 9 לחוק חופש המידע) רחבה וגורפת, והיא כוללת הכרה באיזונים החקיקתיים, שנקבעו בחוק זה, והכרה באיזונים השיפוטיים שנעשו בפסיקה על סמך נוסחת האיזון שנקבעה בחוק' (עמ' 183; וראה גם: ח"פ (נצ') 110/00 אנדראוס זוהר נ' המוסד לביטוח לאומי, [פורסם בנבו], 27.8.01) ...

לאור האמור, פרסום הקלטת מוגן לפי סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, וכתוצאה מכך נשללת תחולתו של סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע."

עת"מ (י-ם) 192/07 התנועה לחופש מידע נ' כנסת ישראל, פסי' 10-12 (נבו, 21.5.2008).

21. כך גם בענייננו. כפי שהוסבר לעיל וכפי שפסק בית המשפט קמא, קיים עניין ציבורי מובהק במידע האמור. גם המדינה עצמה מודה כי "ייתכן" שיש אינטרס ציבורי במידע זה (פסי' 16 לעיקרי הטיעון מטעם המדינה). כמו כן אין מחלוקת כי מדובר במידע שאינו כוזב. לפיכך, אפילו הייתה מסירת המידע מהווה פגיעה בפרטיות כמשמעה בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, מדובר בפגיעה המותרת על פי דין, ומשכך הסייג שבסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע כלל אינו מתקיים.

22. לבסוף, כפי שהוסבר בהרחבה בעתירה וכפי שפסק בית המשפט קמא, אפילו היה חל הסייג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע, העניין הציבורי במידע גובר על פגיעה זו, ומשכך על בית המשפט היה להורות, כפי שאכן עשה, על מסירת המידע לפי סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע (ר' פירוט נוסף ב**מוצג 4**, פסי' 45-53).

23. **באשר לטענה העובדתית העומדת בבסיס עמדת המדינה:** המדינה כשלה במסגרת החליכים בביסוס העובדה העומדת ביסוד טיעוניה – טענת החברות האישיות בין ראש הממשלה לבין אדלסון ורגב. כפי שפורט בעיקרי הטיעון מטעמנו בבית המשפט קמא (**מוצג 7**, פסי' 28-34), המדינה לא טרחה לתמוך טענה עובדתית זו בתצהיר כפי שמתחייב מתקנה 10(ג) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), תשס"א-2000, לפיה "העובדות שבו [בכתב התשובה] יאומתו בתצהיר או תצהירים אשר יצורפו אליו". בניגוד לטענת המדינה אין מדובר בעובדה מוסכמת. המשיבים אינם יודעים אם ראש הממשלה הוא חבר אישי של אדלסון ורגב. בוודאי שאין ידיעה שיפוטית בעניין זה. טענת המדינה, שלפיה חברותם האישיות של האישים היא "פרט שידוע היטב לציבור", גם היא טענה עובדתית שאינה נכונה, אינה נתמכת בתצהיר ואינה בגדר ידיעה שיפוטית. עמדת המשיבים היא כי מח שידוע לציבור הוא דווקא עובדת היותו של אדלסון פטרונו הפוליטי של ראש הממשלה ועובדת היותו של "ישראל חיוס" שופר לעמדות ראש הממשלה, ולא העובדה הנטענת בדבר חברות אישית.

24. בהתאם לדין, הטוען לקיומו של סייג למסירת מידע לפי חוק חופש המידע – עליו הנטל לחוכיח את קיומו של סייג כזה (בג"ץ 7805/00 אלוני נ' מבקרת עיריית ירושלים, פסי' 18; בג"ץ 2594/96 המסלול האקדמי של המכללה

למינהל נ' לשכת עורכי הדין, פסי' 13. כמינימום נדרשה המדינה להציג במסגרת כתב התשובה תצהיר לביסוס הטענה בדבר חברות אישית. אלא שככל הנראה לא נמצא מי שמוכן יהיה להצהיר על כך. מבלי שהוצג תצהיר לביסוס טענת היסוד עליה בנוי טיעון המדינה כולו – טענת החברות האישית – ממילא לא יכולה לעמוד הטענה כי "החברות האישית" בין האישים מצדיקה שלא למסור את המידע שהתבקש.

25. **דוק:** אף אילו הוצג תצהיר בעניין קיומה של חברות אישית בין האישים לא היה בכך די כדי לשנות מן התוצאה, כפי שאף עולה מפסק דינו של בית המשפט קמא. אף אילו הוכחה טענת החברות האישית, הרי שכפי שצוין לעיל המדינה לא טענה כי מדובר בשיחות שתוכן אישי, ואף אם חלק מן התוכן הוא כן אישי, חרי שהאלמנט הציבורי גובר על הפרטי, וממילא לא התבקש תוכן השיחות; המשיבים לא הצביעו בצורה קונקרטית על האופן בו נפגעת פרטיות ראש הממשלה; ואף אילו היו מצביעים על פגיעה כזו, האינטרס הציבורי של השיפת קשרי ה"הון-שלטון-עיתון" גובר על פגיעה זו, והכל כאמור בפסק דינו של בית המשפט קמא.

26. **לעניין רלוונטיות חוק נתוני תקשורת:** המדינה טוענת, כי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007 (להלן: **חוק נתוני תקשורת**) דורש כי רשות חוקרת תקבל צו שיפוטי לשם קבלת נתוני תקשורת מאדם פרטי. המדינה מודה כי חוק נתוני תקשורת אינו חל על ענייננו, אולם לטענתה, הצורך בצו שיפוטי מלמד על רגישות המידע שהוא ערעור זה.

27. ראשית, חשוב לומר כי המידע שהורה בית המשפט קמא למסור למשיבים – רישום מועדי השיחות – אינו דומה בדבר לנתונים בהם עוסק חוק נתוני תקשורת. נתוני התקשורת שלשם קבלתם נדרש צו שיפוטי כוללים גם נתוני מיקום ואיכון, סוג השיחות שניתן למשתמש, כתובתו ומספרו, נתוני אמצעי התשלום, נתוני זיהוי ועוד (ר' סעיף 1 לחוק נתוני תקשורת). תיעוד מועדי שיחות ראש הממשלה עם אדלסון ורגב אינו כולל את כל אלה, ואי אפשר אפילו להתחיל להשוות בין מידע בדבר מועדי השיחות לבין המידע שניתן לקבל באמצעות צו לפי חוק נתוני תקשורת, ככל שחדברים נוגעים למידת רגישות המידע ופגיעתו בפרטיות.

28. מעבר לכך, טענה דומה בדבר הצורך בצו שיפוטי למסירת מידע שבידי אזרח פרטי לרשות חוקרת ניתן לטעון ביחס לכל סוג מידע שנמצא בידי רשות מינהלית, שעליו חל חוק חופש המידע. כך, למשל, כאשר מבקשת רשות חוקרת להעתיק קבצי מחשב שבידי אזרח, עליה לקבל צו שיפוטי (סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחפוש), תשכ"ט-1969, להלן: **חוק המעצרים**). אף על פי כן, לא ניתן ללמוד מכך שעל בית המשפט להישמר בהליכים לפי חוק חופש המידע מפני מתן צו המורה לרשות מינהלית למסור מידע השמור על גבי קבצי מחשב שבידיה. מידע כזה נמסר באופן שגרתי בהליכים מסוג זה (ראו, למשל, עתי"מ (י-ס) 1916/09 יש דין נ' המינהל האזרחי (נבו, 18.4.2012)).

29. למעשה יש להניח כי היום, רוב המידע שחוק חופש המידע חל עליו מוחזק בידי הרשויות בקבצי מחשב. אילו היינו מקבלים את ההיקש שמנסה המדינה לעשות בין הצורך בצו שיפוטי לשם קבלת נתוני תקשורת של אזרח פרטי על ידי רשות חוקרת לבין מסירת מידע שנמצא בידי רשות מינהלית, הרי שהיה מתחייב לעשות היקש דומה בין תוראות חוק המעצרים בדבר תפיסת מידע לבין תוראות חוק חופש המידע, וחוק חופש המידע היה מתרוקן

לחלוטין מתוכן. אלא שקיים הבדל מחותי בין תפיסת מידע המצוי בידי אזרחי פרטי על ידי רשות חוקרת לבין מסירתו לציבור של מידע המצוי בידי רשות מינהלית.

30. **באשר לטענתה החדשה של המדינה בדבר העדר אפשרות להחזיק בטלפון סלולרי:** בהודעת הערעור ובעיקרי

הטיעון מטעם המדינה עולה לראשונה נימוק חדש, שלא הובא בפני בית המשפט קמא – ראש הממשלה, כך נטען, אינו יכול להחזיק בטלפון סלולרי מטעמי אבטחה; כיוון שכך הוא נאלץ לקיים את כל שיחותיו באמצעות מזכירותיו ואינו יכול לקיים שיחות שאינן מתועדות; לו יכול היה ראש הממשלה להחזיק טלפון סלולרי, ייתכן שהיה בוחר לקיים שיחות אישיות באמצעות המכשיר הסלולרי, ואלה לא היו מתועדות; לכן, לשיטת המדינה, יש לראות בשיחות שקיים ראש הממשלה עם אדלסון ורגב שיחות שקיים באמצעות טלפון סלולרי וללא תיעוד (עיקרי הטיעון מטעם המדינה, פסי' 16-17). עצם העלאת טענה עובדתית חדשה (ושוב ללא תמיכה בתצהיר) בשלב הערעור מצדיק שלא לייחס כל משקל לטענה זו. אולם מעבר לכך גם לגופו של עניין טעון זה אינו יכול להתקבל משום שהעובדות והמסקנות שהמדינה גוזרת ממנו סותרות את הצהרותיה בבית המשפט קמא ובחלק זה. נסביר.

31. בפסי' 20 לכתב התשובה בבית המשפט קמא (מחג 5) נטען:

”עוד יובחר, כי התיעוד במסמך אינו מדויק בהכרח ואף יתכן כי שיחות יערכו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו.”

32. פסי' 20 הנ"ל היא הפסקה היחידה בכתב התשובה בבית המשפט קמא שנתמכה בתצהיר. הדברים הובאו אף בפסי'

3 לעיקרי הטיעון מטעם המדינה במסגרת הערעור. עולה, אפוא, כי על אף העדרו של טלפון סלולרי, ראש הממשלה לא נאלץ לקיים את כל שיחותיו באמצעות מזכירותיו. ממש כשם שהוא יכול היה לחייג בעצמו אילו היה ברשותו טלפון סלולרי, כך הוא גם בוחר לעתים לחייג בעצמו באמצעות מכשיר קווי, שלא בסיוע מזכירותיו וללא תיעוד. לטענה שהוא אינו יכול להחזיק טלפון סלולרי מטעמי אבטחה אין כל השלכה על יכולתו לבחור לקיים שיחות שלא יתועדו, ולכן אין בטענתה החדשה של המדינה כדי להועיל לה.

33. **לעניין האמור בסעיף 17 לעיקרי הטיעון מטעם המדינה:** לבסוף, לטענת המדינה, בידי ראש הממשלה אין

סמכויות ביחס לעיתונות הכתובה וכך גם לא לשר התקשורת, משום שחסימות בעניין העיתונות הכתובה מסורה לשר הפנים. ראשית, טענה זו היא שגויה. לשר התקשורת מגוון סמכויות הנוגעות גם לעיתונות הכתובה. עיקר סמכויות משרד התקשורת ביחס לעיתונות הכתובה מעוגנות בשלל הוראות חוק חשובות שנועדו למנוע ריכוזיות בשוק התקשורת, ומעניקות סמכות להחליט באלו מקרים עיתונים יומיים יוכלו לעסוק גם בסוגים אחרים של תקשורת (ר' בין היתר, סעיף 26(ג)(5)(ד) לחוק התקשורת (בזק ושירותים), תשמ"ב-1982). שנית, שוק התקשורת הוא כזה, שבו כל החלטה הנוגעת לסוג תקשורת אחד, אף אם אינו עיתון כתוב, משפיעה גם על יתר אמצעי התקשורת (למשל, רגולציה של פרסומות בתקשורת המשודרת משפיעה על המשאבים שישקיעו מפרסמים בעיתונות הכתובה). שלישית, עמדת המשיבים אינה נגזרת מתפקידו של ראש הממשלה כשר התקשורת. אף אלמלא היה שר התקשורת, היה קיים אינטרס ציבורי ממשי לקבל את המידע המבוקש. לציבור אינטרס לקבל מידע אודות קשריו של ראש הממשלה עם בעליו ועורכו של עיתון המשמש לו כשופר. יתרה מזאת, כפי שראינו,

לראש הממשלה אפשרות להשפיע באופן ממשתי על האינטרסים הכלכליים של "ישראל היום" ללא קשר לתפקידו כשר התקשורת (וראו, למשל, סיכול הצעת החוק שהייתה פוגעת ב"ישראל היום", כמפורט בסעיף 3 חני"ל).

34. סוף דבר, אין עילה להתערב בפסק דינו של בית המשפט קמא, ודינו של הערעור להידחות תוך חיוב המערערים בהוצאות המשיבים בהליך זה.

ע"מ 49/16 – ערעור רגב ואדלסון על פסק הדין השני (עת"מ (י-ם) 15-12-200-44200)

35. כאמור, בפסק הדין הראשון נקבע כי בטרם תמסור המדינה את המידע, היא תאפשר לרגב ואדלסון (המערערים בפרק זה) להביא את עמדתם בפני הרשות המינהלית לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע. אדלסון ורגב הגישו עתירה מינהלית, בה התבקש סעד של ביטול פסק הדין הראשון בטענה כי ניתן בחוסר סמכות משום שהשניים לא היו משיבים לעתירה (מוצג 10). בית המשפט המחוזי דחה את העתירה על הסף (מוצג 11) וקבע:

"בפסק הדין נקבע מפורשות כי עמדתם של העותרים דכאן תישמע לאחר קיום הליך לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע... פשיטא גם, כי לאחר קבלת עמדתם של העותרים, על משיבה 3 לשקול את עמדתה בהתחשב בעמדת העותרים ואם עמדה זו לא תהיה מקובלת עליהם, זכויותיהם שמורות להם לפעול כראות עיניהם".

36. בית משפט זה הביע עמדה דומה בהחלטות ביניים שנתן בשני הערעורים. בערעורם של רגב ואדלסון דחה כבי השופט מוזו בקשה לסעד זמני ביום 17.1.2016 (מוצג 15) וקבע:

"איני רואה לעכב את השלב בו פועלת הממונה לקבל את עמדת רגב ואדלסון על מנת להשלים את תהליך קבלת ההחלטה המינהלית הסופית. אין צריך לומר, כי החלטה זו ניתן יהיה להעמיד לביקורת שיפוטית, ככל שמי מהגורמים המערבים ימצא לנכון לעשות כן. אם תחליט הממונה על מסירת המידע, תעמוד לאדלסון ורגב הזכות לעתור נגד ההחלטה (ראו סעיף 13 לחוק), וככל שיבחרו לעשות כן, יוכלו לפנות או בבקשה מתאימה לעיכוב מסירת המידע". (ראו גם החלטת כבי השופט מוזו מיום 3.1.2016 בבקשת המדינה לעיכוב ביצוע).

37. במתח הדברים יש להזכיר כי ערעור זה הוא על פסק הדין השני, בו נקבע כי אין מקום לבטל את פסק הדין הראשון. לפיכך, על מנת שיתקבל הערעור על פסק הדין השני, לא די בטענות ערעוריות ביחס לפסק הדין הראשון. השאלה אינה אם במסגרת פסק הדין הראשון מוטב היה שבית המשפט ישמע את המערערים ולא יורה לרשות המינהלית לשמוע אותם. השאלה אינה האם יעיל יותר היה לנהוג כך. השאלה אינה האם מבין האופציות שעמדו בפני בית המשפט לאפשר את שמיעת טענותיהם של המערערים הוא בחר באופציה המיטבית (ומעבר לנדרש, עמדת המשיבים 1-2 היא כי בית המשפט בחר באופציה המתאימה ביותר במקרה זה). השאלה היא האם בית המשפט חרג מסמכותו בשעה שבחר לתת למערערים לטעון טענותיהם בפני הרשות. התשובה לשאלה היא חד-משמעית – לא. רק אילו מדובר היה בהריגה מסמכות הייתה מתעוררת השאלה אם היה על בית המשפט לבטל במסגרת העתירה השנייה את פסק דינו הראשון. למעלה מן הנדרש, גם אילו היה נקבע שמדובר בהריגה מסמכות (ולא היא) חתוצאה לא הייתה ביטול פסק הדין, נוכח העובדה שחמנגנון שנקבע אינו פוגע כחוא זה במערערים.⁵

38. לעניין סמכות בית המשפט: סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע, שעליו מבססים אדלסון ורגב את טענתם בדבר חריגת בית המשפט המחוזי מסמכותו, קובע: "לא יורה בית המשפט על מסירת מידע העלול לפגוע בזכויות צד

⁵ ושוב הרבה למעלה מן הנדרש בניסיונות מקרה זה, בו ניתן פסק הדין הראשון בסמכות, הריגה מסמכות לא בהכרח תביא לבטלות פסק הדין בהתאם לדוקטרינת "הבטלות היחסית". ר' למשל רע"א 3640/03 דקל נ' דקל, פסי 19.

שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו, **בדרך שיקבע**.⁶ נוסח הסעיף מלמד על שיקול דעת רחב הנתון לבית המשפט לקבוע כיצד יישמע צד שלישי. בניגוד לטענת המערערים, אין דבר בלשון הסעיף או בתכליתו כדי ללמד שדווקא בית המשפט צריך לשמוע את המערערים ולא הרשות המינהלית.

39. על פרשנותו של סעיף 17(ג) לחוק ניתן גם ללמוד מן ההיסטוריה החקיקתית שלו. בחצעת החוק שהובילה לחקיקת חוק חופש המידע, נוסח הסעיף שהוצע היה: "בעתירה על סירובה של רשות ציבורית לאפשר מסירת מידע בשל הגנה על ענינו של צד שלישי, יאפשר בית המשפט לצד השלישי להשמיע טענותיו".⁶ בחירתו של המחוקק לשנות את נוסח החוק שהוצע, לפיו יש לאפשר את שמיעת טענות הצד השלישי **בעתירה**, ולאמץ נוסח המחייב לתת לצד השלישי הזדמנות להשמיע טענותיו **בדרך שיקבע**, משקפת כוונה ברורה להתיר את שמיעת הטענות גם שלא במסגרת העתירה, אלא בפני הרשות המינהלית. שכן אחרת, לא ניתן להצבע על כל משמעות לבחירת המחוקק שלא לאמץ את נוסח החוק המוצע ולבחור נוסח אחר תחתיו.

40. אף עמדתה של המדינה היא שהחלטת בית המשפט לאפשר את שמיעת המערערים בפני הרשות המינהלית אין בה משום פגם דיוני ואין בה כדי להביא לביטול פסק הדין (תגובת המדינה לבקשה לטעוד ומני, **מוצג 14**, פסי' 18-20).

41. יש לציין, כי שמיעת המערערים על ידי הרשות המינהלית בטרם יישמעו בפני בית המשפט אף מהווה את סדר הדברים הטבעי בביקורת שיפוטית על החלטות מינהליות. החלטת הממונה על יישום חוק חופש המידע נשוא העתירה המינהלית התבססה על הפגיעה הנטענת בפרטיות ראש הממשלה. חממונה לא שקלה וממילא לא קיבלה החלטה הבשלה לביקורת שיפוטית בעניין האינטרסים או הזכויות של המערערים; שאלת הפגיעה בזכויות המערערים, שכלל לא נדונה עובר להגשת העתירה על ידי הרשות המוסמכת, לא הייתה חלק מיריעת המחלוקת בין הצדדים בעתירה המינהלית; בית המשפט לא דן ולא הכריע בשאלה האם מסירת המידע תפגע בזכויותיהם של המערערים, וחורח לרשות לסבל את עמדת המערערים ולגבש את עמדתה בטרם יימסר המידע.

42. לשיטת המערערים, היה על בית המשפט קמא לשים את עצמו בעלי הרשות המינהלית ולשמוע את טענותיהם עוד לפני שאלה הוצגו בפני הרשות המינהלית ונדונו על ידה. טענה זו מנוגדת למושכלות יסוד של המשפט המינהלי. בית המשפט אינו אמור לדון לראשונה בטענות שחרשות המינהלית כלל לא דנה ולא הכריעה בהן, דוגמת הטענה כי מסירת המידע תמבוקש תפגע במערערים. דרך המלך היא כי קודם יטען הפרט את טענותיו בפני הרשות, ורק לאחר מכן, ככל שיהיה צורך בכך, יישמע בהליך של ביקורת שיפוטית.

43. החלטה מכוח חוק חופש המידע, שבה עשוי להיות מעורב אינטרס של צד שלישי, היא החלטה דו-שלבית. ראשית, על הרשות להחליט בעצמה האם מתקיימת עילה שלא למסור את המידע. ככל שהיא סבורה שמתקיימת עילה כזו, מסתיים ההליך המינהלי מבלי שנשמע הצד השלישי. בשלב השני, ככל שהרשות סבורה כי אין עילה שלא למסור את המידע, עליה לפנות אל הצד השלישי. ההליך המינהלי שהתקיים עובר להגשת העתירה הראשונה נעצר לאחר השלב הראשון משום שממילא הרשות המינהלית החליטה שאין למסור את המידע בשל הפגיעה בפרטיות

⁶ סעיף 15(ג), חצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1997, ה"ח 2630, עמ' 408 (כי בסיון התשנ"ז).

ראש הממשלה. בשאלה זו – הפגיעה בפרטיות ראש הממשלה – שעמדה במוקד העתירה ובמוקד פסק דינו של

בית המשפט קמא, ממילא אין למערערים זכות או אינטרס לחישמע.

44. המערערים טוענים כי אין הצדקה לקיומו של הליך משפטי שבו מוחזרת ההכרעה לרשות, כשלאחר מכן ייתכן שיידרש הליך משפטי נוסף. אלא שהכרעה בעתירה והחזרה של העניין לידי הרשות, תוך הכרעה בחלק מן הסוגיות ומתן זכות טיעון למי שראוי לתת לו כזו בפני הרשות המינהלית, ותוך הבנה כי הדבר עשוי להוליד חליכים משפטיים נוספים הוא פרקטיקה רווחת. כך בענייני מעמד בישראל (עע"מ 1440/13 צ'ימה נ' משרד הפנים, פסי 44); כך בענייני מכרזים (עע"מ 5511/13 א.ג.א. חשמל נ' נמל אשדוד, פסי 29); כך בענייני תכנון ובנייה (עע"מ 8748/03 תגדת ערד מהחז ת"א נ' פואה, פסי 15) וכך בשלל תחומים. בדומה, לא פעם חכרעו בתי המשפט בעתירות לפי חוק חופש המידע והחזירו את הדיון בבקשה למידע לרשות, לרבות לצורך שמיעת צדדים שלישיים לפי סעיף 13 (עע"מ 11120/08 התנועה לחופש מידע נ' רשות ההגבלים העסקיים, פסי 15; עת"מ (חי) 679/08 ליברמן זא"ב נ' הלשכה המשפטית, פסי 37; עת"מ (י-ם) 15-13803-05 דר ייעוץ ניהול ותכנון עירוני נ' משרד הפנים).
45. המערערים מנסים להבחין בין עניינם לבין מקרים, בהם החזירו בתי המשפט את הדיון בבקשת מידע לרשות לצורך שמיעת צדדים שלישיים, בטענה כי ראוי לעשות כך כשמדובר במספר גדול של צדדים. אלא שטענה זו, אפילו הייתה נכונה, אינה יכולה להצדיק את ביטול פסק הדין הראשון. כאשר המערערים עורכים הבחנה זו נשמטת טענתם כי לבית המשפט אין סמכות להימנע משמיעת צדדים שלישיים בעצמו ולהורות לרשות לשמעם, וטיעונם הופך להיות טיעון במישור היעילות ושיקול הדעת. אלא שהטענה שבית המשפט יכול היה במסגרת פסק הדין הראשון להפעיל את שיקול דעתו באופן יעיל יותר בבחירת הדרך בה יישמעו המערערים, אפילו הייתה נכונה, אין בה כדי לבסס טענת חוסר סמכות המצדיקה הכרזה על בטלות פסק הדין הראשון במסגרת העתירה השנייה.
46. בהתייחס לטענה לפיה בית המשפט לעניינים מינהליים לא דיון בטענות שלא נשמעו ולא הוכרעו על ידי הרשות, טוענים המערערים בפסי 21 לעיקרי הטיעון מטעמם, כי בעתירות חופש מידע רשאי בית המשפט לדון בטענות שלא נדונו על ידי הרשות מכוח סעיף 17(ד) לחוק. אלא שהמערערים נתפסים לכלל טעות בעניין זה. העובדה שסעיף 17(ד) מעניק לבית המשפט בעתירות לפי חוק חופש המידע סמכות להפעיל ביקורת שיפוטית החורגת מביקורת שיפוטית "רגילה" על סבירות החלטה ולקיים איזון זכויות ואינטרסים עצמאי, אין פירושה שראוי שהוא ישמע טענות שלא נשמעו בפני הרשות. מדובר בשני עניינים נפרדים לחלוטין.
47. בדומה, המערערים טוענים בפסי 21 לעיקרי הטיעון כי נוכח הוראות סעיף 9 לחוק חופש המידע, הרשות "לא תשמע וממילא לא תכריע בטענה לפיה יש להורות על מסירת מידע אם גילויו מהווה פגיעה בפרטיות", וכי האיזון בין הפגיעה בפרטיות לבין האינטרס הציבורי ייעשה לראשונה על ידי בית המשפט במסגרת סעיף 17(ד). טענה זו לוקה בשני כשלים לפחות. ראשית, נדרשת שמיעה על ידי הרשות משום שהרשות עשויה לקבוע, בניגוד לעמדתו של צד שלישי, כי מסירת המידע כלל לא תפגע בפרטיותו. כאשר זוהי החלטה המתקבלת על ידי הרשות, כלל אין צורך שבית המשפט יעשה שימוש בסמכויותיו לפי סעיף 17(ד). משתמע שלשית המערערים כבר הוכרע שמסירת המידע תפגע בפרטיותם (אף שלא טרחו לפרט האם וכיצד מתקיימת פגיעה כזו), וכל שנתר הוא שבית המשפט

יאון פגיעה זו עם האינטרס הציבורי. ואולם הרשות או כל גורם אחר לא קבעו עדיין כי מסירת המידע תפגע בפרטיותם (ואכן אין מדובר בפגיעה בפרטיות כמשמעה בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות). שנית, המערערים טוענים בטענתם לפיה האיזון בין הזכות לפרטיות לבין העניין הציבורי ייעשה לראשונה על ידי בית המשפט. כפי שפורט לעיל, סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע אוסר על מסירת מידע הפוגע בפרטיות "אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין". כאשר הרשות בוחנת אם פגיעה בפרטיות מותרת על פי דין, עליה לתת דעתה על סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות, המתיר פרסום שיש בו עניין ציבורי ושאינו כוזב. לפיכך, במסגרת השיקולים ששוקלת הרשות המינהלית ביחס להתקיימות הסייג שבסעיף 9(א)(ג), עליה לשקול גם את שאלת העניין הציבורי, והטענה לפיה עניין זה יישקל לראשונה על ידי בית המשפט במסגרת עתירה מינהלית היא שגויה.⁷

48. פסק הדין הראשון לא פגע בזכויות המערערים: לשיטת המערערים, פסק הדין הראשון פגע בזכויותיהם מבלי שנשמעו. את הפגיעה הנטענת יש לבחון בשני מישורים – ראשית, יש לשאול האם זכויותיהם של המערערים עלולות להיפגע ממסירת המידע; ושנית, האם זכות הטיעון שלהם נפגעה נוכח ההחלטה כי טענותיהם יישמעו בפני הרשות. כאשר לשאלה הראשונה, המערערים מקפידים שלא להסביר כיצד זכויותיהם עלולות להיפגע ממסירת המידע. המערערים הסתפקו בהצהרה הסתמית כי "חשיפת המידע עלולה לפגוע במערערים", בלי שאפילו רמזו איזו זכות שלהם תיפגע וכיצד. המערערים חוסיפו בעיקרי הטיעון מטעמם כי המשיבים 1-2 אינם חולקים על כך שזכויותיהם עלולות להיפגע, אולם המשיבים 1-2 יבקשו לתקנם – קיימת גם קיימת מחלוקת. אלא שלא ניתן אפילו להתחיל לברר מחלוקת זו משום שהמערערים, כאמור, לא הסבירו איזו זכות שלהם עלולה להיפגע וכיצד, וממילא אין בידינו להשיב לטענה שלא נטענה. מבלי שהובחר אלו זכויות של המערערים עלולות להיפגע וכיצד, הם לא ביססו את טענתם לפיה היה על בית המשפט לשמוע אותם בעתירה הראשונה כמשיבים, וזאת אף אם היו מתקבלות כל יתר טענותיהם בערעור. מכל מקום, כפי שנקבע בהחלטת כבי' השופט מזוז הנ"ל, ניתן יהיה לברר מחלוקת זו לאחר שהמערערים יסבירו לרשות כיצד, לשיטתם, מסירת המידע תפגע בהם.
49. ואולם אפילו ניתן היה לקבל את טענתם, שנטענה בעלמא, לפיה מסירת המידע תפגע בהם, אין בכך כדי לבסס את טענתם כי החזרת העניין לרשות המינהלית לשמיעתם פוגעת בזכות שלהם. המערערים לא נפגעו מקבלת העתירה, משום שנתונה להם זכות לטעון את מלוא טענותיהם בפני הרשות ואף לעתור נגד החלטתה, ככל שיראו צורך בכך. בית המשפט הכריע, כאמור, רק בשאלות זכותו של ראש הממשלה לפרטיות והאיזון בין זכותו של ראש הממשלה לבין האינטרס הציבורי. כאמור, למערערים אין מעמד ביחס לשאלה זו. לא הייתה להם זכות להישמע בפני הרשות המינהלית בטרם הכריעה בשאלה זו, לא הייתה להם זכות להישמע בפני בית המשפט ביחס לשאלה זו, וההכרעה בשאלה זו אינה פוגעת בזכות שלהם יותר משהיא פוגעת, ככל שהיא פוגעת, בכל אדם אחר.
50. לשיטת המערערים, הפגיעה בהם מתבטאת בטענות שיוכלו או לא יוכלו לטעון כעת בפני הרשות. ראשית, הם טוענים, לא יוכלו כעת להעלות בפני הרשות את אותם טעמי התנגדות שהציגה המדינה בפני בית המשפט קמא. אלא שאין מדובר בפגיעה בהם. כאמור, שאלת פרטיות ראש הממשלה והאיזון בינה לבין האינטרס הציבורי היא

⁷ החובח לשקול את האינטרס הציבורי במסגרת סעיף 9(א)(3) לחוק והפסיקה בעניין זה פורטו בהרחבה בסעיפים 21-19 הנ"ל.

שאלה שבה למערערים אין מעמד. שנית, טוענים המערערים, אם יעלו נימוקים שונים, הרשות תהיה כבולה בקביעות הנורמטיביות והעובדתיות של בית המשפט המחוזי. אלא שהמערערים לא הצביעו על קביעה עובדתית או נורמטיבית כלשהי שעליה הם חולקים ולכן לא ביססו פגיעה בחיבת זה. המערערים לא הצביעו על קביעה עובדתית או נורמטיבית החורגת משאלת הפגיעה בפרטיות ראש הממשלה, ולכן ממילא אין לקביעות השלכה על טענותיהם בדבר פגיעה בהם. המערערים יוכלו לטעון בהתאם לפסק הדין הראשון כל טענה שימצאו לנכון בדבר פגיעה אפשרית בהם, ויוכלו לטעון כל טענה בעניין האיזון בין פגיעה נטענת כזו לבין האינטרס הציבורי. עניינים אלה לא נדונו בפני בית המשפט, לא הוכרעו על ידו, ולכן אין כל פגיעה במערערים.

51. המערערים סומכים ידיהם על תקנה 6(א) לתקנות בתי המשפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), תשס"א-2001, לפיה המשיבים בעתירה יהיו מי שעלולים להיפגע מקבלת העתירה. גם טענה זו אינה מועילה לחם. ראשית, כאמור, המערערים לא טרחו להסביר איזו זכות שלחם עלולה להיפגע וכיצד. למעלה מכך. הוראת סעיף 17(ג) לחוק חופש המידע היא בבחינת דין מיוחד ביחס להוראות תקנה 6(א) הנ"ל שהיא דין כללי. כלל פרשנות בסיסי הוא כי דין מיוחד גובר על דין כללי (כך בכלל, וכך במיוחד לאור העובדה שבמקרה זה הדין המיוחד מעוגן בחקיקה ראשית והדין הכללי בחקיקת משנה). הדין המיוחד החל בעתירות לפי חוק חופש המידע הוא שמיעה "בדרך שיקבע" בית המשפט. את טענת המערערים כי לא מדובר בדין מיוחד וכללי אלא בדינים משלימים, אי אפשר לקבל. אילו חלה תקנה 6(א) על עתירות מסוג זה, לא היה כל צורך בהוראת סעיף 17(ג) לחוק. טענת המערערים כי סעיף 17(ג) נועד לאפשר לבית המשפט לקבוע את סדרי הדין לשמיעת צדדים שלישיים ("בכתב, בעל פה, עם או בלי חקירת עדים", כפי שטוענים המערערים בפסי' 23 לעיקרי הטיעון) ואינו מאפשר קביעה כי אלה יישמעו בפני הרשות המינהלית, אף היא הופכת את סעיף 17(ג) למיותר. שהרי בית המשפט ממילא רשאי לקבוע את סדרי הדין לעניין שמיעת המשיבים בעתירה מינהלית ובכלל זה לקבוע אם לשמוע אותם "בכתב, בעל פה, עם או בלי חקירת עדים", כלשון המערערים, ואין כל צורך בהוראת חוק מיוחדת בעניין זה (ר' בג"ץ 8071/01 יעקובוביץ נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסי' 11). סעיף 17(ג) לחוק אינו משום השחתת מילות המחוקק לריק רק משום שבמסגרת שמיעת צדדים שלישיים "בדרך שיקבע" בית המשפט רשאי שלא לשמוע אותם בעצמו כמשיבים אלא באמצעות החזרת העניין לשמיעה בפני הרשות המינהלית או בדרכים אחרות.

52. לסיכום, המערערים לא הרימו את הנטל להראות כי בית המשפט המחוזי חרג מסמכותו בפסק הדין הראשון; הם לא טרחו להסביר כיצד, לשיטתם, מסירת המידע תפגע בזכות שלחם; ואף בהנחה שמסירת המידע תפגע בהם, לא עלה בידם להצביע על כך ששמיעתם בפני הרשות המינהלית לפני שמיעתם בפני בית המשפט תפגע בהם. כפי שנקבע על ידי בית המשפט קמא בפסק הדין חשני וכפי שנקבע על ידי כב' השופט מוזו בדחותו את הבקשה לסעוד זמני, המערערים יוכלו להישמע בפני הרשות בהתאם להוראות סעיף 13 לחוק חופש המידע, וככל שעמדתם לא תתקבל פתוחה בפניהם הדרך להציג את עמדתם גם בפני בית המשפט.

53. נוכח האמור יתבקש בית המשפט לדחות את הערעור ולחייב את המערערים בהוצאות המשיבים 1-2.

נספח "8"

הודעת הערעור מטעם המשיבים 1-2

מיום 3.1.2016

עמוד 90

בית המשפט העליון
ענ"מ 56/16
זמונה על יישום חוק חו נ. רביב דרוקר
תאריך הגשה: 03/01/16

בית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט לערעורים מינהליים

הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה

בנימין נתניהו, ראש הממשלה

על ידי פרקליטות המדינה

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590; פקסי: 02-6467011

המערערים

נ ג ד

רביב דרוקר

חדשות 10 בע"מ

ע"י בי"ב עוה"ד יונתן ברמן ואחי

מרחי הרכבת 58, תל אביב 6777016

טל: 03-5602225; פקסי: 03-5601755

המשיבים

הודעת ערעור מטעם המדינה

1. מוגשת בזאת הודעת ערעור מטעם המדינה על פסק דינו של בית משפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (כ"ב השופט ד' מינץ) (להלן: בית המשפט קמא), בעה"ס 15-09-28606 (להלן: פסק הדין ו-העתירה). פסק הדין ניתן בהעדר הצדדים ביום 2.12.2015 והומצא למדינה בו ביום.

צילום פסק דינו של בית משפט קמא מצורף ומסומן נספח א'.

2. בתמצית – מזכירות ראש הממשלה מנהלות רישום של כלל השיחות הנכנסות והיוצאות אל ראש הממשלה וממנו. בכלל רישום זה – זהות המשוחח ושעת השיחה. רישום זה אינו מחוייב על פי דין כלשהו, נעשה לצורך יעילות עבודת המזכירות, וראש הממשלה עצמו כלל לא היה מודע לו.

באופן טבעי, ונוכח האופי האינטנסיבי של עבודת ראש הממשלה, במשך כל שעות היממה מנהל ראש הממשלה שיחות מקצועיות, פוליטיות ופרטיות. ברי, כי לא ניתן לעשות בזמן אמת הבחנה של ממש בין שיחות אלו, ועל כן, כלל השיחות נרשמות.

3. המשיבים ביקשו, מכוח חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן – החוק), את פירוט מועדי השיחות בהן שוחח ראש הממשלה, בתקופה מסוימת, עם שני אישים שהם **חברים פרטיים** שלו – שלדון אדלסון, שהוא הבעלים של עיתון "ישראל היום", ועמוס רגב, עורכו של עיתון זה. בקשתם נדחתה על ידי המערער 1, הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן – הממונה), וזאת מכוח הסייג הקבוע בסעיף 9(א)(3) לחוק, שעניינו פגיעה בפרטיות. המשיבים עתרו לבית משפט קמא.
4. בפסק דינו, קבע בית משפט קמא כי "המידע המבוקש נמצא בתחום ה"אפור" של עניינים פרטיים המוחרגים בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע". במסגרת פסק הדין נקבע כי על הממונה להעביר למשיבים את פרטי המידע האמורים, וזאת לאחר פנייה לקבלת עמדתם של שלדון אדלסון ועמוס רגב אשר מהווים צד ג' אשר עלול להפגע ממסירת המידע.
5. המערערים יטענו, בכבוד הראוי, כי שגה בית משפט קמא בפסק דינו. האחת, המערערים יטענו כי בהתאם **לחוק** (ונרחיב בעניין זה), מסירת המידע המבוקש פוגעת פגיעה משמעותית בפרטיות ראש הממשלה, ואינה ב"תחום האפור" של הפרטיות. לצד זאת יטענו המערערים, ושוב בכבוד הראוי, כי אף ראש הממשלה, לצד כל ההיבטים הציבוריים המעוגנים בעצם מהות תפקידו, זכאי למרחב מוגן של פרטיות. לעמדת המערערים, בית משפט קמא לא נתן משקל מספיק לזכות זו של ראש הממשלה לפרטיות.
- לעמדת המערערים, תוצאת פסק דינו של בית משפט קמא מרוקנת את מרחב הפרטיות של ראש הממשלה מכל תוכן, ומותירה אותו ללא מרחב חיוני זה.
6. נוכח האמור, ומהטעמים שיפורטו, יטענו המערערים כי דין הערעור להתקבל, ודינו של פסק דינו של בית משפט להתבטל, תוך חיוב המשיבים בהוצאות המערערים.

רקע עובדתי תמציתי

7. נקדים ונאמר – כידוע לכל, ראש הממשלה מוקף אנשים, מאבטחים ואחרים רוב זמנו, ומרחב הפרטיות שלו מצומצם עד למאוד. כמו כן, נבקש לציין עוד כי ראש הממשלה מקיים את שיחותיו באמצעות הטלפון הקווי, ואינו מחזיק בטלפון נייד משל עצמו וזאת בשל שיקולי אבטחה.
8. ככלל, שיחות הטלפון של ראש הממשלה, הן שיחות שעניינן עבודתו המיניסטריאלית והן שיחותיו הפרטיות, לרבות שיחותיו עם חבריו ובני משפחתו, הן שיחות מתוך המשרד והן מחוצה לו, לרבות ברכבו ובביתו, נערכות באמצעות מזכירותיו. למותר לציין כי הדבר מותר לכתחילה, ככל שר הזכאי לסיוע מינהלי מעובדי לשכתו.

9. הגם שלא קיימת חובה בדין לעשות זאת, המזכירות מתעדות כל שיחה במסמך Word יומי, בו מתועדים נמען השיחה, מי יזם את השיחה, שעת השיחה והאם השיחה בוצעה מהבית או מהמשרד. משך השיחה אינו מתועד. בסוף כל יום מודפס המסמך ונשמר בלשכת ראש הממשלה, בהיותו מסווג. יודגש, כי אין כל תיעוד לתוכן השיחה או לסיווגה כפרטית, פוליטית או מיניסטריאלית, מסווגת ביטחונית או לא מסווגת ביטחונית.

נבקש להבהיר, כי התיעוד במסמך אינו מדויק בהכרח ואף יתכן, בסיטואציה כזו או אחרת, כי שיחות יערכו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו.

תיעוד זה נעשה, בעיקרו של דבר, לצרכי המזכירות, וזאת בין היתר בשים לב לתחלופה במהלך היום של המזכירות, ועל מנת לוודא שישנו זיכרון רציף במהלך היום של השיחות שכבר התקיימו. פועל יוצא הוא, כי התרשומת האמורה מייצרת מידע החושף את התנהלותו של ראש הממשלה במתחם האישי ביותר – עם מי הוא משוחח, מתי, באיזו תדירות וכד'.

נעיר, כי במהלך הטיפול בסוגיה, נבדק העניין מול ראש הממשלה, ונמצא כי הוא כלל לא היה מודע לתיעוד זה.

10. ביום 11.2.2015 הגיש המשיב 1 בקשה לפי החוק לקבלת פרטים על אודות שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה עם שלדון אדלסון ועמוס רגב: שיחות נכנסות ויוצאות, תדירות הקשר, מספר השיחות, מועד השיחה - תאריך ושעה – ומשך השיחה. הבקשה התייחסה לתקופה של שלוש השנים שקדמו ליום 11.2.2015.

11. ביום 11.6.15 נשלחה למשיב 1 החלטת הממונה בבקשה. הבקשה נדחתה בשני נימוקים: הראשון, כי המידע ביחס לתקופה שעד חודש מרץ 2014 הועבר לארכיון המדינה, ועל כן הוראות חוק חופש המידע אינן חלות על המידע. כפי שתבהירה המדינה בבית משפט קמא, אין היא עומדת עוד על נימוק זה, ועל כן לא נידרש לו עוד.

השני, מאחר שהמידע המתייחס לתקופה שלאחר חודש מרץ 2014 ועד סוף שנת 2014, אשר מצוי במשרד ראש הממשלה, הוא מידע אודות שיחות פרטיות של ראש הממשלה עם הי"ח אדלסון ורגב, שהם חבריו האישיים, והשיחות עימם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית, אין כל מקום למסרו בהתאם להוראות חוק חופש המידע. לפיכך, נדחתה הבקשה בהתאם לסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע.

12. המשיבים עתרו לבית משפט קמא. ביום 19.11.2015 הוגשה תגובת המערערים לעתירה. המשיבים פנו למערערים בבקשה לפרטים נוספים, והמדינה השיבה לפנייה זו. ביום 25.11.2015 התקיים דיון בעתירה, וביום 2.12.2015 ניתן פסק דינו של בית משפט קמא.

13. בפסק דינו, קבע בית משפט קמא כי המידע המבוקש "נכלל בתחום ה"אמור" של "עניינים פרטיים" המוחרגים בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע. בית משפט קמא דחה את טענות העותרים שם כי "עצם העובדה שהמידע מתועד בידיעת ראש הממשלה, אינה מאפשרת לו לטעון כי מסירת המידע מהווה פגיעה בפרטיות", בקובעו כי: "קל וחומר שאין בתייעוד המידע כשלעצמו כדי להוות הסכמה מכללא כאמור לפרסומו".

בעניין זה נעיר אך כי נפלה טעות עובדתית בעניין זה, שכן, כאמור בראשית הדברים, ראש הממשלה כלל לא היה מודע לתייעוד זה.

הקביעה העיקרית, אליבא דבית משפט קמא, היא כי בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק, במקרה זה, "העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית המידע, ובלכד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין". זאת, נוכח קביעת בית משפט קמא לפיה "המידע הנוסף מעורר עניין ציבורי".

בשולי פסק דינו, קבע בית משפט קמא כי טרם חשיפת המידע, על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע, ולהודיע לאדלסון ורגב על תוצאות העתירה, ועל זכותם להתנגד למסירת המידע.

14. בעניין אחרון זה נבקש לעדכן כי ביום 17.12.2015 פנה הממונה על חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה במכתב אל אדלסון ורגב, עדכן אותם אודות פסק הדין, וביקש את עמדתם לעניין פרסום המידע.

ביום 21.12.2015 הגישו אדלסון ורגב עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, ובה ביקשו את ביטול פסק דינו של בית משפט קמא (עת"מ 44200-12-15). זאת, בעיקרו של דבר, בטענה כי בהעדר שמיעת עמדתם בעניין, לא היה מוסמך בית משפט קמא להכריע בעתירה. ביום 23.12.2015 פנה בא כוחם של אדלסון ורגב וביקש מהממונה כי יאריך את המועד לתשובתם, עד לאחר הכרעה בעתירה שהגישו, או עד הכרעה בערעור זה.

ביום 30.12.2015 נדחתה עתירת אדלסון ורגב. בו ביום, פנה בא כוחם ועדכן כי בכוונתם להגיש ערעור על פסק דין זה.

ברי, כי לאחר קבלת תשובות אדלסון ורגב לפניית הממונה, על הממונה לשקול את הבקשה לאור תשובות אלו, ולקבל החלטה מנהלית בעניין.

טענות הצדדים בעניין החלטה עתידית זו שמורות להם כמובן, ואין בעצם הערעור בכדי להשליך על כך, למעט כמובן אם יתקבל הערעור, ואזי יתייחר הצורך לקבל החלטה נוספת בעניין. מכאן הערעור שבפנינו.

עמדת המדינה

רקע נורמטיבי

חוק חופש המידע

15. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק.
16. יחד עם האמור, כמרבית הזכויות, גם הזכות למידע אינה זכות מוחלטת אלא יחסית, והחוק מסייגה, בין היתר נוכח ההגדרה הרחבה שניתנה למונח "מידע" בסעיף 2 לחוק.
- האיזון שמתווה החוק בין הזכות לחופש המידע ובין זכויות ואינטרסים אחרים בא לידי ביטוי בעיקר בסעיפים 8 עד 14 לחוק. כך, לדוגמה, סעיף 14 לחוק מוציא מתחולתו את המידע שנאגר אצל גופים שונים, כגון מערך המודיעין של צה"ל.
17. סעיף 8 לחוק עוסק במצבים בהם רשאית הרשות לדחות בקשה לקבלת מידע מטעמים מינהליים-טכניים, כגון כאשר הטיפול בבקשה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה.
18. סעיף 9(א) לחוק מונה מקרים בהם הרשות לא תמסור מידע, כדוגמת מידע שבגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה, או מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין. סעיף 9(ב) לחוק מונה מקרים בהם הרשות רשאית לסרב לבקשה לקבלת מידע, כדוגמת מידע אודות דיונים פנימיים של הרשות, מידע שאי-גילוי היה תנאי למסירתו לרשות ועוד.
19. נבקש להביא את לשונו של הסייג הקבוע בסעיף 9(א) לחוק:

"(א) רשות ציבורית לא תמסור מידע שהוא אחד מאלה:

(1) מידע אשר בגילוי יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בביטחון הציבור או בכבודו או בשלמו של אדם;

(2) מידע בנושאים ששר הביטחון, מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה, קבע אותם בצו, באישור הועדה המשותפת;

(3) מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן - חוק הגנת הפרטיות), אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין;

(4) מידע אשר אין לגלותו על פי כל דין" (ההדגשות הוספו)

20. מקום בו בוחנת הרשות בקשה לקבלת מידע, ושוקלת אפשרות לדחותה על יסוד הסייגים בסעיף 8 או סעיף 9 לחוק, הרי שבחתימה לסעיף 10 לחוק, עליה ליתן דעתה, בין היתר, לעניינו של המבקש במידע ואת העניין הציבורי שבגילוי המידע "מטעמים של שמירה על בריאות הציבור או בטיחותו, או שמירה על איכות הסביבה", כלשון החוק.

לעניין זה, ראו סעיף 21 לפסק דינה של השופטת א' חיות בע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ (פורסם באתר הרשות השופטת, 19.1.2006).

21. לעניין היחס בין הסייגים הקבועים בסעיפים 8-9 לחוק, לסעיף 10 לחוק, נבקש להזכיר את דבריו של כבוד השופט א' שהם בפסק דינו בע"מ 2820/13 רוזנברג נ' רשות האכיפה והגביה (פורסם באתר הרשות השופטת, 11.6.2014) (להלן – פס"ד רוזנברג):

"כאמור, סעיף 9(א) לחוק אוסר על הרשות הציבורית למסור מידע הנוגע לקטגוריות מסוימות, ובהן מידע הפוגע בפרטיות (סעיף 9(א)(3) לחוק). **השאלה, האם קיים בידי הרשות שיקול דעת במקרים מעין אלה, היא שאלה פרשנית, אשר ניתן לזהות בה גישות שונות.** בין היתר, כרוכה שאלה זו בקביעת היחס בין סעיף 9(א), לבין סעיף 10, המורה לרשות "בבואה לשיקול סירוב למסור מידע לפי חוק זה, מכוח הוראות סעיפים 8-9", לתת את דעתה לעניינו של המבקש ולעניין הציבורי במסירת המידע. בכך, מצווה סעיף 10 על הרשות להפעיל שיקול דעת, אך ספק אם סעיף זה מתייחס גם למצבים המנויים בסעיף 9(א) לחוק. ניתן לטעון, מחד גיסא, כי סעיף 10 אינו עורך הבחנה בין סעיף 9(א) לסעיף 9(ב), ומשתמע מכך שהוא חל גם על סעיף 9(א). מאידך גיסא, יש טעם בטענה לפיה סעיף 10 דן במצב שבו הרשות שוקלת סירוב, וניתן לטעון שבכך הוא מכוון לסעיפים 8 ו-9(ב) בלבד, שכן בסעיף 9(א), נאסר על הרשות למסור מידע".

בפסק הדין האמור לא הוכרעה סוגיה זו, אך בית המשפט שם יצא מנקודת הנחה כי הרשות רשאית לשיקול את מסירת המידע.

22. סעיף 11 לחוק חופש המידע מוסיף וקובע כי אף מידע שהרשות רשאית או חייבת שלא למסרו, יש לגלותו אם ניתן לעשות כן תוך השמטת פרטים, התניית תנאים בדבר השימוש במידע וכיוצא בזה.

23. עוד קובע החוק הסדרים להגנה על זכויותיו של צד שלישי, שמסירת המידע המבוקש עלולה לפגוע בו. הרשות נדרשת להודיע לצד השלישי על כוונתה למסור את המידע ולאפשר לו להביע את התנגדותו לכך עוד בטרם תמסור את המידע בפועל.

אם החליטה הרשות לדחות את התנגדותו של הצד השלישי, עליה לעכב את מסירת המידע עד חלוף התקופה להגשת עתירה או עד שהוחלט לדחותה, לפי העניין. נבקש להביא את לשונו של סעיף 13 לחוק חופש המידע לעניין זה:

"(א) נתבקש מידע הכולל פרטים על אודות צד שלישי, אשר מסירתם עלולה לפגוע בצד השלישי, והרשות הציבורית שוקלת לאפשר למבקש המידע לקבל את המידע, תודיע הרשות לצד השלישי, בכתב, על דבר הגשת הבקשה ועל זכותו להתנגד למסירת המידע ותודיע על כך למבקש; קיבל אדם הודעה כאמור, רשאי הוא להודיע לרשות, בתוך 21 ימים, כי הוא מתנגד לבקשה, בנימוק שאין למסור את המידע, כולו או מקצתו, מכוח הוראות סעיף 9 או הוראות כל דין; 21 הימים האמורים לא יבואו במנין המועדים המנויים בסעיף 7.

(ב) החליטה הרשות הציבורית לדחות את התנגדותו של הצד השלישי, תמציא לו, בכתב, את החלטתה המנומקת, ותודיע לו על זכותו לעתור נגד החלטתה על פי חוק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף 7(ב) לא תאפשר הרשות הציבורית את קבלת המידע המבוקש, בטרם חלפה התקופה להגשת העתירה או בטרם הוחלט לדחותה, לפי העניין, אלא אם כן הודיע הצד השלישי שהתנגד, בכתב, כי הוא מוותר על זכותו להגישו".

24. סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע קובע:

"על אף הוראות סעיף 9, רשאי בית המשפט להורות על מתן מידע מבוקש, כולו או חלקו ובתנאים שיקבע, אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין".

הזכות לפרטיות

25. הזכות לפרטיות מעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. וכך קובע סעיף 7 לחוק היסוד, שכותרתו "פרטיות וצנעת הפרט":

- "(א) כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו.
- (ב) אין נכנסים לרשות היחיד של אדם שלא בהסכמתו.
- (ג) אין עורכים חיפוש ברשות היחיד של אדם, על גופו, בגופו או בכליו.
- (ד) אין פוגעים בסוד שיחו של אדם, בכתביו או ברשומותיו."

זו נקודת המוצא. הזכות לפרטיות מוכרת בשיטת המשפט הישראלית. נבקש לציין כי אף בטרם עוגנה בחוק היסוד, הוכר מעמדה של הזכות לפרטיות כזכות יסוד המעוגנת בחקיקה פרטיקולרית – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות) – הקובע כי מגיעה בפרטיות תהווה עוולה אזרחית, ובנסיבות מסוימות אף עבירה פלילית (סעיפים 4-5 לחוק הגנת הפרטיות).

26. בפסק דינה של כבוד השופטת ע' ארבל בע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פורסם באתר הרשות השופטת, 15.9.2009) (להלן – עניין התנועה לחופש המידע) עמד בית משפט נכבד זה על הזכות לפרטיות, וקבע:

"19. במוקדה של הזכות לפרטיות ניצבות האוטונומיה של הפרט וההכרה באינדיבידואל. זכותו של אדם לפרטיות מאפשרת לו לקבוע את קווי דמותו ולעצב את יחסיו עם סביבתו, כמו-גם את הגדרתו העצמית. **הזכות לפרטיות מצויה בליבתו של מושג החירות, ניתן אף לומר כי היא תמציתו.** היא ציר מרכזי המגדיר את יחסי הפרט אל מול החברה במשטר הדמוקרטי. אין כל תימה על כן כי הזכות לפרטיות זכתה למעמד חוקתי ועוגנה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (סעיף 7 לחוק היסוד. ראו גם: בג"ץ 8070/98 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד הפנים, פ"ד נח(4) 842 (2004); בג"ץ 6650/04 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בנתניה (לא פורסם, 14.5.06), פסקה 9 לפסק דינו של הנשיא. להלן: עניין פלונית). **זאת ועוד, הזכות לפרטיות כרוכה בעבותות גם בזכות היסוד לכבוד, כאשר זו האחרונה מקרינה על זו הראשונה ותורמת לעיצוב דמותה.**

ואולם, מעמדה של הזכות לפרטיות כזכות יסוד בוצר עוד קודם לכן, כעולה גם מחוק הגנת הפרטיות האוסר על גניעה בפרטיותו של אדם ללא הסכמתו (סעיף 1 לחוק) ומחפסיקה ... זכות זו, שהגדרתה המסורתית והתמציתית היא כ"זכות להיעזב במנוחה" (the right to be let alone), כפי שהוגדרה בארצות הברית על-ידי וורן וברנדייס במאמרם הידוע: Samuel Warren & Louis Brandeis, *The Right to Privacy*, 4 Harv.L.Rev. 193 (1890), הוכתרה כאחת "מהחשובות שבזכויות האדם בישראל" (ע"פ 1302/92 מדינת ישראל נ' נחמיאס, פ"ד מט(3) 309, 353 (1995)). עוד תוארה כ"אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי והיא אחת מזכויות העל המבססות את הכבוד והחירות להן זכאי אדם כאדם, כערך בפני עצמו" (ע"פ 5026/97 גלעם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (לא מורסם, 13.6.99)). הוסבר כי "הזכות לפרטיות היא רבת ערך דווקא בחברה פתוחה הנוטה יותר ויותר להתערב בענייני אזרחיה בין באמצעות מוסדות השלטון ובין באמצעות התקשורת הנישאת על כנפי עקרון זכות הציבור לדעת" (בג"ץ 2481/93 דיין נ' מפכ"ל המשטרה, פ"ד מח(2) 456, 487 (1994)). להלן: עניין דיין" (ההדגשות הוספו).

אחר ששמנו דברים אלו נגד עיננו, נמשיך ונבחן את מושג הפרטיות.

27. במאמרו "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" משפט וממשל י"א 11 (2007) עומד המלומד מ' בירנהק על חשיבותה של הפרטיות. מבלי לשכוח לרגע את העניין הספציפי בו אנו עוסקים בערעור זה, נבקש להביא מילים מספר על אודות הצורך בפרטיות:

"צורך במרחב אישי – אנו זקוקים למרחב שבו נוכל להיות לבד. לעיתים הכוונה היא לכידוד מהסביבה. כלומר, למרחב פיזי ... אנו זקוקים לעיתים שיניחו לנו. הדרישה למרחב פרטי מופנית כלפי כל האחרים: המדינה, החברה, אנשים אחרים ... אנו זקוקים למרחב האישי הפרטי הזה שלאחרים לא תהיה גישה אליו ..."

28. הגדרת המונח פרטיות היא עניין מורכב, והיקפו של המונח פרטיות לא נקבע במפורש. לעניין זה ראו ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני (פורסם באתר הרשות השופטת, 27.2.2008). וכך מסוכם עניין זה בפס"ד התנועה לחופש המידע:

"המונח 'פרטיות' והיקפו לא הוגדרו הגדרה מדויקת. זהו מונח מופשט שאת גבולותיו המוגדרים קשה לקבוע ... הקושי בקביעת הגדרתה של הזכות לפרטיות נובע בחלקו, כפי שמסביר בירנהק במאמרו, מכך שמדובר בזכות מורכבת הפועלת באופן שונה במעגלים חברתיים, תרבותיים וכלכליים שונים, שעיצובם תלוי הקשר חברתי וטכנולוגי. יחד עם זאת, הציר המשותף למעגלים השונים הוא של שליטת האדם ביחידה האוטונומית שלו ... הקושי להגדיר את הזכות לפרטיות הגדרה ברורה וממצה הביא להימנעותו של המחוקק מהגדרת המונח 'פרטיות' שבחוק. תחת הגדרה פוזיטיבית בחר המחוקק בטכניקה חקיקתית של הגדרת טיפוסים מצבים שייחשבו כפגיעה בפרטיות (סעיף 2 לחוק)".

באשר להיקף ההגנה על זכות זו, קבעה השופטת ארבל כך:

"כיתר הזכויות המוכרות במשפטנו, לרבות אלה שזכו למעמד חוקתי, אף הזכות לפרטיות אינה בלתי-מוגבלת. מעמדה החוקתי אינו מקנה לה הגנה מוחלטת אל מול זכויות ואינטרסים אחרים. יחד עם זאת, בפסיקת בית משפט זה צוין כי משניתן לזכות לפרטיות מעמד חוקתי יש לפרשה מתוך מבט רחב, "...מתוך גישה מהותית ולא גישה "לגליסטית"... מתוך גישה עניינית ולא מתוך גישה "טכנית" או "פדנטית"...".

29. כעולה מהאמור לעיל, סעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע מפנה לחוק הגנת הפרטיות לעניין משמעות "פגיעה בפרטיות".

30. חוק הגנת הפרטיות קובע כי פגיעה בפרטיות היא, בין היתר, שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה (סעיף 9(2) לחוק).

31. בפסק דינו של בית משפט נכבד זה בע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994) (להלן – עניין ונטורה) נדונה משמעות המונח "ענייני הפרטיים של אדם".

כבוד השופט ג' בך הגדיר בפסק דינו בעניין ונטורה את ענייני הפרטיים של אדם כמתייחס ל:

"כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו, יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה".

לעומת זאת, כבוד השופט ט' שטרסברג-כהן סברה כי אין ליצור רשימה כוללת של עניינים שיש לראות בהם "ענייני הפרטיים של אדם", אלא יש לבחון כל עניין על-פי ההקשר בו הוא מופיע.

32. בעניין התנועה לחופש המידע נקבע כי ככלל, הפרטים שמנה כבוד השופט ג' בך בעניין ונטורה אכן מהווים עניין מענייני הפרטיים של אדם, אולם ההחלטה האם מדובר ב"ענייני הפרטיים של אדם", לפי חוק הגנת הפרטיות תיבחן בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו ולהקשרו (פסקה 23 לפסק הדין).

חוק נתוני תקשורת

33. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007 (להלן – חוק נתוני תקשורת) מסדיר את העברתם של נתוני תקשורת אל רשות חוקרת. נתוני תקשורת מוגדרים בחוק שם, ואין מחלוקת כי בהינתן שאצלנו המידע נרשם על ידי מזכירות הממשלה, חוק נתוני תקשורת אינו חל בעניין זה.

34. עם זאת, המערערים טענו בבית משפט קמא (ובית משפט קמא לא מצא לנכון להידרש לעניין זה כלל) כי חוק נתוני תקשורת יש בו בכדי ללמד על הסוגיה מושא הערעור, וכי ניתן להקיש מההסדר הקבוע בחוק נתוני תקשורת על רגישותם של נתונים אלו.

35. חוק נתוני תקשורת מסדיר את סמכויותיהן של רשויות חקירה לקבל לרשותן "נתוני תקשורת" ו"נתוני תעבורה" מבעלי רישיונות בזק. סעיף 1 לחוק נתוני תקשורת מגדיר "נתוני תעבורה":

"נתוני תעבורה", לעניין מנוי, מיתקן בזק, מקום או מועד מסוימים - כל אחד מאלה:
(1) סוג מסר הבזק;

- (2) נתונים מזהים של מיתקן בוק שהוא מקור מסר הבזק, יעדו או מצוי בנתיבו ;
- (3) נתונים מזהים של המנוי שהוא מקור מסר הבזק או יעדו ;
- (4) מועד השידור או הקבלה של מסר הבזק ;
- (5) משך מסר הבזק, נפחו או היקפו"

ו"נתוני תקשורת" מוגדרים בחוק נתוני תקשורת כך :

"נתוני מיקום, נתוני מנוי או נתוני תעבורה, והכל למעט תוכנו של מסר בזק"

"מסר בזק" מוגדר בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 :

"מסר בזק" - מסר המשודר, המועבר, הנקלט או הנמסר לשידור או להעברה במיתקן בזק"

36. כלומר, בכל הנוגע לשיחות טלפון, מסדיר חוק נתוני תקשורת את קבלתם מחברות התקשורת, בין היתר, של נתונים אודות יוזם השיחה ומקבלה ומועד קיום השיחה.
37. אשר להסדרים אותם קובע חוק נתוני תקשורת. קבלת נתונים כאמור מותנית **בצו שיפוטי** או בקבלת **היתר מנהלי במקרים דחופים**. בית המשפט רשאי ליתן צו כאמור אם שוכנע כי הדבר נדרש "ובלבד שאין בקבלת נתוני התקשורת כאמור כדי לפגוע, במידה העולה על הנדרש, בפרטיותו של אדם" (סעיף 3א) לחוק).
38. חוק נתוני תקשורת נתקף בעתירה אשר הגישה האגודה לזכויות האזרח לבית משפט נכבד זה, ובה תקפה את חוקתיות החוק.
- העתירה נדחתה בסופו של יום בפסק דין בג"ץ 3809/08 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל** (28.5.2012, פורסם באתר הרשות השופטת) (להלן – **פסק דין האגודה לזכויות האזרח**).
39. נקודת המוצא של בית משפט נכבד זה בדיונו **בפסק דין האגודה לזכויות האזרח** היא כי ההסדר הקבוע בחוק נתוני תקשורת, המסדיר העברה של נתוני תקשורת, פוגע בזכות החוקתית לפרטיות. הנה כך דבריה של כבוד הנשיאה ד' ביניש בפסק דינה, בעניין זה :

"החוק נשוא העתירות שלמינו מאפשר, כאמור, השגת נתוני תקשורת הנוגעים לשיחותיו של מנוי ונמעניה, סוג המסרים שהוא מעביר, היקפם, משכם ועוד. למעשה, וכך אף עולה מלשונו, מאפשר החוק השגת כלל המידע הנוגע למסר המועבר, למעט תוכנו. בנוסף מאפשר החוק להשיג מידע רב על המנוי, בלא קשר למסר שהעביר; מיקומו הנוכחי של המנוי ומיקומו (במבט צופה פני עבר ועתיד), כתובתו, אמצעי התשלום שבו השתמש לרכישת המכשיר שברשותו ועוד. בנוסחו הכללי מאפשר החוק להשיג נתוני תקשורת על כל אדם המעורב בעבירה, בין אם הוא הקרבן, החשוד, או גורם אחר היכול להוביל את גורמי החקירה אל קצה חוט. מעבר לכך, וגם אם כתוצר לוואי שלו, במסגרת הסמכויות שמקנה החוק מקבלות הרשויות נתוני תקשורת נוספים הנוגעים לפרטים נוספים, שאינם מעורבים בהכרח בעבירה כלשהיא, ושיעמם יצר האדם המעורב בעבירה קשר.

לכאורה די בסקירת הסמכויות שמקנה החוק בכדי להגיע למסקנה, שגם המדינה אינה חולקת עליה, כי החוק אכן גורם לפגיעה חוקתית בזכות לפרטיות והדברים ברורים; במסגרת המעקב אחר מנוי, יכולה רשות החקירה לצפות בהרגלי השימוש שלו בטלפון הנייד, במחשב ובאינטרנט, וכך לאתר את הרשת החברתית שלו, ואת פעילותו הן בשעות עבודתו והן בשעות הפנאי. אף אם נניח כי ישנה הצדקה לקיום המעקב, וגם ככל שמנוי זה מעורב באופן כלשהוא בעבירה שיש למנועה, אין ספק כי פרטיותו נפגעת כאשר צעדיו נבחנים באופן כזה. ברי, כי מעקב אחר אדם, גם אם הוא לצורך חקירה פלילית, יכול שיעלה פרטים אחרים, שידיעתם מהווה פגיעה בפרטיותו ובצנעת הפרט של האדם, כגון בעיות בריאותיות, הרגלי צריכה, העדפותיו המיניות, וכיוצא באלה. בכל אלה יש כדי לפגוע בפרטיות האדם מעצם היוודעם לאתר המקבל את הנתונים, וכודאי יש בהם פוטנציאל לפגיעה בפרטיותו כאשר יכול שיעשה בהם שימוש לצרכי חקירה. כך הם הדברים גם ביחס לצדדים שלישיים עימם מנהל הפרט המעורב בעבירה קשר כלשהוא. בעתירתן מצויות העותרות תרחיש הדומה למתואר בספרו של ג'ורג' אורוול "1984". גם אם לא נקבע כי כבר הגענו לתרחיש בלהות שכזה, אין ספק כי לתחושת המעקב - הידיעה כי עיניהן

של רשויות החקירה פקוחות ויכולות לבחון כל אדם בכל מקום ובכל שעה - השפעה "ממשמעת" על התנהלותו של האדם, גם במרחב הפרטי ... במצב דברים זה, נראה כי נוכל להניח כי חוק נתוני תקשורת אכן פוגע בזכות החוקתית לפרטיות".

כלומר, נקודת המוצא היא שהעברת מידע אודות נתוני התקשורת של אדם – עם מי הוא מתקשר, מתי ונתונים דומים – פוגע בזכות החוקתית שלו לפרטיות.

40. עם זאת, אל מול הפגיעה בזכות לפרטיות, הציגה המדינה את תכלית החוק. וכך סוכמה בפסק הדין תכלית החוק כפי שהציגה אותה המדינה:

"תכליתו של החוק, כפי שהציגה אותה בפנינו המדינה, היא ליתן בידי המשטרה ורשויות החקירה האחרות כלים אפקטיביים למאבק בפשיעה, בעולם המודרני המתפתח"

כלומר, קביעתו מלכתחילה של הסדר הפוגע בפרטיות באמצעות איסוף והעברת נתוני תקשורת נעשתה לצורך מאבק בפשיעה.

41. בסופו של יום, נדחו העתירות אשר תקפו את חוק נתוני תקשורת. ואולם, נבקש להביא את דברי כבוד הנשיאה ד' ביניש, בסכמה את תוצאות פסק הדין:

"לאחר שבחנו בקפידה את מכלול ההסדרים שגובשו בחוק נתוני תקשורת ובוהליו, באנו לכלל מסקנה כי בשים לב לפרשנות הראויה להפעלת הסמכויות הקבועות בו - הקוראת בעיקרה להפעילו בצמצום ובנסיבות המתחייבות בלבד - לא נמצאה בפנינו עילה להתערבות חוקתית. עם זאת, והעניין הודגש על-ידינו פעם אחר פעם, על רשויות האכיפה מוטלת מלאכה נכבדה של שימוש ראוי בסמכויות שהוענקו להם, תוך הפעלת שיקול דעת זהיר והקפדה יתרה על כי ההסדרים הפוגעניים שבחוק יופעלו רק בהיקף ובמידה המתחייבת. כן מוטלת בהקשר זה אחריות רבה על הכנסת ועל היועץ המשפטי לממשלה, האמונים על-פי חוק על קיום ביקורת שוטפת בעניין היקף השימוש שנעשה בחוק. כך הם הדברים ביחס לבתי המשפט בפניהם יונחו בקשות להתיר קבלת נתוני תקשורת בהתאם לחוק.

אנו מניחים, ומקווים, כי כל הרשויות המעורבות בהפעלתו של החוק יקפידו על קלה כעל חמורה כי הסמכויות שהקנה המחוקק לא יופעלו שלא לצורך, ובהתאם לאמות המידה המצמצמות אותן התווינו בפסק דיננו.

נסכם – החוק בישראל מסדיר העברה של נתונים דוגמת אלו אשר התבקשו במקרה שלפנינו מידי בעל רישיון בוק לידי רשויות חקירה. ואולם, זאת לצורך מלחמה בפשיעה, ובאמצעות דרך המלך של צווים שיפוטיים, ובמקרים חריגים ודחופים – היתר מנהלי.

42. כאמור לעיל, חוק נתוני תקשורת כמוכן אינו תל בעניינו, והוא מסדיר את מסירתם של נתונים מסוגים שונים, ובכלל זה נתונים מהסוג המבוקש בעניינו, בהקשר שונה. יחד עם זאת, לטעמם של המערערים, יש בהסדרים הקבועים בחוק ובפסיקת בית המשפט לגביו, כדי ללמד על רגישותם של נתונים מסוג זה ועל הפגיעה בפרטיות הכרוכה במסירתם.

עמדת המדינה – שגה בית משפט קמא בפסק דינו

43. כאמור בהחלטת הממונה, וכפי שנכתב בעמדת המדינה בבית משפט קמא, נמסר על ידי הגורמים הרלוונטיים כי הייה אדלטון ורגב הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ושיחותיו עימם הן שיחות פרטיות.

44. לעמדת המדינה, המידע המבוקש אודות פרטי שיחות הטלפון שקיים ראש הממשלה עם חבריו, הוא מידע החושף את יחסיו של ראש הממשלה עם חבריו האישיים.

45. לעמדת המדינה יחסי אדם עם חבריו האישיים, ואף אם הוא ראש הממשלה, הוא מידע החוסה תחת הגנת הפרטיות באופן מובהק. חוק חופש המידע קובע מפורשות בסעיף 9(א)(3) כי רשות ציבורית לא תמסור מידע שגילוי מוהווה פגיעה בפרטיות.

46. כפי שהדגישה המדינה בבית משפט קמא, התפיסה הניצבת ביסודה של העתירה, אותה קיבל למעשה בית משפט קמא, היא, כי כל פעולה של איש ציבור היא בעלת אינטרס ציבורי הגובר על זכותו לפרטיות. פועל יוצא מפסיקה זו היא שלאנשי ציבור אין כלל תחום פרטי שיהיה מוגן מכוח חוק הגנת הפרטיות.

47. המדינה תטען כי תפיסה זו אינה משקפת את הדין הקיים, ואף לא את הדין הרצוי. אכן, אין חולק כי אנשי ציבור, ובראשם ראש הממשלה, חשובים, מטבע הדברים, לעין הציבור יותר מכל אדם רגיל.

48. ואולם, לעמדת המדינה, מכאן ועד הקביעה כי הם אינם זכאים להגנה על פרטיותם, רחוקה הדרך. דווקא בשל החשיפה לציבור הכרוכה במעמדו או בתפקידו, זקוק איש ציבור למרחב פרטי מוגן בו יוכל לנהל את ענייניו בשקט ובשלווה, ובכלל זה לשוחח ולהיוועץ עם חבריו או עם אנשים נוספים שהוא מעריך דעתם.
49. המדינה תטען כי שילוב הוראות חוק חופש המידע והוראות חוק הגנת הפרטיות, כפי שפורשו בפסיקה, ובשים לב למידת רגישות הנתונים אותה ניתן להקיש מחוק נתוני תקשורת, מתלכדות כולן למסקנה אחת, ולפיה באיוון שבין הזכות לפרטיות לאינטרס הציבורי, גוברת ידה של הראשונה והרשות אינה רשאית להעביר את המידע המבוקש. במקרה שלפנינו, ובכבוד הראוי, גם לא היה מקום שבית המשפט יורה על כך, נוכח הפגיעה המשמעותית בפרטיות ראש הממשלה.
- למותר לציין, כי המידע המבוקש בוודאי אינו מידע אותו רשאים היו המשיבים לקבל ישירות מחברת התקשורת, ואף בכך יש ללמד כי למשיבים לא עומדת זכות לקבל את אותו מידע בדיוק, שתועד לצרכים פנימיים, מכוח חוק חופש המידע.
- לעמדת המדינה, מסירת נתונים על אודות שיחות שקיים אדם עם חבריו יש בה כדי לחשוף מידע נוסף על אודותיו ועל אודות היחסים בינו לבין. יחסי אדם עם חבריו נופלים לגדר ענייני הפרטיים של אדם. אם זהות חבריו של אדם הוכרה בפסיקה כעניין פרטי, קל וחומר שכך הוא הדין לגבי יחסיו עם חבריו.
50. ראש הממשלה הוא אכן איש ציבור. עם זאת, ראש הממשלה הוא אדם, הזכאי לפרטיות ככל אדם אחר. אמנם, עובדת היותו איש ציבור מחייבת אותו לחשיפה גדולה יותר מאדם אחר. אולם גם לחשיפה זו יש גבולות. דווקא בשל החשיפה המוגברת לה נתון ראש הממשלה מתוקף תפקידו, יש להותיר לו "מרווח נשימה" בדל"ת אמותיו. מרחב פרטי, בו יוכל להתנהל בשלווה, מחוץ לעיני התקשורת.
51. כפי שפירטה המדינה בבית משפט קמא, דברים בעניין זה נקבעו אף בפסיקתו של בית משפט נכבד זה.
- בפסק הדין בבג"ץ 2481/93 ד"ר נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456 (1994), דן בית המשפט הנכבד בעתירת אדם שביקש לקיים אסיפה מול ביתו של הרב עובדיה יוסף ז"ל, כמחאה על המשך ישיבת מפלגת ש"ס בממשלה, והמשטרה דחתה את בקשתו.
- בדחותו את העתירה, כתב כבוד המשנה לנשיא (כתוארו אז) א' ברק, את הדברים הבאים, היפים גם לעניינינו בשינויים המתבקשים:

"כל אדם זכאי לפרטיות" (סעיף 7א) לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו). איש הציבור זכאי אף הוא לפרטיות. היותו של אדם איש ציבור אינה צריכה לשלול ממנו את הזכות להיות בדל"ת אמות ביתו, עם עצמו ועם משפחתו. דווקא בשל החשיפה לציבור הכרוכה במעמדו או בתפקידו, הוא זקוק לשקט ולשלווה בביתו, והפרטיות נועדה להעניק לו את אלה בסיומו של יום. אכן, זכותם של אישי הציבור היא "לשמור לפחות חלק מחייהם מחוץ לאמצעי התקשורת" (גביון, "איסור פרסום הפוגע בפרטיות" זכויות אזרח בישראל (האגודה לזכויות האזרח, בעריכת ר' גביון, תשמ"ב) 177, 200)

כבוד השופט לוין הסכים לפסק דינו של כבוד השופט א' ברק, והוסיף את הדברים הבאים:

"לידי הזכות לפרטיות היא רבת ערך דווקא בחברה פתוחה הנוטה יותר ויותר להתערב בענייני אזרחיה, בין באמצעות מוסדות השלטון ובין באמצעות התקשורת הנישאת על כנפי עקרון זכות הציבור לדעת ... במקרה שלפנינו יש לערוך את משוואת האיוון בין זכות ההפגנה ובין הזכות לפרטיות, וכוחם של הדברים דלעיל יפה ביתר שאת כשהמדובר באיש ציבור; הרי מעשיו של איש הציבור בפעילותו הציבורית, וגם במרב המיגזרים של פעילותו הפרטית הגלויה, חשובים הם לעין כול, וכך גם ראוי הוא בחברה פתוחה ודמוקרטית; ואין ספק בדבר שאדם הנוטל עליו תפקיד ציבורי חושף עצמו במידה רבה לעינו הפקוחה של הציבור ..."

כעולה מפסק הדין, ההבחנה המרכזית עליה הוא מבוסס היא בין פעילותו הפרטית של איש הציבור לבין פעילותו הציבורית, כאשר מטבע הדברים, היקף ההגנה לה הוא זכאי בפעילותו הפרטית רחב יותר מזו לה הוא זכאי בפעילותו הציבורית. בהתאם לכך, ובהתאם לעקרונות שהותו בפסיקה, את המונח "ביתו של איש ציבור" הנוכח בפסק הדין אין לפרש באופן דווקני, אלא כדל"ת אמותיו, במסגרת פעילותו הפרטית.

52. בהתחשב בכך שמסירת המידע המבוקש עולה כדי פגיעה בפרטיותו של ראש הממשלה, תטען המדינה כי בהתאם לפסיקתו של בית משפט נכבד זה בפס"ד רזנברג, הרי שבאיוון בין הזכות לקבלת מידע והאינטרס הציבורי בו ובין הזכות לפרטיות, יש להעניק את הבכורה לזכות לפרטיות.

העובדה כי הפעילות הפרטית מבוצעת גם במשרדי הרשות הציבורית (וכאן, כזכור, חלק מהפעילות אינה מתבצעת דווקא שם) אינה מפקיעה מהפעילות את אופייה הפרטי.

53. אכן, לא נכחד, המידע המבוקש יכול ו"עניין את הציבור". ואולם, בכבוד הראוי, לא כל דבר שעשוי לעניין את הציבור או חלקים ממנו, הוא בהכרח עניין לציבור.

כך למשל ייתכן כי יחסיו של ראש הממשלה עם בני משפחתו הקרובים מעניינים, ואולי אף מעניינים מאוד, את הציבור או חלקים ממנו. עדיין אין בכך כדי להכניסם לגדר "מידע שיש בו עניין לציבור" באופן שיצדיק את מסירתו.

54. נוסף ונאמר: אף אם מערכת היחסים החברית בין ראש הממשלה לאדלסון ולרגב מעניינת ככל הנראה את הציבור, או חלקים ממנו, עדיין, בכבוד הראוי, אין הדבר מקיים "עניין לציבור" כאינטרס משפטי שיצדיק פגיעה בפרטיות של ראש הממשלה, כאדם פרטי.

ודוק – המדינה אינה טוענת כי בהכרח לא יתכן כל אינטרס ציבורי במידע זה, אלא כי הוא אינו בגדר אינטרס שיש להגן עליו במחיר הפגיעה בפרטיות. המדינה סבורה כי במכלול הנסיבות, ובאיזון בין האינטרס המסוים שיכול וקיים לבין פרטיותו המצומצמת מאד ממילא של ראש הממשלה, תוצאת פסק דינו של בית משפט קמא פוגעת פגיעה יתירה בפרטיותו של ראש הממשלה עד כדי איונה.

56. ראש הממשלה אינו מחויב בטלפון נייד סלולארי, וזאת בשל שיקולי אבטחה. לפיכך הוא נאלץ לקיים את כל שיחותיו, פרטיות כמו מקצועיות, באמצעות מזכירות לשכת ראש הממשלה. לו היה ראש הממשלה משתמש במכשיר סלולארי, יכול היה לבחור לקיים את שיחותיו הפרטיות באמצעותו, ואילו את שיחותיו המקצועיות לנהל באמצעות קו טלפון קווי, כאשר הן מועברות אליו באמצעות מזכירות ראש הממשלה, ומתועדות לצרכי יעילות ונוחות.

במצב דברים זה לית מאן דפליג כי לא היה כל תיעוד לשיחות הפרטיות, וממילא לא ניתן היה לקבל פרטים על אודותן. כאמור, הדרך היחידה לקבל את תדפיס שיחותיו הפרטיות של אדם אחר היא באמצעות עמידה בתנאים שנקבעו בחוק נתוני תקשורת, ברם חוק חופש המידע לא נועד לאפשר גישה למידע שפרטיותו מוגנת בחוק נתוני תקשורת.

לשון אחר; כיוון ששיחותיו של ראש הממשלה עם ה"ה אדלסון ורגב הן שיחות פרטיות, הרי שלולא נכפו על ראש הממשלה אילוסי האבטחה דלעיל, הן היו עשויות להתבצע ממכשיר הסלולארי שלו – ואז לא ניתן היה לקבל פירוט עליהן באמצעות עתירה לפי חוק חופש המידע.

לא יעלה על הדעת שמחמת המגבלה שנכפתה על ראש הממשלה מטעמי אבטחה תתקבל תוצאה משפטית שונה, שלפיה שיחותיו האישיים יהיו חשובות בפני כל.

לפיכך יש לראות בשיחותיו של ראש הממשלה עם ה"ה אדלסון ורגב כשיחות שנעשו ממכשיר הסלולארי של ראש הממשלה ללא כל תיעוד.

57. תיעוד שיחותיו של ראש הממשלה, שכאמור אינו מחויב על פי דין, אינו מבחין באופן כלשהו בין המישורים השונים של חיי ראש הממשלה.

בנסיבות אלו, תטען המדינה כי חרף העניין המסוים שיכול להיות לציבור במידע זה, מסירתו מפרה את האיזון העדין שנדרש בין היות ראש הממשלה איש ציבור, על כלל ההשלכות שיש לעובדה זו, לבין מרחב מינימלי של פרטיות כלשהי.

58. אכן, אדלסון הוא בעליו של עיתון יומי נפוץ בישראל, ורגב הוא עורכו של עיתון זה. ואולם, לראש הממשלה ככזה אין סמכויות אשר הוא יכול לבחור ולהפעיל ביחס לעיתונים בכלל, וביחס לעיתון זה או מתחריו בפרט.

חברותו של ראש הממשלה עם אדלסון ורגב היא פרט "פיקנטרי", ופרט שידוע היטב לציבור. ואולם, בהעדר היבט ציבורי הכרוך בסמכויות ראש הממשלה הנכרך בחברות זו, לא הייתה כל הצדקה לפגיעה בפרטיותו של ראש הממשלה במסירת המידע המבוקש.

59. בית משפט קמא ציין כי ראש הממשלה הוא כעת גם שר התקשורת, ולעניין זה השלכה על מסירת המידע המבוקש. בכל הכבוד הראוי אנו סבורים כי בית משפט קמא שגה במתן משקל לעובדה זו משני טעמים -

ראשית, בתקופה ביחס אליה מתבקש המידע ראש הממשלה לא היה שר התקשורת. ושנית, הסמכות בעניין עיתונות כתובה מסורה לשר הפנים, ולא לשר התקשורת כפי שציינה המדינה בתשובה לעתירה.

60. המדינה תבקש לציין אף את השלכות פסק דין זה, במישור הציבורי והאישי, על ראש הממשלה. ראש הממשלה מודע כעת לרישום השיחות האמור.

כעת, טרם קבלת כל שיחה, או טרם הוצאת שיחה, על ראש הממשלה לשקול את כלל הנסיבות הציבוריות והפרטיות הקיימות "מסביב" לאותו אדם המבקש לשוחח עם ראש הממשלה, או שראש הממשלה מבקש לשוחח עימו, וכיצד ייתכן ותראה עצם השיחה, וזאת גם מקום בו מדובר בתבריו הפרטיים של ראש הממשלה.

כך, ולצורך הדוגמה בלבד, נשווה בנפשנו כי בתקשורת מתפרסם שאיש ציבור שוקל, לדוגמה, את המשך דרכו הפוליטית. אותו אדם מתקשר לראש הממשלה, שיחה שהיא **פוליטית** באופיה. האם על ראש הממשלה להימנע מלשוחח עימו, מתוך הבנה שיווצר "עניין בציבור", אשר ישווה לשיחה זו אופי כזה או אחר? כפי שפירטנו, ראש הממשלה מנהל כל יום שיחות – חלקן ציבוריות, חלקן פוליטיות (ועניין זה אינו בהכרח ציבורי) וחלקן אישיות לכל דבר ועניין. כלל השיחות מתועדות.

המדינה תטען כי לפסק דין זה ייתכנו השלכות שליליות משמעותיות על התנהלות טבעית של ראש הממשלה, ואף לכך יש השלכה על הסוגיה שלפנינו.

מטבע הדברים, ראש הממשלה מודע היטב לכך שכל צעד ושעל שהוא עושה נסקר בשבע עיניים ציבוריות. עם זאת, ראש הממשלה זכאי למרחב מוגן מסוים, בו הוא יכול להתנהל באופן "טבעי", מבלי שיהיה בכך מחיר מידי של פגיעה בפרטיות ביחסים עם האנשים הקרובים אליו.

61. נעיר עוד, מכיוון שהזכרנו הבחנה בין ציבורי לפוליטי. בעקבות בקשות לפי חוק חופש המידע שהוגשו למספר משרדי ממשלה, הנחה היועץ המשפטי לממשלה לאפשר העברה של מידע הנוגע לפעילות **מיניסטריאלית** של שרי הממשלה למבקשים. עם זאת, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה, ניתן להשמיט מיומנים אלו פעילות **פרטית או פוליטית או לסמנה ככזו, בלי פירוט נוסף**.

כלומר, ערבוב הציבורי עם הפוליטי, ויצירת זיכוטומיה בין אלו לבין הפרטי אינה סוגיה פשוטה כלל ועיקר.

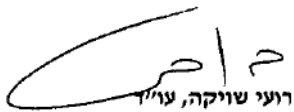
סוגיה זו חורגת מהערעור שלפנינו, שכן דומה שאין מחלוקת שאדלסון ורגב הם אכן חבריו האישיים של ראש הממשלה, וככאלה נכלל העניין בגדר עניינים פרטיים. ואולם, הוספנו והבאנו זאת על מנת לבאר את מורכבות הסוגיה, אשר דומה, ובכבוד הראוי, כי בית משפט קמא לא נתן דעתו לכלל השלכותיה.

62. סוף דבר, המדינה תטען כי פסק דינו של בית משפט קמא פוגע בפגיעה שאינה מוצדקת בפרטיות ראש הממשלה, ועל כן, ומכלל הטעמים שפורטו בערעור זה, דינו של פסק דינו של בית משפט קמא להתבטל, תוך חיוב המשיבים בהוצאות המערערים בהליך זה.

היום,

כ"ב טבת תשע"ו

03 ינואר 2016

רועי שוקה, עו"ד

סגן בכיר בפרקליטות המדינה

נספח "9"

הנחיית משרד המשפטים מיום

23.8.2009

עמוד 110

מדינת ישראל משרד המשפטים

מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה)

ג' אלול תשס"ט
23 אוגוסט 2009

אל: היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה

שלום רב,

הנדון: בקשות לפי חוק חופש המידע לקבלת לוחות זמנים של שרים

במשרדי ממשלה שונים התקבלו בקשות לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק) לקבל את לוחות הזמנים של שרים מכהנים, ממועד תחילת כהונתם ועד למועד מסירת המידע.

על דעת היועץ המשפטי לממשלה, אבקש להנחותכם באשר לעקרונות לפיהם יש לבחון ולהשיב לבקשות מעין אלה, כדלקמן:

1. חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק) קובע כי "לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית כהתאם להוראות חוק זה" (סעי' 1 לחוק). ברם זכות זו כפופה לסייגים שונים הקבועים בחוק, מהם סייגים הנוגעים לאופי המידע המבוקש ומהם סייגים הנוגעים להשלכות התיפקודיות על הרשות (ראו בעיקר סעי' 8, 9 ו-14).
 2. בהתאם לכך, בענייננו, ככל שמדובר בבקשה ממוקדת - המתייחסת לפרק זמן מוגדר סביר, או לנושא מוגדר וממוקד - הרי שככלל יש להיענות לבקשה ולמסור את המידע המבוקש. זאת, תוך בחינה פרטנית של תחולת הסייגים הרלבנטיים המנויים בסעיפים 8 ו-9 לחוק, כפי וככל שהם חלים במקרה הנדון.
בהתקיים אחד הסייגים שבסעי' 9(א), אין למסור את המידע. כך, למשל, אם בגילוי קיומה או פרטיה של פגישה או פגישות ספציפיות "יש חשש לפגיעה בביטחון המדינה, יחסי החוץ, ביטחון הציבור או ביטחון או שלמו של אדם", אין למסור את המידע (סעיף 9(א)(1)),¹ הוא הדין באשר למידע "שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות" (סעי' 9(א)(3)).
- בהתקיים אחד הסייגים שבסעי' 9(ב), אין הרשות חייבת למסור את המידע, אך עליה להפעיל שיקול דעת מתוך מגמה למסור מידע ככל שניתן. כך הוא, למשל, אם מדובר

¹ בחקשר זה יצוין, כי שירות הביטחון הכללי הביע הסתייגות ממסירת מידע אודות לוחות זמנים של שרים, מתוך החשש מפני חשיפת דמוסי מעילות שגרתיות שעלולים לשמש מפגעים מטנציאליים. ברור שככל שהמידע הנמסר הוא יותר מפורט ומתפרש על פני תקופה ארוכה יותר, מידת תקונקרטיות של החשש האמור גדלה. רח' צלאח א-דין 29 ת.ד. 49029 י-ם מיקוד 91490 טל': 02-6466364 פקס: 02-6462670

- בפגישות הנוגעות ליימדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב" [סעיף 9(ב)(2)], או בפגישות "אודות פרטי מו"מ עם גוף או אדם שמחוץ לרשות" [סעיף 9(ב)(3)].
3. במסגרת זו יש גם לקחת בחשבון גם את חלופי הזמן ממועד התקיימות האירוע הרשום ביומן השר ועד למועד מסירת המידע, אשר עשוי להשליך על התקיימות הסייגים.
 4. מטבע הדברים, מידת התקיימות הסייגים האמורים עשויה להשתנות ממשרד למשרד ומחקש לחקש. הדבר צריך להישקל בכל מקרה ומקרה לגופו ולפי מאפייניו.
 5. חמידע שיש למסור הוא זה הנוגע לפעילותו המוניסטריאלית של השר. ככל שיומנו של השר כולל גם פעילות אחרת (פעילות פרטית או פעילות פוליטית), ניתן לחשמיטה או לסמנה ככזו ללא פירוט נוסף.
 6. במקום בו מסירת המידע עלולה לפגוע בצד שלישי, יש לקבל את עמדתו, בהתאם לסעיף 13 לחוק. נדגיש כי כאשר מדובר בישיבת עבודה מקצועית, המשתתפים בה מקרב עובדי המשרד או גורמי ממשלה מקצועיים אחרים לא ייחשבו, ככלל, כצד שלישי לעניין זה.
 7. נזכיר כי לפי סעיף 11 לחוק, מקום שהמידע המבוקש הוא מידע שהרשות הציבורית רשאית או חייבת שלא למסור, וניתן לגלותו תוך השמטות, שינויים או תנאים, יש לעשות כן ולא לחסות באופן גורף את המידע.

בכבוד רב,

ליאת בן-מאיר שלום
מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה)

נספח "10"

בקשה לקבלת מידע אודות הפגישות

בין מר נתניהו למר אדלסון

עמוד 112

התנועה לחופש המידע (ע"ד)

The Movement for Freedom of Information in Israel

7 אוקטובר 2014

לכבוד

גב' איילת משה

הממונה על חוק חופש המידע משרד ראש הממשלה

נשלח באמצעות מייל: ayeletM@pmo.gov.il

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: החוק), אבקש לקבל את פירוט פגישותיו של ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, עם איש העסקים, מר שלדון אדלסון במהלך השנים 2011-2014, וכן פירוט של כל אירוע בתקופה האמורה שבו נטלו חלק ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו ומר שלדון אדלסון.

אדגיש כי איני מעוניין במידע על אודות: תוכן הפגישה, משכה, מיקומה וכיוצא בזה, אלא אך ורק רשימה של המפגשים הרלוונטיים.

בהתאם לסעיף 6(ב) לתקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999, עמותה העונה על האמור בסעיף פטורה מתשלום אגרת הבקשה. על כן, כיוון שהתנועה לחופש המידע היא עמותה רשומה כמשמעותה בחוק העמותות, התש"ס-1980, שהציגה אישור ניהול תקין ופועלת לקידום מטרה ציבורית – היא פטורה מתשלום אגרת בקשה. ככל שאדרש, אני מתחייב לשלם אגרת טיפול והפקה עד לסכום של 150 ש"ח, ובכל מקרה שבו יידרש על ידכם סכום גבוה יותר, נדרשת מראש הסכמתי להמשך הטיפול בבקשה.

להזכירכם, על פי חוק חופש המידע עליכם להשיב לבקשה זו בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושים יום מעת קבלת בקשה זו. כמו כן, לפי סעיף 6א לתקנות חופש המידע (אגרות), חריגה מתמועדים הקבועים בחוק לא תאפשר גבייה של אגרת טיפול והפקה.

בברכה,

אור סדן

30/11/14

052-3687579

Or@meida.org.il

Rothschild st., Rishon le Zion 75266 45
info@meida.org.il

רוטשילד 45, ראשון לציון 75266
טל. 03-9560146 פקס. 03-9560359

נספח "11"

**החלטת הממונה בבקשה
לקבלת מידע אודות הפגישות
בין מר נתניהו למר אדלסון**

עמוד 113

משרד ראש הממשלה
יישום חוק חופש המידע

כ"א שבט תשע"ה
10 פברואר 2015

לכבוד
מר אור סדן

שלום רב,

הנדון: בקשה לקבלת מידע אודות פגישות ראש הממשלה ומר שלזון אדלסון
סימוכין: בקשתך מיום 7.10.14

בקשתך שבסימוכין התקבלה במשרדנו ביום 20.10.2014 והועברה להתייחסותם של הגורמים הרלוונטיים במשרד. העקרונות לבחינת בקשות המוגשות לפי החוק לחופש המידע, התשנ"ח-1998 לקבלת ל"ז שרים, הוסדרו בחוות הדעת של מחלקת ייעוץ וחקיקה (חקיקה) במשרד המשפטים מיום 23.8.2009. בהתאם להנחייה, ובכפוף להוראותיה וסייגיה, נמסר מידע ביחס לל"ז שרים אשר סגנו לפעילות המיניסטראלית של השר. ההנחייה מבהירה כי "ככל שיומנם של השר כולל גם פעילות אחרת (פעילות פרטית או פעילות פוליטית), ניתן להשמיטה או לסמנה ככזו ללא פירוס נוסף".

מבדיקה ברישומי המשרד עולה כי מר שלזון אדלסון וראש הממשלה נכחו יחד באירוע שנתי של פרויקט תגלית בקיץ 2014. עד עתה מהבדיקה, כי פגישות נוספות שהתקיימו בין ראש הממשלה לבין מר שלזון אדלסון במהלך השנים 2011-2014 היו פגישות פרטיות שאינן קשורות לעבודת המיניסטראלית של ראש הממשלה, ומשכך המידע על אודותן לא יימסר.

בברכה,
אילת מושק
ממונה על יישום חוק חופש המידע/
משרד ראש הממשלה

נספח "12"

עיקרי הטיעון מטעם המשיבים 1-2

שהוגשו במסגרת עע"מ 56/16 ביום

31.1.2016

עמוד 114

הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה

בנימין נתניהו, ראש הממשלה

על ידי פרקליטות המדינה

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466305; פקסי: 02-6467011

המערערים

נגד

רביב דרוקר

חדשות 10 בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד יונתן ברמן ואח'

מרח' הרכבת 58, תל אביב 6777016

טל': 03-5602225; פקסי: 03-5601755

המשיבים

עיקרי טיעון מטעם המדינה

בהתאם להחלטת כבוד הרשם ג' לובינסקי מיום 25.1.2016, מתכבדים המערערים להגיש עיקרי טיעון מטעמם בערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (כב' השופט ד' מינץ) מיום 30.12.2015 בעת"מ 44200-12-15 (להלן – פסק הדין).

צילום פרוטוקול הדיון בבית משפט קמא ופסק דינו של בית משפט קמא מצורף ומסומן מוצג א'.

צילום עתירת המשיבים בבית משפט קמא מצורף ומסומן מוצג ב'.

צילום תגובת המדינה בבית משפט קמא מצורף ומסומן מוצג ג'.

היום,

כ"א שבט תשע"ו, 31 ינואר 2016

רוני שויקה עו"ד
סגן בכיר בפרקליטות המדינה

1. עניינו של הערעור בפסק הדין אשר קבע כי על הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (להלן – הממונה), להעביר למשיבים את פירוט מועדי השיחות בהן שוחח ראש הממשלה, בתקופה של שלוש שנים שקדמו ליום 11.2.2015, עם שני אישים שהם **חברים פרטיים** שלו – שלדון אדלסון, שהוא הבעלים של עיתון "ישראל היום", ועמוס רגב, עורכו של עיתון זה, זאת מכוח חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן – החוק).
2. המערערים יטענו, בכבוד הראוי, כי שגה בית משפט קמא בפסק דינו. לעמדת המערערים, תוצאת פסק דינו של בית משפט קמא מרוקנת את מרחב הפרטיות של ראש הממשלה מתוכן, ומותירה אותו ללא מרחב חיוני זה. **לעמדת המדינה, באיזון** שבין הזכות לפרטיות לאינטרס הציבורי, גוברת ידה של הראשונה והרשות אינה רשאית להעביר את המידע המבוקש. נוכח האמור, ומהטעמים שיפורטו, יטענו המערערים כי דין הערעור להתקבל, דינו של פסק דינו של בית משפט קמא להתבטל, תוך חיוב המשיבים בהוצאות המערערים.

רקע עובדתי

3. נקדים ונאמר – כידוע לכל, ראש הממשלה מוקף אנשים, מאבטחים ואחרים רוב זמנו, ומרחב הפרטיות שלו מצומצם עד למאוד. כמו כן, נבקש לציין עוד כי ראש הממשלה **אינו מחזיק בטלפון נייד משל עצמו זאת בשל שיקולי אבטחה**. ככלל, שיחות הטלפון של ראש הממשלה, הן שיחות שעניינן עבודתו המיניסטריאלית והן שיחותיו הפרטיות, לרבות שיחותיו עם חבריו ובני משפחתו, הן שיחות מתוך המשרד והן מחוצה לו, לרבות ברכבו ובביתו, נערכות באמצעות מזכירותיו. למותר לציין כי הדבר מותר לכתחילה, ככל שר הזכאי לסיוע מינהלי מעובדי לשכתו. הגם שלא קיימת חובה בדין לעשות זאת, ולצורך יעילות העבודה השוטפת, המזכירות מתעדות כל שיחה במסמך Word יומי, בו מתועדים נמען השיחה, יוזם השיחה, שעת השיחה והאם היא בוצעה מהבית או מהמשרד. משך השיחה אינו מתועד. בסוף כל יום מודפס המסמך ונשמר בלשכת ראש הממשלה, בהיותו מסווג. פועל יוצא הוא, כי התרשומת האמורה מייצרת מידע החושף את התנהלותו של ראש הממשלה במתחם האישי ביותר – עם מי הוא משוחח, מתי, באיזו תדירות וכדי. יודגש, כי אין כל תיעוד לתוכן השיחה או לסיווגה כפרטית, פוליטית או מיניסטריאלית, מסווגת ביטחונית או לא מסווגת ביטחונית. נבקש להבהיר, כי התיעוד במסמך אינו מדויק בהכרח ואף יתכן, בסיטואציה כזו או אחרת, כי שיחות יערכו שלא באמצעות המזכירות ולפיכך לא יתועדו. נעיר, כי במהלך הטיפול בסוגיה, נבדק העניין מול ראש הממשלה, ונמצא כי הוא כלל לא היה מודע לתיעוד זה.
4. ביום 11.2.2015 הגיש המשיב 1 בקשה לפי החוק לקבלת פרטים על אודות שיחות טלפון שקיים ראש הממשלה עם שלדון אדלסון ועמוס רגב: שיחות נכנסות ויוצאות, תדירות הקשר, מספר השיחות, מועד השיחה - תאריך ושעה – ומשך השיחה. הבקשה התייחסה לתקופה של שלוש השנים שקדמו ליום 11.2.2015. ביום 11.6.2015 נשלחה למשיב 1 החלטת הממונה בבקשה. הבקשה נדחתה בשני נימוקים. הנימוק הרלוונטי לעניינו הוא מאחר שהמידע הוא מידע אודות שיחות פרטיות של ראש הממשלה עם הייה אדלסון ורגב, שהם חבריו האישיים, והשיחות עימם אינן נוגעות לעבודתו המיניסטריאלית, אין כל מקום למסרו בהתאם להוראות חוק חופש המידע. לפיכך, נדחתה הבקשה בהתאם לחריג הפרטיות שבסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע.

5. המשיבים עתרו לבית משפט קמא. בפסק דינו, קבע בית משפט קמא כי המידע המבוקש "נכלל בתחום ה"אפור" של "עניינים פרטיים" שהרשות אינה רשאית למוסרם בהתאם לסעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע. בית משפט קמא דחה את טענות העותרים שם כי "עצם העובדה שהמידע מתועד בידיעת ראש הממשלה, אינה מאפשרת לו לטעון כי מסירת המידע מהווה פגיעה בפרטיות", בקבעו כי: "קל וחומר שאין בתייעוד המידע כשלעצמו כדי להוות הסכמה מכללא כאמור לפרסומו". בעניין זה נעיר אך כי נפלה טעות עובדתית בעניין זה, שכן, כאמור בראשית הדברים, ראש הממשלה כלל לא היה מודע לתייעוד זה. הקביעה העיקרית, אליבא דבית משפט קמא, היא כי בהתאם לסעיף 17(ד) לחוק, במקרה זה, "העניין הציבורי בגילוי המידע עדיף וגובר על הטעם לדחיית המידע, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין". זאת, נוכח קביעת בית משפט קמא לפיה "המידע הנוסף מעורר עניין ציבורי". בשולי פסק דינו, קבע בית משפט קמא כי טרם חשיפת המידע, על המשיבה לפעול לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע, ולחודיע לאדלסון ורגב על תוצאות העתירה, ועל זכותם להתנגד למסירת המידע.
6. ביום 17.12.2015 פנה הממונה על חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה במכתב אל אדלסון ורגב, עדכן אותם אודות פסק הדין, וביקש את עמדתם לעניין פרסום המידע. המשך השתלשלות העניינים אחר פסק הדין מפורטת במסגרת ההליך בע"מ 49/16 אשר הוגש על ידי אדלסון ורגב ואשר יישמע יחד עם ערעור זה, ונאמר אך בתמצית כי בשים לב להחלטת בית המשפט הנכבד לקבוע את הערעור לדיון בדחיפות, ביקשו אדלסון ורגב כי לא יציגו את עמדתם עד למועד הדיון בערעורים, והממונה נעתר לבקשה זו, כך שאישר דחייה עד ליום 9.2.2016.

רקע נורמטיבי – חוק חופש המידע, הזכות לפרטיות, וחוק נתוני תקשורת

7. סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק. יחד עם האמור, כמרבית הזכויות, גם הזכות למידע אינה זכות מוחלטת אלא יחסית, והחוק מסייגה, בין היתר נוכח ההגדרה הרחבה שניתנה למונח "מידע" בסעיף 2 לחוק. האיזון שמתווה החוק בין הזכות לחופש המידע ובין זכויות ואינטרסים אחרים בא לידי ביטוי בעיקר בסעיפים 8 עד 14 לחוק.
8. סעיף 9(א) לחוק מונה מקרים בהם הרשות לא תמסור מידע, בין היתר מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות, אלא אם כן הגילוי מותר על פי דין. עוד קובע החוק הסדרים להגנה על זכויותיו של צד שלישי, שמסירת המידע המבוקש עלולה לפגוע בו, בהתאם לסעיף 13 לחוק חופש המידע. סעיף 17(ד) לחוק חופש המידע קובע כי בית המשפט רשאי, בתנאים מסוימים, להורות על מתן מידע מבוקש, על אף הוראות סעיף 9, "אם לדעתו העניין הציבורי בגילוי המידע, עדיף וגובר על הטעם לדחיית הבקשה, ובלבד שגילוי המידע אינו אסור על פי דין".
9. הזכות לפרטיות מעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. זו נקודת המוצא. נבקש לציין כי אף בטרם עוגנה בחוק היסוד, הוכר מעמדה של הזכות לפרטיות כזכות יסוד המעוגנת בחקיקה פרטיקולרית – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן - חוק הגנת הפרטיות) – הקובע כי פגיעה בפרטיות תהווה עוולה אזרחית, ובנסיבות מסוימות אף עבירה פלילית (סעיפים 4-5 לחוק הגנת הפרטיות). בפסק דינה של כבוד השופטת ע' ארבל בע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות (פורסם באר"ש, 15.9.2009) (להלן – עניין

התנועה לחופש המידע) עמד בית משפט נכבד זה על הזכות לפרטיות, וקבע כי "הזכות לפרטיות מצויה בליבתו של מושג החירות, ניתן אף לומר כי היא תמציתו". הגדרת המונח פרטיות היא עניין מורכב, והיקפו של המונח פרטיות לא נקבע במפורש. לעניין זה ראו ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות בע"מ נ' עו"ד פלוני (פורסם באר"ש, 27.2.2008) וכן פס"ד התנועה לחופש המידע.

10. סעיף 9(א)3 לחוק חופש המידע מפנה לחוק הגנת הפרטיות לעניין משמעות "פגיעה בפרטיות". חוק הגנת הפרטיות קובע כי פגיעה בפרטיות היא, בין היתר, שימוש בדיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה (סעיף 9)2 לחוק). בפסק דינו של בית משפט נכבד זה בע"א 439/88 רשם מאגרי המידע נ' ונטורה, פ"ד מח(3) 808 (1994) (להלן – עניין ונטורה) הגדיר כבוד השופט בך את משמעות המונח "ענייניו הפרטיים של אדם" כמתייחס ל: "כל מידע הקשור לחייו הפרטיים של אותו אדם, לרבות שמו, כתובתו, מספר הטלפון שלו, מקום עבודתו, זהות חבריו, יחסיו עם אשתו ויתר חברי משפחתו וכדומה". לעומת זאת, כבוד השופט ט' שטרסברג-כהן סברה כי אין ליצור רשימה כוללת של עניינים שיש לראות בהם "ענייניו הפרטיים של אדם", אלא יש לבחון כל עניין על-פי החקשר בו הוא מופיע. בעניין התנועה לחופש המידע נקבע כי ככלל, הפרטים שמנה כבוד השופט ג' בך בעניין ונטורה אכן מהווים עניין מענייניו הפרטיים של אדם, אולם ההחלטה האם מדובר ב"ענייניו הפרטיים של אדם", לפי חוק הגנת הפרטיות תיבחן בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו ולהקשרו (פסקה 23 לפסק הדין).

11. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007 (להלן – חוק נתוני תקשורת) מסדיר את העברתם של נתוני תקשורת אל רשות חוקרת. נתוני תקשורת מוגדרים בחוק שם, והחוק אינו חל בעניין שלפנינו. עם זאת, המערערים טענו בבית משפט קמא (ובית משפט קמא לא מצא לנכון להידרש לעניין זה כלל) כי חוק זה יש בו בכדי ללמד על הסוגיה מושא הערעור, וכי ניתן להקיש מההסדר הקבוע בחוק נתוני תקשורת על רגישותם של נתונים אלו. אשר להסדרים אותם קובע חוק נתוני תקשורת. קבלת נתונים כאמור מותנית בצו שיפוטי או בקבלת היתר מנהלי במקרים דחופים. בית המשפט רשאי ליתן צו כאמור אם שוכנע כי הדבר נדרש "ויבלד שאין בקבלת נתוני התקשורת כאמור כדי לפגוע, במידה העולה על הנדרש, בפרטיותו של אדם" (סעיף 3(א) לחוק). חוק נתוני תקשורת נבחן בבג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (פורסם באר"ש, 28.5.2012) בו נקודת המוצא של בית המשפט הייתה כי ההסדר הקבוע בחוק לעניין העברת מידע אודות נתוני התקשורת של אדם – עם מי הוא מתקשר, מתי ונתונים זימים - פוגע בזכות החוקתית לפרטיות. עם זאת, אל מול הפגיעה בזכות לפרטיות, הציגה המדינה את תכלית החוק. וכך סוכמה בפסק הדין תכלית החוק כפי שהציגה אותה המדינה: "תכליתו של החוק, כפי שהציגה אותה בפנינו המדינה, היא ליתן בידי המשטרה ורשויות החקירה האחרות כלים אפקטיביים למאבק בפשיעה, בעולם המודרני המתפתח". כלומר, קביעתו מלכתחילה של הסדר הפוגע בפרטיות באמצעות איסוף והעברת נתוני תקשורת נעשתה לצורך מאבק בפשיעה.

12. כאמור לעיל, חוק נתוני תקשורת כמובן אינו חל בענייננו, והוא מסדיר את מסירתם של נתונים מסוגים שונים, ובכלל זה נתונים מהסוג המבוקש בענייננו, בהקשר שונה. יחד עם זאת, לטעמם של המערערים, יש בהסדרים הקבועים בחוק ובפסיקת בית המשפט לגביו, כדי ללמד על רגישותם של נתונים מסוג זה ועל הפגיעה בפרטיות הכרוכה במסירתם.

עמדת המדינה – שגה בית משפט קמא במסק דינו

13. כאמור בהחלטת הממונה, וכפי שנכתב בעמדת המדינה בבית משפט קמא, נמסר על ידי הגורמים הרלוונטיים כי הייה אדלסון ורגב הם חברים אישיים של ראש הממשלה, ושיחותיו עימם הן שיחות פרטיות. לעמדת המדינה, המידע המבוקש אודות פרטי שיחות הטלפון שקיים ראש הממשלה עם חבריו, הוא מידע החושף את יחסיו של ראש הממשלה עם חבריו האישיים. לעמדת המדינה יחסי אדם עם חבריו האישיים, ואף אם הוא ראש הממשלה, הוא מידע החוסה תחת הגנת הפרטיות באופן מובהק. חוק חופש המידע קובע מפורשות בסעיף 9(א)(3) כי רשות ציבורית לא תמסור מידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות. כפי שהדגישה המדינה בבית משפט קמא, התפיסה הניצבת ביסודה של העתירה, אותה קיבל למעשה בית משפט קמא, היא, כי כל פעולה של איש ציבור היא בעלת אינטרס ציבורי הגובר על זכותו לפרטיות. פועל יוצא מפסיקה זו היא שלאנשי ציבור אין כלל תחום פרטי שיהיה מוגן מכוח חוק הגנת הפרטיות.

14. המדינה תטען כי תפיסה זו אינה משקפת את הדין הקיים, ואף לא את הדין הרצוי. אכן, אין חולק כי אנשי ציבור, ובראשם ראש הממשלה, חשובים, מטבע הדברים, לעין הציבור יותר מכל אדם רגיל. ואולם, לעמדת המדינה, מכאן ועד הקביעה כי הם אינם זכאים להגנה על פרטיותם, רחוקה הדרך. דווקא בשל החשיפה לציבור הכרוכה במעמדו או בתפקידו, זקוק איש ציבור למרחב פרטי מוגן בו יוכל לנחל את ענייניו בשקט ובשלווה, ובכלל זה לשוחח ולהיוועץ עם חבריו או עם אנשים נוספים שהוא מעריך דעתם. המדינה תטען כי שילוב הוראות חוק חופש המידע והוראות חוק הגנת הפרטיות, כפי שפורשו בפסיקה, ובשים לב למידת רגישות הנתונים אותה ניתן להקיש מחוק נתוני תקשורת, מתלכדות כולן למסקנה אחת, ולפיה באיוון שבין הזכות לפרטיות לאינטרס הציבורי, גוברת ידה של הראשונה והרשות אינה רשאית להעביר את המידע המבוקש. במקרה שלפנינו, ובכבוד הראוי, גם לא היה מקום שבית המשפט יורה על כך, נוכח הפגיעה המשמעותית בפרטיות ראש הממשלה. למותר לציין, כי המידע המבוקש בוודאי אינו מידע אותו רשאים היו המשיבים לקבל ישירות מחברת התקשורת, ואף בכך יש ללמד כי למשיבים לא עומדת זכות לקבל את אותו מידע בדיוק, שתועד לצרכים פנימיים, מכוח חוק חופש המידע.

15. ראש הממשלה הוא אכן איש ציבור. עם זאת, ראש הממשלה הוא אדם, הזכאי לפרטיות ככל אדם אחר. אמנם, עובדת היותו איש ציבור מחייבת אותו לחשיפה גדולה יותר מאדם אחר. אולם גם לחשיפה זו יש גבולות. דווקא בשל החשיפה המוגברת לה נתון ראש הממשלה מתוקף תפקידו, יש לחותיר לו "מרווח נשימה" כדי אמותיו. מרחב פרטי, בו יוכל להתנהל בשלווה, מחוץ לעיני התקשורת. בפסק הדין בבג"ץ 2481/93 דין ג' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456 (1994), בית המשפט מבחין בין פעילותו הפרטית של איש הציבור לבין פעילותו

הציבורית, כאשר מטבע הדברים, היקף החגנה לה הוא זכאי בפעילותו הפרטית רחב יותר מזו לה הוא זכאי בפעילותו הציבורית. בהתחשב בכך שמסירת המידע המבוקש עולה כדי פגיעה בפרטיותו של ראש הממשלה, תטען המדינה כי בהתאם לפסיקתו של בית משפט נכבד זה בפס"ד עע"ם 2820/13 רוזנברג נ' רשות הגביה (פורסם באר"ש, פס"ד מיום 11.6.2014), הרי שבאיוון בין הזכות לקבלת מידע והאינטרס הציבורי בו ובין הזכות לפרטיות, יש להעניק את הבכורה לזכות לפרטיות. העובדה כי הפעילות הפרטית מבוצעת גם במשרדי הרשות הציבורית (וכאן, כזכור, חלק מהפעילות אינה מתבצעת דווקא שם) אינה מפקיעה מהפעילות את אופייה הפרטי.

16. נסיף ונאמר: אף אם מערכת היחסים החברית בין ראש הממשלה לאדלסון ולרגב מעניינת ככל הנראה את הציבור, או חלקים ממנו, עדיין, בכבוד הראוי, אין הדבר מקיים "עניין לציבור" כאינטרס משפטי שיצדיק פגיעה בפרטיות של ראש הממשלה, כאדם פרטי. ודוק – המדינה אינה טוענת כי בתכר לא יתכן כל אינטרס ציבורי במידע זה, אלא כי הוא אינו בגדר אינטרס שיש להגן עליו במחיר הפגיעה בפרטיות. המדינה סבורה כי במכלול הנסיבות, ובאיוון בין האינטרס המסוים שיכול וקיים לבין פרטיותו המצומצמת מאד ממילא של ראש הממשלה, תוצאת פסק דינו של בית משפט קמא פוגעת פגיעה יתירה בפרטיותו של ראש הממשלה עד כדי איונה.

כאמור, ראש הממשלה אינו מחזיק בטלפון נייד סלולארי, וזאת בשל שיקולי אבטחה. לפיכך הוא נאלץ לקיים את כל שיחותיו, פרטיות כמו מקצועיות, באמצעות מזכירות לשכת ראש הממשלה. לו היה ראש הממשלה משתמש במכשיר סלולארי, יכול היה לבחור לקיים את שיחותיו הפרטיות באמצעותו, ואילו את שיחותיו המקצועיות לנהל באמצעות קו טלפון קווי, כאשר הן מתברות אליו באמצעות מזכירות ראש הממשלה, ומתועדות לצרכי יעילות ונוחות.

17. לעמדת המדינה, כיוון ששיחותיו של ראש הממשלה עם ה"ה אדלסון ורגב הן שיחות פרטיות, הרי שלולא שיקולי האבטחה ראש הממשלה עשוי היה לבצען ממכשיר הסלולארי שלו – ואז לא ניתן היה לבצע תיעוד של השיחות, כפי שנעשה הדבר היום, כאשר ראש הממשלה ככלל מקיים את כל שיחותיו באמצעות מזכירותו, וממילא לא ניתן היה לקבל פירוט עליהן באמצעות עתירה לפי חוק חופש המידע. המדינה תטען כי מצב דברים שבו מחמת שיקולי אבטחה ראש הממשלה לא משתמש במכשיר סלולארי תקבל תוצאה משפטית שונה, שלפיה שיחותיו האישיות יהיו חשופות בפני כל, הוא מצב דברים שאין להשלים עימו. לפיכך יש לראות בשיחותיו של ראש הממשלה עם ה"ה אדלסון ורגב כשיחות שנעשו ממכשיר סלולארי של ראש הממשלה ללא כל תיעוד.

תיעוד שיחותיו של ראש הממשלה, שכאמור אינו מחויב על פי דין, אינו מבחין באופן כלשהו בין המישורים השונים של חיי ראש הממשלה. בנסיבות אלו, תטען המדינה כי חרף העניין המסוים שיכול להיות לציבור במידע זה, מסירתו מפרה את האיוון העדין שנדרש בין היות ראש הממשלה איש ציבור, על כלל ההשלכות שיש לעובדה זו, לבין מרחב מינימלי של פרטיות כלשהי. אכן, אדלסון הוא בעליו של עיתון יומי נפוץ בישראל, ורגב הוא עורכו של עיתון זה. ואולם, לראש הממשלה ככזה אין סמכויות אשר הוא יכול לבחור ולהפעיל ביחס לעיתונים בכלל, וביחס לעיתון זה או מתחריו בפרט. חברותו של ראש הממשלה עם אדלסון ורגב היא פרט שידוע היטב לציבור.

ואולם, בהעדר היבט ציבורי הכרוך בסמכויות ראש הממשלה הנכרך בחברות זן, לא הייתה הצדקה לפגיעה בפרטיותו של ראש הממשלה במסירת המידע המבוקש. בית משפט קמא ציין כי ראש הממשלה הוא כעת גם שר התקשורת, ולעניין זה השלכה על מסירת המידע המבוקש. בכל הכבוד הראוי עמדת המדינה היא כי בית משפט קמא שגה במתן משקל לעובדה זו, וזאת הן בשל כך שבתקופה ביחס אליה מתבקש המידע ראש הממשלה לא היה שר התקשורת, והן בשל כך שהסמכות בעניין עיתונות כתובה מסורה לשר הפנים, ולא לשר התקשורת כפי שציינה המדינה בתשובה לעתירה.

18. המדינה תבקש לציין אף את השלכות פסק דין זה, במישור הציבורי והאישי, על ראש הממשלה. ראש הממשלה מודע כעת לרישום השיחות האמור. כעת, טרם קבלת כל שיחה, או טרם הוצאת שיחה, על ראש הממשלה לשקול את כלל הנסיבות הציבוריות והפרטיות הקיימות "מסיבי" לאותו אדם המבקש לשוחח עם ראש הממשלה, או שראש הממשלה מבקש לשוחח עימו, וכיצד ייתכן ותראה עצם השיחה, וזאת גם מקום בו מדובר בחבריו הפרטיים של ראש הממשלה. כך, ולצורך הדוגמה בלבד, נשווה בנפשנו כי בתקשורת מתפרסם שאיש ציבור שוקל, לדוגמה, את המשך דרכו הפוליטית. אותו אדם מתקשר לראש הממשלה, שיחה שהיא פוליטית באופיה. האם על ראש הממשלה להימנע מלשוחח עימו, מתוך הבנה שיווצר "עניין בציבור", אשר ישווה לשיחה זו אופי כזה או אחר? כפי שפירטנו, ראש הממשלה מנהל כל יום שיחות – חלקן ציבוריות, חלקן פוליטיות (ועניין זה אינו בהכרח ציבורי) וחלקן אישיות לכל דבר ועניין. ככלל השיחות מתועדות. המדינה תטען כי לפסק דין זה ייתכנו השלכות שליליות משמעותיות על התנהלות טבעית של ראש הממשלה, ואף לכך יש השלכה על הסוגיה שלפנינו. מטבע הדברים, ראש הממשלה מודע היטב לכך שכל צעד ושעל שהוא עושה נסקר בשבע עיניים ציבוריות. עם זאת, ראש הממשלה זכאי למרחב מוגן מסוים, בו הוא יכול להתנהל באופן "טבעי", מבלי שיהיה בכך מחיר מיידני של פגיעה בפרטיות ביחסים עם האנשים הקרובים אליו.

19. נעיר עוד, מכיוון שהזכרנו הבחנה בין ציבורי לפוליטי. בעקבות בקשות לפי חוק חופש המידע שהוגשו למספר משרדי ממשלה, הנחה היועץ המשפטי לממשלה לאפשר העברה של מידע הנוגע לפעילות מיניסטריאלית של שרי הממשלה למבקשים. עם זאת, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה, ניתן להשמיט מיומנים אלו פעילות פרטית או פוליטית או לסמנה ככזו, בלי פירוט נוסף. כלומר, ערבוב הציבורי עם הפוליטי, ויצירת דיכוטומיה בין אלו לבין הפרטי אינה סוגיה פשוטה כלל ועיקר. סוגיה זו תורגת מהערעור שלפנינו, שכן דומה שאין מחלוקת שאדלסון ורגב הם אכן חבריו האישיים של ראש הממשלה, וככאלה נכלל העניין בגדר עניינים פרטיים. ואולם, הוספנו והבאנו זאת על מנת לבאר את מורכבות הסוגיה, אשר דומה, ובכבוד הראוי, כי בית משפט קמא לא נתן דעתו לכלל השלכותיה.

20. סוף דבר, המדינה תטען כי פסק דינו של בית משפט קמא פוגע פגיעה שאינה מוצדקת בפרטיות ראש הממשלה, ועל כן, דינו של פסק דינו של בית משפט קמא להתבטל, תוך חיוב המשיבים בהוצאות המערערים בהליך זה.

נספח "13"
תקנון האתיקה המקצועית של
העיתונות

עמוד 121

תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות

אושר במליאת מועצת העיתונות ביום 16.5.96

הגדרות: (תיקון 7.1.03)

1. "עיתון" - לרבות אמצעי תקשורת אלקטרוניים ועיתונים מקוונים ולרבות הבעלים, המו"ל והעורך האחראי של אמצעי התקשורת.
"עיתונאי" - לרבות עורך.
"אדם" - לרבות תאגיד, חבר כני אדם מואגד או כלתי מואגד ונף ציבורי.

- ג. לא יוכאו דברים בשמו של אדם אלא אם הם מובאה ישירה ומדויקת מפיו או ממסמך בכתב. מכתב למערכת מותר לפרסם שלא כלשונו אם כותבו לא אסר זאת מראש ואם בעריכה לא היה משום שינוי מהותי בתוכן המכתב או במשתמע ממנו.

בדיקת העובדות

5. א. לפני פרסום ידיעה כלשהי, יבדקו העיתון והעיתונאי את נכונותה במקור המדימין ביותר ובוהירות הראויה לפי נסיבות העניין.
ב. דחיפות הפרסום לא תפטור מבדיקת נכונות הידיעה כאמור.
ג. העובדה כי ידיעה התפרסמה בעבר לא תפטור את הבא להסתמך עליה בפרסום מבדיקת מהימנות הידיעה.

אוביקטיביות

6. א. עיתון ועיתונאי יבחינו בפרסום בין ידיעות לבין דעות.
ב. ידיעה המתפרסמת כמסגרת של הבעת דעה יחולו עליה כללי האתיקה הנוגעים לידיעות.
ג. פרסום ידיעות יהיה הוגן וללא הטיה.
ד. הכותרת לא תהיה מטעה.
ה. עיתון ועיתונאי יבחינו בפרסום בין פרסומת לחומר מערכתי, באופן שלא תפרסם פרסומת הנחזית כחומר מערכתי.

חופש העיתונות ואחריותה המקצועית

2. עיתון ועיתונאי יהיו נאמנים לחופש העיתונות ולזכות הציבור לדעת בהגישם לציבור שרות מקצועי ובפרסום מדויק, הוגן ואחראי של ידיעות ודעות.

יושר והגינות

3. א. עיתון ועיתונאי יפעלו ביושר, בהגינות וללא מורא.
ב. הבטיחו עיתון או עיתונאי למקור שהידיעה שמסר או הדעה שהביע לא יפורסמו, לא יימסרו אלה לפרסום אף אם יש בהם ענין לציבור.

נאמנות לאמת

4. א. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי כידעין או ברשלנות דבר שאינו אמת, אינו מדויק, מטעה או מסולף.
ב. לא יימנעו עיתון ועיתונאי מלפרסם מידע שקיים עניין ציבורי בפרסומו, לרבות בשל לחצים פוליטיים, כלכליים או אחרים וכן בשל חרם או איום בחרם מודעות.

תיקון טעויות, התנצלות ותגובה

7. טעויות, השמטות או אי דיוקים שהם מהותיים בפרסום עובדות, יש לתקן במהירות, בהגינות ובהבלטה הראויה ביחס לפרסום המקורי. בנוסף לכך תפורסם במקרים המתאימים גם התנצלות. במקרים המתאימים תינתן לאדם שנפגע אפשרות הוגנת להגיב על טעות, השמטה או אי דיוק מהותיים במהירות ובהבלטה הראויה. ביתס לפרסום המקורי.

פרטיות ושם טוב

8. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי ללא הסכמתו של אדם דבר הנוגע לפרטיותו או לשמו הטוב והעלול לפגוע בו, אלא אם קיים עניין ציבורי בפרסום ובמידה ראויה. פרסום דבר כאמור מצריך ברגיל כירור מוקדם עם הנוגע בדבר ופרסום הוגן של תגובתו.

קורבנות

9. א. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של אדם שנספה או נפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, לפני שהדיעה על מותו או פגיעתו של אותו אדם באה לידיעת משפחתו הקרובה מפי גרם מוסמך, אלא אם קיימות נסיבות חריגות של עניין ציבורי בפרסום לאתרו.
 ב. בקבלת החלטה בעניין פרסום שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של אדם שנספה או שנפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, יתחשבו העיתון והעיתונאי בבקשת בני משפחת הקורבן שלא ליתן פרסום לפרטים אלה וישקלוה כנגד העניין הציבורי בפרסום הפרסום כפרסום ידוה באופן, במידה וברגישות הראויים.

ג. (תיקון 15.6.10) לא יפנה עיתונאי בדברים אל בני המשפחה הקרובה של אדם שנספה או נפגע באופן

חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, לפני שווידא שהדיעה על מותו או פגיעתו של אותו אדם הובאה לידיעת בני משפחתו הקרובה מפי גרם מוסמך.

ד. (תיקון 15.6.10) לא יתקרב עיתונאי למקום הימצאם של בני המשפחה הקרובה של אדם שנספה או נפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, לפני שווידא שהדיעה על מותו או פגיעתו של אותו אדם הובאה לידיעת בני משפחתו הקרובה מפי גרם מוסמך.

ה. (תיקון 15.6.10) לא יפרסם עיתון תמונות של בני משפחתו הקרובה של אדם שנספה או נפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, שצולמו ב-24 השעות הראשונות לאחר שנודע להם על האסון, אלא בהסכמת המצולמים.

ו. בקבלת החלטה בעניין פרסום שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של קורבן פשיעה, יתחשבו העיתון והעיתונאי בבקשת הקורבן שלא ליתן פרסום לפרטים אלה וישקלוה כנגד העניין הציבורי בפרסום. הפרסום ידוה באופן, במידה וברגישות הראויים.

ז. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של קורבן עבירת מין אלא בהסכמתו.
 ח. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי ידיעה כדבר מצב בריאותו של פצוע, קורבן פשיעה או עבירת מין אלא בהסתמך על מקור רפואי מוסמך.

ט. (תיקון 16.3.03) לא יפרסמו עיתון ועיתונאי כל דבר הקשור בעבר המיני של מתלוננת או מתלונן בעבירת מין, למעט מידע על קשר אישי קודם עם הגילון.
 י. (תיקון 18.9.08) בדיווח על התאבדות על העיתון והעיתונאי לגלות רגשות וזהירות, ובדרך כלל ראוי להימנע מפרסום פרטים על שיטת ההתאבדות.

קטיצים (תיקון 26.3.97)

10. א. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים

הליכים פלייליים

- 12 א'. עיתון ועיתונאי יכבדו בפרסומיהם את העיקרון היסודי שכל אדם הוא כחוקת חף מפשע אלא אם נמצא אשם בדין.
- ב. (1) (תיקון 25.6.07) לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של חשוד בעבירה שנעצר אך טרם הוכח בפני בית משפט, אלא אם הסכים לכך או אם קיים עניין ציבורי הקשור לעיתוי הפרסום, נסיבות העבירה, אופייה, חומרתה או מעמדו הציבורי של החשוד.
- (2) (תיקון 25.6.07) לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של חשוד בעבירה בטרם נעצר ובטרם הוכח בפני בית משפט, אלא אם הסכים החשוד לפרסום או אם התקיימו התנאים הבאים:
- (א) הודע לחשוד מבעוד מועד דבר החשד וניתנה לו שהות נאותה להגיב בטרם הפרסום.
- (ב) קיים עניין ציבורי הקשור לעיתוי הפרסום, נסיבות העבירה, אופייה, חומרתה או מעמדו הציבורי של החשוד.
- ג. (1) (תיקון 13.2.02) בכיסוי ההליך הפלילי אין ליצור מראית עין מובהקת של כוונה להשפיע על תוצאות המשפט. בכלל זה, אין לפרסם במהלך המשפט הערכה נחרצת של העדויות או העמדות של הצדדים או עמדה לגבי תוצאה מסוימת של ההליך.
- (2) (תיקון 13.2.02) על אף האמור לעיל, אין מניעה לפרסם פרשנות משפטית של הדין, משמעותו והשלכותיו, בכל שלב שהוא, ולאחר מתן פסק דין או החלטת ביניים - התייחסות ביקורתית לגבי הכרעות משפטיות או עובדתיות שניתנו בהם.
- ד. פרסם בעיתון דבר חשד, הגשת כתב אישום או הרשעת אדם, ונדע לעיתון ולעיתונאי באופן מוסמך כי הוסר החשד או לא הוגש כתב האישום או בוטל או זוכה

מזהים אחרים של מי שטרם מלאו לו 14 שנה, בנסיבות העלולות לפגוע בשמו, בפרטיותו או ברווחתו, אלא בהסכמת הוריו או אפוטרופסו ואם קיים עניין ציבורי בפרסום המזהה ובמידה הראויה.

ב. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של מי שמלאו לו 14 שנה וטרם מלאו לו 18 שנה, בנסיבות העלולות לפגוע בשמו, בפרטיותו או ברווחתו, אלא אם קיים עניין ציבורי בפרסום המזהה ובמידה הראויה.

ג. (תיקון 15.4.10) אי פרסום צילום ופרטים מזהים פירושו הסתרה או טשטוש מוחלט של כל פרט העלול להסגיר את זהותו של הקטין, ובכלל זה טשטוש היקף כל הפנים של הקטין וטשטוש קולו כך שלא ניתן יהיה לזהותו.

ד. (תיקון 15.4.10) כדי להבטיח את ביצוען של הוראות סעיף זה, תיבדק כל כתבה או ידיעה הנוגעת לקטין והעלולה לפגוע בשמו, פרטיותו וברוחתו, לפני פרסומה, על ידי העורך המוסמך של כלי התקשורת.

חולים ותורמי אברים

11. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של חולה נפש, מכור לסמים או לאלכוהול, תורם או נתרם של אברים וחולה סופני ללא הסכמתם או הסכמת בני משפחתם, לפי המקרה, אלא אם קיים עניין ציבורי בפרסום ובמידה הראויה.

הליכים משפטיים (תיקון 13.2.02)

12. א. סיקור משפט יתמקד בהליך המשפטי וישקף את ההליך באופן נאמן לאמת, הוגן ואחראי.
- ב. יש להבחין בבירור בין סיקור ההליך לבין התייחסות לנושא הקשור במשפט, פרשנות ותחקיר עיתונאי שבפרסומם יש עניין ציבורי.

הנאשם בדין או נתקבל ערעורו של מורשע, לפי העניין, יפרסם זאת העיתון בהבלטה הראויה.

משפטים אזרחיים

13. א. כפרסום שעניינו הליכים משפטיים אזרחיים, יציגו העיתון והעיתונאי את עמדות כל הצדדים. אם הוגש כתב הגנה, יינתן לו פרסום הולם. אם טרם הוגש כתב הגנה, תינתן ברגיל לנתבע אפשרות לפרסום הוגן לעמדתו.
- ב. נדחתה או נמחקה תביעה בעניין אזרחי, יינתן לכך פרסום באופן דומה ככל האפשר לפרסום בדבר הגשת התביעה.
- ג. לא יפורסם דבר הנוגע לתביעה שנדחתה או שנמחקה כאמור אלא אם צוין דבר דחייתה או מחיקתה.
- ד. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שאלות מתוך שאלון בהליך משפטי אזרחי, או פרטים כלשהם מתוכנו, אלא בצמוד לתשובות שניתנו לשאלות אלה.
- ה. (תיקון 6.9.99, תיקון 16.3.03) האמור לעיל בסעיף זה יחול, בשינויים המחויבים, על פרסום שעניינו עתירה לבג"ץ וגם על פרסום שעניינו הגשת תלונה למועצת העיתונות.

הצלת חיים (תיקון 16.3.03)

- 13א'. החובה המוסרית והחוקית החלה על כל אדם להושיט עזרה לאדם המצוי לנגד עיניו בסכנה חמורה ומיידית לחייו או לשלמות גופו, חלה גם על עיתונאי בעת פעולתו העיתונאית.

אפליה וגזענות

14. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי דבר שיש בו משום הסתה או עידוד לגזענות או לאפליה פסולה על בסיס גזע, מוצא, צבע עור, עדה, לאומיות, דת, טיפ, עיסוק, נטייה מינית,

מחלה או נכות גופנית או נפשית, אמונה או השקפה פוליטית ומעמד חברתי-כלכלי. לא יציינו עיתון ועיתונאי איפיונים אלה אלא אם הם נוגעים עניינית לנושא הפרסום.

ניגוד עניינים

15. א. לא יעמדו עצמם עיתון ועיתונאי כמצב בו קיים חשש לניגוד עניינים בין חובותיהם כעיתון וכעיתונאי לבין כל אינטרס אחר.
- ב. מ"ל של עיתון ובעליו יפרסמו בעיתון אחת לשנה גילוי נאות של האינטרסים העסקיים והכלכליים המהותיים שיש להם בתחום התקשורת ומחוצה לו.
- ג. היה לעיתון אינטרס מהותי - כלכלי או אחר, בתחום התקשורת או מחוצה לו - בנושא של פרסום מסוים, יפרסם בצמוד לאותו פרסום גילוי נאות של האינטרס שלו.
- ד. שמותיהם של המ"ל, הבעלים והעורך של העיתון יופיעו בכל גילוי שלו.

שימוש לרעה

16. א. לא יעשו עיתון ועיתונאי שימוש לרעה במעמדם, כתפקידם או ככוחם לפרסום או להימנע מפרסום.
- ב. לא יעשו עיתון ועיתונאי שימוש פסול במידע שהגיע לידיהם עקב עבודתם.

עיסוק נוסף

17. א. לא יעסוק עיתונאי בכל עיסוק, עבודה, שרות, יחסי ציבור, פרסומת ואיסוף מודעות המעוררים חשש או מראית עין לניגוד אינטרסים או להטעיית הציבור.
- ב. (תיקון 26.3.97) רואים כעיסוק נוסף המעורר חשש או מראית עין לניגוד אינטרסים או להטעיית הציבור, מבלי למעט מדרכי עיסוק נוסף אחרות -

הפרט, האונת סתר שלא כדיון וכל אמצעי אחר להשגת מידע העלול, בנסיבות העניין, לפגוע באופן חמור באמון הציבור בעבודה העיתונאית.

ציון מקור הפרסום

21. לא יציגו עיתון ועיתונאי כלשהם את עבודתם של עיתון ועיתונאי אחרים. בכל מקרה של ציטוט מידע שכבר פורסם באמצעי תקשורת אחר או על ידי סוכנות חדשות, יציגו העיתון והעיתונאי את זהות המפרסם המקורי.

חסיין עיתונאי

22. לא יגלו עיתון ועיתונאי מידע שנמסר להם בתנאי שישאר חסוי ולא יחשפו והותו של מקור חסוי אלא בהסכמתו של המקור.

אתיקה בעיתון

23. א. עיתון ידאג להכשרה מתאימה של העיתונאים העובדים בו בתחום האתיקה המקצועית של העיתונות.
ב. מו"ל של עיתון ובעליו יבטיחו את קיום התנאים המאפשרים לכל עבודה עיתונאית הנעשית בעיתון להתבצע על פי העקרונות של האתיקה המקצועית של העיתונות.
ג. עיתון ועיתונאי רשאים לפנות לוועדת האתיקה של מועצת העיתונות בבקשה לחוות דעת בעניין עקרוני מתחום האתיקה המקצועית של העיתונות. ועדת האתיקה תפעל כנוף מיעוץ.

עורך ועיתונאי

24. א. לא יפרסמו בשמו של עיתונאי כתבה או מאמר שתוכנם שונה באופן משמעותי על ידי עורך ללא הסכמת העיתונאי.

(1) תשדירי פרסום, יחסי ציבור או שירות דומה אחר הקשורים בתחום עיסוקו או מומחיותו של העיתונאי המגיש שירותים אלה;
(2) תשדירי פרסום, יחסי ציבור או שירות דומה אחר המוגשים על ידי עיתונאי העוסק בחדשות, באקטואליה, בפרשנות, בתחקירים או בראיונות על מיגוון נושאים;
(3) יחסי ציבור, פרסום או איסוף מודעות הנעשים על ידי עיתונאי על דרך קבע.

* חוות דעת מייעצת בדבר תחולת סעיף 17:

עיתונאי רשאי לפנות לוועדה של מועצת העיתונות בבקשה ליתן חוות דעת מייעצת בדבר חלוחו של סעיף 17 על העיסוק הנוסף שהוא מבקש לעסוק בו. הסמכות ליתן חוות דעת מייעצת כשאלה הנוגעת לתוקנה לוועדת האתיקה שנקבעה בסעיף 23 לתקנון האתיקה או לוועדה מיוחדת שתוקם על ידי המליאה או הנשיאות למטרה זו, בהתאם לסעיף 32 לתקנון מועצת העיתונות.

טובת הנאה

18. לא יבקש ולא יקבל עיתונאי טובת הנאה בקשר לעניין הכרוך בעבודתו העיתונאית וזאת מכלי התקשורת בו הוא מועסק.

אי תלות

19. לא יונחו עיתון ועיתונאי במילוי תפקידם על ידי כל גרם חיצוני שאינו גלוי ובמיוחד לא על ידי מפרסמים וגופים שלטוניים, כלכליים ופוליטיים.

אמצעים פסולים

20. לא ישתמשו עיתון ועיתונאי לשם השגת מידע באמצעים פסולים שיש בהם קלון למקצוע העיתונאות ובכלל זה אלימות, סחיטה, איום, פיתוי, חדירה שלא כדיון לרשות

ב. עורך שפסל לפרסום מאמר שחיבר עיתונאי לא יפגע בזכותו של העיתונאי לפרסם את המאמר בעיתון אחר.

השעיה מעבודה עיתונאית והמסקנה

25. א. עיתונאי שהוגש נגדו ע"י המדינה כתב אישום כשל עבירה פלילית, ידון בעניינו בית הדין לאתיקה של מועצת העיתונות ויקבע אם יש בעבירה המיוחסת לו קלון למקצוע העיתונאות. קבע בית הדין לאתיקה שבאותה עבירה יש קלון למקצוע העיתונאות, יהיה רשאי לחייב את העיתון להשעות את העיתונאי מעבודתו העיתונאית במידה הראויה, כפי שיקבע בית הדין לאתיקה על פי העבירה ועל פי מכלול הנסיבות, ותאת עד להכרעת הדין הסופית.

ב. עיתונאי שהורשע בפסק דין סופי בעבירה שבית הדין לאתיקה קבע שיש בה קלון למקצוע העיתונאות, יהיה רשאי בית הדין לחייב את העיתון להפסיק את העסקתו של העיתונאי במידה הראויה, כפי שיקבע בית הדין לאתיקה על פי העבירה ועל פי מכלול הנסיבות.

ג. כדונו בהשעיה ובהפסקת העסקה כאמור, ינהג בית הדין לאתיקה לפי סדר הדין שבתקנון מועצת העיתונות.

אתיקה בימי לחימה (תיקון 25.6.07)

26. א. תקנון האתיקה כולו חל גם בעת לחימה. לכללים הבאים חשיבות מיוחדת בעת לחימה: 4, 5, 9, 13א', 14, 23.

ב. עיתון ועיתונאי יקבלו, במידת הצורך, אישור הצנזורה הצבאית לפרסום ידיעה.

ג. עיתון, מו"ל של עיתון ובעליו יפעלו לסיקור הוגן, אמין ושוויוני של המתרחש בעורף, בצד הדיווח על המתרחש בחזית הלחימה.

ד. בנוסף לאמור בסעיפים 9א. ו-9ב., יכבדו עיתון ועיתונאי את כבוד האדם והפרטיות של נפגעי לחימה, לא יצלמו צילומי תקריב של פצועים או חללים ולא ידווחו במישרין או בעקיפין (תוך שימוש ב"קודים") על חללים ונפגעים קודם שנמסרה הודעה למשפחות.

ה. בנוסף לאמור בסעיפים 23א. ו-23ב. ידאגו עיתון, מו"ל של עיתון ובעליו, ביחד עם מועצת העיתונות ורשויות הצבא, להכשרה מקצועית ואמית ראויה של עיתונאים המסקרים את החזית והעורף בעת לחימה.

נספח "14"

הראיון של מר דרוקר בכתב העת

"העין השביעית" שפורסם ביום

2.12.2015

עמוד 127

האם נתניהו מסתיר את שיחות התדרוך הקבועות עם עמוס רגב

"מקורות אמרו לי שעורך 'ישראל היום' עמוס רגב נעלם לשיחה מסתורית כל יום לפני הירידה לדפוס". רביב דרוקר מסביר מדוע עתר כדי לחשוף את מועדי השיחות של ראש הממשלה עם עורך "ישראל היום" • מתוך "קול העין", תוכנית הרדיו של "העין השביעית" וקול-הקמפוס

כתב "העין השביעית" | 02.12.2015 | 1

00:00

00:00

כתב "חדשות ערוץ 10" רביב דרוקר הגיש עתירה לפי חוק חופש המידע כדי לקבל ממושרד ראש הממשלה את מועדי השיחות של ראש הממשלה בנימין נתניהו עם איל ההון שלדון אדלסון, מייסד ומממן "ישראל היום", ועם העורך הראשי של העיתון עמוס רגב.

בשיחה עם אורן פרסיקו ונמרוד הלברטל בתוכנית "קול העין" מספר דרוקר על העתירה ומה הוא מקווה שניתן יהיה ללמוד מהמידע שיתקבל.

העין השביעית כונה לקוראיה ומבקשת את עזרתם

תרמו לעין השביעית

מה יצא לך אם תדע כמה נתניהו מדבר עם אדלסון ורגב?

"ברור שבכל הוויכוח הציבורי הגדול האם 'ישראל היום', שהוא העיתון הנפוץ במדינה, האם הדבר הזה הוא עיתון וכלי תקשורת לגיטימי שקצת נוטה חסד לנתניהו, או כלי תעמולה בשירות נתניהו, שמכאן גם אינו חוקי ומפר את הוראות מימון מפלגות, ברור שבמחלוקת הזו השאלה הגדולה היא כמה עמוק הקשר בין לשכת ראש הממשלה ונתניהו לעיתון. אם באופן כללי, במקרה, הגיעו לעיתון כמה אנשים שמאוד אוהבים את נתניהו ואז הם יודעים לנחש את צעדיו ולכתוב

בעדו, אז אנחנו יותר בקוטב של עיתון שאתה לא יכול לנקוט נגדו דבר. ואם זה יותר במובן שנתניהו ואנשי לשכתו מדברים עם אנשי העיתון ועם צמרת העיתון ומסבירים להם לאן צריכה לנשוב הרוח, ברור שאנחנו בקוטב של כלי תעמולה. בגדר הוויכוח הזו, כדי להוכיח את הקשר, הדבר הכי משמעותי הוא כמה נתניהו מדבר עם האנשים האלה.

"כשעשיתי את התחקיר על 'ישראל היום', שהתפרסם לפני שלוש שנים, סיפרו שם אנשים מתוך העיתון שלעמוס רגב יש שיחת טלפון קבועה ברבע לשתים-עשרה בלילה, ממש לפני סגירת העיתון, הוא סוגר את הדלת ומנהל שיחת טלפון מסתורית, אף אחד לא יודע עם מי, לכאורה יכול להיות שעם אשתו, וכשהוא יוצא לפעמים משתנה הכותרת הראשית, לפעמים משתנה איזה כיתוב תמונה, לפעמים משתנה איזה משנה. ברור שאם יתברר שהוא אף פעם לא דיבר עם נתניהו, כשהמידע הזה ייחשף, אנחנו במקום אחד בוויכוח, ואם יתברר שכל יום הוא מדבר עם נתניהו ברבע לשתים-עשרה, אנחנו במקום לגמרי אחר".

הבקשה שלכם היא לא על התוכן של השיחות, אלא רק האם דיברו ומתי.

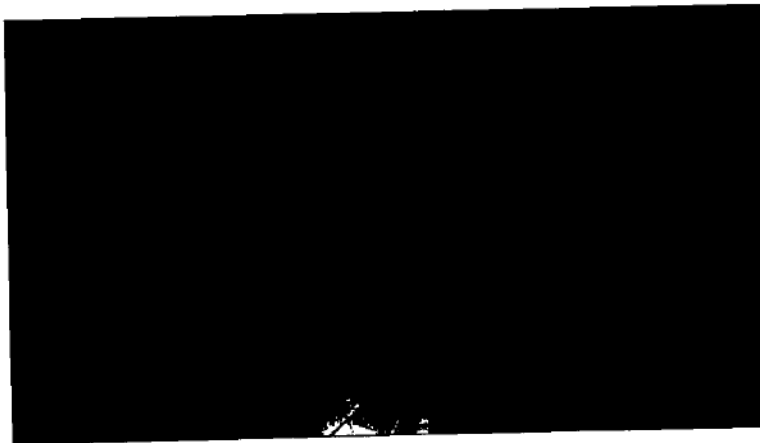
"נכון, כי אני נזכרתי שכשכתבתי ספרים על ראשי ממשלה, גיליתי שכל שיחה נרשמת כמובן. כל שיחה שיוצאת וכל שיחה שנכנסת. וביבי לא מדבר גם מהסלולרי האישי ומתקשר ישר לבן-אדם, זה הכל עובר דרך המרכזייה של לשכת רה"מ".

ומה התשובה שקיבלתם?

"התשובה שקיבלנו עמדה על שני חלקים. החלק האחד אמר שרוב המידע, עד כמה חודשים לפני הבקשה, כבר לא נמצא במשרד ראש הממשלה, העברנו אותו לארכיון הלאומי. והעמוד השני שעליו נשענה התשובה היה שאנחנו לא מוסרים לכם כי הם חברים שלו, אדלסון ורגב, גם ראש ממשלה זכאי לפרטיות בשיחות שלו עם חברים שלו ואתם לא צריכים לדעת מתי הוא מדבר עם חברים שלו וכמה. התשובה שלהם סותרת את עצמה. כי אם אתה מעביר חומר לארכיון הלאומי, אתה מצהיר בכך שזה לא חומר פרטי".

אבל הם מעבירים את התיעוד של כל השיחות, הם לא יפרידו בין פרטי לציבורי.

"לכאורה אפשר לטעון את זה, אבל יש תחנת סינון בדרך, שבדיוק אמורה לעשות את הדבר הזה, להפריד בין הפרטי לציבורי. עכשיו כשבאו לבית-משפט הם טענו שלא העבירו [לארכיון המדינה] אלא רק לסינון הראשוני, ואנחנו לא נעביר את החומר הפרטי כי הם חברים שלו. גם עם הטענה הזו יש בעיה לא פשוטה, כי אם הם חברים שלו, כלומר יחסיהם איתו זה כמו יחסי קובי מימון, טייקון הגז, ומשה כחלון, כולנו יודעים וכחלון צועק בראש חוצות, אני מנוע מלטפל בענייני הגז כי קובי מימון חבר שלי. אם נתניהו הוא חבר שלדון אדלסון ועמוס רגב, והיחסים ביניהם חבריים, אז נתניהו כשר התקשורת מנוע מלטפל בכל דבר שקשור ל'ישראל היום', כלומר קשור לעיתונות במדינת ישראל, כלומר כשר תקשורת הוא מנוע מלטפל אולי באחת התעשיות הכי משמעותיות שפועלות תחתיו".

נניח שאתם מקבלים את המידע ומתברר שהיו הרבה שיחות. הרי יכול להיות שנתניהו הוא מקור של עמוס רגב, כמו שנגיד אולמרט היה מדבר עם ברנע. זה נשמע לך סביר?

"אין ספק. ברגע שיתפרסם המידע, כל אחד יכול לפרש אותו כמו שהוא רוצה. אחד יגיד שהוא מקור, אחד יגיד שהוא חבר והם מדברים הרבה, ואחד יגיד משהו אחר. אני לא יכול להגיד עכשיו אפילו מה אני אגיד, כי זה תלוי באמת כמה שיחות יש להם, מה התדירות שלהן, וגם אתה וגם אני נסכים שאם זה עשרים בשנה, זה לא כמו מאתיים בשנה. אתה גם תוכל לראות מתי השיחות, תוכל לראות מה האירועים האקטואליים שקורים באותו הזמן. תוכל לגבש איזושהי עמדה לגבי מה יחסייהם. האם הוא מקור, האם הוא חבר, האם הוא בעצם עובד תחת מכונת המסרים של לשכת ראש הממשלה."

אבל אם אנחנו מתייחסים אליו כמקור, זה מעלה שאלה אחרת. נניח שאני מגיש בקשה לפי חוק חופש המידע לכל המשרדים – מתי השר דיבר עם רביב דרוקר? והם אומרים, בסדר, ניתן את המידע, אבל שואלים אותך מה דעתך. אתה תסכים שיחשפו את המידע הזה?

"זה הפוך. כי החיסיון הוא לא שלי. אני העיתונאי. החיסיון הוא של המקור. נתניהו היה יכול להגיד בתשובתו, כלפי רגב ולא כלפי שלדון, כי שלדון הוא לא עיתונאי, הוא היה יכול להגיד לגבי עמוס רגב, 'ייתכן שאני מקור שלו וייתכן שלא, אבל כדי שבכלל לא תוכלו לדון בזה אני מסרב להעביר את השיחות שנוגעות אליו'. הוא לא אמר את זה, הוא אמר, 'אני חבר שלו'. זה משהו אחר. אם הוא היה אומר, 'אני מקור שלו', או 'אני יכול להיות מקור שלו', ואני את כל השיחות שלי עם עיתונאים רוצה שלא יידעו עליהן', זה מקום מסוים. אבל זה לא מה שהוא אמר. ובכל מקרה כל הטיעון הזה לא רלבנטי כלפי שלדון אדלסון, כי הוא לא מקור בכל מקרה והוא לא עיתונאי, הוא בעל הון מאוד גדול שמממן פה עיתון במאות מיליוני שקלים, זאת אומרת מפסיד מאות מיליוני שקלים על קיומו של העיתון הזה מאז 2007 ועד היום, על-פי כל הערכה של אדם סביר שמכיר את התחום הזה."

למה בישראל צריך לעבור שבעה מדורי גיהנום בשביל לקבל אינפורמציה שעל פניו צריכה להיות חשופה וזמינה לכולם?

"אני יכול להתחיל בהרצאה שלמה על המודעות לשקיפות במשרדי ממשלה, ועל התחושה המאוד חזקה של האנשים האלה שהמידע הוא שלהם. המידע על חוות הדעת שהם מקבלים והמידע על החלטותיהם והפרוטוקולים של הישיבות שהם משתתפים בהן והלו"ז שלהן. האנשים האלה רובם מסתובבים עם תחושה מאוד חזקה שזה שלהם, ואתה צריך לעבוד מאוד קשה כדי לגבור על התחושה הזו, כי הם בדרך כלל בעלי הכוח להחליט אם לשחרר את המידע או לא."

"אגב, אני במהלך הבחירות פניתי למשרד האוצר, כששר האוצר כבר לא היה יאיר לפיד, וביקשתי אחריו שנודע לי שיש הרבה מיליים מליהיא לפיד לפקדי האוצר שהיא מבקשת מהם כל מיני דברים. יכול להיות שחלק מהדברים ראויים, אבל לא כל אחד זוכה להיות אשת שר האוצר, ששולחת מכתב או מייל לראש אגף תקציבים או לחשב הכללי ומבקשת ממנו דבר X או דבר Y. וגם משרד האוצר התקשה מאוד עם הבקשה הזו, ובסוף מה שעשו זה שאנשי לפיד עצמם הביאו את המיילים כאילו, אתה יודע, לא בדרך הפורמלית של לשים את המיילים האלה באינטרנט ולראות מה ליהיא לפיד ביקשה. ואין בזה שום דבר סודי. היא ביקשה פה תקציב לפה ופה תקציב לשם. ומה הפקידים עשו עם הבקשות שלה."

לכתי-המשפט יש מודעות גבוהה יותר לחופש המידע מאשר לפקידות?

"ללא ספק בכלל. כתי-המשפט בדרך כלל מאוד מבינים את הדבר הזה. נדמה לי שמשנהו כמו 85% מהעיתרות של התנועה לחופש המידע מסתיימות בניצחון, מלא או כמעט מלא."

אותנו מעניינים ה-15% שלא...

"כמעט כל ה-15% האלה שאנחנו מפסידים, אני יכול להגיד לך שהמכנה המשותף של רובם זה עתירות שקשורת לביטחון באיזושהי צורה. אפילו אם זה בצורה שהכי מגרדת את הביטחון. הרי אנחנו לא שואלים אם יש לנו צוללות גרעיניות או לא, גם החוק לא חל על זה מלכתחילה. גם אם אתה שואל על דברים שככה באופן עקיף נוגעים לביטחון, בא צה"ל ואומר, 'אהה...! בדרך כלל שם אתה תפסיד'."

• את התוכנית המלאה ניתן להוריד כאן

"קול העין" היא תוכנית משותפת ל"העין השביעית" ולקול-הקמפוס (106FM), רדיו הסטודנטים של בית-הספר לתקשורת של המסלול האקדמי, המכללה למינהל. את התוכנית מפיקה רתם שרעבי, סטודנטית בבית-הספר לתקשורת של המסלול האקדמי, המכללה למינהל. התוכנית משודרת בקול-הקמפוס 106FM מדי שבוע בימי חמישי בשעה 12:00, וזמינה להאזנה באתר התחנה ובאתר "העין השביעית".

עוד על השיחות של נתניהו עם עמוס רגב ושלדון אדלסון

תיק השיחות חוזר למחוזי

ניצחון לאדלסון בעליון: בוטל פסק הדין המחייב את נתניהו לחשוף את שיחותיו עם הבעלים והעורך של "ישראל היום" אוף פרסיקו | 10.02.2016

חי בחוץ-לארץ, עוסק בעסקי קזינו

אדלסון לא מוותר ומגיע שוב לעליון כדי למטע מהציבור תשובה על השאלה: האם ראש הממשלה נתניהו משוחח מדי ערב עם עורך "ישראל היום" • במהלך הדיון טען עורך-דים כי אדלסון אים הבעלים של "ישראל היום" וכי הוא כלל אים יסל להיחשב "איש תקשורת" אוף פרסיקו | 08.02.2016

מושכים זמן

חשיפת שיחת הטלפון של בנימין נתניהו עם "ישראל היום": שלדון אדלסון ועורך העיתון שבבעלותו ממשיכים להערים מכשולים משפטיים על בקשת רביב דרוקר וחדשות 10 אוף פרסיקו | 18.01.2016

התחום האפור של בנימין נתניהו

בית-המשפט: ראש הממשלה יחויב למסור את מועדי שיחות הטלפון שלו עם עורך "ישראל היום" והבעלים שלדון אדלסון • הפסיקה: בעקבות עתירת חדשות 10 ורביב דרוקר לפי חוק חופש המידע • דרוקר: מקורות בעיתון סיפח שלעורך עמוס רגב יש שיחת טלפון קבועה ברבע לשתיים-עשרה בלילה אוף פרסיקו | 02.12.2015

משהו שאפשר להסתתר מאחוריו

ערכי-הדין מטעם רביב דרוקר ובנימין נתניהו נפגשו בבית-המשפט לדיון על העתירה לחשיפת השיחות בין ראש הממשלה לשלדון אדלסון ועמוס רגב • העותרים: "חברות אישית" אינה מבטלת את האינטרס הציבורי בחשיפה • המדינה: לא ניתן להפריד בין שיחות פרטיות למקצועיות אוף פרסיקו | 30.11.2015

"החברים ב'ישראל היום'"

פניה למשרד המשפטים: אסרתם על שר האוצר כחלון לעסוק בעניינים הקשורים לטייקון קובי מימון משום שהם חברים אישיים • ראש הממשלה נתניהו הצהיר כי הוא חבר אישי של הבעלים והעורך של "ישראל היום" • מדוע לא אסרתם עליו לעסוק בעניינים הקשורים אליהם? אוף פרסיקו | 23.11.2015

הפרקליטות ונתניהו "מיתממים במקרה הטוב, ציניים במקרה הרע"

רביב דרוקר: ראש הממשלה מוצא שלווה ומפלט מאור הדרוקרים בשיחותיו עם הבעלים ועם העורך הראשי של כלי תקשורת עתיר

1.3.2016

היב דדקדק מסביר מדוע עתר כדי לחשוף את מועדי השיחות של ראש הממשלה עם עורך "ישראל היום" | העין השביעית

מגוון הנקודות און האג נדה שלזז ט באמנו • וודשונו טו מגיביט בעתירה לודשיפת מועדי שיחונז הטלפון של נתניהו עם עמוט רגב
ואדלסון

און פרטיקו | 24.11.2015

במקרה החברים שלי גם מפעילים עיתון שתומך בי

הפרקליטות: שיחותיו של בנימין נתניהו עם עמוט רגב ושלדון אדלסון הן עניינים האישי ואין להן קשר לעבודתו כראש ממשלה • עמוט רגב הוא העורך הראשי של "ישראל היום", שלדון אדלסון הוא המולטי-מיליארדר המממן את העיתון • נתניהו מסרב למסור כל פרט על השיחות. אפילו לא מתי התקיימו

און פרטיקו | 21.11.2015

© 2013 כל הזכויות שמורות, העין השביעית

נספח "15"

פרסום מהבלוג של מר דרוקר מיום

7.3.2006

עמוד 132

15

המלץ שתף/שתפי

גלובס: "זו רעידת אדמה בקנה מידה שמזכיר את פרשת ווטרגייט". 7.3.2006

מאת רביב דרוקר | 7 במרץ 2006

0 תגובות

Share

Tweet

Share

Mail

מאת: הדס מגן

הכתב רביב דרוקר חשף בערוץ 10 את היומנים של עמרי שרון, במ של ראש הממשלה, שמתעדים שורה אחת של מיניס פוליטיים שביצע שרון הבן.

"ש"ד ד"ר יובל קרניאל, מהמסלול האקדמי של המכללה למינהל, מומחה לעבירות צווארון לבן ולדיני תקשורת, מה החשדות הרלבנטיים?"

"יש כאן להערכתי רעידת אדמה של ממש, בקנה מידה שמזכיר את פרשת ווטרגייט, או את פרשת בר-און-חברון, או חשבון החלרים של רבין. נחשפת כאן מערכת שלטונית שלמה שמבוססת על הפרת אמונים ושחוד.

מודעה

"קודם כל מדובר בחשד לכאורה לעבירות של מירמה והפרת אמונים של עמרי עצמו, כשבמקום לפעול לטובת אינטרסים ציבוריים כחבר כנסת, הוא פועל לטובת אינטרסים אחרים ובכך עבר את העבירה. יותר מזה: הוא משדל אחרים לעבור את העבירה, כי הוא מרים טלפון לשרים וללשכות שרים ומבקש מהם לבצע את המינימים.

"יש כאן גם עבירה של שוחד בחירות: אם חברת הכנסת נעמי בלומנטל הורשעה בשוחד בחירות בגלל שנתנה לילה במלון לכמה פעילים, תארו לעצמכם מה זה לתת לאמשים משרה, שבצידה הכנסה של עשרות אלפי שקלים, והכול במטרה שאותם חברי מרכז יצביעו לטובת ההתנתקות, או לטובת מועמדם מסוימים."

"במה זה שונה מהמינימים הפוליטיים של צחי הנגבי במשרד לאיכות הסביבה?"

"המקרה של צחי הנגבי הוא מקרה אחד של מינימים פוליטיים ועבירות של הפרת אמונים ושחוד בחירות. פה מדובר במערכת כולה – עשרות ואולי אפילו מאות מקרים. ההבדל הוא בהיקף התפעה ובעומק שלה. כאן מדובר על מינימים בהיקף רחב, שמצביעים על כך שהמערכת כולה, ראש הממשלה והבן שלו, השתית את ניהול המדינה על העשייה הזו. כך הוא בנה את הבסיס הפוליטי שלו במפלגה. המינימים הם לרוב המערכת השלטונית – החל מחברת החשמל ועד למועצה הדתית בדימונה."

"צחי הנגבי אמר שהוא לא עשה מינימים פוליטיים, אלא מינימים מקצועיים. עמרי שרון יכול לטעון את זה?"

"פה עמרי לא יכול לטעון את זה. עצם העיסוק שלו בנושאים הללו, שהם לא בתחום פעולתו, לא בתחום משרתו, מעוררים חשד ופסולים. להבדיל מצחי הנגבי, שהדבר מצוי בתחום סמכותו המקצועית.

"צריך לזכור, שהמילה מקצועי, זו לא מילת קסם שמכשירה את המיטי. לב העינין הוא ניגוד עניינים. אם אתה ממנה אדם תוך ניגוד עניינים, הדבר פסול גם

אם האיש מקצועי.

"ניגוד העניינים הוא בין האינטרס הציבורי למטת אנשים טובים לבין העובדה שאתה צריך את האיש הזה כדי להעביר את ההתנתקות, או כדי שיצביע עבורך בכנסת. זה ניגוד העניינים".

"מה דעתך על התגובה התקשורתית לחשיפת הפרשה על ידי ערוץ 10?"

"אני חושב שיש כאן שתי תופעות מדאיגות: באחת – ניסיון לחשוף את המקור או לרמוז על המקור. אלה תופעות שהכרם בפרשת בראון-חבון, שם ניסו לסגור את המעגל סביב המקור. הניסיון של כלי תקשורת אחד לחשוף מקור של כלי תקשורת אחרת, מהווה פגיעה חמורה באתיקה המקצועית והוא גם מאוד מסוכן לחופש העיתונות, שהרי תופש העיתונות מבוסס על חיסיון מקורות. השמירה על החיסיון של המקורות היא לב לבה של הדמוקרטיה, ואני חושב שיש כאן דוגמה מבהיקת לחשיבות של חיסיון מקורות.

"התופעה השנייה שמדאיגה, היא ההתעלמות של מספר כלי תקשורת מפרשה גדולה וחשובה בגלל שמי שחשף אותה היה המתחרה, ובכך הם פוגעים בציבור שלם. זה הסיפור הדרמטי ביותר שנחשף במערכת הבחירות. התקשורת צריכה לבדוק את הסיפורים האלה ולטפל בהם. הציבור רוצה לדעת האם באמת ככה התנהל השלטון. מה שהיה בגדר שמועות, פתאום הופך קונקרטי. אם אכן ההתנתקות הושגה באמצעים כאלה של שוחד לחברי מרכז, יש כאן דבר מאוד דרמטי, שמשליך גם על קדימה וגם על הליכוד".

Tweet Share G+ Share Mail Share

תגובות

0 תגובות

0 תגובות

מיון לפי הישגת ביותר

הוסף/הוסיפי תגובה...

Facebook Comments Plugin